BURNDY LIBRARY

Chartered in 1941

GIFT OF

BERN DIBNER

EX-LIBRIS
GUELFO SITTA

Invita

Minerva

Paracelso

Methodico

Anima in omnibus

et occulta.

LOGICA DISTINGVIT
MORALIS DOMAT
BREVE
COMPEN=
DIVM
PHILOSO=
PHIAE
BERNAR=
DI
DVMAS
1652
motu natura
METAPHYSICA ABSTRAHIT

PRÆFATIO PHIÆ

Non æstimandum est opus ex mole, sed ex arte: neque æquus rerum æstimator gemmulam exililatis grandi saxo posponet. Hic habes philosophiam, cuius si claritatem specie multos credes esse diffusam in tomos, si brevitatem, vix iam copiosæ scientiæ materiam debitoi posse contendes: laborem tamen id effecimus, ut nec brevitas claritati, nec brevitati claritas usquam officiat. Fruere igitur philosophia nostra, si occupatus es, compendium ejus, si otiosus, multiplex lectio, negotiorum multitudo non obvit quin perlegas, nec lectio quin relegas, brevitas enim taedium tollet, claritas difficultatis, et utilitas molestiam removebit. Serenda Lucem semper sapientia, quam — nunquam sitire nec ab ea Inquam desinit ætas

Vale et Fave

Non Quæ Mole Gravant Semper Sunt Commoda: Namq;
Gemmula Grata Magis Quam Magno Ponderc Fermon.

DISPVTATIO

Prima

DE SVMMVLIS

SECTIO I.ª

DE TERMINIS

TERVS ē extremum propo-
onis predicatum ūnīs q̄ de eo
predicatur, subiectum ē id de
quo aliquid dr at cum sic opt
petrus ē iustus, petrus ē sabiēs
et stramps humanal.

Alius ē calc et abus dyonal
calc ē qui qo se pt explere bia
pdicabile subi. et dyonal ē
qui dr de solum pt explere bia
pdicati sit subiecti ut mate-
rialis et solus tēns significat
rem ut modum p se. Stamps ut
rem ut modum in rudito gener
cognoscibilem significat rem ad-
uidem alia ut sentibus ut doctus.

Abstractus rem quasi auulsā
a subo cognitat ut albedo.

Concretus habet compositum
significandi modum ut doctus. cis
tanti abstractus ē absolutus ō
dicta duba quia doctus ē homo absolutus

ō abstractus et humanitas ē abstra-
ctus ō absolutus.

Omnia et quorum nomina sunt omnia
A cōia ut petrus et equus nomina sūt
equivoca quorum nomina cōia et
rentia omnino diuersa ut ānx
canis in quatu ātis et sydus.

analoga quorum nomina cōia ra-
ōnes importata pariter diuersa quales
deus et homo sapiens ātis attribuūtur
Transiendens dr de ei genere entis
quod REVERA res, bonum, verum
aliquid, ens.

Supertrans. dr ei genere entis fidei
et malis dr ut intelligibile.

Finitus tanti ōqui dr uno genere
rerum etc ut sōr

Infinitus qui ratione negationis
prefixe alicui finito dr ēibus ex
ceptis qui ē negatione excludit
ut ō sōr

CLVDO regulari tarentum et
sup ō ambus ē clandi, claus

2 ampliativo, ultrieto, alienatio.

Supō ē acceptio tā pro nō significatu ut sōe pro ādi vsu.

Alienatū ē positiuū a particulari ad ꝛm. Declarat ab ītō ad particularia. ītō sōs stātes. Et habet ē ascēsiuū et ille et ille st̄ōs ē ascēsiuū.

Status ē acceptio tēpi pro rep̄sentatiua ut pro alterutra substātia melioꝛ pro tempoꝛe sequenti.

Ampliatio extensiuū ad aliud tempus ut sedens d̄ ambulans huius ponitur. Restrictio quo ultrīgit significationem ut ābulans dicit ābulāte.

Alienātio ē barbarismus ad significationē impropriamus ut dicio sāe pcutit dēsāe

SECTIO 2
De Definitione.

Definitio ē oratio explicans nām ut āal rāle nīs̄ra sōs.

Leges sunt 2ꝭ ut sit conuertibilis cum definito, ē sōe āo ē āal rāle; ē āal rāle āo ē sōe. 2ꝭ ut sit clarior definito ꝫ. ut nr̄a nr̄a nō indicant.

Vtilis subiūxa ex definitione definitiuā. Demonstratiua ex definitione impositionem ē āal rāle ā to vtilis. Natura ex nīa nām ē finis ipsius. Vsus ut nō ē sōe āo rāle. āal rāle.

SECTIO 3.
De Diuisione.

Diuisio ē totius in partes subiectiuas cum dicit āal aliud rāle et aliud irrāle, totū diuisibile partes. diuisiua membrū diuisionis.

Diuisio alia ē realis quando fit a partibus, alia mentalis quae fit per mentem tantum. et cum dicit nō āal aliud ē āal et aliud rāle.

LEGES SVNT

1ꝭ ut diuisa nullo modo minuāt totū partes totō

2 ut diuisa simul sumpta adequent totum.

3 ut ipsa membra ē mutuo aliud. quorum nullum alteri subiungatur ut dic āl re āl rane.

Vsus 1ꝭ talis cum aliqua affirmatione ut nīa nām diuisa ad affirmationem ut nīa nām diuisio ē āal to ut rāle āl irrāle, ē a nīa simplicita. talis illa ō ē āal ē nūr rāle nr irrāle.

2ꝭ a nīa nām diuisorum membrorum diuidentium nīa nām diuisum ipsum nīr ē āal rāle nr irrāle ē ō ē āal.

3ꝭ talis cum aliqua affirmatione diuisi ad affirmationem diuidentis ad affirmationem alterius ꝫo ē āal ut ō ē rāle ergo ē irrāle.

DSI

M35 2918 K8 NMAH

SECTIO 4

De Nomine & Verbo Et oratione.

Nomen ē vox ex institutō sīnificans sine tempore cuius nulla pars separatim sīnificat dividendo ē. vt homo ē. sanct oratiō dīa vt socrates

Verbum ē vox ex institutō sīnificans cum tempore cuius nulla pars separatim sīnificat tempus a quo ē. vt homo de cetero ē nolabo amo sīnificat amorem presentem et talis vox scripta ē idem sīnificat. vox vox sona sīnificat quidem tempus nō cum tempore vt amo.

Oratiō ē vox ex institutō sīnificans cuius aliqua pars separata sīnificat ō vt substantia vel negatio.

Alia oratiō ē perfecta vt homo currit petrus legit alia imperfecta vt si dio si ego etc.

SECTIO 5

De māa Quantitatis Qualitate orationis

Propō ē oratiō aliquid affirmans vt negans vt petrus legit.

CAPVT 1m malum proponis ē aliquod quale vt proprium sine accidentale petrum vel hominem. ē subiectum

Māa proponit alia ē proxima vt alia remota, remota ē predicatum substantiam, proxima ē conuenientia vel disconuenientia inter predicatum et substantiam, si predicatum proprie conuenit subiecto dr māa propria vt cum dicō petrus ē socr; si ō pt conuenire dr māa impossibilis vt cum dicō socr ē equus; si pdt conuenire vltō conuenire dr māa contingens vt cum dicō petrus ē albus.

CAPVT 2m quantitas proponis ē extensio proprii ad plura vel paucora significata, si extensio ad oia dr quantitas vtis vt cum dicō socr ē rationalis si extensio ē ad partē multitudinis dr quantitas particularis vt cum dicō aliquis socr ē petrus. pd si substitutum nullo signo notetur dr māa indefinita vt cum dicō socr ē albus.

CAPVT 3m qualitas proponis si sit affirmativa affirmatiua dr māa vt nō aliqua vt cum dicō petrus ē albus proponis qualitas cōmunis in affirmationes pd si qualitas sit accidentalis ē vnitas dr qualitas cum dicō socr ē rationis equus dicis qualitas ē eius proprium socr ē equus dices ē primo assertiue materialiter secundo falsum

SECTIO 6

De oppōne Propōnum

CLVSI oppōe propōnum ẽ huiꝰ propōnum eodem subiecto ꝺ predicato constantiam impugnantia in quantitate ꝛ in qualitate ꝛ in tempꝰ.

CLVSO 2 oppōe contrarie ẽ impugnātia quoad affirmationem ꝛ negationē huiꝰ propōnum — in eodē subiecto ꝺ predicato constantiam Tꝫ aliquis homo ẽ Iustus aliquis homo nō ẽ Iustus.

CLVSO 3 oppōe subcontrarie ẽ impugnātia huiꝰ propōnum singularem indefinitam eodem subiecto ꝺ predicato constantiam Tꝫ aliquis homo ẽ Iustus aliquis homo nō ẽ Iustus.

CLVSO 4 oppōe contradictorie ẽ impugnātia huiꝰ propōnum singularem quantitatem ꝛ qualitatem eodem predicato ꝛ subiecto constantiam Tꝫ aliquis homo ẽ Iustus aliquis homo nō ẽ Iustus.

CLVSO 5 oppōe subalterne ẽ impugnātia huiꝰ propōnum quoad quantitatem tantum Tꝫ aliquis homo ẽ Iustus aliquis homo nō ẽ Iustus

REGVLÆ.

1ª Duo contrarie nō possunt ee simul vere possunt ꝫ ee simul falsa.

2 Subcontrarie nō possunt ee simul falsa possunt ꝫ ee simul vere

3 Duo contrarie nō possunt ee simul vere nec simul falsa Tꝫ — 5 Sema subalternum.

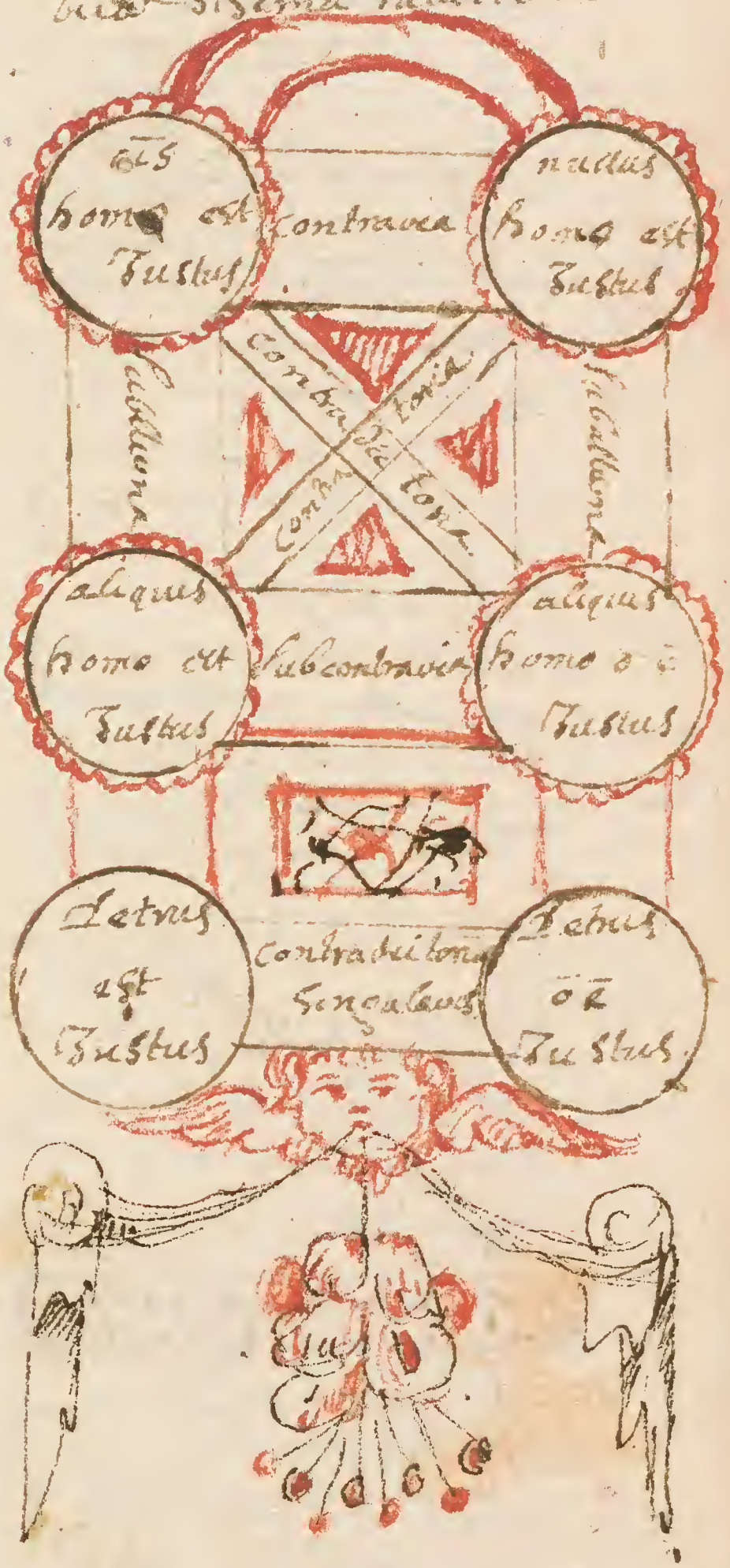

SECTIO 7

De aequipollea Propōnum

Æquipollentia ē æquivalentia quæ
inpōnum salua ꝑ ꝑticulam non.
ꝓ cōtra die pollcontra ꝓ pollss
sub alio.

PRÆ CONTRA DIC.

ut faciaſ dual contrarias æquipol
entes propone alias ꝑticulam ō ꝯ
habent
oiſ hōo ē Justus
aliquis hōo ō ē Justus.
& dic ō aliquis hōo ē Justus ut
æquivalent alteri oiſ hōo ō ē Justus.

POST CONTRA

Vt faciaſ dual contrarias æquipol
entes to oiſ hōo ē Justus, nullus
hōo ē Justus post pone sabiirto
ꝑticulam ō hoc modo.
oiſ hōo ē Justus
nullus hōo ō ē Justus.

PRÆPOSIT SUBALTER

Vt faciaſ sub alternas æquipollentes
postponendo propone subiirto ꝑticulā
non
oiſ hōo ē Justus
aliquis hōo ō ē Justus
ō oiſ hōo ō ē Justus.

SECTIO 8.

De conuersione Propōnum

Conuersio propōnum ē mutatio ūnius
propōnis in aliam a subiecto in
pdicatum tranſeunte et ūce versa.
Conuersio triplex ē. i simplex 2.
per accidens. 3ꝫ contrapositionem.

REGVLÆ

Seri simplicius conuertit3 ꝙa quo acci
dit ꝙ contra sicsit conuersio tota

Explicatio.

ō data, negat, ē, dat, i, pcte tollit, parte
Conuersio simplex sit mutata quanti
tate et qualitate, mutando subiectum
in pdicatum et pdicatum in subiectum
&c.

Fa nullus hōo ē lapis
Eo nullus lapis ē hōo

Ai aliquis hōo ē aal
Eo aliqꝫ aal ē hōo

Conuersio per accidens sit mutata
quantitate et conuertendo pdicatum in
subiectum et subiectum in pdicatū

Eo nullus hōo ē lapis
Eo aliquis lapis ō ē hōo

VA oiſ hōo ē rāle
Eo aliqꝫ rāle ē hōo.

Conuersio per contra positionem fit
mutata qualitate et quantitate et pre
fixa ꝑticula ō pdicato et subiecto
sic mutat in ſnuicem &c.

Aſ oiſ hōo ē aal
Eo ōe ꝙ aal ē ō hōo
Io aliquis hōo ē abus
Eo aliqꝫ abus ō ē hōo

SECTIO 9
De Modalibus.

Modalis propõ explicat modum quo aliquid inest alicui ẽ ꝑdicatum subiecto ẽ contingens

Dictum ẽ subiectum, ꝑdicatum ẽ ꝑdicatum ꝺ̄ in exemplo patrum subiectum ẽ dictum et contingens ẽ modus.

Quamlibet modalis patitur a modo

Modi ~~inferiores~~ sunt necessarium et impossibile.

Modi particulares possibile et contingens

hæc propõ ẽ vera.

Petrum videre ẽ necessarium.

Nulla ẽ Socratica

Omnis homines currere ẽ contingens

SECTIO 10
De mala Syllogismi.

Mala semota Syllogismi, mala proxima et proponens.

Tres Syllogismi sunt tantum mali, maius extremum, minus extremum et medium maius extremum ẽ qd ꝑdicatur in conclusione, illud subiectum ẽ illa cuius ꝑdicatum ꝓtrahitur in maiore, similia maiore remanent ꝑdicatum huius subiectum ꝺ̄ in conclusione figura

oīs deus ẽ animal
sed petrus ẽ deus
ꝯ petrus ẽ animal

Fiat ẽ maius extremum in 2 figura.

nulla intemperantia ẽ bona
sed luxuria ẽ bona
ꝯ nulla luxuria ẽ intemperantia

Intemperantia ẽ maius extremum quia ꝑdicatur in conclusione, minus extremum ẽ illud qꝺ subiicitur in conclusione similiter qꝺ medium.

oīs deus ẽ animal
sed petrus ẽ deus
ꝯ petrus ẽ animal

Petrus ẽ minus extremum medium ẽ terminus ꝑdicatum conclusionis ut in exemplo superiori. deus qui mittit petrum cum animal ẽ medium

Petrus ẽ animal

ꝯ petrus ẽ rationale.

Consequentia formalis ẽ in hoc, deus ẽ de dispositionis proponum ꝺ̄ deus subiectum

oīs deus ẽ lapis
ꝯ lapis ẽ deus.

SECTIO 11
De figura modi et soi Syllogismi.

Figura ẽ dispositio medii cum extremis ꝺ̄ in 1a figura qꝺ medium subiicitur in maiori et ꝑdicatur in minori modus ẽ dispositio proponum hanc

quadraicm d quandolabem Bra ne Baubava qd hil proponens tale tales.
Forma ē dispōtio propoenum ad medii ad concludendum idonea. Medii ac quando ē ne forma quando propond d medio ē secundus.

SECTIO 12

Modi 4 directi d Perfecti

Prima figura

BAR (ois bonum ē amandū
BA (ois virtus ē bona
RA (Ro ois virtus ē amanda

CE (Nullus lapis ē Roo
LA (ois smaragdus ē lapis
RENT (Ro nullus smaragdus ē Roo

DA (Ois Roo ē animal
RI (Aliqd virtus ē Roo
I (Ro aliqd virtus ē animal

FE (Nullus lapis ē Roo
RI (aliquis smaragdus ē lapis
O (Ro aliquis smaragdus o ē Roo

Modi Indirecti

Imperfecti 1ae figurae

BA (Ois Roo ē animal
RA (o ē virtus ē Roo
LIP (Ro aliqd animal ē virtus

CE (Nullus Roo ē lapis
LAN (o ē virtus ē Roo
TES (Ro nullus lapis ē virtus

DA (aliqs bo ē animal
BI (aliqd mobile ē bo
TIS (Ro aliqd animal ē mobile

FA (o ē somnians ē animans
PES (nullum animal ē Somnians
MO (Ro aliqd animans o ē animal

FRI (aliquis Roo ē Rus
SE (nullus lapis ē Roo
SOM (Ro aliquis Rus o ē lapis.

Modus directus ē ille in quo maior extremus sine predicatum ē Cōmis ē in maiori

Modus perfectus ē ille qui concludit nō alibi; modus indirectus ē ille in quo predicatum ē Cōmis ī ē in maiore

ī figura ē ille in qua medium subiicitur in maiori et predicatur in minori.

SECTIO 13

Modi 4 directi et Imperfecti 2ae figurae.

CE (Nulla intemperantia ē bona
SA (ois virtus ē bona
RE (Ro nulla virtus ē intemperantia

CA (o ē somnians ē expetibile
MES (nullum animal ē expetibile
TRIS (Ro nullum animal ē somnians

FES (Nullum animal ē somnians
TI (aliquod animal ē somnians
NO (Ro aliquod animal o ē animal

BA ois temporalia ē amanda
RO aliqd bitium ō ē amandū
CO. cō aliqd mortale ē bitium
cō ois temporalia ē
Secunda figura ē illa in qua mdā
bis predicatur.

SECTIO 14.

Modi Directi Affirmativi perfecti 3 figure

DA ois hōo ē animal
RAP ois hōo ē rationalis
TI cō aliqd rationale ē animal

FE nullus hōo ē lapis
LAP ois hōo ē animal
TON cō aliqd animal ō ē lapis

DI aliquis hōo ē mortalis
SA ois hōo ē rationalis
MIS cō aliqs rationale ē mortal

DA ois mortal ē sensitivum
TI aliqd mortal ē animal.
SI cō aliqd animal ē sensitivum

BO aliqd mortal ō ē lapis
CAR ois mortal ē sensitivum
DO cō aliqd sensitivum ō ē lapis

FE nullus lapis ē hōo
RI aliquis lapis ē insensitivus
SON cō aliqd insensitivum ō ē hōo

Tertia figura ē illa in qua mdā
bis Subiicitur

SECTIO 15

De figura Galeni

Figura Galeni ē illa in qua mdā predicatur in maiori et subiicitur in minori

ois Mortalis ē hōo
ois hōo ē animal
cō aliqd animale ē Mortalis.

Dicas figuram Galeni distinctam a tribus figuris ob tis quia in prima figura mdiam subiicitur in maiori et predicatur in minori et in figura Galenica mdiam predicatur in maiori et subiicitur in minori & in hōmo Galeni predicatur in maiori quia maior propō ē illa in qua ē manifeste obtentum finis q̄d in alijs dicitur predicatur aliqui in tyrdo ordinis illud q̄d predicatur hi tertio dicitur ō ē Mortalis hoc animale cō propō in qua ē animale ē maior immediate) ordinat dic in Mortalis

ois hōo ē animalis
ois Mortalis ē hōo
cō aliqd animale ē Mortalis.

SECTIO 16

Regulæ Speciales.

Iª figuræ.

I
Ex maiori quæ fit particulari
formâ nihil concludit.

II
Ex maiori negativa nihil conclu-
ditur de forma.

IIª figuræ.

I
Ex maiori particulari nihil con-
cluditur de forma.

II
Ex minori negativa nihil con-
cluditur de tertia.

IIIª figuræ.

I
Conclusio è semper particularis

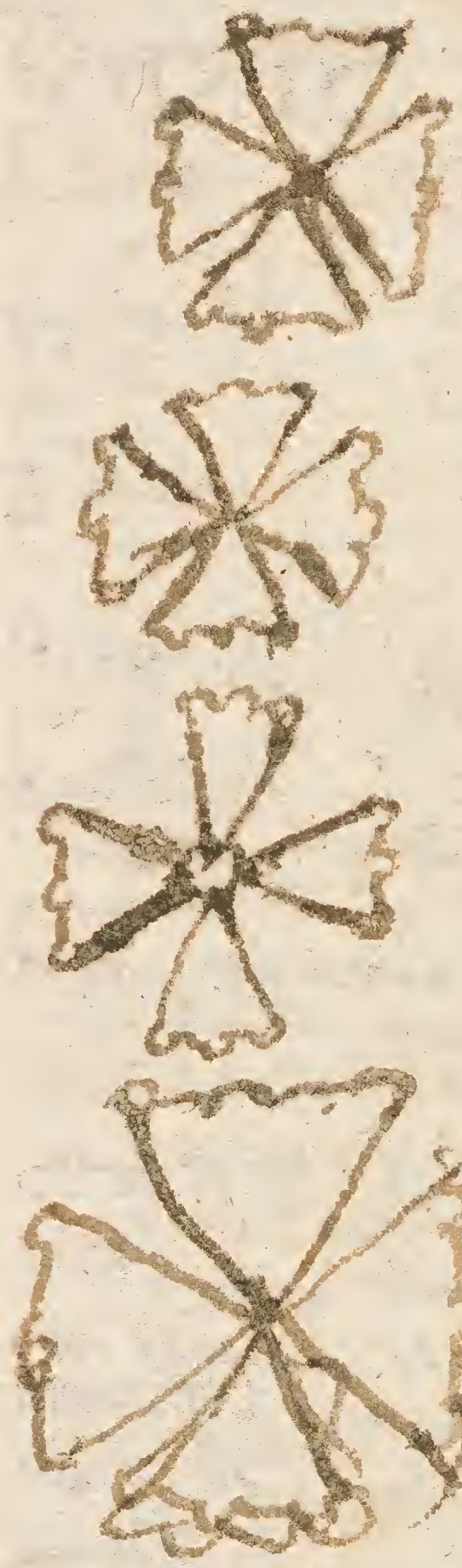

DISPVTIO 2ª

De

Natura Logicæ

SECTIO Iª

Quid & Quotuplex sit Logica

CLVSI Logica & scientia modo dicendi &c. modus dicendi p̃. modus dicendi & modus inferendi &c. aliqui Logica docet modum inferendi vnum ex alio & definitionum divisionum et argumentationum

CLVSO 2 Logica duplex &. alia actualis et alia & habitualis; logica habitualis scipsa cognitionis de modo disserendi. habitualis est habitus huic facultati disserendi acquisita p̃ continuos actus Logicæ

CLVSO 3ª Logica actualis (dum dri & habitualis) & scientia horum dum aliquid hui p̃. Logica habet aliquas cognitiones de veritate propositionum p̃ discursum &c. ista dicis syllogismus constat ex tribus propositionibus.

OBJ. Nihil dum & quærere scientiam de modum diffiniendi & Ioannes quo & sit modus diffiniendi do scitum modus scindi &c.

OBJ. Contra Scientia & virtutes qualitates & circa Logica & N. quia Caius syllogismus potest fieri de falso sicut syllogismus potest fieri de vero contingens in scientia &c. & virtutes circa hanc duas propositiones affirmativas de quod constat ex tribus propositionibus

OBJ 3 Logica & instar instrumenti ad scientias comparandas Ergo & scientia & consulo contradictoria N. hæc tam p̃ias instrumentum & eiusdem rationis cum effectu & N. quia maiorus maiorum fabricat.

OBJ 4 Ad scientia & effectus demonstrationis Ergo demonstratio talem & scientia & Ioannes contradictoria & Ioannes scientia & effectus demonstrationis in patriarchatu &c. in coi negotio.

CLVSO 4 Logica & quædam opinio p̃. salut aliquas cognitiones

obiectum naturale modo possibili
bo qd obiectum logicae sit syllogismus
probabilis.
CLVOS 7 etiam logica partim sit de
per habet aliquas cognitiones naturales
testimonio aliorum bg qd sint lau
dum dirigendi praecepta quae docet
docuit.
CLVO 6. logica 7 intellectus practicus
id 7 continet aliqua principia bg
ptendum 7 dno 7.
CLVO 7 Logica o 7 ad hoc
dingit actus rationis 7 logica
stitutos.
Virtutes intellectuales sit, Scientia
Fides, Opinio, Ars, Intellectus
principiorum, Prudentia, et Sapientia,
Prudentia 7 moralis et Sapientia
7 metaphysica.

SECTIO 2

De obiecto Logicae

Obiectum aliud 7 materiale et aliud
formale. obiectum materiale 7 illud
qd syllogizatur p. fidei dependendo
ab alio. Obiectum formale 7
materiale quia attingitur dependenter
a praemissis. Obiectum formale 7
illud qd attingitur dependenter
ab alio ut sit praemissa
CLVO obiectum formale Logicae
7 modus diffinendi p6r. Logica

attingit independenter ab alio non
nihil aliud syllogizat 7 dissentire.
OG. modus diffinendi 7 definitio
similis et argumentatio atque sic
modus 7 [illegible] raonis Rx. do mai
et n. mi, continet bis subiectibus
inseparabiliter definitio continet
genus et differentiam quae sunt
tantum p. mentem Rx licet aeri
nihil sit actus mentis praecidentis
rao non coem a multis syllogismus
o aequibus 7 sit fictum quia 7
sit 7 quam quae dico denomina
tionis exhibitae et subiectivae so
7 sit raonis.

SECTIO 3

an Logica sit partim practica et speculativa

CLVO Logica 7 partim practica
et partim speculativa quia subdi
cica obiectum operabile modo
operabili ab ipso cognoscente atque
tali 7 logica et notabus bg circa
obiectum operabile ab ipso logico
tenente tenente praecepta dirigendo
docendi dirigit illum quo modo
debeat operari scilicet comunibus
propositionibus sic. p6r Tam 7
7 speculativa quia alia scientia 7
speculativa quae sort mi minus
subiectivi speculatione atque logica 7

talis hrandum nullas cognitiones
do qd duæ contrariæ ō possunt ē
simul vnæ

Ob 1 Logica ē tota practica quia tota
inhauit ad praxin soc ē ad quam ē
quæ pt fieri absq; cognitione
Rſ sicut potuit inhauire soc ō sufficere
ad modo operabili duæ modo t—
tendendi inhauiat.

Ob 2 Nulla speculatiō ut actus mentis
ē praxis n. quia quatenus contribuat
obiectum ē speculatiō ut quatenus tot
ordinatiōne ad unius ē praxim.

Ob 3 Scientia instrumentalis ē
tota practica Rſ dō scientia
instrumentalis soc ē scientia quæ
docat quomodo tot conficiendum
instrumentum do scientia. ad
instrumentum faciendi n.

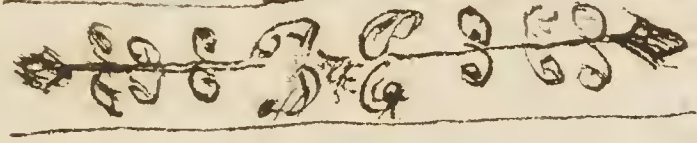

SECTIO 4

De Logica docente et utente.

Logica docens sunt præcepta logicæ
do istud syllogismus ut constans ex
duabus propositionibus. Logica utens
ē quæcumq; scientia utens præceptis
Logicæ. Logica docens tendit
utens ad ē una quia docet modum
disserendi et illum exequitur ex
hoc propō ois syllogismus ut constans
ex duabus propositionibus aliqui in barbara
ē syllogismus Ex hy dus ni barbara ut
contrariis duabus propositionibus
CLVO 1 Scientia Logicæ docentis
ē distinguitur realiter ab scientia
Logicæ utentis pbr ō datur maior
ē potentia naturalia completa Ex
ē ut completa hab cognitionem pro
actionum Logicæ et dicat maior
cui præcepta sunt applicanda facil-
maximam facilitatem acquirendi
ē ē opus scientia distincta Logicæ
utentis

Ob pt quid fieri Logicæ argumentandi
dnſ fieri argumentandi Rſ n. pbat
pt quid fieri quomodo ut cytharizet
landam dnſ fieri cytharizare Rſ
n. facilitatem quia aus cytharizandi
ē in capite dnſ docens et utens ē
Logica duo docens et utens ē
in interim ut docat pleniorem
ad praxim

CLVO 2 Scientia Logicæ in
docentem et utentem ōe adæquata
quia datur Logica quæ ē mera
speculativa absq; ulla ō practica
ex præceptis Logicæ nisi actualibus
actibus dubi ō ē Logica utens.

CLVO 3 Logica docens ē accidentalis
ex pluribus cognitionibus ad
dirigentibus mentem ad
disponendum definiendum et
argumentandum.

SECTIO 5

De Necessitate Logica

Logica naalis ē nibrebrel, Logica artificialis ē cocurrēs mayplorum d-modo disserendi, nrrsitas absoluta ē illa quā carere ē pollumas-bz nrrsitas animae naalis qua carere ē pollumus ad ratiocinandum, Nrrsitas ad mutuis ē ē illa quā ē omnino nrrsaria ad tollendum naiorem faicilatem conloquendo nr ab-st praeplea loquae artificialis

CLVO I Logica artificialis ē nrrsaria nrrsitate absoluta quae loquae naalis prima praepla fuae nrrsaria q.d. ē prima principia quo ō alia.

CLVO 2 Utquae sciat scientram scitu faire Gonilatem allationis quae boritat docetur ni Logica & ut scitum si scient ambratacherorum cum medio de quibus loquimur allatione scitu cognitionē tuminorum & nitro se nibrebrā dummanam ad alienum eluomi.

CLVO 3 Loquae artificialis ē nrrsaria nrrsitate ad mutuis ē ut faicius atque periculo ignoti alijquomus alias scientiet quamvis sanua nominatus

DISPVTATIO 3ª

De ente rationis

SECTIO 1ª

Quid sit ens rationis et an detur

CLVO 1ª ens rationis tale qd habet tantum esse obiectivum in intellectu exp. qd nullum habet esse nec a parte rei nec absolutum nec fictitium &c. identitatem inter se et aliquem.

CLVO 2 Detur ens rationis p. posse concipere impossibile &c. quia possum concipere duorum et tunc talis similitudo habent esse a parte rei saltem in mente intellecta

OB. 1 qd est impossibile &c. cognoscibile R. quia cognoscibilitas est proprietas entis realis tantum non realis et ficti &c.

OB 2 obiectum praesupponitur cognitioni sed chimera &c. praesupponi cognitioni cum sit pura cognitionem R. obiectum praesupponitur cognitioni semper N. aliquando &c.

OB 3 cum cognitio detur ni chimaera &c. detur in aliquid &c. in nihil R. non detur ni aliquid reale &c. ni aliquid fictum N.

Et detur ni nihil &c. ni nihil reale &c. ni nihil fictum N.

OB 3 chimaera &c. quia repugnat existere et &c. existere a parte rei &c. ni mentem sit intentionalitas N.

SECTIO 2

De causa entis rationis

CLVO 1 apprehensio solius &c. fictae entis rationis &c. apprehendere identitatem inter impossibilia aliqui apprehendunt solam &c. apprehendere identitatem inter duo impossibilia per talis identitas &c. a parte rei inter impossibilia &c. fit per mentem aliqui apprehendunt &c. unum identitatem quia affirmant qd est sicut Socrates et lapis quia sicut Socrates et lapid-

Obi pollet dicere pluralitatem dorum nihil attendendo ad regulam Phi secundum veritatem externam Do secundum unionem externorum R. Soc et potest per simplicem apprehensionem intellectus multitudinem unius ex parte, et dissimilitudinem ex alia.

Ob 2 cum dicit pluralitatem dorum impugnat apprehendendo illud de quo debet pollicitationem pluralitatem dorum salvo modum externi qd N. Ph 2 tunc non apprehendere de pluralitate dorum sed unitatem quia regula pluralitatis et unitatis.

Ob 3 chymera accipit aliquando ea ab apprehensione Ph nullum.

In oppositum dicit chymera Phi tunc et Judicium.

CLVOZ Judicium unum dicit Ens rationis sed tantum fallum. per suum Ens rationis et destruit unum impossibilia per et affirmare ea alia idem quae sunt diversa alqui Soc et Judicium fallum Do Pla.

Ob. cum dicit Ens rationis et impossibile apte ni facit Judicium unum et aliud chymeram Ph ea Judicium unum et N. per aliud sui Ens rationis sed potuit destrui cum eo Deus ea Impossibilem destructam Sed cum capite affirmat destructionem eorum In oppositum. qualemcumque horum subiectum istius propositionis pluralitas dorum

et Impossibilis facio Ens rationis N. quia Sensus et multitudo dissimilitudines sunt Impossibiles videre dum Unionem Inde substantiam et quod possibile, et practicam, Unio Duo et Impossibiles.

SECTIO 3

An detur factor Ens rationis

CLVOZ Deus dicit et fecit Immutabile et directe Ens rationis. Pro secundo Ens rationis et illud in ipso mundo videre Ente rationis et am alio Ente duo alqui Deus dicit et videt Ens rationis in ipsum et Ente rationis pro. dicit et pertinere qd et nihil videt et ea alqui videre Ens rationis et ea apparte ni et Ens rationis sed Ens videre et apparte ni regula chymerae Do Deus et pertinere Immutabile Ens rationis Ob qui cognoscit Ens rationis dat illi aliqd et et malo et obiectum alqui Deus cognoscit Ens rationis Ph qui cognoscit Ens rationis dat alii aliqd ea Duo si cognoscat alterando immutabile duo si cognoscat et alterando dat illi aliqd ea regula. Ad potuit et destruit qui concedat Ens rationis et impossibile nihil cognoscit qd et sit malo.

In oppositum cognoscere Ens rationis et

fauor Ⓡ abhorrendo cognoscunt
do reuocando n.

CLVO 2 dicit cognoscit hns rōnis
immediate sōcē cognoscit hns
rōnis immediate prout in
ē impossibilitat realis repugnantiam
realis in mente sōa de angelis atque
deus cognoscit hns rōnis in ipsa
impossibilitate realē dicit ēē illud
ē impossibile a parte ri et possibile
pu mentem errantem et concipientē
id qđ ō ē deus in suos cognoscendo
ō ē fauor hns rōnis nili cognoscendo
assumes.

Quarto an denominationes sui intrinse
ce ut ē album suis intrinsece ut
ē cognitum sint extra rationis ō
sōa denominant Ⓑ dubio de cognito
sunt ēntia rōnis realia et obiecta
denominantia sunt realia

Dicit ē Scotus hō agentem
ex obiect ē quod factum Ⓡ n. quia
aggregatum ē Scotiale si partes sint
realis et unio ex modo Scotialis qua
dā cognatus unio de. inter partes facit
aliquam ē realis tendentia cognitio
nis ri obiectum ē Scotialis

in intellectu ō dicit ri voluntate.
Hns voluntas praesupponit abillectu
factum ē hns rōnis nr in scotus
ri inconcilum
ob intellectus scitiue nprehensiuus
et voluntas productiue ut adequatiue
Ⓡ cdo.
Brebis voluntas dat ē productiue
ēē facit Ⓡn. sed falsum arnat.

CLVO 2 sensus extremus ut realis
ō faciunt plor ō identificant suam alio
ob oculus nprehendat baculum in
aqua fractum qui ē intrinsece sed pt ā
fractus.

CLVO 3 sensus internus pt fauor
hns rōnis plor. pt fuci in identitate
ficium duorum Ⓑ imaginatio uti
pt identificare sēm cum lapide
ob identitas ē qua imaginatio nem fuci in rōnali
imaginatio nem fuci in rōnali
et intellectus ut cum hyrundo forte
in identitatem palee propter nidi
edificationem, ouis sigeti lupum at-
tollem.

SECTIO 4ta

an voluntas et sensus faciant hns rōnis

CLVO 1 ō faciunt plor. quia hns
rōnis ē qđ qđ salut tantum ēē obiectiue

DISPVTATIO 4

De Præcisionibus.

SECTIO 1ª

Quid sit Præcisio: Quid Distinctio & Quadruplex.

Præcisio ē sumpta vnius ō sumpto alio q̄ erat cum ipso sita a parte ri suorum distinctorum separāo. Ut præcisio Abstractiua cum vna pars baculi præcindatur ab alia eorum coniuncta seruāt q̄ hīc sit separāo tantum pro mentem dr præcisio solis quare

CLVO Præcisio solis dr qua fit agimus ē sumptio vnius ō sumpto alio identificato seruāt q̄ sumptio nalis ni sor ō sumpto aali identificato.

Distinctio solis subintelligitur ri distinctionum pure solum et in distinctionum sine præcisionem tuitualem.

Præcisio pure solis ex tantum ex parte actus.

Præcisio tuitualis ex parte obiecti cuius vnam formaliter attingimus ō attingendo aliam.

Distingui soc ō ē aliud. Separari vero ē aliquid ē intus pro mihi vnum q̄ existens distinguibus a corpore ō separatur: oē q̄ separatur ō distinguibus; sed oē q̄ distinguitur ō separatur.

Distinctio nalis alia ē distinctio nalis maior et alia distinctio nalis minor. Vocalis maior ē vtriusq; quorum vnum reciproca pt existere sine alio ut petrus et paulus ē inuicem duo

Distinctio nalis minor quorum vnum pt quidem existere sine alio sed ō vice versa ubi distinguitur distinctione nali minori a petro qua petrus pt existere sine ali ubi ō ab aliquo sed ubi alicuius petri ō pt existere sine petro.

SECTIO 2a

opinio Scotistarum

Scotista dicunt ea quæ sunt identificata
realiter ut ens & reale & quæ
duas entitates distinctas & duo entia
& duas formalitates & duas passiones
positivas distinctas & ut res a re
sed ut entitas ab entitate & distin
ctione reali non rationis tantum ex
natura rei

REFFELLVNTVR SCOTISTÆ.

Distinctio realis & condemnat distinctionem
ex natura rei quia ad distinctionem realem
sufficit ut unum & sit aliud a parte
rei alqui krundum Scotistas aut
in esse & & reale a parte rei & ita dis
tinguitur distinctione reali. Dicunt
distinguit tantum ex natura rei et non
demus ad distinctionem realem sufficere
quod unum & sit aliud a parte rei modo ut
ut unum & sit aliud cum aptitudi
tate concedunt sufficere contra contra distinctionem
distinctionem li in aliquid & & aliud
potuit separari aut realiter vel tantum
ex una parte ut entitas modalis alqui
krundum Scotistas aut distinguitur
in esse a parte rei et ex natura rei a
reali & potuunt ab invicem separari.

SECTIO 3

opinio Thomistarum.

Thomistæ dicunt duas formalitates
identificatas ut ens & reale & quæ
ex parte rei unum realiter aut
multiplex virtualiter et aquivalen
plurilus realibus distinctis ita ut
eam pro mentem altingo realem
reale & ut entia illius altingam

REFFELLVNTVR THOMISTÆ.

Cum cognosco ens aut cognosco reale
aut aliquid cognosco & sit tantum precisio
pro mentem et & ex parte objecti. si
& cognosco & quomodo cognoscibile
ens in hoc et & cognoscitur reale
quod & unum et idem ita potuit
aut produci et & produci reale ad
identificatum: tum in contradictorie
& cognosci et & cognosci & produci et
& produci.

Impugnantur & si cognosco ens
& formalitates aliquas cognosco
unam aliam et aliam aliquis
aliqui aqua & una cognoscuntur ita
in esse contra experientiam si cog
nosco unam formalitatem realiter
non tantum in nostram opinionem si
cognosco ens formalitates & idem
cognoscitur et & cognoscitur

Dicind⁹ cum attingo tnam formalitatē attingo aliam formalitatem si aliquid aliud dicit, quid ē illud to tna formalitas ē alia formalitas dicent formalistæ ē Tautologia vel ē petitio principii.

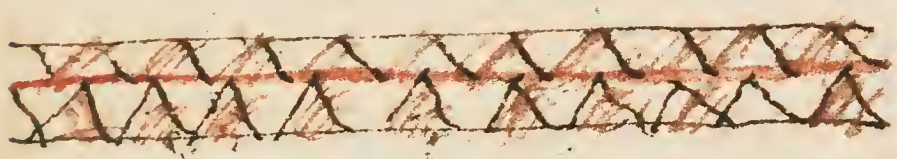

SECTIO 4ª

opinio formalistarum.

Formalistæ quos hic impugnamus dicunt cum actus mentis attingit obiectum indivisibile attingere ēt per se primo, ut sortificatus dicit ut hic attingat tnam formalitatem attingit ēt per accidens quia necessario rō ē quia cum aliquid indivisibile attingitur attingitur secundum totum ac ō. hic quærat quomodo præcindant unum ab alio cum eadem cognoscibilem claue et in ordine ad tnū effectum et obtamen ut in ordine ad aliū effectum et ag ut sōe cum proximis formalibus ād a rēali cognoscibilem sōo claue ut in ordine ad sortem cum proximis suis ut in ordine ad irrationalem sortem ut dicit aliam attingamus primo eandem actum reale Pr quia attingitur consequenter ut in ordine ad humanitatem sortis ut attingat alio modo.

Obr. I præcisio formalis nec ē præcisio realis ut nra ut nr̄a dialectica admittit ob rōnes allatas to talis præcisio ē admittenda.

Obr. 2 quando attingitur ut sōe ād attingitur rēale ē cum tnum et idem et indivisibile ō pt tangi quin attingatur secundum totum tnum

Obr. tam contradictorium ē prædicari cognoscibile ō cognosci q̄ prædicari et prædicari aliqui ō pt prædicari ād ut rēali ut sōe nunq̄ cognosci ad quin cognoscatur rēale

SECTIO 5ª

obiectiones in nostram sententiā Da Præcisionib.

OB 1 antur præcisiones obiectiue ut dr̄e Eo et ut ornatus Pr̄. pauli tubem; dis paribus ē q̄d eadem entitas in dr̄o subiecto dicitur denominativa tantum realiter distinctis sicut petrus et ād ut sōe ō multiplicatur plures et aliud distincte realiter ab alio q̄d identificatur ēt eadem ād

Instātia ut dr̄s mi hoc triangulum ō punit, tuttitia punit da ut sōe ad cognoscibile et reale ō cognoscibile Pr̄ ut attributis divinis potest ex pūcani contradictoria prædicata in ordine ad aliquid extrinsecum, mitt ut contrariō punit et tuttitia punit sōe ē deus ō contradictoria in ordine ad supplicia claue et claue contradictoria in ordine ad coronat

2° Obz — cognoſci clave d t̄ o cognoſci
clavi tam contradictorium q̄ cō
noſci d t̄ o cognoſci R̄ t̄ o cognoſci
clave d t̄ o cognoſci in ordine ad dimi
ctō in ordine ad diuota n ſoo ꝫ
cognoſcitiuu clave in ordine ad
tentationē cum cognoſcitiuu ut
tale hꝫ clave in ordine ad intellec
tionē.

In hiſ ſumamus n̄rum hinc
p̄ produit tentationē & intellectionē
dicit n̄rum cognoſcitiuu clavē
t̄ o clave R̄ t̄ cognoſci clavem
nihi in ordine ad dilliquumque
n̄. hypothicnem.

Obz oculus attingit alludinem at
obiectum t̄ ut tim in hahuam t̄
q̄ attingitur tma ſoalibꝫ t̄ precepta
ſoalitate R̄ oculus t̄ attingit
obiectum ſoalibꝫ hꝫ obiectū mūdabꝫ
quare n̄. hypothicnem dico —
oculum attingere in alludine et tim
tuomi natiuam et tim in hatiuam hꝫ
et talꝫ quia hꝫ precipuet alludinem.
ut terminantem oculoꝫ precipuet
hꝫplam.

Ob 4 ht qualitat ſiquis ht et ſonuꝫ
et calor cecuꝫ precipiet ut ſonum t̄
ut calorem R̄ n̄ hypothicnem.
R̄ 2 cecum precipiuum qualitatem
ut calorem hꝫ propter impreportio
nem caloꝫ cum oculo cecī cecum
t̄ dicunt ſentationem caloꝫ.

DISPVTATIO 5

De ortu Christi in eo

SECTIO

Quid sit ortus Quotuplex.

CLVO 1 primordiale et unum in multis. expli. ortus, dicit primordiationem multitudinis, quia unum et quod o et multa, 2° dicit talem unitatem existentem in multis, sic ergo et ortus quia et unus naturam ratione hominis ~~et dicit~~ dicit multos soles: Rindet multos soles in quibus ratio hominis multiplicabilis nam sol in uno in petro et paulo.

Adunitur ortus in primo — male et scale, male sunt indistincta in petro et paulo: scale vero ipsa unitas sive ratio una sub qua continentur multa communia.

A duplex ortus et tenuum cognitionem habens primordialitatem: et habens et male, primordialitas et scale;

Ob nam divina et in patre filio et spiritu sto et sic ortus et una in pluribus et ortus Rx quia non multiplicatur dicit istum nam et multiplex

CLVO 2 ortus aliud et ortus in eam quod et eam plurium effectuum ut sol aliud et ortus in significando quod significat multa ut vox equivocans canis. aliud et ortus in oriendo quod identificabile cum pluribus: ut sol cum petro et paulo.

SECTIO 2

andatur ortus a Paulo rel.

CLVO et datur ortus a paulo in quo David ortus a paulo et David ante actum effectus unum quod tibi in multis alqui ante actum mentis nihil tale datur quia quodquod et a paulo nisi singulare, quod opponitur ortui, ois sors sunt ut petrus ut paulus ubi o unus in omnibus ante actum mentis. Ob. 1 datur nam hoc ista sors a paulo

22 ni Pr spirifica hundamentaliter de
Socrate N.

Inst. Petrus et Paulus plus differunt
q petrus et paulus Pr plus differant
fundamentaliter de Socrate N.

Inst. aliqua etiam petrus differt ab
aqua Socrate Pr N. plus o conuenit ei
aqua Socrate q rationale Pr o conuenire
q rationali cum petro Socrate quam nr
diff conuenire Socrati ante actum mentis
nili fundamentaliter Socrati.

Ob 2 ante actum mentis nationalitas
et diuisa ab ea nata qua o rationalis
Pr Soc individua Socrem o sunt indi-
uidua equorum &c. ea individua
Socrem sunt unum quid diuisum ab
aliis naturis N tali individuo sive
Unitas individuorum sui per mentem
dicit.

Ob 3 diffentia spirifica Socis &
rationale o pt dividi ni actus differentias
spirificas &c ni negibile Pr et de-
finitione o supponente supponit ea
dari diffentias spirificas ante actum
mentis

Inst. Equus ante actum mentis o
differt ab Soe spirea, Pr fundamentaliter
N. Socrate &c

Inst. Soo in quantum Soo o et diuisus
ab unus Soe Pr fundamentaliter cum
Socrate N. nili actualt mentis operato.

Ob 4 actus mentis qui et Unitas a
parte ri, et mentale Vrle fundamentaliter
individuata Vrle et a parte ri Pr N
contingenter: cum ea quaeritur an
Vrle sit a parte ri o quaeritur mentale

et petrus et paulus quia sunt a parte
ri, non quaeritur an actus confundens
multa individua in ratione cois sit a
parte ri ni ante actum mentis
Socratitudinis, Unitas, sive fundamentalis
et non alterum et tantum q operatio
nem intellectus et ante illam cia
et individua

Ob si nata humana et singularis
et fortis et talis Pr N et talis
contingenter q actum mentis qui est
Unitas sic quidem fortis et talis
contingenter quia ni intellectus singularis

SECTIO 3

De aptitudine et Unitate talis.

CLVO I aptitudo talis ut sit in
multis et o repugnantia quam habent
Individua ut conspiciantur q modum
modum Unius

Petrus et Paulus habent repugnantiam
ut a mente adaequentur q modum Unius Socratis

Ob a parte ri nata humana et in
multis o accipit repugnantiam exis
tendi ni multis ab intellectu Pr
nata humana ne ni multis a parte
multiplex &c. Unam N. quare sic
talem aptitudinem existendi modum
Individuatum in multis et opus mentis

CLVO 2 Unitas talis et ipse actus
mentis continens multa per modum
Unius. et quemadmodum possit
adhuc sit actus et una Individua

ab Trinitate fiunt Tres naturæ. Tres Dei
et tres Dii

Nullus Trinitatem de substantia non
intelligam ni quæ sit Trias.

Et talem Trinitatem à te ostensam
quia ē ipse actus

Et ō ē opus ut cognoscam me cog
noscere naām ē Deum, sd tantum
opus me cognoscere naam limi-
tat potentiæ et sic opus naām sicut
potentiam scam ē potentia multitudo sed
multitudo talis naturæ sicut Deus
naām sicut Tres sic multitudo et unum.

SECTIO 4

an maneat Trinitas actuali Prædicatione.

QUÆRO ō manet pbr. sit singulare
p prædicationem contrahitur ad
singulare: sit Soc abstractus ac
primi Trias. cum dico petrus ē
Soc tunc Soc. pertit Trinitatem
quia contrahitur ad petreitatem

Ob. frustra ē potentia quæ nunquam
reducitur ad actum Rx do aliqui
prædicabilitas sc multas ē potes
Trias Rx do et nunq pt reduci ad
actum sicut ad prædicationem
Rx si Trias manet Trias do si pertit
Trinitatem N. quomodo manent Homines
manent homines 3 ē Consubstantiales
sd homines ō manent homines et
consubstantiales.

Ob 2 actus ō tribuit potentiam
sd prædicatio ē actus ergo prædicat ō
tribuit potentiam scilicet Trinitatem
et prædicabilitatem sc multas. Rx
actus ō tribuit potentiam actionem
ergo patitur N consubstantiam tribuit
homini quæ sibi potentia scipsum
consubstantiales, et Trinitatem non
tribuit potentiam intrinsecam quia
ē potentia activa et productiva
Trinitatis.

Instat Si Trias nunq prædicatum
manens Trias nulla est prædicatio
Trias Rx N. sequitur. quia prædicatio
Trinitatis dicitur ab Trinitate quem
habuit modo exprimatur ex parte
patris quasi Trias ergo petrus ē Deus ē
prædicatio Trias et petrus ē Sic Soc ē
singularis prædicatio; quia in illima
prædicatione prædicatum hominis Soc
exprimit humanitatem

Ob 3 patiet sua ignis Deus David
mi maiori humanus trinus Trinitas, et
mi minori patietur Soc modo
ois Soc ē malus petrus ē Deus ē
malus Rx tantus Deus ē eundem
tantum quia ō habetur non signi
ois; sd tantum habetur non petri
malis et Soti.

Quæri cum dico petrus ē Deus an tantus
Deus tantum prædicatur Rx Trinum
tantum ex multitudine quam
constituat Trinitatis prædicabilis

Quæro 2 an maneat apprehensio
faciens Deum cum Judicio affirmante
Deum de petro ergo cum dico petrus ē
Deus an apprehensio q ē sua Deus

24

mandat quæ mal audire ℞ ō
mandare eandem apprehensionem
sed de illis quæ nouam quã concipe
rem Joan ex dictis consulit.

DISPVTATIO 6.

De tribus predicabilibus.

Vniuersalia predicabilia sunt quinque, Genus, Differentia Species, proprium et accidens.

SECTIO 2

De Genere.

Genus ē vnum in multis specie differentibus predicabile de eis in quid incomplete. Ad hoc vt aliquid sit Genus ē vnum ē vnum quia in ratione vniuersi sensibilium ostendit distinctionem tam in ē vnum sensibilium q̄ sōō in multis — nempe in sōē et Genere, species differentibus. quia sōō et Genus species ē ē notabilibus differunt. Et predicabile. de eis in quid incomplete. dicit predicabile de sōē et Genere in quid sōē ē Identicalibus nam sōō et Genus sunt Identicalibus accidentibus incompletē sōē ō importat totalem Identitatem, nō aut ē pars dissimilitudinis

Obz cum deus petrus ē predicabilis Genus et sōō sōō predicabilis in complete de petro nō ē partibus importabus de ē predicamentum Species et nō predicabilis Genus de petro incomplete, nō ē quia predicabile tota Identitas sōis petrinitas ad ō ē de Identitas sōis.

Obz. Genus predicabile incomplete sōē ē ut pars, si ut totum, sō ō potest predicari de toto Ergo aut de petro et predicabile ut pars metaphysica Ergo physica et non reali. Consequentia

Obz Similiter Genus ē pars Genus et Identitatem sō essentialis Genus et Genus et Similiter Genus ē essentialis Genus et Genus Similitudo ē pars Genus et de q̄ salut debent. Similitudo Genus et de q̄ salut debent. participantem aliquid de ē plurimis Specialibus, sed ō contingit quatenus praedicabile non salet. cum dico sōō ē aut, Tō aut Sei Similitudo ut

26 Tiuens substituum ⁊ ut habeat alui
proximanti.

Ob 4 ōtia possibilium a quinq; differat
ē genus nīsi quinq; ē causis
quia dicit alīs ac proinde genus qđ
numerabit mille quinq; differā. Rr
Item proximum causis patet et
contractum minus tenet causis nīsi pma
genus minus ⁊ causis patet: ut
contractum genus ē ad qđ pducibile
⁊ plurimus speciebus differentibus ut
abstractum ē, tñ numeri multis.

Tui Tudis Respōdeo

CLVSO genus requirit differentias
plures species a quibus proximo dubius
plr ē cuius definitio sit imperfect.
2 genus causis ⁊ patent ā causis
sed proximo dubius a pluribus speciebus

Ob sit tantum unum genus alīs
possibile ⁊ g sōr aal importat
tantum partem differē Rr nisi oc
casu ō importari tantum partem
differē ad totam differentiam rōnē
rōnālē complexe quia rōnāle tam
tot patet qđ aal.

SECTIO 2ª
De Differentia

CLVSO I Differentia ē unum ni
multis predicabile de illis in quale
quid. capit pro ⁊ ò unum in
multis predicabile ⁊ quale conuenit
cum alīs tribus - ⁊ ò in quali
ut conuenit a genere et specie qua

ō practicantur in quale Rr tantū
in quid. ⁊ ò quid sōr ē differen
tialis differt a proprio et accidente:
quia ō predicantur differentialiter
tantum in quale sōr ē accidentaliter
ōg cum dico petrus ē rōnālis est
predicatio differentialis quia rōnāle
advenit aāli dēt differentialiter ō
⁊ aāli ād sōr qui ē in petro.

Ob predicari in quid et in quale
opponuntur Rr diuisio in quale in
ordem ad predicatum differentia
in quid in quale sōr qui constituit
una cum genere et predicatur in quale
in quale genus cui advenit, rōnāle
ōg advenit et accidentaliter ⁊ aāli
qđ pt ē rōnāle ut irrōnāle et —
differentiale ē sōr non sōr ē aal rōnāle

DIFFERENTIA MVLTIPLEX

Differentia numerica sui individualis
ē illa p q sōr ō ē aliud ōg petrus.
Differentia specifica ē illa que constituit
speciem ut rōnāle.
Differentia generica ē illa p quam
nulla species differentia inter se
distinguuntur ōg totalitatem ē differē
tiarum quia p tanta differt a quali
pte aliud.
Differentia Rr diuisiua si dividat
ut rōnāle in quale rōnālis. constitutiua
si constituat ut rōnāle in quale sōr qui
quam constituit cum genere. —
Practicalis si constituat ad inferi
ora specie ad quae comparatur rōnāle
rōnāle ad petrum.

SECTIO 5

De Specie.

CLVO 1. Species ē unum in multis predicabile de illis ut tota essentia. Sō Sōc petrus et paulus ut tota. Homia Socr ē imperfecta genus et differentiam essentialem.

Dicas ō imperfecta petrus Pr individualem differentiam ō ē essentia ni, ō inquid duis definitionem

Species ultima ē illa que predicatur immediata de solo numero differentibus ut Sōc ut petri et pauli Sōr — et iam aborta

Species multa salat in fluorem et salat supra se et infra se Socr.

Species subiectibilis ē que subiacet superiori ut Sōc ut petri ē homō subiecti

CLVO 2. Species subiectibilis quā subiectibilis ō ē triplex. plr. tres. Aut subiectibilis salue inferiora de quibus predicatur alqui species quā subiectibilis Ig Sōc qualenus subiecta ōāli ō et predicati de eo ut inferiori.

ob Species ē unum in multis predicabile differentibus Pr ut petro in Sorem non ē duo superiorum N. Tertia ētia ut petro superiorum qui ut petro ultimum ē Species subiectibilis Ig ē species subiectibilis ē que subiacet ac proinde unū predicabile Pr ut prius speciem subiectibilem esse speciem sed predicabilem tantum de inferioribus.

SECTIO 4
De proprio

CLVO Proprium ē bruum in multis practicalē ab illis in quib⁹ nr̄allacio ab in quib⁹ cōmodicabile ḡo cum dico patrus ē nr̄alis ē p̄dicabile proprium · quia nr̄alitate ē in quibus soc ē aduenit species ꝯō cōm ē nr̄alis · additur nr̄allacio ab cōmodicabilibus ut distinguat ab accidente nisi qd ō cōmodicat cum tēpore cum quibus nr̄allacio intelligitur cum dico ḡitur petrus ē nr̄alis intelligitur soc⁹, nr̄alis cōmodicatur ē socō ḡo ē nr̄alis, ē nr̄alis ḡo ꝯō

OB calidum et frigidum ē proprietas ignis dr̄ ē cōmodicatum ab calido ut octo ē proprietatem ignis de toto eius essentiam ē calidum nisi octo ḡo ignis, ē ignis ḡo calidum ut octo

Proprium ē totē n̄turis inferiorum speciei quia aque tote patitur species.

omnino contingentes. Si in quale soc ē aduenit nisi ē differentia ut cum dico pauci ē albus ē practicē accidentalis: quia pauci aduenit qd sit subiectum albedinis. additur omnino contingentes ut distinguat proprio qd contingit aliquibus, accidens tuo ō contingit, sed modo ē modo ō ē. accidit ḡo modo ē in pauci modo ō ē.

OB soc album ē album ē practicē accidentalis et ḡ album ut album ō ꝑt quin sit album ℞ si album sumatur mētaliter soc ē pro re alba ḡo pro pariete. practicatio ē accidentalis si multiplicatur ut album ē practicē spiritus incolatus in aīs rōe albi exempla accidentalia. Socrate

CLVO Accidens ē totē n̄turis quibus actu et ō tantū potest inesse, ut ultra practicē sit homo. potest ē albus et sit illi inesse color albedo. aliqui si sufficeret aptitudo ista practicē ultra nix ē nigra quia ꝑt ē nigra.

OB nix anime sequentis ē alba ℞ n. quia forte rubra.

SECTIO 5
De accidente

CLVO Accidens ē bruum in multis practicalē ab illis in quib⁹

DISPVTATIO 7

consectaria ad Vniuersalia

SECTIO 1ª

Quot sint Vrlia.

CLVO Vrlia sunt quinqꝫ ꝑ si Vrle
predicabu ut totum ē Spēcies; ut ꝺ̄o
nīspecies ꝑtis; si predicabu ut pauꝫ
essentialis et contrahens ē differentia
ꝺ̄o vīale; si ē pauꝫ essentialis contra
hibilis ē Genus ut ānal; si ut pauꝫ
accidentalis et conuertibilis ē proprio
ut risibile; si ō conuertibilis ē accidēs.

Obi poluant Vrlia breuiter dicendo
aliud ē essentiale, aliud
accidentale. Ꝛ poluisse ad obscuricꝫ
Obz. ꝓpriam tantum accidens differunt
tantum rōne mātis, quia proprium
ni mātis mutabilis et accidens ni
mātis contingenti Ꝛ differunt secūdō
rōne mātis radicalis (de hōc alibi
N. dicendū) ē ōn modus predicandi:
conuertibile enim essentiale et ō
conuertibile; licet hoc secundum
mātis linie dicendi connexionem ꝓ
predicari cum certitudine.

Ob 3 Vrle ō ē Vniuersum quia alia
Vniuersalia predicantur aliquid,
alii ni quale Ꝛ ō ē Vniuersum
Vrle ni proprie quinqꝫ quia ni qual
cil ni quale sunt. Differentie Vniuer
salium, ad rāō cōis omnibus ē
Vnum ni multis ni quo ōia conueniūt.

SECTIO 2ª

an detur Genus ad quinqꝫ.

CLVO dabit ꝑtr. Vrle ē Vnum in
multis alqui quinqꝫ Vrlia sunt Vnum
ni multis Ē sunt Vrlia et aliunde
habet haec differentias particulares
ꝑ quas inter se differunt, nam
Species predicabu ut tota essentia
Genus ut pars. Hec supponit ꝗ tūc
ut hoc ꝗd ē Vnum ni multis hinc
Vrle sit rāō Generis ni quibus quinqꝫ
Vrlium.

Ob Vrle ē supponit ut nomen, Ꝛ

30

dicunto aliquibus eodem N. quatenus in Arte abstrahit ab omnibus inferioribus sicut a genere et differentia Alt. et quod habuit patent; quatenus vero Arte et de qd predicatur in quid incomplete et sub genere ut animal quatenus abstrahitur habet pot esse alicui Arte Artis et Socratis: et quatenus contrahitur ad Socratem tale Animal.

Genus et Arte et predicatio accidentalis quia accidentaliter inest multis abstrahitur ab Artibus et ita Arte sint genus Soc et accipiat accipiat genus tale sive aliud habeat prae indentem.

Genus et Arte, et predicatio, Abstractio essentialis quia essentialis et Arte, sive Unum in multis, Socratis et definitio Genus et Unum in multis.

Accidentium. Arte praeindet ab aliis Artibus, ac praeindet a genere et differentia a hoc esse constitui cognite ut cum dicio Soc et praeindet a reliquis quia sum Soc.

Ax Genus est Arte ut abstractum quia est dicit abstractionem sive aliud abstrahentem sic genus et Arte qd et abstractum.

Obx Arte et genus et predicatio accidentalis et accidens quintum predicabile Calculabat Arti. Ax Non contingit quia sint tot mutationes accidentium Artibus praeindet Soc qd praeindibus sit genus.

Obz. Non datur quid Sapientis Ente de nec Arte Arti Ax N. pariter quia sit et quod aliquem non scitiat qd et repugnat: at cum Unum in multis et eadem natura, cui post adhuc advenire alius mentis praeindent

SECTIO 3

De Individuo quid sit.

CLVO Individuum est Individuum in se et divisum a quolibet alio Socrates et indivisibilis in alios aequales duos aequales sibi sicut finis Socrates et Antichristus de Socrates et dicitur a qualitate alio individuatus et dicitur a qualitate alio nam Petrus pro te et est paulus Tabernam Socrates Soc.

Foa si quem locus, tempus aut nomine singulari Patria et singulis quae et Socrates Unus et alius. sunt singulis proprietates quae in eo naturae et communicant duobus solent communiter distinguuntur Unum Individuum de alio.

Ax. Individuum est qd Unum tantum praedicabile, atqui petrus et praedicatur de petro, et in dico petrus est petrus nec petrus est Paulus, Hoc Ax petrum praedicavi de petro mutabile tamquam et multiplicabile ut petro et dico sic Socrates et Socrates multiplicabile et accidentaliter.

Ob Deus est Individuum et praedicatur de pluribus quorum Ax multiplicabile N. et multiplicabile C

SECTIO 4

an nāa abstracta ab uno Individuo sit vnus.

CLVO ō ē vnus ꝓbr. vnū ē mā ni multis aliq̄ ꝙ abstrahitur ab uno individuo ē tantum in uno ō ā ni multis ō nāa abstracta ab uno tantum Individuo ō ē vnus.

Ob nāa quæ cognoscibilis sine singularitate ē vnus aliq̄ nāa abstracta ab uno Individuo vg a petro cognoscibilis sine singularitate Pr N. nāa quæ cognoscibilis sine singularitate Pr sunt abstracta a plurib⁹ Individuis ē vnus N.

In nāa humana ut sic licet ab uno ut plurib⁹ practa ē Individuo ut practicabilis Petro et paulo Pr N. sit practicabilis tantum q̄ sunt abstractum ; aliq̄ salta practicāo q̄a nāa petri ē identificabilis cū nāa pauli.

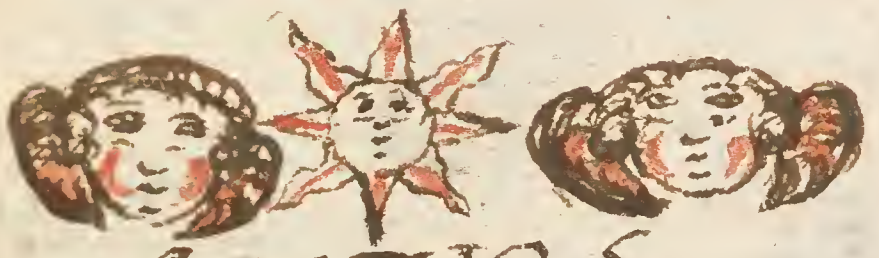

SECTIO 5

an sortis abstrahi ratio Individui ab omnibus Individuis quā Individui.

CLVO sortis ꝓbr. ꝙa individua

comunicant ni soc ꝙ sint media pa⁹ ꝙ ē individuum — paulus ē individuum ꝙ a petro pt abstrahi nāa cōis individui ad quod pertinet paulum — cognoscendo pertinet paulum — conclute ō quatenus Individuum ad paulitatem ad quatenus sunt individui ni sic abstracti a quolibet alio

Ob sī abstractum nāa comunis ab individuis quā individuis ratio Individui ē vnus ultima Pr ō sit nāa ultima dare cognoscere conclute cognita ab.

Ob2 nāa Individui ō practicabilis Petro et paulo Pr N. ꝓbr cum sic petrus ē individuum soc cum sic petrus ē petrus ō ē paulus ; aliq̄ ō ē paulum ō pt practicari ꝑ paulo Pr N. nāi cum sic petrus ē individuum soc ē petrus individuis ni sic abstractis a quolibet alio. Nota a quolibet ō sic ō ē petrus.

Ob3 Individuum ē tantum q̄ uno practicabile ō pt practicari ꝑ plurib⁹ Pr. individuum nāa ꝙ ō petrus ꝑ uno tantum practicabile : c. Individuum abstractum et sumptum scalibus ut individuum ꝑ uno tantum practicabile.

Ob4 si nāa Individui ē cōis petro et paulo nāa sors ō ni probabit totum communicabile Pr totum communicabile ni nāa sors N. in nāa Individui ō

Ob5 nāa cōis Individui abstracta —

polvit contrahip ꝺ ſſorentia ſ ꝺ illuc
ꝺiſſentiũt polvunt ſimum prãrimi
Pꝶ ndire ad eundem conuꝑplum et
proxime ad ſimilem: ꝺiſſimilia
individualia ſunt-pdntilas et paulitas
abſtracta rdiuiduum ſam. nõ indũ
ꝺ polunt contrahi nſi pr pdntilatem
et paulitatem.

066 Ebur et Ebaulus ꝺ potiantur
Venire. p. ꝺ ad ꝺiſſimilia-Pꝶ ſi eq
notabile clare ꝺ ſonſtat. n ſoc̃
Ebritas ꝺ et conuenire in paulitate
pr pdntilatem ut ſic. hũ pdntilatem.
ut quid indiuiſum ſufficit ꝺiſſimilis
ſoalis. Ebur ꝺiſſoꝺ a eque et
conuenit cum eque pr eandem ſimi
litudinem ut ãal conuenit ut vãale
ꝺ conuenit.

067 Ebur pbus et paulus ſt-bonitas
qua ſunt-ꝺiſſimilis Pꝶ n. caulate
quia; hũ quia polent priuam ꝺ ſimili
tudinem ſundare Vnũ conꝑplum —
communem Vtriq;

068 abſtracta rãone cui Individui
ãl quid ſequit ãl ẽ, ſi nihil ſequit
ẽ precindi hũ totum ſumit. ſi
quid ſequit rão Individui ẽ ẽ rão
Vltima Pꝶ ſequit rãonem Individui
clare cognitalem Vg pdntilatem et
ſic ſumit rãonem individui conſtã
tis ſi ut qualenus ẽ Entitas communi
cabilis alteri. Vbi

Ad aliud nos precindere ſoalitas Indi
pro mentem ꝺ ſcripſimus.

SECTIO 6

De Gradib. Metaphyſicis

Gradus Metaphyſici ſunt ibi tres
ſubſtantiales in Deo eodemq; ſubſtanto
quo ſi at ſint Vna Entitas natu
Individualis (ſ) a metaphyſice cu
mentem Scoti in Deo ſ conce
conceptus at qd Vno Vtce ẽ et plurib;
quali Vticibus npdntus exhauriat

Datur Vg ẽ natũ Deo; aal
Vtens, corpus, ſubſtantia ſint; hũ
ſoalis ꝺ mentem ãal at-ens ꝺiſſim
cunctus qui ẽ pteus concipit ut ens
ꝺ concipit ut ãal.

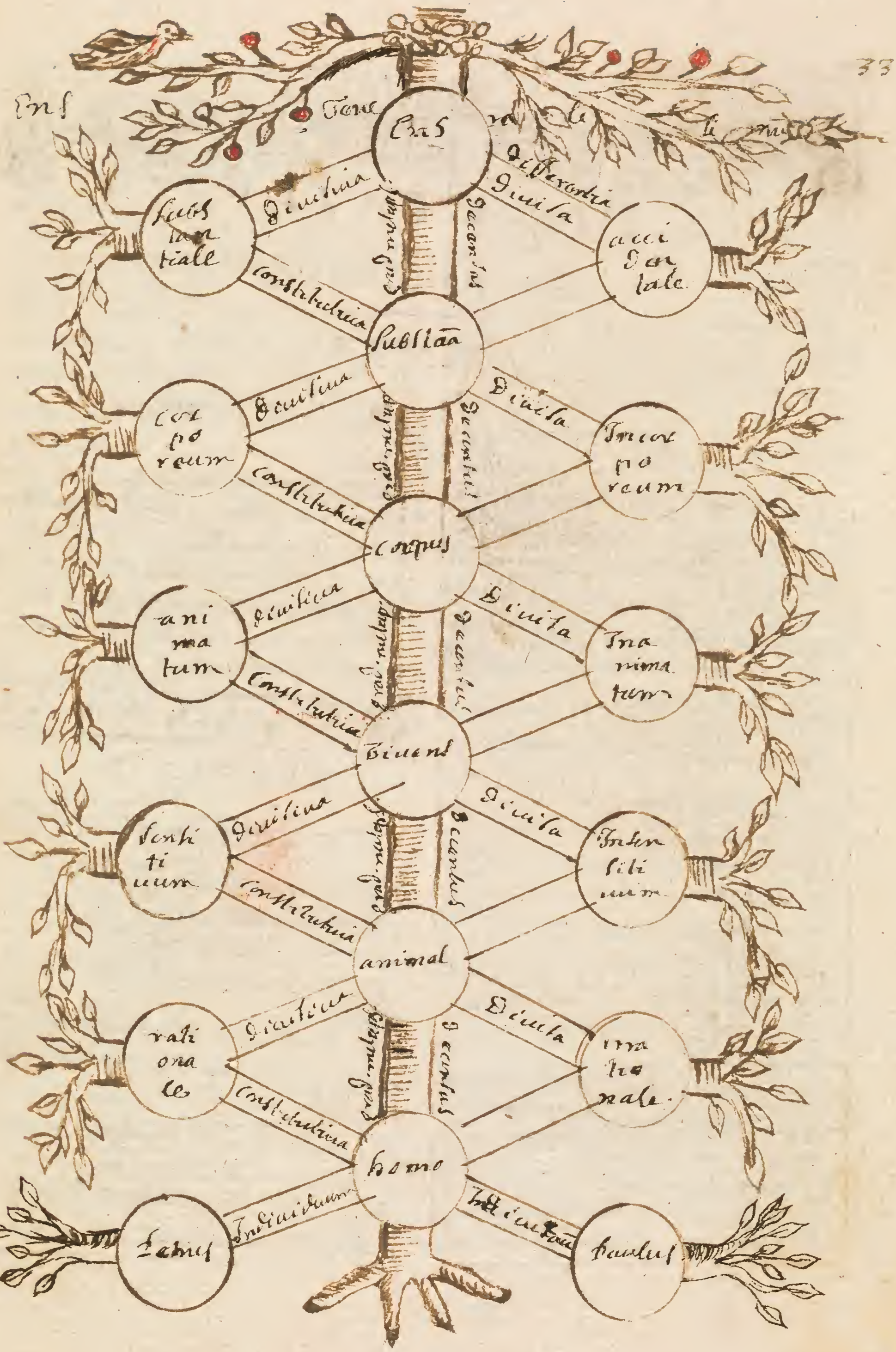
Corpus
Substantiale
Accidentale
Corporeum
Incorporeum
Animatum
Inanimatum
Viuens
Sentitiuum
Intellectuale
animal
Rationale
Irrationale
homo
Iudicium
Substantia
Substantia
Substantia

DISPVTATIO

de Predicamentis.

SECTIO I

De Predicamentis in Genere.

CLVSI Predicamentum siue κατηγορία ē series terminorum siue vno supremo genere contentorum vt Aquidrum, Hominum, angelorum &c. sic genus substantia, Deus ē substantia, angelus ē substantia &c.

Decem sunt Predicamenta.

1 Substantia
2 Quantitas
3 Qualitas
4 Relatio
5 Actio
6 Passio
7 Vbi
8 Quando
9 Situs
10 Habere.

Conditiones ut aliquid ponatur directe in predicamento sunt quatuor.

1 VT sit ens reale
2 VT sit vnum.
3 VT sit vniuersum.
4 VT sit completum.

indirecte et directe ponuntur in predicamento quae pertinent ad id quod ponitur in directe, vt de ponitur relinquitur quia ē dissentiens ab eo quod directe ponitur, vt caput ponitur in praedicamento vbi directe quia pertinet ad corpus cuius ē pars.

SECTIO 2

De Predicamento Substantiae

Substantia ē ens per se subsistens.

Substantia calcigonica ē ens per se completa subsistens &c.

Substantia prima ē individuum vt Petrus

Substantia secunda ē substantia abstracta et dicit de pluribus vt de Deo abstractus a petro et paulo.

CLVSI Diuisio substantiae in primam et secundam ē bona per quam dicit substantia abstracta siue est substantia abstracta siue ē secunda.

Ob cum dno substantiam absq; a potentiale et relate Xpo quia abstrahit a potentiale et passibile facit relem et tam ō potest abstrahere ab relate.

Tert substantia interdum dicit quod habet nomina cogitanta et singularia et singularium.

Quæritur an substantiæ incompleta ut frā substantialis et mālis ponatur practicamente substantiæ Xponi incipit.

SECTIO 3

De Propriet. substantiæ.

Proprietates substantiæ sunt.

1a ō suscipere magis et minus, Infans ō et minus soo ē tam bene et minor soo.

2. suscipere contraria ut eodem modo frigidus modo calidus

3 ō habere contrarium, quia contraria se pellunt et ideo substantia completa non et incompleta. soo ō et contrarius angelli ut calor frigori ad expellit.

4 significare hoc aliquid semper completum.

5 ō et in subiecto inhaerentis angelus nulli inhaeret.

SECTIO 4

an quid ponatur in Enuntiamento substantiæ

CLVO. dicit ponitur in praedicamento substantiæ pro. substantia categoria et ens potest complete subsistens; dicit et ens incomplete subsistens. Et dicit et substantia categorica

Ob substantia categorica ut substantia creata et immediata Xt N. pbat et dicitur in praedicamento et ens creatum Xt N. pbat ens aliud et increatum aliud creatum, et dicit ens aliud creatum aliud a substantia aliud accidens, Et primo dicit quod et ens a se et increatum constituit et antequam pueniatur ad substantiam Xt illum dicitur Entis immediate in ens a se et ens ab alio et ostenditur nos a dicitur immediate ens in ens substantiale et accidentale:

Ob Sancti patres docent dum tractant substantiam Xm Soc ō supra substantiam quæ habet accidentia. Ergo supra substantia categorica N. 963 substantia et quod habet accidentibus Et dicit ō et substantia Xt soa mai. substantia.

subsit accidentibus ois substa
N. aliqua tñ quae usurpamus
propriolatem substantiae esse
cuiquis contraria ñ mittimus
qs substantiae propriolatem se
nihil creatos

SECTIO 5

De Predicamento Quantitatis

CLVO Summum genus predica-
menti quantitatis ē rō partium
plr cum concipimus quantum
concipiamus aliquid habens partes
tō rō partis ē quantitas plr
nihil aliud pt commodius assig
nari, ō quantitas molis seliat
accidens pp qd corpus mobilius
impenetrabile quia quantum ē
impenetrabile et nemo dixerit
quantum sine aliqua rerum
speciae quantitatis ē numerandi
limam, superficiem, corpus locum
et tempus ē quibus Impenetrabili
tas ō pt abstrahi, nihil ratio partium
tō ex mente artis quantitatis mobilis
ō ē summum genus quantitatis.

Q61 ad ordinandam pluva
litatem Entium sunt multitudo
categoriae tō pluralitas ō constituit
Trium praedicamentum absolutum
Ac categoriae sunt ordinatae ad
ordinandam pluralitatem Entium
tō sub eodem genere Entis tg
substantiae ēdo sub ratione
pluralitatis N.

Q62 pluralitas ō salutat unitatem
quae unitum ut aliquid ponatur
directe in praedicamento Ac ō salut
unitatem obiectivam N. mathe
d-physicam ēdo unitas obiectiva
constituit in ordine qd ratio partium
fundit unum conceptum obiectivum

Q63 corpus ē qd habet partes
alqui corpus importatur in substantia
corpora Ac N. mai. sed corpus
ph's ut distinguatur a spatio ē
qd excludit impenetrationem cum
qd excludit impenetrationem cum
alio simili a se adaequate distincto.

Q64 pluralitas partium ō ē
accidentalis dicam tg quia rerum
nullarum sunt plures Ac etc
accidentalem dicam hi spiritibus
ut plures quia possunt spiritari
ut unum.

Q65 Divisibilitas quae ē pro
prietas quantitatis ō communi
cabilis discretis Ac divisibilitas
ēo sublationem unius physicae
ēdo unionis moralis N.

CLVO 2 Proprietates quantitatis
sunt.
1 ō. scilicet contrarium quia dicun
ō excludunt quinqs
2 ō sunt magis et minus.
bonavicul tg numerus ō ē magis
numerus q ē navicula licet fit
maior.
3 denominat res aequales vel

inaqua ds; tronaum ds aquas
hominio
4 facat res commandabiles et
diuisibiles qd cñ cao et pabulus
nutritiui ne mensuram pt

SECTIO 6.

De predicamento Qualitatis.

CIVO E summum genus predicamenti qualitatis ē accidens
physicum et absolutē complens
vltimo substantiam vlm ē
vlm opiuam.
Expl. Physicum excludit acci-
dentia in claspsytra. absolutē
excludit modos. complens vltimo
substantiam, excludit quantitatē
que ordinatur ad recipiendā
accidentia additum vlm ca
ut lux que nascit a sole, vl
in opiuam ut calor in ligno.
Libr. cuius hec definitio conuenit
sibi accidentibus quę dicuntur
simpliciter qualitates, et habitus
pro ordinem ad subiectum quo
ordo ē accidentium maxime stantalis
CLVO 2 quatuor sunt genera
qualitatum.
1 Habitus et dispositio
2 Potentia et Impotentia
3 Passio et Passibilis qualitas

4 forma et figura.

Habitus ē qualitas, facile mobilis
et caret in ligno.
Dispositio ē qualitas, facile —
mobilis ut calor in aqua.
Potentia ē cui facile datur agere
sum et non facile et difficulter
in eam mouetur
Impotentia ē qualitas in cuius
ad agendum et resistendum et
mouetur in aere.
Passio actus a potentia influxus
ut amor et odium.
Passibilis qualitas ē qualitas —
causata a passione ut nubor ē
verecundia, pallor extimore.
Forma ē figura ornata accidentib.
pulchritudinem formantibus
Figura ē vltimus terminus quantitatis.

SECTIO 7

De predicamento Relationis.

CLVO I Relatio ē ordo trium
ad aliud: qui ordo vltō accidentalis
vl essentialis, si essentialis de
Relatio tunc predicamentalis, qualis
ordo cuius ad verbum positionalem
si ordo ē accidentalis de Relatio
predicamentalis quia constituit se
predicamentum quasi sit.

CLVO 2 Relatio practicamentalis ē ordo trium ad aliud 2o ordo similitudinis trium parium albi ad aliū parem album

Nota quæ n̄ secundum esse entis dicit n̄ talionem vel dentitatis vel dissimilitudinis ut equalis et 500 secundum qualitatem n̄ssuri n̄ talionem similitudinis vel dissimilitudinis: ut albedo et albedo.

CLVO 3. Relatio practicamentalis ō ē aliquid super additum relato fundamento rōne fundandi et tali simul sumptis p̄r. duabus multiplicatione inter se sine mutuata cum illa tria sufficiant ad relationem

OBJ Sanctus a ē equalis absolutum et pares C. et alibi ō nihil ē n̄ talis Ar sant quod absolutum superadditum sumptum ō tanta simul n. Inst. album tumulum, abbo ō fact nōmen in absolutum tunetum absolutum ō fact relata Ar n. paritatem quia ē nōmen ē denominatio quæ patribus absq; nōtitia ō alicuius, ut denominatio n̄ tali ut denominatio quæ patribus duobus licet absolutis quorum unum sabet aliud filii quorum unum sabet aliud filii coexistens vi aliquo coi ut duo pares sibi in alicuius.

OB2 absolutum ō pt transire in relatum Ar solutum ēdo coniuncta alteri n.

OB3 Relatio ē totum in fundamento Ar n. p̄t. n̄ pertes sive relatio et ē tota in fundamento si solum fundamentum respicit hominum Ar n. si quidem quia licet denominatio respicientis cadat tantum in fundamentum tamen concurrit etiam ex termino ad rationem fundandi. quemadmodum licet denominatio patris cadat tantum in patrem tamen sine filio numquam esset pater

Inst. Ex patres ē similes paulo qui paulum Ar paulum qui petrum. petrum.

OB4 Relatio ō sapit magis et minus ergo aliud sapit magis et minus, ex ratio ō ē Relatio. Ar n. mai. quia aliquid magis vel minus aequale.

OB5 Relatio ō ē substantia, ergo substantia ē relata Ar Ergo ō ē substantia ut substantia C. ut sapiens alium substantiam eiusdem rationis nec n.

PROPRIETATES RELATIONIS

1 ē correlata, pater ē filii pater, et filius ē patris filius

2 ē simul nāa et cognitione quia filius ē eāa patris, ut pater ē eāa filii: et ut pater ō p̄t cognosci sine filio si cognoscatur ut pater ita filius ut filius ō p̄t cognosci sine patre.

CLVO 4 Luminosum ē et calentia

nr̃o mō predicamentalis p̄r
conuoqt ex hibitus fundamento
r̃one fundandi et termino.
CLVO ȝ Tous t̄ d- Actentia
nr̃uonis transcendentabil p̄r quia
p̄ existet sine termino, nr̃o
to cadit ad actum possibilem.
8

SECTIO 6

Dq Reliquis Predicamentis.

Reliqua sex predicamenta, Actio
Passio, Vbi, Quando, Situs, et Habe
tra clantur passim in physica. et
quidem de actione et passione
physice pag. Inter i mediate
liat actio et vocatur passio —
quando t̄ actio et diffinqui
tur ab ea qd sufficit ad fundandū
predicamentum. de Vbi physice
pag. de quando sine de —
nr̃one cum agimus de tempore
pag.

Situs t̄ dispositio partium ni
dicatur ordinem habitudo ad
locum
Oct t̄ diffinquitur situs ab
vbi & importat nr̃ supra modū
et coordinationem partium. Species
situs et sunt sedere stare &c.

H abere t̄ denominatio exhibens 30
patiti a vestimento et talia adiacentia vestiam species predicamenti habere et calceatum
&c.
Ob cui attribuit sumitur omnia predicamenta t̄ a cognitione
vt t̄ cognitum Rt sane —
fuisse voluntatem bonum.

DISPVTAO 9

Da Secunda mentis operatione.

SECTIO Ia

In qua differt ab aprehensione Secunda mentis operão.

Dissert a prima qd aprehensio nihil affirmat vel negat sed mere apprehendit et Iudicium affirmat vel negat Inde-missos hos ẽ mentis operãoes

I ẽ aprehensio
2 ẽ Iudicium
3 ẽ Ds ccursus.

Quia ō tantum possumus apprehendere affirmando vel negando ab inuicem differre. Dnumer. alio

Aprehensio habet ni arbema, Iudicii ni identitatem exhemonem, cum dico petrus ẽ soo identificio socm cum petro. Inde

Inferes ō cu Iudicium ni aprehensione, quia cum aprehensio nihil affirmat vel negat ō dicat verum vel falsum: cum intellectus adhuc conformis sit nre dissormis existat. qui dicit soo ee lapidem, si negat verum dicit, si affirmat dicit falsum. ō si abstinet nec verum nec falsum dicit.

Obz qui dicit soo dicit verum Ax N. nisi aliquid affirmet Intt. hoc cognitio soo ō ẽ dissormis Ax nre conformis Intt. imago Aqus nihil affirmat et ẽ vera Ax occasionaliter. Inabitu N. soc ẽ Iat occasione intelligendi aliquem nec affirmantem.

Obz ẽ Dsponsentalis ni quae ẽ vel ō ẽ Ax abstrahit, qui dicit soo nihil dicit Intt. dicit socm Ax dicendo aliquid de illo N. nihil dicendo de illo c.

SECTIO 2
De Signo.

Signum formale ē ipsa cognitio quæ ipsa repræsentat: cognitio de quo, dicit de potentia, sunt signa formalia.

Signum Instrumentale ē quod mutata cognitione ducit nos in cognitionem alterius: dividitur in signum naturale et morale.

Signum instrumentale naturale ē illud quod sua nāa ducit nos in cognitionem alterius mutata sui cognitione, ut fumus naturaliter significat nobis ignem.

Signum Instrumentale morale ē illud quod primo cognitum ducit nos in cognitionem alterius ex voluntate signantis, ut verba apposita quæ significant primo tonalia. Voces sunt signa moralia instrumentalia

significant naturaliter, significarent idem apud deos, sicut fumus ignem, atqui voces ō &c. quia ō nihilominus lignum hebraicum habraicum.

obz Adam imposuit rebus nomina ex placentiam mihi.

obz apud herodotum rex Ægyptiacus ait ni solicitudine duorum puerorum qui nulla voce humana audita exclamarunt primo BECUS voces lingua phrygia panem ex eam invenisse

obz Vox sucus idem apud omnes significat ex casu.

Quanto quod sit significatio in actu primo in signo instrumentali morali ex voluntatem signantis moraliter provocantem voluntatem nostri alterius ad aliquid significandum

Quanto quod sit significatio in actu secundo ex ipsam acceptionem vocis prolati ab omnibus volentibus primo actu hanc voluntatem suam ad ipsam acceptionem vocis alterius prolati

SECTIO 3
an voces significant naturaliter.

CLVO voces ō significant naturaliter tantum ex institutio. per. si

SECTIO 4
an voces significant primario conceptus.

Voces significant primario objecta et secundario conceptus. per voces ducunt primario audientem ad significatum et deinde in cognitionem

42 obicili, et hrundauio ni cognitionem conuptus loquendis de eum quis dicit sola: primum ego cogito Rolam et hinde an loquens bene rem exprimat. plor. 2 cum scous dicit hous duc iquum hocus primario cogitat de equo.

Ob. I Vocs primario st mundo ad manifestandas conuptus Rx conuptus obiectiuos soc̄ obicibs conuptum c. ad conuptus foalis manifestandos N.

Ob 2 hec vox conuptus primario significat conuptum Rx in loco obicti

Ob 3 Vocs significant obicta mediis conuptis Rx soc̄ prius significant conuptus formales N significant obicta loco conuptū c.

Ob 4 Voces sunt hoia rerum quę sunt in mente Rx soc̄ obict eorum quę menti obiciuntur c. cognitionum N. Tnst. Eo nomen mentibus Rx N. pbat sequelam. mentini ē ire contra mentem, id ē significare aliam cognitionem q̄ sentimus Rx N. sed sabbitimus Vocas ad significandum aliud obiectum q̄ sentimus in mente Io habeo in mente me ē dimitem et eo dico me ē pauperem, sabbitimus Vocas ad significandum q̄ d obiiciuntur menti Tnst. si loquimur Eo aliud sabel in mente Rx sabo in mente assumendo N. o assumendo c assumo meum me ē dimitem, et

prosequor vota quibus inducam audientem ut credat endiuemē, ā me pauperem,

Vt Vocs significant primario obicta de scriptaque sabbitimus loco vocum.

SECTIO 5ª
De Varitate et falcitate Propositionum

Veritas foalis ē conformitas actus cum obiecto, cum deo soo ē actus. falcitas formalis ē dissormitas actus cum obiecto ut a deo dicitur soo ē actus.

CLVO Varitas foalis ē partim in actu mentis partim in obiecto existente eo modo quo assumitur. Vnde colligas varitatem et falcitatem ē partim intrinsecā propōis et partim extrinsecam. Vt soc propōo, actus assertē subsistens ut sit vera vel falsa: si asserat ē vera. Eo varitas dependet a natura alterius includit obiectum.

Obz Varitas ē repntatio obiecti Rx obicti ut assertum c. obicti absolutum Io ab eqd existat ut assumitur N.

Ob 2 obiectum ō ire vocem varitate foali ad transcendentali. Eo varitas foalis ō dependet ab existentia obicti ut assumitur Rx cessante existentia obicti et N. consequens. quia denominatio. — conditionis ex multis ut dixi in natura cadit in vnum tantum

Obj Sat propō patrus aurit ꝫ
Jam lua sicut autlus Jam ō sit Pf
ō sit Jam futurus N. ō sit Jam
exulsal c.

Obj ꝫ actus diminuit ut sit lucis
dependit ab obiecto Pf c.

Obj Quilat ē ordo actus ad
obiectum Pf N. ad conformitas
actualis cum obiecto.

SECTIO 6

an propō possit
transire de loco in locum

CLVO ō pt plā. si propō
Importat tempus et obiectum
sit pro toto illo tempore ꝫ tempus
lua, si pro parte tantum
temporis ē tempus falla. si dica
patrus aurit tota sora et aurat p
mutuam ē falla. qd si propō ō
Importet tempus ut cum dico patrō
aurit abstrahendo ab ōi tempore
certo et determinato, ad Importan
do tantum aliqd tempus Indeter
minatum ut aurat aliquo tempore
ꝫ tempus lua numq̄ falta si
nullo tempore aurat ē tempus
falta numq̄ lua.

Obj. sit propō patrus aurit et
dural per duos quadrantes. patrō
I quadrante aurat et 2 bibat.
ergo augmentor. I quadrante ē lua

propō et 2 falla. I quadrante 43
ē lua ēdo. 2 ē falla N. pbat
2 quadrante ē dissonus obiecto
Pf N. alluit patrum aurare et
bibere Pf alluit pro 2 quadrante
N. alluit a vita tempore ēdo.
Insbis dural propō patrus
aurit prima hora Indulti A dein
cuit hora Indulti A unit lua, ō
Indulti B Pf tempus luam.
Insbis propō alluit in Indulti
B Indulti B existere Pf N. qui
dicit tantum aurum patri sine
cum Indultia sui Indulti A
exillat sibi ō.
Insbis dicat propō Indulti A
existet cum unit Indulti B, unit
falla. Pf N. quia propō alluit
tantum existentiam Indulti A
ō pro Indulti B unde ō ē falla.
Obj. mutetur Immutata propōne
mutatur obiectum to mutatis
propōnis quae patet ab obiecto
mutatur Pf mutatur obiectum
mutabiliter sumptū ēdo fortuitum
tum N. cum dico patrus aurit
obiectum fuale propōnis ē tempus
aurit patri et sicut patrus bibat
obiectū propōnis ō ē bibit patri.
Obj 3 hac propō Incipio loqui ē
lua Intio hominis et desinit ē
falla. Pf N. quia sensus ē Incipio loqui in primo instanti
hominis
Obj 4 hac propō Socē corpus mū
Initio ē falla cum ē ponit et
desinit lua. Pf tempus luam quia
sensus ē Immutabile pollēs ē ponit
aut corpus meum.

Obs hoc propō Christus natus ex
uat tua arte naturaliter christ.
d tam ē falsa ℞ tempus tuum.
Instēs Christus natus ē falsū
christus natus ℞ christus natus
pro tempore augustī dō pro falsō
N. ti propō dicet christus natus
natus esset falsa quia alius erat
christi naturaliter pro tempore
qui ō ē.
Obs tit propō quod dicat petrus
curret aliquo tempore tuo tempore
erit tua alia falsa ℞ N quia
aliquo tempore curret tempus tua
tempus conformis dicitur dicit ēm
aliquo tempore curret petrum et
curat aliquo tempore.
Instēs si aliquo tempore ō curat
petrus propō erit falsa ℞ Soc ēt
nullo tempore curat dō si aliquo
tempore curat, modo aliquo tempore
curret N.
Obs 7 Toto propō ē tua quia curret
aliquo tempore tō erit falsa si aliquo
tempore ō curret ℞ dō antecedens
et N. consequens. Ratio ē quia
curtus petri ē cuius propōnis obtum
ac proinde conformis obtō sic ō tit
alio tempore nigel nisi et impos
sibile ē ad obtum propōnis alterius
nisi pro aliquo tempore curente
petrum.
Obs tertia et falsitas sunt quali
tas accidentalis propōnis quia pt
abire et alibi existere pro
pōnis ℞ tertiatum et falsitatem
ē. audientia propōnis ēt sic et
abstracta dō ut tali subiecto N.
quia qualibet ē tua et falsa, sicut

ni sic ō curat tuitatem qd ē soo
ex se ō q. coloratus si ut nullus ut
qui ō ut coloratus.
Obs 9 ex arte propōo tractat ē
tua m fallam ℞. propōo ut in
specie dō in individuo N.

SECTIO 7

an futura contingentia absoluta habuerint determinatam veritatem vel falsitatem.

CLVO habent pbr sint vbi
duo propōnes petrus prevalebit eras
petrus ō prevalebit eras sunt de
futuro contingenti, soc ē tuum,
et absoluto, quia nullam habent condi
tionem a qua dependerent, aliqui
dicunt duas propōnes determinatas
tuas vel falsas; si ēm prevalebit eras
propōo quae dicit prevalebit ē tua
et alia falsa, et tuitex tuta.
Obs 2 e duabus contradictoriis
alia tua et alia falsa, ubi
duae propōnes, petrus prevalebit
eras, petrus ō prevalebit eras sunt
contradictoriae et alia ex illis ē tua
et alia ē falsa.
Obs 3 propōo ē tua cuius obtum
ē ut alicuius aliqui propōnis
ictus antichristus prevalebit obtā
ē ut alicuius nam antichristus
prevalebit tō ē tua.
Obs 4 propōo ō ē determinata
cuius obtum ē indeterminatum
aliqui prevalebam petri futurum ē
indeterminatum cum pendeat
a voluntate si tua et potuit tā

ie q̄ o ie. Ny do mai it N. mis
d probac̄ne- pricabum futuum
o q̄ determinatum hi potuit ie.
d o ie D. o q̄ Iam determinate
futuum N. o q̄ da futuum
determinate quem lit a caa qua
potuillet o ie futuu pricata Do.
061 hi pricabum q̄ futuum
determinate, ni quo deus vidi-
determinabat futuitionem o
ni caa quo q̄ li lua it p o sque
o ni offerba qui e contingens
et lilu Ry ni ipso offerbu et
lilue futuo a caa.
062 Indifferens & determinabun
opponunt Ry ie. Indifferens ex
parte caa et determinatum ex
suppone q d li caa et li lilue
opponunt N.
064 hi allua propoo de futuo
contingenti e neutrali et
determinate una o e de futuo
lilue, Ry si hi neutralia neu-
dilate antecedenti do consequenti
ex suppone N.
065 nisi e futuum ni li
dependatur a decreto dei Ry
decreto dei Indifferente do -
cquente N.
066 Sed deus praevidet peter
pricabuum o p quin pricat
Ry quin pricat necessitate ante
cedenti Be consequente N Do.
praecipio dei e aliquid pollumus
futuitione pricabi o deo petrus
pricat quia deus vidit pricabuu
D deus vidit pricabuum quia e

petrus pricabuus q d o libro 4
petrus movet quia libro currente
hd libro movet ergo currente
cursus e caa lilionis o libro
e caa cursus.

SECTIO 8

an Futura contingentia conditionata habeant determinatam veritatem vel falcitatem.

CLXO habent plia futura con
tingentia conditionata sunt
futura lilua quae essent lispo
nendo conditio aliqui talia
habent determinatam veritatem
vel falcitatem. Sit Sor propoo
de christus praedicabit Tyriis
Tyrii convicti fuissent, si christus
praedicabit Tyriis o fuissent
convicti, sunt duae contradictoriae
et altera e vera et altera falla.
066 deus o videt contingentia
conditionem ponendo quae ponita
conditione caa e Indifferens Ry
quidem ie Indifferentem ni adu
primo sed determinatam
ni actu secundo ponatur ex
condito.
062 de futuo contingente o
futuo cuius scientia Ry respectu
nostri cdo respectu dei N.
063 deus videt futura mere
infallibili Ry N. quia posito
dei decreto caa e Indifferens

SECTIO 9.

Dq scientia media.

Triplex ē in dō scientia
1ª ē scientia necessaria sue simplicis intelligentiæ que ē dnōrum possibilium et sci tō dñi possibilē tale plurium mundorum.
2ª ē scientia visionis que ē dnōrum que fuerunt vel sunt vel quantum aliqua temporis differentia vēs scita dō presentō anti christi.
3ª ē scientia media que ē dnōrum futurorum conditionale tō scientia dō salutāone suōs li gillet penitentiam
Datur scientia media ad patet ex scientia simplicis intelligentiæ, et ex scientia visionis nam Petrus circa possibile cum sic erraturus et circa futurum cum scientia visionis, sed differt ab vtroq; q̄ō Petrus circa mere possibile nr. circa futurum absolute. sed circa futurum conditionatum.

CLYO. Petrus in dō scientia media plōr dnōrum vidēt futurum conditionatum aliqui ōpt illud videre vidēt scientiam mediam plōr. ō pt videre in decreto libri quia possibile tali decreto emanare pt patet de ō aqua vel to alium aliud ab eis emanare.

SECTIO 10
obiectiones contra scientiam Mediam

1ª

Si dnōs cognoscit conditionate futurum cognoscit hanc vel illam ōnem n. sed secundum q̄d vltimo dō ōnes sunt futurum absolute n. sed primum dō conditionale cdō absolute n.

2

Scientia conditionata nititur omnem ōnem n. sed concomitantiam dnōrum si manat dnus in ceyca bladum deus thomas athingit unico actu

3

Vanitas scientia conditionate fundatur in cognitione antecedenti cum consequenti ōnem n. sed in compossibile actus divini cum obto licet cum effectus libus ō sit necessarius connexū cum causa libera, ēt quia libera vltimo ponendus li ponentur condicio et dnus videt ponendū conditionate scientia ē vana.

4

Licet Petrus in dō scientia media pro conditionatis necessarijs ēt quia scientia simplicis intelligentiæ ē de possibilibus et ē tam de necessarijs de possibilibus ē et tam de necessarijs vocatur scientia necessaria vocatur.

5

ō sunt multiplicanda entia sine necessitate cdō. aliqui nulla est necessitas multiplicandi scientiam mediam quia vnus casus pt vel ad scientiam visionis conditionate sunt aliquando futura, vel ad scientiam necessariam si nunq̄ sint futura. ōnes ad quam scientiam volis, modo alterum nebus scientia de futuris conditionatis.

6

Scientia ō ē prior scientia visionis vel necessaria, q̄ ea prioritate ōnem n. habitudinis connexionis ē scientia de absolutis, vel de

scientia conditionabilis ideo et scientia
tuta. Et iam scientia de conditionabilis
et de absolutis

7

Ut autem sciamus aliquem scire si
una cum eo ut ipsum aspiciamus de
si Tyrius praecidat Cristus Tyrii
fuisset consequi diuc Et autem
ei absoluta deus sciat Tyrios et
consequentes

8

Futuram dicit aliquando
praeuisum sit praesens Et
Tam si non praesens si ponatur
conditio. 9

Scire quae nihil ponit in esse est
conditionata et respicuta ad
N. quia si aut nihil ponat
absoluta futuram tamen ponit
conditionate futuram.

10.

De omnibus de quibus sunt
propositiones absolutae possunt fieri
hypotice et absolute conditionate
N. quia quae sunt absoluta
ponenda sine conditione aut
absoluta conditio si potest fieri
sine conditio, et conditio si nihil
obst possibilitati ponitur.

11.

Deus potest scire aliquid futurum
nisi sciat suum decretum per
quod constat esse Deo ad nos
ni illo tubum effectus citatus quia

salt correlata et sunt simul
dicit tibi ni ostenditur ponendo
si ponuerit talis conditio.
Infers Idem pulcrum ad diuina
sal scientias et quae possibilia ad
scientiam necessariam et absolute
futurum ad scientiam ultimam.

DISPVTATIO 10

De Tartiamentis operatione

SECTIO I

De Syllo.

CLVO I Syllus ē oratio in. q̄ aliq̄ibus (Soc ē p̄missis aliud (Soc ē illud) necessario sequitur

INFARCIS habitam mentis operationem ē discursum suū Syllum quo habita mentis operatio a actus mentis Influens unum ex aliis q̄ sunt Syllus; ē cū actus mentis qui sequitur excludens alios p̄cedentibus.

CLVO 2 clud ē pars essentialis Syllogismi. p̄br. cuia Syllus ē tūdia mentis operatio, Soc ē actus Inducens a excludens priores actibus mentis aliqui clud ē actus mentis Inducens a Inducens premissis, Soc Syllus ē clud Inducta ex premissis.

OB. Syllus a ōnō. unqua aliud Soc ē clud Inducens Nō aliud a premissis c. aliud a toto Syllo n. aliqui clud ē aliud Soc aliud a premissis c. aliud a toto Syllo n.

Discursus aliis ē vel Syllogismus et aliis Tristemalis, et aliis Sorites. Discursus Sorialis ē progressio ab una cognitione ad aliam mediante discursu Syllogismus Tristemalis ē progressio ab una obiecto in aliud et eandem numero cognitionem, ut discursus Dei

SECTIO 2

De Premissis Sorialibus et obiectivis.

Premissae Sorales sunt actus mentis exequibiles actus Discursus.

Premissae obiectivae sunt ipsa obiecta premissarum formaliter, Ego cum Deo ōis Soc ē vale aliqui petrus ē Soc, Deus actus mentis Intuitivi sunt premissae formales, Mentales Intuitus Soc ōm doctrales, et Intuitus petrus et Seminem sunt premissae obiectivae.

SECTIO 3

an præmissæ sint
cāe cluonis.

CLVO 1 præmissæ formales
sunt cāe motiua et effectiua cluonis
formalis p̄z. q̄ sint cāe motiua quia
repræsentant Intellectui motiuum
assentiendi cluoni scilicet Identitatem
medii cum extremis. p̄z q̄ sint
cāe effectiua cluonis quia ei imago
conuenit effectiue ad Intellectionem
a sortiori Intellectionem Intellectio
producat effective.

O6 si præmissæ sint actus fidei —
conuenit effective ad conclusionē
credendam p̄z ℞ si N. p. accidens C.
saltem motiue p. adhæsionē Intellectui
conuenit ad credendum.

CLVO 2 ō p̄t naaliter elici cluo
sine præmissis formalibus Intellectus
ō assentiendo elicito absque. sine
aliquo motiuo, aliqui præmissæ
formalis proponunt elicitē motiuum
cluonis scilicet Identitatem medii
cum extremis Ex Intellectu ō p̄t
aliqua cluonem sine præmissis.

CLVO 3 præmissæ elicitiuæ
sunt cāe saltem institutalis cluonis
nam reale ℥ ē cāe institutalis
intellectus. cum dico
aq reale ē intellectus
aliqui ℥ aq reale.

an præmissæ formales
necessitent ad cluonem.

CLVO 1 nunquam p̄z causa
necessaria completa ex qua primo
ontiquin agat, alteri Intellectui ē cāe
necessaria et complebus pro præmissas
formalis repræsentantibus motiuum
cluonis. Ex Intellectu ō p̄t aliquin agat
positis præmissis ac proinde neri
litabitur æquidem ō habeam ad ponendam aliquam cluonem. Ex
affirmabilem si affirmet vel
negabilem si neget q̄ vocamus
inutilem ad finem aliquem ni
si cum alio assentiret elicito pro
præmissas affirmantes, et dissentiret
idem elicito pro cluonem
negabilem.

O6 2 p̄t habeat complures inutiles
ni assentiebus cluoni etiam potiq̄
præmissæ sunt elicitæ Ex N.

Inst: si præmissæ sunt probabiles
p̄t conclusionem si sunt probabiles
nabilem vel negabilem Ex hæc
semper probabilem cluonem.

O6 2 ut nullum bonum necessitat
probabilem nullum verum Ex p̄.
saltem summum bonum scilicet
Deus necessitat probabilem Ex 2 —
sanctus N. paulatim, cum commi
bonum admixtum ē malo, ad
aliqd verum nulli falsitati ē
admixtum.

O6 3 p̄t elici cluo directa vel
indirecta Ex c. hæc semper electiue
concludit.

O64 — potibus præmissis indebitabus

Dr Corilate cor hquentes Scandit
Intellectus Rx ō ē opus Tridue
Corilatem cor hquæ; hd sufficiet
si Tibratus connexio mihi cum
extremis ut nullam rapidæ —
Intellectus ad attentionem eluonis.
Inst. Scire ē cognoscere q̄ aliquid
sit illud cui ēo Pcipi debet connexio
cum sentis cum cor hquendi Rx
q̄ mudum sit cui prædicati eluonis
ē. q̄ bona sit illud eluonis existeli
dis potestne terminorum dr propōnū
N. ēo cum dio ex reali ē nihilis
ad Deo ē realis ēo Deo ē nihilis.
sufficit ut Intellectus Tudeat nihilis
hqui ex reali ut propriatem ab
Hentia dr Dei ipso Inst Deum ē
nihilis m q̄ Tudeat in mi non Deum
dr realis Tidentificari.

QVÆRES an præmissa præcedat
tempore eluonem Rx ō præcedat
tempore hd causalitate. rō ē quia
cum Intellectus sit cui mutuo et
complectus pcs præmissa ultimo ē
eodem Instanti quo complectus dicit
agere, cum ēm sparsim tirundo —
Instanti.

OB potest præmissis dissimilibus
alio animus Rx si Intellectus attendat
ad præmissas attendat etiam
ad eluonem, cum in præmissis tidet
Intellectus realis tuncire eluonem.

Intellectus mobilis præmissarum præ
mittec ā sunt Intrinseca simplicia.
OB assensus eluonis dicitur q̄ supponat
duo prima Rx ō Deo q̄ ē supponere duo
Tubina præcedic ē assentiale assensus
eluonis dicta assentialiter dicitur ab
assentu præmissarum.

CLVO 2 assensus eluonis attingit
obiectum præmissarum plr. agibus
qui assentitur Tni propter aliud attingit
Tnumq̄ alicui assensis eluonis attingit
Tdentitatem extremorum mihi ut propter
Tdentitatem mudii cum extremis ō
assensus eluonis attingit Tiam Tden
titatem mudii cum extremis q̄ ut
obiectum præmissarum

OB 2 si obiectum præmissarum
repræsentetur Intellectui pt illi
cedat eluonis assensus licet ōsentatur
in illud Rx N. quia contrariis cedit ō
Act Matrimq

OB. 2 ō hquimur ex falso Tuum
qui actus eluonis assentiatur etiam obiecta
præmissarum Rx ō hquimur ex
falso Tuum Deo ō manifestum N. fraudulē
aliqui nupt mandatum Rx N. quia obiectū
eluonis ē Tuum licit Tdimerium hui
modi unum sit falsum Rx 2 ō hquimur
ex falso Tuum inadæquate N. adæ
quate ē Dei ē cum obiectum eluonis
sit Tdentitas extremorum propter
Tdentitatem mudii cum extremis licit
duo et falsi Tdentitas extremorum
pt ē Tua, licit matrimonium sit
falsum.

SECTIO 5

De assensu eluonis.

CLVO 1 assensus eluonis ē distinctus
ab assentu præmissarum. p̄ quia
assensus eluonis ē alterius et Tem

SECTIO 6

De Demonstratione.

CLVO 1 Demonstratio ē syllo
gismus et mudus. duplex ē Demonstratio.

alia a priori et alia a posteriori. Demonstratio a priori est illa quae continet causas eluonis, unde patet possibilitas eius; demonstratio a posteriori est illa quae continet causam eluonis, et talis vel est ab effectu ut eluonis, et talis vel ab effectu ut causa, et talis demonstratio vel a priori, Roma est quia est ciuitas; vel a posteriori est quia illam audiui.

CLVO 2 Praemissae demonstrationis debent esse verae, certae, immediatae causae eluonis. Posse debent esse quia quae dubitabam influunt in eluonem nunc scio et scibit, medicina ex fabro longe quia ex aequibus ei antecedentibus, et complicationis verborum huius ei fabri, vel ei mihi: id est aliunde fabulatione dubitationem vel illam id accipit ex fabro. 2° debent esse causa sine et debet ille connexionis mutuae praedicatum fabri et eius scit etiam causa et praedicatum eluonis solent mutuam connexionem cum hac subiecto et cum hoc sine est. praemissa ex. vi. vel. est ad sine et vi. vel. debent esse causa quia communiant causalitatem eluoni, nisi apparet eius et sine formidine dubitationis modo sine est ei aut mihi eius apparet ex vi. vel. ei ad.

4 debent esse immediatae quia si debent probari per aliud et aliud semper fluere abit nunc donec deueniat in aliquo per se noto.

5 debent esse eius eluonis quali aqualis

et praemissis qualibus cum continuant motionem vel dubitantem et dubitationem aliquam ad faciendam eluonem et concurrent effectum eius in tantum motiua. Si est quaestio de praemissis cognoscendis: nam dubitas mihi cum entibus est eius cognoscendo cum dubitatam entis non cum dubitatam entis non vel.

5r

SECTIO 7

De circulo demonstrationis

CIRCVLVS triplex est alius malis et alius falsi.

Circulus malis demonstrationis est reciproca fluxum vel plurium propositionum illatio per quam cognitionem si vel per unam vel plures inferius fluxum sui fluxus dicit nihil cognitionis de eius per cognitionem sui fluxum sui eius et terminum suae omnipotentiae.

CIRCVLVS formalis demonstrationis est fluxus vel plurium propositionum reciproca relatio per quam unius cognitio sortem et ex sorte vel alio modo cognito fluxus eius.

CLVO 1 circulus malis in demonstratione est admittendus per quod vitia ad acquirendas scientias. Artes per generationes et corruptiones probat per aui unam primam et per unam primam probat aui generationes

cornicbiones

OB ab eodem ad idem nullatenus OK per similam tuam et per iandam M.

CLVO 2 circulus in diametrone formalis ō ē admittendus plr. quia e negationis cum nulla de quia e negationis cognitio, per nouo acquiratur cognitio, per viuum probo sortem, per sortem viuum, de ut sol ō alio modo se viuens, de ut sol ō alio modo se habet cum ex sorte misero viuū ē cum ex nullo infelici sortem.

SECTIO 8

De scientia aliqs obiecto.

SCIENTIA ē cognitio certa et euidens plr. scientia opponitur opinioni qui ē timultus et opinioni quae tantum probabilis, ēo sapere de fide et consuetudinem de euidentia ut discedat ab illo ac qui ō ē scia

CLVO 2 obiectum scientiae de fide ē Chs.

NECESSARIVM VERE ÆTERNVM VNVM.

ꝑ Cr obiectum scientiae de fide ē Chs quia de ō Chs ō datur scientia; qd ō ē ō pt scire ꝟg, qd duo et tres efficiant quinq ō pt ē obiectum scientiae

OB 1 datur scientia de eo quod aliqui ens finita ē ō Chs OK qd quidem ens finita ē ō Chs mala C. ē ō Chs obiectum M. de illo enim fide et obiectum qd ē fidei et obiectum datur scientia.

ꝑ Cr qd obiectum scientiae relationis M. quia de illo fide connexio predicati cum subiecto ꝟg qd sors fit albus, non potest de illo esse connexio predicati cum subiecto, modo aut modo aut de illo ō est scientia de opinio.

OB 2 obiectum ē aliquando contingens OK contingens n. pertinet ꝟg qd pluat ō ē ō contingens ꝟg qd sortes cantauerit

ꝑ Cr 1 qd obiectum fidei sole quia de singulari cuius est singularis ō datur scientia cum ō cognoscatur individuo

ꝑ Cr 2 qd sit aliquis soc ē semper bene ꝟg, quia mihi possibile ē connexio predicati cum subiecto ꝟg qd homo sit animal soc ē sit brutum a B etiam

ꝑ Cr 3 qd sit bruta quia ē tanta connexio praedicati cum subiecto.

SECTIO 9

nona

an scientia et opinio
vel fides possint
se compati ?

CLVO possunt se compati in
eodem subiecto. p3. 3 quod
cundum assentire eidem subiecto
quia subet et quia debet ab alio
ita habere fidem et opinionem
et scientiam empiricalem.

OBI In subiecto informabili ab
alio clvo qualis est scientia ōpt
Intendere claritatem qua actum
nihi clarum ut cardo caminos
o potest illuminare cardo caminum
maiorem, quia nihil agit supra
suam Intentionem. R? nego
paritatem quia lux divina
cardo ē eiusdem speciei —
ender sit ut hi illuminabus ut
quibus et cardo caminos salut
tantum lucem ut via o potest
illuminare aliam quia agunt
supra suam Intentionem.

Claritas scientiae et diuina
speciei a claritate fidei et opini
onis Unde minor cardo fidei potest
Intendere lucem maiorem sicc.

O Idem subiectum Impediunt
quatenus habuit fidem et o
Impediunt quatenus scientiam re
mouendo eodem obiecto R? ?

Impediant et o impediant nego
quia simpliciter o impediant.

3RST. Quatenus sabent fidē
impediunt R? si simul sabent
scientiam C si simul sabent
fidem N. sabet quidem formi
dinem radicaliter in fide vel
opinione sed actualem formi
dinem non sabet.

SECTIO 10

an Idem actus possit ēe simul fides opinio et scia.

CLVO potest. p3. potest idem
Intellectus numero Intellectio
ad assentiendum eidem obiecto
3g endem scientiae Intellectio et
dissone claritate quia scripturae
dicit et scire dissone claritate
quia Unde.

OBI Idem actus est obscurus
et evidens R? scripturae diuersi
motiui C. eiusdem N.

OB2 Si lux quatenus fides
et necessarium quatenus scia.
R? sone simpliciter si dicamus quia
potest obtinere Voluntas

54

Ad 1. actus intellectus est aliquo modo scientia Ps actus intellectus est multiplicior scientia et actio Intellectus non pendet a voluntate N. scientia aliquando pendet a voluntate.

Ad 2 actus est multiplicior quam habitus Ps sed simplicius supernaturalem quia superant vires humanas

Ad 3. Dicit actus ille est falsus Ps N. quia est fides divina

Ad 4 et rationale et irrationale constituunt unum specialem, dia non obstante et unum specie actum. Ps N. paritatem quia irrationale et negatio rationalis nihil autem potest esse principium Ps actus et obiectum et habitus ordinantur.

Ad 5. si irrationale dicatur quod possibile aliquam rationem potiorem potest animal esse male etiamsi Ps C.

Ad 6 fides est credere quod vides et credi quod patet videns Ps. Ego audiendo fides est credere quod vides per motivum fidei credo per motivum fidei Ergo.

Ad 7 et St. Dionysius Thomas apostolus vidit humanitatem et credidit divinitatem Ps videtur et credidit ille humanitatem quia videbat me Thomas credidisti.

SECTIO
Ultima.

De obto attributionis

CIRCA 1 circulum attributionis Logica est syllogismus per suas obo et demonstrat. per. quod circulum attributionis ad quod actum nostrum aliquo modo ordinantur in Logica ordinantur ut fiat syllogismus posterius abstrahendo a syllogismo probabili topico et a syllogismo demonstrativo quia Logica tendit docere modum bene differendi, cum autem differat syllogismus et per syllogismum probabilem et per demonstrativum, debet specialem syllogismum possibilem, qui possit differentiam inter probabile et certum.

Ob 1 si syllogismus per suas

hit oliectum attributionis
Logicae horum in hypothesi
RL N. pbat. syllogismus ut pro
latus & ut dictum est in praecipuis
Logicae. At Logicum omne dirigere
omnia ut dictum est in praecipuis
suis hic abstrahit a praecipuis
vel aliunis, ita ut termina-
praedicamenta dirigat ut line
avere dictum est. Unde in
forma hypothetica pro latus
ut dictum est in praecipuis logicae
maiibus continetur formaliter ergo
quia pro lecta & tantum sine
errore

OB 2 omnia in formibus ut

salutare cuius scientia RL
N. pbat omnia ordinantur ut
salutare scientia RL scientia
late sumpta omnia qualitercumque
sumpta dirigo qualitercumque enim
cognitio licet obiectum locatum sicut

CNO 2 oliectum attributionis
Logicae sunt termini propositio
aequipollentia praedicamenta
dictiones quae & sunt syllo
gismus pro lecta. pro actum
attributi & ad rationem ad
aliud aliqui enumerata ut
flexiones id argumentandum
pro lecta Co sunt oliectum
attributi.

56

NATVRA EST PRINCIPIVM

MOTVS ET QVIETIS

LIBER SECVNDVS PHILOSOPHIÆ SIVE PHYSICA

PHILOSOPIÆ

LIBER SECVNDᵘˢ

SIVE

PHYSICA

CLVSI Physica ē scientia de corpore naali. explo de scientia qua habet mylta cognitiones — cubas studentes, adhibuo de — corpore naali qcē de corpore cons tante ex mātia et fōa quo mia ctyllo fōa dicuntur nāo prīca ā nāa de qbus tndr Physica

Qbi Plures sunt cognitiones dsuno in Physica q̄ studentes pt sumi denominationem nobiliorem cum in cognitio studentis sue scien set nobiliōr cognitione obtinea et probabilit denominat Physica scientiam.

Obz obiectum Physicū ē corpus sd mutabile cū possit ā tlō ē to fōa pt corrumpi fic Pr obiectum Physicū ē corpus et Immutabile secundum ille actuale sto secundum ille

Collibile N nam licet fōa possit corrumpi tamen ē semper possibilis forma que possiciat mātam et — tali connexione practicali ctr cum subiecto dabuo scientea.

CLVSI obiectum totale Physicum sunt causa Proprietates effectus aliaq̄s que spectant ad corpus nāale

CLVSI obiectum altributionis Physicū ē corpus subtrale complexū qua ad illud nnoscuntur omnia quo tractantur in Physica

CLVSI 4 obiectum altributi Physica sunt illa que pertinent ad corpus subtrale complexum qo mātā fōa Inid motus lemqul fic.

DISPVTATIO PRIMA
DE PRINCIPIIS INTRINSECIS CORPORIS NAALIS

SECTIO I
QVID ET QVOTVPLEX SIT PRINCIPIVM

CLVSO Principium fit id cuius aliquid ē quomodocunq; (scilicet aliquid sit principium ō ē opus ut dr ē id tantum ut sit id quo possito aliud ponitur de necessitate nō Initium sit quia de necessitate nocte ponitur dies.

CLVSO 2 Principium Intrinsecum ē illud q̄d ingreditur compositionem rei ut mā et forma dicuntur principia Intrinseca corporis naalis quia ingrediuntur illius compositionem

CLVSO 3 Principium Intrinsecum ē illud q̄d ē extra compositionem corporis naalis ut dicit Sc Principium Extrinsecum corporis naalis quia dicitur producit corpus (ly) ō ingreditur compositionem illius

SECTIO 2
De Principijs Intrinsecis corporis naalis

CLVSO 1 Principia Intrinseca corporis sunt quae neq; ex se neq; ex alijs ad ex ijs omnino Expō. mā fōa et priuatio dicuntur principia Intrinseca corporis naalis quia mā ō fit ex alia mā neq; ex fōa fit ex priuatione sed ex tertio sed ex compositis naalia corpora omnino fiunt et nullam mutationem nāle.

OBI fōa fit ex mā ō contra ad hoc fōa fit ex mā ideo tanq; ex causa naali ad fōam N sufficit ut ā ut causa fōalis ō supponatur ideo causa fōalem ut dicatur

ē fieri ex se

Ob 2 ens paul mag supponit aliam paulem mag cumqua sault maius totum integrale totum ens primi principium supponit principiam Pf consulto antecedente ergo consequens, ens principium supponit aliud in eadem genere principii N. simile ergo mag mag ē supponit aliam mag mag ut primum falsissimum ē quo ducatus licito supponat ut compaulem cum qua sault maius.

063 Initio mundi fuit generatio ē fuit privatio Pf ē fuit privatio Initio mundi generationem non fuisse mutationem totius mundi ē qua sic sequitur absq.

SECTIO 3

De principiis extrinsecis compositi naalis

CLVO ē tria sunt principia compositi in fieri sicut mag fōa et privatio p̄t compositum in fieri ē cum ens am ē dicere tam ē compositum et antea ō sit aliqui compositum sed contrarium sed privationem qua antea, ō sit et magnum et foam qua ex alio subiecto

paulibus confitat compositum

Ob. compositum ē male privatio ē male ao ē privatio ē mendatium compositum qua negatium ō mendatium negatium compositum ē quid male ergo ē quid male paulum negatium ergo ē contrarium compositi in fieri ē quid male compositum in fieri ē ut antea ens probate ō aliqui compositum in fieri ē quid male compositum antea N.

CLVO 2 compositum in facto ē debet duo tantum principia mag et foam p̄t compositum in facto ē ē unum compositum et antea sit aliqui ut sit contrarium ō sault privationem ē duorum sault mag et foam tantum sault mag et foam

Ob 1 ens ē male compositi in facto ē ē duorum plura duo principia compositi in facto ē Pf ens ē male compositi aliqui ergo ut ens N. id ē ens ē id quo posset sine ullum et principiant totum nō ē id q̄ mendatium

Ob 2 datur in composito subsistia Pf ro negavi de aliquibus subsistentium Pf 2 datur subsistentia paul compositi N. ut complementa subsistentia paulium C

Ob. Ultimo principium ē privatio principiato alqm compositum ē principialium et principia sunt mag et foa ē q̄ mag et foa debent ē privatio compositi alqs ē mag et foa ō sunt compositum in facto ē Pf Principium ē privatio principiato male tamen complementa

m nollr ⁊ modo conuiciendi
prius sunt-paubus q̄ sit tolum
p̄ canlungit-ex partibus.

SECTIO 4

Quo tempore Priuatio principiet

CLVO Priuatio principiat pu
fuum ⁊ quando .o ⁊ ꝑx. priuatio
⁊ abscntia fuac m/ubiit to capto
alqui habs absentia fuac .o principiat
⁊ maam qua fac modo mat
principiuuit .o priuatio fuac m/p
p. foam quia foa principiauit to
supuuit ut priuatio principiet pu
priuationum Bꝯ quando genuatis
exlione ignis priuatio ignis in
lcono ⁊ .d quo dlinerit incipit
ignis

CLVO. Priuatio principiat quando
.o ⁊. ꝑx illud principiat quando
.o ⁊ q̄d principiat dlinendo alqui
priuatio principiat compobilem
dlinendo nam quandiu manet
priuatio ignis in lig no landiu
.o genudbus ignis

Obi Priuatio quando principiat
.o to .o ⁊ principium Ad priuatio
quando principiat .o ⁊ D. .o ⁊
principium N. .o ⁊ priuatio acbu
C.

Ob2 nihil pt ee actu principium
nili sit actu Ad Bꝯ. nihil sit actu
principium. cto nihil sit actu contrarij
N.

Ob3 si priuatio principiat q̄ dam
ee principiat p ee negationem Ad C.
Inbis to pus negationem sui Ad N.

consequens. quia negatio principij
⁊ foa, ⁊ priuatio ⁊ principiat ⁊ foam.

Ob4 quando ⁊ priuatio .o ⁊ adhuc
mutatio in nouum compositum to
priuatio .o principiat mutationem
Ad quando ⁊ priuatio .o ⁊ mutatio Bꝯ
.o ⁊ mutatio Inuenta subiecta dlina
tio ad dicamus priuationem quando
.o ⁊ principiare quia adhuc .o ⁊
subiecta mutatio sit principiare
quando .o ⁊ quia hinc ⁊ foa de
nouo aduenit sit tobi compositum.

SECTIO 5ª

De maa prima. quid sit ⁊ an detur.

CLVO I maa prima ⁊ subtlatio
Incompleta neptiua formarum
subtraliu.

CLVO 2 dabit maa prima pbr.
cum lignum mabubum ignium
sub subtraliu ignium. Combus
tio dlinendo ignis la subtraliu
dlinendo ignis in lig no landiu
.o genudbus ignis

Ob1 Inducitur ignis annibi
latus totum lignum Ad N. pbr
.o ⁊ nō negandi ignem esse.
Ad nonem negandi ee quia ignis
cum sit agens naturalium Bꝯ
semper crescit.

CLVO 3 maa prima ⁊.

cruſdem rationis in omnibus
compoſitis p̄ quæ duo ſōæ
ſunt eruſdem rationis ſicut planta
diuerſis ſpeciebus alimentis quia
mā alimentorum transformandi
t eruſdem rationis
OBT si mā sit eruſdem rationis
in omnibus differt tantum
numero ac prima Sabinal-Diffe
rentiam numericam quā diffor
t actus metaphisicus et materia
nudo modo t actus Ax mate
differt tantum numero et ille
actum t Physicum hd metaph.
sec t ryam. o ē per se ro non
quia aduenit alicui ro distincto
nalitis hd ē per se ro non ſden
tificatam cum ipsa
OBZ si mā in omnibus sit
eruſdem speciei constituent
unam speciem Ax constituent
unam speciem incompletam Co
incompletam N. hoc t ille pars
substantiæ completæ
Insbis ad q̄ speciem reducitur
mā Ax ad speciem q̄ componit hoc
mā sors reducitur ad speciem sortis
sortis

SECTIO 6

an mā sit potentia passiua

CLVO I mā prima t potia
passiua sicut foaia subiectiuē
p̄. quia t subiectum primum
q̄ recipiendo in se foas substa
alis componit totum
CLVO 2 potia passiua mat.
prima o t qualitas aliqua
distincta p̄ quam recipiat
foas substantialis p̄r. quia si
mā prima p̄ se non intrinsece
immediate recipiat aliquam qua
litatem recipiuam formarum t
habet intentum scilicet mam
primam p̄ se ē recipiuam
formarum sine qualitate super
addita: q̄ si mā prima esset
alia qualitate superaddita ad
recipiendam qualitatem recip
tiuam formarum habitu
proxillus in infinitum
OBZ mā prima manens
eadem potest potiam recipi
uam foarum t potia recipiua
foarum distinguitur realiter
a mā Ax Igo potest potentia
remotam N. proximam &. p̄
potentiam remotam nihilo
intrinsecam mā quocumque manet
eadem t p̄ potentiam proximam
proximam intellecto mam cum
dispositionibus requisitis ad ipsa
ductionem foæ quæ dispositiones
cum possint p̄mitti potentia
potentia proxima recipiendi foa
OBZ sicut mā salvat dispositus
ad foam Ax si foa fuerit corrupta
o salvat potentiam illa recipiendi
Ax obedientiam t Ax subiectū
suppositi, respondet in forma
corrupta t dispositum ad illam
recipiendam cum Ax intus dispositus
requiratur ut foa o fuerit corrupta
nam si simul t formata o amplius
mā illam reproduceret propter foæ
dilationem quæ semper mā subtrahit

SECTIO 7

an mãa sit pura Potia.

CLVO 1 mãa prima ō ẽ pura
po contra obiectiua ō. illa sit
pura potia obiectiua quã ō existit
actu ab pt existere alqui mãa prima
existit actu ẽo mãa prima ō ẽ
pura potia obiectiua.

CLVO 2 mãa prima ō ẽ pura
potia metaphysica plr. Pdentia
metaphysica ẽ genus alqui materia
prima ō constat tantum ex genere
Sd etiam ex differentia, nam Rffi
nitus potentia (Ecce ens)
infinita suarum Pfectionum
(Ecce differentia) ẽo mãa prima ō
ẽ pura potia metaphysica.

CLVO 3 mãa prima ẽ pura potia
Physica plr aliud ẽ pura potia
physica q̃ nullo modo ẽ actus
Physicus sim actus informans
Physice et natalis subiectum —
Rffinitum materia alqui materia
prima ō ẽ actus informans aliud
subiectum distinctum materia ẽ
sit primum subiectum ẽo mãa
prima ẽ pura potia Physica.

SECTIO 8

an mãa habeat existen Pfinctam ab Exista Forma

CLVO: habet plr. Existentia
ẽ Ntentia actuata alqui Ntentia
actuata mãa prima ō ẽ Ntentia
actuata forma ẽo existentia mãa
ō ẽ existentia forma. mai Pbr
in metaphysica, minor plr quia —
Ntentia actuata mãa prima ẽ
entitas Ntentia duo actuata
forma materiali ō entitas
ẽo Ntentia actuata materia
prima ō ẽ Ntentia actuata forma.
OB ẽ si mãa habeat existen
distinctam ab existentia
Rst potentia et actus Rst
potentia et actus metaphysicus
actus entitatiuus ergo Rst pote
et actus physicus N. nisi autem
aqueonet aliquid ẽ potentiam
Physicum quae acquirunt formas
distinctas et subiectum entitatem
suam ac posterius nam ẽ vocamus
actum metaphysicum
OB2 Ntentia et existentia ō
sunt unum et idem Rx Ntentia
actuata N. Ntentia ō actuata
ergo habeat ata
Insuper alqui Ntentia actuata et
existentia ō sunt unum et idem
Rx N. pbat qua Ntentia ẽ ab
aterno et existentia in tempore Rx
aterno et existentia Ntentia actuata ẽ ab aterno N.
Ntentia ō actuata ergo posterius
ẽ ab aterno C
OB3 Ex duobus actibus ō fit unum
pte alqui existentia fora ẽ actus
et existentia mãa ẽ actus
Rx ex duobus actibus incompletis
ō fit unum pte N. ex duobus actib.
completis C. mãa et fora sunt entia
incompleta
OB4 Existentia mãa ō pt ẽ actus
quia ẽ potes ad recipiendam formam
Rx existentia mãa ẽ potentia respectu
sui N. respectu fore ergo
OB5 Existentia ẽ ultimus terminus subiectus
alis ni fo hi mãa Saluet existentia
ex te sinet ultimo et ō ordinaretur
ad aliud Rx Existentia ẽ ultimus
terminus ni in ordine ad hoc ne ẽ
ultimus terminus in ordine ad aliud N

066 Exilium mare ille actus et contrarietur aliquem actum qui actus ut pote distans ille notationem generis qui contrahit ex Exilium mare et actum et qualitatem propriam mare et potest habere distantiam per relativa forma ex ea mare potia negativa forma et alia potia ex actus ens ille ens et alio nomine ex Exilialis et quidem existendi quia subjectum exilium exilium subjectum

067 Exilium et Extra causa est causa aliqua mare independentia forma et Extra causam formalem ex Exilium et Extra essentia causa efficientis et formalis n.

068 Ultimo ut res a privat actus et nullo modo potia ens mare et privat potentia et nullo modo actus ex N. naturaliter quia mare prima ex existat et positio aliqua existens positio et actus et unum et idem

SECTIO 7

de materia et forma sine forma

CLXXI mare prima et partem dimensionibus existens sine aliqua forma accidentali per quia si mare existat existit aliquid alias sua subsistentia vel accidentia non a qua subsistit et dispensare materiam

CLXXII mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia si mare existat existit aliquid alias sua subsistentia vel accidentia non a qua subsistit et dispensare materiam

067 Exilium et Extra causa est causa aliqua mare independentia forma et Extra causam formalem ex Exilium et Extra essentia causa efficientis et formalis n.

068 Ultimo ut res a privat actus et nullo modo potia ens mare et privat potentia et nullo modo actus ex N. naturaliter quia mare prima ex existat et positio aliqua existens positio et actus et unum et idem

CLXXIII mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

069 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

070 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

071 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

072 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

073 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

074 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

075 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

076 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

077 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

078 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

079 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

080 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

081 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

082 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

083 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

084 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

085 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

086 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

087 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

088 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

089 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

090 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

091 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

092 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

093 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

094 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

095 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

096 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

097 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

098 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

099 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

100 mare prima et partem dimensionibus existens sine alia forma accidentali per quia mare prima existat et res illa forma accidentalis

Obq mā pendt a foā in genere
cāo fralis. Pk N. ad tōtā compositū
pendt a foā qualemcūq forma dando
le mās componit totum.
Ob 5 mā nudata ī foā substāli
dicit actu sine actu Pk sine actu
Elyscio C. substabimus N.
Ob ultime li mā ānihilatione
foā substāli 5 nisi corruptione sine
foā substāli ō dicit miraculosa
Pk corruptiō materiæ sine forma
substāli ō dicit miraculosa quoad
modum N. quod ēs C. qui licet
mā eveluo subpendentem a foā
Pq ō a deitus illi corruptiō nisi in
ordine ad foām cumque fralitātis
substāle.

SECTIO 10.

De proprietatibus mās.

1 Proprietas prima materiæ ē
appetere foās ōes diuinelitus 7 ab
aeterno ab illam 7 ab foam ignis 7 ab
formam tales alia ordinatas ad
faciendum totum substāle cū tā
materia appetit foām substālem
ā habet appetitu complementū
foarum suo ā ō habet appetit appetitu
diuini ex subjectione qd accidentis
foām ā habet.

2 ē ex imperfectione alia generabi
et produci dependentes a subto alterius
mā prima cum ut primum subtum
ō pt fieri dependentes ab alio subto
tō mā prima ō pt generari

3 ē 10 Incorruptibilem alia corrumpi
7 in Stui remanente subto alquando

prima cum ut primum subiicitur
ō pt a stui remanente subto tō
mā prima ō pt corrumpi

4 ō foa substabilis ē nobilior mā
prima et Pq corruptibus tō mā dat
etiam corrumpi Pk N. corruptibile
pbas Incorruptibile ē nobilior corru
ptibili disposita mā prima dicit
Incorruptibilis dicit nobilior foa.
Pk Incorruptibile ē nobilius
absolute N. secundum quid C. vel
Incorruptibile ē nobilius corruptibili
cuius pariter C. cuius ō pariter. N.

4 ē ce quantitatem foc ē habere
quantitatem molis per quam fagod
habere partes extra partes &c.

SECTIO 11

De Quantitate molis.

CLVO 1 quantitas molis ē accidens
realiter distinctum a mā prima
cuius habens partes extra partes pbr
quia mā prima ex se ē indifferens
ut occupet modo maiori modo minori
dicit contrahat se rarefactione et
condensatione ne tō aget accidentia
supervadito a qd determinetur ad
tale spatium

CLVO 2 quantitas molis ō Identi
ficatur cum mā prima pbr 1 auto
ritate sanctorum patrum contendentium
quantitatem remanere in Eucharistia
ō ā mām panis prima panis.
pbr 2 una mā prima Identificari
Identificari etiam cum foa substan
cum foa modi mali &c extensa.

OBJ Frustra multiplicantur entia
sine necessitate Pk C. alias nulla

Entitas ad multorum quantitate distinguit realiter a mea prima Ps Et min. quia subiecta quantitate mea prima ō Et individualis cum ō alia Et individualis ad specialissimam subalternam Et subiecta quantitate mea patebit Ps subiecta quantitate mea patebit ō contineat eam punctum quia ō datur punctum, ad ni patet aliquam mobilitatem patet ita mea ō occupant spatium tamquam ut ō possit occupare minus.

OO2 mea prima E sola corpus accidit sola distinguitur spiritu qui definitur substantia cui competit penetrabilis et corpus definitur substantia subiecta capiens penetrabilem Ps mea habens quidem penetrabilis sed ō cum sola existentia ut una pars sit extra aliam.

3N St. mea negat salvare Et omnem penetrationem ita ut una pars sit extra aliam Ps contra arguitur Ds. consequens, mea negat ut una pars sit extra aliam in ordine ad Et una N. ni ordine ad SC. quia una pars mea Ps poni penetrative intra aliam penetrem licet prior pars Et unius penetris sit extra posteriorem penetrem eiusdem.

SECTIO 12
De foa substaali.

CLVO 1 foa substaalis E substa Et completa quae cum ea mobilia sunt totum substaale ex mse cui de foa ex foa substaalis quia cum corpore sunt totum

Poem de foa q̄ sit quidditas determinans meam ad esse quod competibile. ad hoc subsistendum ut distinguatur ab accidente q̄ de foa accidentalis.

CLVO 2 ni quidditas competibile substaali detur foa substaalis Ps quia competibilem substaali Et unum distinguitur quod ab alio substaali competibile, aliqui ō Ps distinguit per meam primam cum sit eadem ratio in ceteris competitis Et distinguit Et aliud sicut per foam substaalis ergo ex distinguitur ab aliquo ratio ex per meam primam sed per aliam qualitatem substaalem E Deamus formam.

OO1 Et unum competibilem Ps distingui ab alio ex sola accidentia. Ps Ps distinguit accidentaliter C. substa alibi Ps. si sit a in substaa quae sit radix accidentium competibile ex calore in igne et frigore magna.

OO2 q̄d insaret mea prima ō E substaa. sed foa mealis ex forma ex nis insunt mea Et forma mealis ex E substaa Ps q̄d insaret ō mea Et substaa sed mealis — ō insaret sed ad sant. Ps 2 q̄d insant mea ō E substaa N. quia quandoque sit de quotlibet nōis nobis an insuere et adhuc ideo significat dico accident distinguit a substaa Et Et secundum Del per adhaerentiam sed q̄d intendatur secundum a mea substantia intendatur prima via

OG mãa prima cum subsecci
dentibus sufficit ad componendũ
totum Pẋ ad componendum tota
auidentale c. subtrahe N. 800
cn ō ẽ tantum mãa prima cum
primis qualitatibus ad producen-
animã realis quæ ẽ substantia
CLXOZ foã substantiã dicunt
Species pro similitate spuitica
Rerum et proprietatum forma
ionis Pg dicunt a foã aqua aqua
foã ionis calidum et foã quæ frigi
dum.

SECTIO 13

De foãs partialibus

CLXOI foã partialis foæ subtra
ctis subtrahentibus foæ principi
bꝰ ni foæ foã causæ et totis diuntꝰ
foã partialis quia subtrahunt actiõs
reali ad functiones vitæ. diuntur
partialis foã quia sunt pro modum
partium sanctorum maius

CLXOZ ō substantiæ foã partialis
p̃t mãa prima ẽ tantum capax
dimensionis foæ substantialis ō ni eadem
mãa ō sunt foæ partialis quia in
eadem parte mãa diuersis forma
principij alia ni foã partialis sub
diuersis subtrahit in eadem mãa diuer-
sæ foæ substantialis q̃ dici ō p̃t alio
aliqui ō probabiliter, nõ ni diuersitate
foã foã substantialis in mãa aliquan-
do Pg diuersitate foã ionis forma-
lem diuersitate: ni dicis aliquas
foãs ẽ subtrahentes et alias principes
nam foæ sunt tantum subtrahentes
quantitatis ha substantialis ht principi.

OG3 in Embrione cum aduenit anima
ẽ foæ partialis cum ni de alijs
diuersitatibus Rultra Laborat ha-
mã Pẋ N. Rultra Laborat negan
quia dicit diuersitatis foæ partialis
remanent Pg euidentia. for magnum
partialium ad substantias ad functio-
nes vitæ.

OG2 cum foã amputatum aqua
cum modicũ foæ partialis post
mortem Pẋ dum post mortem
producunt foã partialis ut cum
entiam ds possunt sufficienter
Inst. quando aliqua post mortem
ds proprias continuat aliquam
foæ partialis continuã si quis
do membrum in ione diuersatus
membrum in aqua Pẋ dein ione
dein aqua remanet ds proprias
sufficientes ad vitam spuitica foæ
partialis, quæ a N. ds proprias
diuersas hi sint sufficientes pro
diuersis substantiis diuersis.

OG3 cum Pẋ corpus christi
in Eucharistia ō panibus transu
mãa prima hꝰ mãa primarum
foæ partialibus Pẋ in Eucharistia
post mãa primam cum dispo
nibus ad vitam dñi sufficientes
dicatur corpus

Inst: corpus christi dicatur in
epulero substantiæ foæ partialis
et vocat idem q̃ nunc ō nunc
corpus christi sanctæ foæ partialis
Pẋ corpus christi in epulero vocat
diuersa q̃ nunc Ig̃ hominem
mãam corporalem ẽ hominẽ
foæ partialis ?

Inst: ex cõi axiõmate vitam
q̃ semel adimplet numã ri mihi

alqui totum attumplit foal
part-alis ẽ mala illud dimidit
ẽ illd qabit alqua. Ex totum
qd venit attumplit nunquam
dimidiat Ergo totum non
man. orqm talem animam
ẽ totum alia. Rationem ex toto
i totius non humana illa
nãa humana constituat ex corpore
et anima Ergo corpus et anima
totius mam cum substantiis
adtotam ẽ a foã partialis ad
quitat ẽ contrarietas.

SECTIO 1ª

De Toto

CLVOE totum ẽ illud extra
qd nihil ẽ qõ totius suõ ẽ illud
extra qd nihil ẽ sortis: paul tus
ẽ aliquid totius Ergo caput ẽ ali
quid corporis

CLVOZ totum ẽ distinguitur
contra totum a partibus simul sumptis
in recto. Ex partes simul sumpte
in recto sunt partes sumpte per
modum totius vi nominativi aliqui
partis da sumpte vi nominativi
per modum totius sunt ipsamet
totum Ergo mi soe mãa foa brita
et soo sunt totum et idem ẽ a
mãa cum soa ẽ soo. ratio ẽ quia
predicabum de tantum de toto
importatur in recto ẽ a de toto qd
importatur in obliquo quare
falsa est predicatio mulieris

ẽ soo et tua. Est predicatio
mulieris et soa brita sunt soo.
Dz quia si totum distinguitur
a partibus tot illud. Est pars
tot ẽ Est pars si totum. Est pars
to totum ẽ distinguitur a partib.
quae ẽ nostra Christ si tuo
totum ẽ sit pars sive aliquid
Totius ẽ pertinet ad totum ut
quidquid pertinet ad totum est
pars

Obz ois affirmatio distinguitur
realiter a cãa alqui totum af-
firmatio de partibus sunt cãa totis
to totum distinguitur realiter a
partialis Ex affirmatio distinguitur
realiter a cãa Ergo a cãa efficiente
et a cãa mãali et formali Nullus
Ergo distinguitur realiter a sole
quia sol est ẽ cãa efficiens
et totius soo ẽ distinguitur
realiter a corpore et anima
totius quia soo misit ẽ aliud
ẽ ipsae partes componentes totum
soem

Obz mãa cum foa causat totum
to mãa et foa causant totum Ex
cum uno antecedente Nec consequens
quia cum duis mãa cum foa
causat totum predicabum to causat
totum caditorium in pluribus
totius scilicet in mãa et
foa totius quaternus communicando
se foe ẽ non cum causat totum
ut duo cum duis mãa et foa causant
totum dum ẽ ubi duis totum
causat totum qd ẽ actus dum quia
nihil causat hoc totum

Obj. Paulus Importuni mihi malum aliquod minus est ad malum aliquod minus. Sed malum aliquod minus est bonum Petri. Ergo Importunus mihi est bonum Petri.

R. Propositiones huiusmodi mihi aliquod sunt tantum denominationis pendentes a modo concipiendi. Et sunt tantum denominationes cum fundamento a parte mihi. Sine fundamento a parte Petri. Fundamentum dicendi ad Importunum mihi malum est quia copula est tantum tollit tantum relationem praedicato ad aliquod. Et cum dico filius Petri genitus est. Doctus praedicatum doctus est mihi Petrum. quamvis ad augmentum supponatur ad latum mihi spondeus alio modo. Sortes diligitur malitiose a quo. Et aliqui Paulus sunt eadem tollit Paulus diligitur tum placent eadem tollit C. minor Paulus collubrice simpliciter sunt eadem tollit Petri.

Obj. quamvis modum ex duabus causis extrinsecis ex nullis intrinsecis ergitur una eadem totalis extrinseca ita ex duabus causis intrinsecis fit una causa totalis intrinseca. Et Petrus paulisalem quia causa intrinseca est ubertas mihi quatuor quinquies et alia malitiosa cum qua faciat totum

SECTIO 15

De bonitate Informalitia.

CLVOT duplex est bonum alia Informalitia et alia continuii. Bonum continuii aquinas dicit bonum continuum est bonum faciens manere in esse bonum Informatium et bonum pro quo sua Informat natura et sunt compositum

CLVO 2 bonum Informabile distinguitur malum a re sua et disponibilis ad Informandum et disponibilis ad quae possunt et Et sua sit bonum supponamus in animam Pauli mortui transire per corpus Petri dicentes hoc anima Pauli sit Intra meam quae salutat disponens ad totam et Informatam in animam Pauli et anima Pauli est bonum corpori Petri

Dices quia corpus Petri est bonum Informatum anima Petri magis mea et sit capax diversum sonum substantialium esse sicut mea potest bonum duabus animabus

Sed contra si ad bonum esse mea non requiritur tanta Informata et disponens cum bona potius bonitatis a alia Aristoteles quia bona sunt prior bonitas. Sed contra Soc ad esse sunt bonitatem suam bonae et magnitas complexum bonum bonitatis bonitatis Pauli sit inhaerant corpori Petri salutat exigentiam ad bonum

Ex 2 sed infundat hoc sit

quatuor animal simul in corpus
dum & tulit tantum Trinitas
corporis sue Trin. aut aliquid
substantum a Deitate tantia et
si possibilis

OB 6. Arbus soalis Trinitatis
substantie Indistanter una et
tota in qualibet Trinitate
fca to modo sit Trinitas mascu
fca aut effectus soalis Trinitatis
proinde nihil aliud aut requiri
ad unum Pr. effectum soalis Trinitatis
o & in una Trinitate
nisi una fca sit reddiderunt
et sam. in separabiles quin
potuit Trin. supponi Trinitati
pluribus ut fuerit una Trinitas
rabilis

OB ultimo Tr continuo & obj
Trin. distincta pluribus tot
nisi etiam in complexo N
N. pluribus pbis Dei et
minor Trin. entia pluribus
dei & maior mutabilis Trinitas
distincta aliqui pluribus continui
minus si existunt & una et
fca in complexo Et si conti
nuo & maior mutabilis Trinitas
distincta & in complexo Pr
Dio min. Dei pluribus minus
si exigunt dei & maior mu
tabilis Trinitas distincta
calum pluribus L. calum &
pluribus N. calum & & sunt
plura quia in continuo una
pars & extra aliam ac proinde
& una pars Trinitatis quia Deus
Deus locus fca & & Trin una

aliqs ita nulla allegabilis
in quo manet.

SECTIO 16
an Deductio distinguatur ab Unione

CLVO Deductio & productio
fca dependentia a mata et Trin
& nexus Trinum

CLVO 2. Deductio distinguitur realiter
ab Trinone pbi. Deductio et Trio &
sunt Trium et Deus aliqua muta
ta. Deductione mutabilis Trio
dita & manet eadem Trio un
& ignis se lini producitur ad Trio
sola sui ab Deo et creatura sit
simpliciter idem ignis ac proinde realiter
Trio soo ignis cum mata & tamen
realiter Deductio

OB 2 Implicat soam Deus & mata
et soam separari a mata & Deductio
& soalibus Trio Pr. c. antecedens et
N. consequentiam quia licet soa Deitas
Indistanter mata & & existit Indistanter una
potuit separabiliter pro ita Trinitate
& exigentia Indistanter pluribus
Trinitatibus
N S. aliqua Trium pro ita Indistanter
& et una pars distans ab alia
Pr soa quidem Deitas una Indistanter
aliud & & Indistincta & Trinitate
Deus Dei productrix et aliud
& exigentia cuius Indistanter
& exigit Trio

OB 2 actio pt & Trio Et actio

quā ē altrō pt tōdentificari
cum eum tmione. Ⓚ altrō pt
tē tmiō dḡo altrō pmo ī filiū
ipla tmiō pt tē altrō tranſlat
dicḡ tranſlat quā ō altrus.
tmiō tmond hic tm intrinsecum
tnſinitum li dandus modis
mundi. altrō pt tē tmiō ſi ōtin
altrō pmo ī pt tmiō N. mḡſt tm
ſui ī quadro Ⓡ tmitrone hui
altrone pmo ā pt tmiō hd Ⓡ tmiōne
dſtrincta a māā et ſoā ſubſtaali
quē dmilius ē mea

SECTIO 17

Quōtiplex ſit tmiō tnſormatiua.

CLVO I tmiō tnſormatiua
ē tantum tna plr frustra ami
ttentibus suis tmionibus cum tna
ſubtrahat nam ois tmiō ē tranſ
ſubtrahat quā ō altrus.
In compoſito nihil ut ſoa tmiōna
mea

OBI ut mea tmitrus foca ut ſoa
tmitrus mea ſo cū tmagō pdat
dſtat dā ut tmiō Ⓚ N. cōiunctā
qua pm tmicam tmionem tmitō
tmagō pat ſibi tmicem

SECTIO 18

In quo recipiatur tmiō tnſormatiua

CLVO I tmiō tnſormatiua

recipitur in quā prima et
ominatiua ad ſoam pma mea
prima n recipit m ſe foam ſubſ
tantiam ſō etiam tmionem q ſoa
ſubſtantiā recipitur in matia
et cōtrahit cum mā ō pdat
tmionē quā tmionē altrus alicui ſubſ
tmiō dſtat ſubſtantiam tmionē
ſoam ſubſtantiam cui tmionē altrus
mā prima

OBI quandocunq; mea recipi
tur recipiendo tmionem
tiam ſoā pſtantia altrus mea
recipiendo Ⓚ nihō pauſatem
quia mea prima ē pfectibilis
pō modum ſubiecti et ſoa act
pfectibilis pō modum tmionis
OBI quia ē ſubiectiua tmionem
ē quia hominem. Ⓚ ſubiectiua
ē quia hominem. Ⓚ ſubiectiua
tmionem ē recipiendo in ſe
tmionem et rōne talis ſubiectiuā
recipiendi dare ē tmionē hominē
recipiendi tmionē ē mediatiue
dare pō tmionem dſtat rōne talis
mediandi ō dare ē tmionē.

Tnſt. tantum tmionem terminat
tmionem hypoſtatica ſō ō
mediatiua.

OBI tantum ō mediatiua ſubiectiua
tmionē hypoſtatica ſō ō
tantum mediatiua. ſcā. ē tmiō hypoſtatica
facit ſuam altrā tmiō quā me
diat intrinseca ſubiectiua. ſtringit
ut hic pō impoſſibile sed ō dat tmiō
tantum tantum tmionem altrā
locō in quo dat rōnā humanā ſubſti.
OBI ultimo anima in mulitione
recipit tmionem ultimatiua

Triuerbe & terminus dat ea Triuia.
Ex terminus Dat ea Triuia Deo
terminus at terminus N. at ea
efficient ea

DISPVTATIO 2

De causis Generq

SECTIO =

De nāa et arte

CLVO I nāa ē principium et cāa motus d quibus aliquid q̄ ē primo et p se ē secundum accidens. Ita artis definit nāam vocat principium quia nāa ē id unde principium omnia et primum cognitum est principium quia ē et artem principium.

ADDITVR principium et causa quia nāa ē hoc ea quo mediante agens dr ē principium per influxum ē in aliud.

NOTA Inseparabile dr cāa motus loca multationis huius talis mutatio cognitat in acquirendo nouam proximam in loco sine in acquirendo nouam habitudinem sui in acquirendo nouam qualitatem in alteratione

et cum aliquid fit de frigido calidum.

ADDITVR motus et quietis quia per quietem intelligendo continuationem mutationis nisi cum aliquid calidum fit frigidum ē tantum aqua ē principium frigoris ad expellendum ab ea frigus et quietat in illo.

INSVPER nāa definitur cāa motus et quietis cuius q̄ quo est, id ē cāa motus et quietis compositi ad compositum nāa: constituit per se Mentalis Indi nāa et sua diuina nāa quia componentium potuerunt fuit principium omnis mutationis

VLTIMO concludit tres nāam ē principium et cāam motus et quietis compositi in quo nāa ē per se ē

7ptu accidens alicuius ℔ motum dicit extrinsecu ℔ motum naturæ huius animæ hō motus violentus vel saltem ℔ naturā ut cum capud proiicitur sursum talis motus dicit violentus capilli quia ℔ proiectū a capite capilli hō dicit ⁊ per accidens ad Inquisitionem Calcinchus

QUOD cum habitus accipiatur ratione effectus cuius de habitu sua qualitas accipitur per actus quos producit ad operandos facile robustos actus et cum quis habet habitum scientiæ habet scientiam formaliter ad formandos actus suos facilitate ⁊ delectatione ⁊ habitus accipitur ratione effectus. ⁊ habitus dicitur scientia ad inquisitionem ⁊ operationem extrinsecam ⁊ de prima autem scientia quando habet scientiam dicimus aliquos scire quia habent habitum scientiæ. ⁊ infra

Infans autem proprie nihil scit ad tantum dicimus ut animam quia operari. per hoc nihil potest dicimus mortuo ad animam quæ ⁊ sua corporis humana principium motus producit alii ⁊ colori ⁊ iam grammatica sua arte aforma cadent ⁊ horum ⁊ ad communem aut distinctum

SECTIO 2
Quid sit caa

CLVO caa ⁊ principium per se influens in aliud. Cuius ⁊ principium ut hoc corpus ⁊ germen ⁊ communiat cum primum quod primo ⁊ terminatur ad ultimum principium per se ⁊ per suam entitatem ⁊ Sicut influens in aliud ⁊ Dans ⁊ Habitudo distincta. ita sol ⁊ caa illuminans lumine quia sol potest illuminare ⁊ lumine ⁊ distinctum a luce ⁊ Instrumentum autem dicimus ⁊ instrumentum ⁊ caam filii quia licet ⁊ ⁊ filio ⁊ sed ⁊ distinctum ad dominet quam patrem dicendus ⁊ principium filium dicimus.

Infans ⁊ Aliquis ⁊ caam proprie quia per suam entitatem ⁊ sed ⁊ alicui proprietatis ⁊ licet ⁊ dicatur autor cum ⁊ sit caa cum licet sit caa quæ producit proprium

OBI Idem est producere formale ⁊ caa producere Actum distinctum realiter

Ad primum

Ins caa quæ ⁊ per primum

Trinitatis pt primum tempus
pro Deum nostrum qui
quia idem pro tempore
Filii qd in dat te supponitur
te et qd accipit te supponitur
o te Deus Abel et o Abel

SECTIO 3

De relatione ad Effectum

CLVO ois cau finalis dicit
finalem ordinem ad effectum
possibilem Ex gnis A-
Filii Abrahe finem ordinem
ad Trinitatem alicui gnis
qui possunt ad illo produci
pter Mud e de Natura alicuius
q d distincte cum Natura
aqui nata cau ad Naturam idem
nificatum cum cau quia nata
cau ad Naturam e ipsa Trinitas q
salut cau motiuum. Naturaqua
salut cau motiuum. Naturaqua
zit e ipsa Trinitas cau operatiua
zo dr e q Deum Trinitatem
producendi creaturas

oG Deus e cau Xti o dicit Na-
turalem ordinem ad Filium
Dei N. p Carnis humanae Trinitatis
Trinitatis Xti gnis
ndita Trinitatis Deus naturalem
Trinitatis Dei N. humanam
pohilo in Deo Trinitatis gnis
aliud Trinitatis. Trinitatis
i a qd Deus e possibile fieri

adiquando Trinitatis. 75
Trs. o pater dr e potentia fundata
ad o possibile aliqui facta mul-
ca Trinitatis manuit potentiam
o possibile Xo facta mul-
ca Trinitatis manuit ad eam o
potentia dr Xti e. mac. et Deus mi
facta multa Trinitatis manuit
potentiam ad o possibile ad eam
possibile N. ad aliud possibile
obiectu e Supponit pro diuino
tempore ee diuinum o possibile
in quo e combabilitas manifesta
Trs. manutenens tuus o potentia
diuina et manutenens o potentia
diuina Dei N. continens
Trs. si chimera sicut quidam
dul dicunt ordinem ad multam
da si multa fiat chymera dul
salutandum o potentiam Dei
N. pariter quia si chymera, stet
multa chymera, stet aliquid
possibile ad qd o potentia diuina
dicit relationem ad si multa fiat
chymera si vel Trinitatis ac
chymera si vel Trinitatis ac
principale o, stet tunc o potentia
diuina
Trs. dul penitentia possibilitate
multa Dei dul penitent multitudo
N. in terminando Deum e dul
o amittunt quidem te bonum a
multa si multa, stet tunc
potentia diuina sine quo terminus
Implicat dul qd Mortalitas
pt produnt sine terminum
Trs si dul dicentes si multa
terminando hinc a potentia
amittunt Trinitatem Dei N

hd probat pulcritudinem quia — arguit tenebram in hoc ille fuit producendi mundum: ad militem a mihi dis pulcritudo quae talis est est et melior ipsa q̄ ipsa, supponamus enim Deum omnium, Hemisphaeram ad ex pallidiore et ō Deum a creaturis mi terminando tunc Deus cum tempore Deus quia ō talis est potentia producendi creaturam

SECTIO 4

De Finitate nat.

CLVO 1 Finitas nat̄ ē indepen dentia mihi suo ē ab alio q̄ Deo nat ab illo sol Deo q̄ prior nāa lumine q̄ produit quia sol ō accipit ē a lumine et lumen — accipit ē a sole

CLVO 2 ōis caa et prior priorilate nat̄ pl̄x quia caa dat ē esse bui et esse bus ō dat ē caa in quo dicimus constitui priorilatem nat̄ OCT tum Deum Deus caa ab esse bus ē esse bus a caa OX N. pbas quemad modum esse bus ō pt ē sine caa ita mihi caa sine esse bus OX N. pari. quia esse bus accipit ē a causa hd caa ō accipit ē ab esse bus Jns. caa sunt absentialiter omnes ad esse bum et Deum ab esse bus OX concurso absolutamente Deo tamquam caa Deum ab esse bus priorilate nat̄ N. posterioritate nat̄ C. Deo ē caa sicut ens producendi

esse bum ad quem terminatur et tunc dependentiam vocamus a pollucion

CLVO 3 ois Deus et nihil esse bus ē pollucor nāa sua caa vel. quia illud ē pollucus nāa alio a quo accipit ē hd ois Deus et esse bus accipit ē a sua caa Deo ois Deus esse bus ē pollucor nāa sua caa

SECTIO 5

an dabur mutua causalitas

CLVO 1 ō dabur mutua causalitas pd primam productionem ng pd secundam Deus ignis qui ō Deus producit hominem mediate pulcritudine ens ignis aliquando quoribus an mus possit produci alterum et producit ab illo, dicimus ad ō posse fieri quia idem esse instanti esse et ō esse, ō esse quia accipit ē et producitur ab alio ē ambus ō esse et Deus esse quia supponitur dare ē alteri q̄d ō ē. Deus Jnfe ras mirabiliter admittendum hic aliq̄d Deus q̄d hi ab quia si creaturae ois supponantur ō ē ō potuerit se mutuo in producere

CLVO 2 postunt Deus se mutuo produere secunda productione Deus ignis existens instanti A et produere ignem B pro instanti sequenti sic existunt simul et

dic tuba ignis B pt producunt ignem ad sonitum missilis A et sagitta illi ea pro instanti — sequenti plx quia si sol nulla apparet repugnantia quin eadem causa sustineat in instanti A producat plx pro instanti sequenti namque inde p̄ sequitur eodem instanti idem ē et ō ē

OBI tuba ignis in hac suppone ō stet prior alio ē ō absolutius ea d. antecedens tuba ignis ō stet prior alio d. ō stet prior alio pro instanti A c. pro instanti sequenti n.

INS ignis producens ē prior nāa ignis producto ē ō aliquod ē ab ignis producto d. ignis producens ē prior nāa ignis producto per actionem per quā producunt effectū C. soc ē pro quocunque alio non n repugnabilem instanti sequenti supponimus ignis producens ē independens pro instanti A c. stet independens pro instanti sequenti pro quo concipiuntur aliquod ē n

INS eo dem ignis stet dependens d. independens d. ore tuba instanti c. pro eodem n. nam pro primo instanti tuba ignis ē numquam dens ab alio, et pro secundo instanti tuba ignis dependet ab alio

SECTIO 6

an detur dari call

to talis ueris dem numero effectus

NOTA casu potest dari totalis ut totalitate effectus ut totalitate effectus casu. casu duo diuinus totalis totalitate effectus quae ponunt totum effectum, et totalis totalitate quae ō tulerunt aliam causam pro diuinum eundem effectum

CLVQ Ianua plures causae totalis totalitate effectus plx quia plures ignis concurrunt pro motu tuba ad producendum eundem numero calorem et duo equi concurrunt ad trahendum eundem numero lapidem ut sustineat totalis ad thoas causa

OB si tuba ignis potest producere totalis calorem ō tuba ut diximus aliam ignem concurrere ad eundem producendum calorem ut n. ō ē rationem soc dicendi quia videmus plures ignis tuba ut simul agere ad unum calorem totalis et ad maiorem totalitate aliquando autem causa cui de totalitate

CLVQ 2 modalitur ē dantur plures causae totalis effectus totalitate causae plx quia aliqui modalitur effectus qui aliquod ē ab una causa aliquod eodem instanti dem ē ab alia causa hoc ita ut licet prior causa aliquod ē numquam effectus aliquod ē numquam influxum qd ē dici nequit quia cum effectus producitur ab aliqua causa supponimus eam illius influxum

78
NCC dicat eadem ms tamen adhuc
rem aliquam ut ad ignem Atotalitate
tate causæ ut ad ignem Diam totalitate
tatem causæ, nam in combustionem
ut ad naturalem diuc causæ comiungendi
suam vim qui potest Exire ad
plures causæ agant fortius ad maiorē
distantiam
CLVO 3 Danbur diuc causa finalis
totalis totalitate causæ. pbr quia causæ
finalis ō tantū causa physica sed intel
lectualis et metaphorica Inde ō sequitur
Incommodum ex duabus causis finalibus
totalibus ad aquilam duabus causis
efficientibus totalibus cum ex finis
cognitionem et amorem sui
ō ē necessē et Cassat. pbr quia
Experimur nos multa agere propter finem
finis totalis dū ut bīat finis effi
ciat pulsuat ℞ probatio Arbor,
pothum ℞ vīe ad mandīnas et ad
ædificium, quam et ad emendos pannos
CLVO 4 pollant similibus dari plures
causæ efficientes totalis totalitate causæ
pbr quia nulla Ind- sequitur repugnan
06 Una arbor. est hypostasis quia
effectus producuntur pro aliam dōnem
totalem ℞ N. fore hypostasim quia ex
hypōsi ad alium arbor desinunt illa
ponere effectum quia ad nudum alius
qualis ō ē hypostasis ex hypōsi ad
finis oculus effectuatur arbor remanent
℞ 2 arbor ē ut effectus Cassat aqui
effectus exultat pro aliam dōnem Co
effectus exultat pro aliam dōnem ℞ arbor ē
ista arbor ad nihil producit ℞ arbor ē
ut effectus Cassat. D. Concludendo aliā
dōnem pura exultat. effectus N. ut exultat
pro influxum quem communicant C.
to ad nihil producit N. consequentiam
quia dat ē effectui aui conservandum
etiam deficiente alia arbore

DISPVTATIO 3ª

De cau9 in particulari

SECTIO 1ª

De causa mali

CLVSO 1ª cāa mali ē prin-
cipiū influens ī ri aliud pn
mobum subiectibi 9ac ē cāa mali
ē illa-quæ influit ri effectum pn
Indīn hram mutationem filii dę marcus
mea de cāa mali calcis q̄em-
cunq; recipib de anima de cāa mali
mīmalionum et tolchonum-quas
recipiunt ri pbe rrima.

CLVSO 2 cāa prima ē causa
mali comodili subiectibi ybe-
q̄ cā māa prima recipiendo ri he
foam subtrahalem componē tobum
subiectibe dę māa prima recipiendo
ri he foam subtrahalem ī omib mā-
ri he foam subtrahalem ī omib mā-
ri-ēnione subtrōnum

ō oīs cāa dis inquibus adequate a
huo ī fur be Pk oīs cāa dis inquibus
adequate a huo ī fur be Pk oīs cāa dis inquibus
C. li' at Indīn hraut cāa mali
N q̄ oīs cāa Indīn hrat agēt
modum pabib qualemus comunican
do de alīi pabi conlibus tobam

CLVSO 3 māa prima conuenit
obyne ad pmum bonem formas
subtrahi mali ī ō tantū illoo
recipit p ex q̄ li māa prima

tantum recipit foam subtrahalem
foā subtrahi fid ō conuenit cū
subiecto alyb dia aut foā subtrahi
diam mali cōmalibus
ō māa ē ignobilior foā bo mā ō
pt produci foam Pk conuerso andendo
J. cons. māa pt produci foam
pt at fola C li' at mediate ab alia
foā subtrahi N'
ō 2. li' māa produci foam subtrahalem
māalem aut cāa ī ffciens ō causa
mali Pk N. seq. q̄ cāa ī ffciens
ē illa quæ cāne influens ō malabus
intrinsecū māa ē cāne influens
malabus Indīn sibus

CLVSO 4 causalitas cāe mali
respectu boīs quæ subiectibus tocalibus
dubio causalitas suo mali respectu
tobis cuius compōnem rationabilem
ē ēnio q̄ā mediante ēnione cū tobum
tobum ex partibus subiectibus de pno duc
bonem māa Influit ri foam mali
recipiendo illam ri he

SECTIO 2ª

De caa mauli ad Idem.

CLVOL caa mãalis accidentium ē quantitat molis p̃r. z. Sacramentum Cōfirmationis Ad mutua mãa et fōa subsistadi pariꝫ remanent accidentia que subsistant in quantitate absque illa accidentia. ergo caa mauli plicantur materialiter materialiter p̃t. z. quia cum mea ut materia sit causa non potest unique ni si sit aqua prius nec potest ē quantitat materialiter prius nec potest ē quantitat materialiter ordinate quantitatē ni aqua accidentia.

O mãa principiat prius sua subsistentia et incipit esse subsistadis ante quantitatem quæ et accidens Pr mãa prius principiat fieri subsistendo. prius principialis. Accidentis N. Sac ē in accidentia subsistentia nis N. Sac ē in accidentia prius mãa incipit quantitatem et prius mãa incipit quantitatem et materialiter quantitatem aqua ē incipiat fieri subsistadis accidentia sunt sic paratus materiæ fieri subsistadis. Sicut mãa prima prius Intendat Unire sua subsistadi cum qua sunt totum subsistadis O2 mãa pro sua quantitatem incipit Immediate ni te quantitatem Et sua ni te Immediate potentiæ pro alia accidentia Pr N. cōtra cum quia cum mãa sit extensa pro quantitatem sit extensam incipiat et sit extensa ad o ē quod ut incipiat ni te calorem Ultimo ō pt incipiat Immediate ni te calorem quia cum quantitate quantitates ponunt subsistentiam extensam

SECTIO 3

De caa formali

CLVOL caa formalis ē caa que dat ē composito pro modum actus caa Ultimi et caa formalis sōis quia dat pro modum forme componit totum.

Or. aa ō caat corpus nre corpus et palet nrꝫ Etiam totum quia totum nihil ē aliud ē mãa et fōa. Una Pr ratione caatur totum in una Pr ratione totius. ad oblicat totum totum nihil ē aliud ē mãa et fōa ni ratione totius C. Secundum tumpla n.

CLVOL caalitat cuo formalis ē ipsa Unio pro ē fōa Unibus mauc et componit totum

SECTIO 4

Quid sit caa efficiens

CLVOL caa efficiens ē caa Ex cui principia a qua primo procedit effectus pro nra cum nihil nisi Exp. caa efficiens Ex cui principia ē ex una efficiens in quo subsistens quibus caa efficiens a caa mauli et formali quæ duo ultima causa in quibus componitur efficiens. efficiens adducit a qua primo procedit effectus ō ē caa efficiens ē illa a qua et primo Illuminante fluit effectus nam cum ignis producat aliud ignem

Sicientes tales ignis producunt
actum ignem productum et actum
illuminans naam et ponalue pdr
ignis et aqua.
Et cat finalis et cam aqua primors
et nam cum agrotus propter sani
tatem sanat plasmatam, sanitas et
medicus illuminans agrotum et
eam finalem et actum cat sit
bilem nedapsonicam et intentionalem
quam in domicilium cat efficientis
adhuc eam efficientem et illam
aqua pr malem influxum producit
Tabernam effectum.
Et eadem cat pter et efficiens et
medis aliqua eadem cat. sunt
intentionat. Cibum hra effectui.
Intentionaquidem qualenus cat
medis et Cibum hra qualenus cat
efficiens Et eandem eam tamen
intuetur potte et medicum simul et
efficientem Et eam cat productam et
recipit in se intentionat qualenus
producta Et eat efficiens et qualenus
recipit Et eat medis

SECTIO 5

an caa secunda aliquid Efficiat

CLVO Deus solus efficaciter
et creaturae efficiunt eam pro
pter. quia si creaturae nihil effi
cerent frustra Deus daret illis
potentias operandi efficaciter

Et ignis poluam calefaciendo
pter. Et Thucydides si Deus sumam
si Deo et producat calorem suos
Et ex dicto pauli dicit aquaelus
cia ni omnibus Ergo solus N. cum
creaturis C.
Et 2 dicit et indigit creaturis ut
agat Et Deus agit solus Et concilio
evidenter N. concurrum quia
si Deus et Deus creaturis aequali
si illis et posset operari sed quia
dicit ut creaturae agant secun
Et Deus meritus aquaelus solus
Et N. quia creaturae accipiunt a
Deo tam agere quam meritum
creaturarum effundatur in Deum

SECTIO 6

an essentia Deitas immediate sua Proprietas.

CLVO essentia producit immo
diate suas proprietates pter. quia
essentia dicit se Deum producendi
et producendi alio cum nihil sit
immutabile sibi et et dicit suas
essentiae aliqui ignis et producat
calorem ni alio Et eam in se
pter. quia sapere producitur essen
cum proprietatibus subsistentibus
et ni producto sicto Deus et Et
essentia supponit Et deitas propri
etates. pter. quibus essentia o
producunt suas proprietates immo
diate essentiae producit generando
aliqui sapere generando et et cum

ad pratendas eatenus rum lum
pradicatum eqns.

Q Gemmans pradunt proprietates
genitis RN. pbat ea quæ dat ē
Herbui dat consequentia ad ē —
alqui propriet sunt consequa
ad ē Herbus Q gemmans q dat
ē ē Herbui dat diam propriet.
Ex ea quæ dat ē Herbui dat
consequentia ad ē. Q dat conse
quentia ad ē ut mobile ut
immobile c. Immobile ergo N;
ea ē hoc ipso q dat Herbui
Herbui qui pt jam hoc hom pdu
cum dat propriet dat illi
mediate propriet; Fabar quam
ad pēans ad solam intellectum Intro
ducam ē a gemmans dat am
p. Camelum ad pcm. q dat vocalem
propriet ē a sola intellectu iqnis
Q cum Intellectum vi maam
gdat calorem ut scr ebrietas
Intellectus complet calorem Ergo
ad calorem gradum qui actum
gradus Q propriet iqnis

SECTIO 7

De variis diuisionib. eaq officionib

Prima

Diuisio ē in eam primam et
secundam. ea prima ē dns Q
prima q dat sapiēt notionalē subjectū
eas ē q d agat ratiōē agit ea
secunda; ea vo secunda dicitur

eatenus, Q ea secunda q d ē
potest agere sine prima sicut prima
potest agere sine secunda.

Secunda

Diuisio ē in primam principalem
secundam. ea primus pdat ē
illa quæ producit Herbum aqua
notionalem vel minus notionalem Q
ignis producens alium ignem
Q ea principalis dat producens
calorem.

Ea vo instrumentalis ē illa
quæ producit Herbum de notionem
Q calor producens Tonem Q ea
instrumentalis ignis qua calor ē
gratiosus ignis

Tertia

Diuisio ē in eam quæ de eam
eam pte audiendi. ea pte de
illa quæ pte sua suam facultatem intellectiuam
in Herbum ut eam ignis pte
suam propriam facultatem producit
calorem. vel ea pte de Q aliquis
Intendit aliquem Herbum ab hoc
Q ea pte de ab hoc homine quem
Intendit. ea vo pte audiendi
ē illa quæ ō producit Herbum pte
suam facultatem ad ens aliquod
aliud ipsi annexum quamobrem
ut cum dicit Callat ō Callat
ut plus ibi Callat ut Callator,
ea vo ratiam pte audiendi Q illa
quæ producit Herbum pradicatum
pertinentem ut audiens patiens
auditum Corpus audit Socra
tem cum Socrates producit eum sat

actum precaminotum.

Quarta

Divisio in causam totalem et partialem. causa totalis subdividitur in causam totalem totalitate causae quae sola sufficiat ad dandum & effectum et in causam totalem totalitate effectus quae & ponit totum effectum sicut non quae ponit totum effectum sicut non sola & requiruntur ad totum & causa totalis totalitate effectus quia adhuc ponit indivisibiliter a tota causa

Quinta

Divisio & in causam partialem partialitate causae quae sola & producit effectum &c requiruntur ad totum & causa totalis et in causam partialem partialitate effectus quae & ponit totum effectum sicut quae efficiunt partialitate domus & causa partialis partialitate. effectus quia facere lapidem non est domum construere totum

Sexta

Divisio & in causam positivam et negativam. causa positiva & illa quae sua & physice producunt totum influit in effectum &c & causa positiva totius. causa sua negativa & illa quae per sublationem removet et ablatione sui totum & causa effectus &c causa negativa absentia totius &c causa negativa nobis

Ultima

Divisio in causam totalem partialem. causa totalis & illa quae omnia sua continet ad esse causati quod non continet causa partialis

quae & causa multorum effectuum ut totius causa sua proxima tantum sui effectum ad & connumerandi &c effectus illa continua dividitur causa partialis quia quodlibet continua totius sui effectus determinatos.

De aliis divisionibus causae agemus suis locis

SECTIO 8

De causalitate causae Efficientis

CLVOI causalitas causae efficientis & actio huic modus proquam effectus pendet ab ea causa potentia ab illa CLVOI actio distinguitur realiter a causa efficiente ejus distinguuntur realiter quemcumque sunt et existunt sine alio aliqui causa efficiens et existunt sine actione non sunt &c manent sine tota actione totum creatum

CLVO 2 actio distinguitur a causa efficiente distinctione rationis minori ejus distinguuntur distinguuntur rationis minori quae & possunt existere sine illo mediantibus quibusdam aliqui actio sua & equis A &c probatur ut ejus &c et existunt distinguuntur ejus a &c actio ut distinguitur sua a causa efficiente distinctione rationis minori

CLVO 4 est effectus productibilis a causa finita et totali productione totum totalem realiter ejus

aes subsistentia de tali actiat
aliquo aliqui effectus produci alij
actiuales cāis subiat indifferenter ā
ut ht ab ea cā tāl ab illa to
ut subsistentia tolli subiat ā
nullo alio tolli p̄t q̄ ab altione
distincta

Q̄ Exemplo q̄ d ignis a prohens
concubus cā ignis qui prohumbus
Rñ. quia potest deus facere cum ignem in prohentia alterius
ignis obiti.

Q̄ 2 subiat Verbum hr pro deus
tali efficaciter ut tali effectus
penitat a tali numine cā Q̄ 2
quia Verbum dei subiat contt
que supponamus in ni prohentia
Duorum ignium deum tale con
curre cum uno tantum ignē ō
cum alio pro quid deus p̄ tale ut
cā tali aut alia aqua

Q̄ 3 autē ignis alicui ē immanens
ad quē sibi ordinem effectualem
subiat ad eam ut ad effectum et
ad aes cais ei debitus plures cas
qui concurrant pro modo unius
ita ut multa cā particulatim
huc tota actio

Q̄ 4 Alt. Spiritus finaliquē actiones
sint huc omnes ei debitae.
Creare ē producere effectum in Re
nihilo a subiecto ex quo produci
angeli, actiones suo ē producere
effectus dependentes a pallo ex quo
subiecto ignis dependentes a ligno

Q̄ Verum actio alicui ē immanens
et alia transiens. actio immanē
tis ē illa qui nequitur in subito
aquo sit ex quo producitur in alterum
ni in alterum, actio vero transiens
ē illa qui ē nequitur in subito
aquo primo sit ut productio ignis
a deo in ligno

SECTIO 9

an Deus concurrat ad omnes actiones.

Q̄ Deus concurrit ad actiones
actiones creaturarum pro ut ei
Tomistae p̄r quia deus subiat
pro fini Universum dominium cā
causas secundas et praeinde ni actiones
creaturarum et subiat immediate
pendere a 2 quia ei creatura
pendent tanquam a causa
deus ē posset illa dependere pro
regimen conservationis sed subiat
applicant exemplum contra q̄d
aliquod Imperfectionem in deo
p̄r 3 deus dirigit creaturas
ad intentum ex ad fanem
meum actionem concurrendo cum
causis pro quibus ni dividibilem actionem
Q̄ ei deus concurrunt ad actiones
creaturarum ceteri cā peccati
Q̄ ei cā physica peccati
ei cā moralis peccati. R. Sc
ē deus concurrit ad omne
physicum ei ni actionem suam

ō contulerit ī eā cui alius malus potuit ꝙ bonum
deus est. Et ī subsistens qd concurrat cum creatura ad malum
Et ad quā creatura ad malum et quā creatura
ī qd malum potuit ꝙ bonum contulerit ī auctor huic causa
mali peccati.
Ins. alio peccaminoso tam
quidē a deo ꝙ a creatura Et
deus tam quā auctor peccati
ī creatura Rx. concurrit ante. N.
consq quā ī auctorem peccati
ō ī talem. productionē physicē
entitatem peccati ad praturā
ī rationem alterius mentium cui
sit alius peccaminosa potius
ī bonā
Ins. alqn deus determinat creaturam ad actionem malam Et
nulla solutio Rx. N. pbat deus det
praedeterminationem physicam ad
malum Rx. ō dari pro praedeterminationem physicam
Ips. Sallem deus complet pro actionem actus boni et mali creaturam ī actu primo Et
deus requiritur ips sententiā
auctor mali Rx. N. sum nolo
sententiā ī auctorem mali quia
licet complet entitatem ad malum
Et determinet creaturam a malo et
proponit premium ut alliciat ad
bonum
Ins. deus potuit determinare creaturam tantum ad bonum Et —
malo sunt ī nulla determinat-

ad malum Rx deus potuit
determinare creaturam tantū
ad bonum ī nullo tempore a malo
contrahibilis N. ī nullo tempore
a malo talem excitii c. et sententiā
N. contā
Ins. creatura ī eā in peccati
peccati quia ō obtinet a malo
a quo potest obtinere aliquis
potest obtinere a malo ō cooperando cum creatura Et deus ō
abstinendo a malo ī auctor peccati
Rx c. mai. A. N. consq ī pauciores
quia creatura tenebris obstare
deo ī abstinere a re quae talem
deus ī nullam facit suppositē
qui illi legi imponat, dat unde
qd facit deus co operando creaturā
nullam salutem determinam cum
nisi ruina quia deus interdum
tantum cooperari cum creatura
ad complendam aliud ī creaturam.
complurā ī talem ō ī malum
ad complda ī creaturā ī aliquē —
malum potuit ī bonum

SECTIO 10

De complemento actus liberi

CIXO complementum caracterizari
ri actu primo ī voluntad dr̄ pr ꝙ
dicit.
Ego volo concurrere cū voluntate
creata ad finem numero amorem vel
ad finem numero obiectum vel actum
ab utroq; actu voluntis et quantum
ī creatura ponunt praedicti

dilum bonum ℞ malum.

DICO quo aliud verbum dicam dilucidius ℞ clarius quam dilumino in actu primo soc ℞ complaceo alicui agat vel ℞ agat dilecta natura pauli dicam verbum dicat Indi fiat amor ℞ odium vel magis Unitas verbum ℞ dicam nobilissime efficax quo voluntatem creatura dilectat dilucidat ad amorem ℞ dilucidat ad odium; Indi fit creatura dicatur dilucidare ℞ ad speciem

SECTIO II

De determinatione ad Individuum.

CLVO deus dilucidat creaturam ad individuum per creaturam dilucidat ad individuum dilucidat cognoscitur Indi creatura aliqua creatura ℞ cognoscitur individuum dilucidat per quam ℞ deo indicatur sint proprie similia ℞ distinctae dicuntur ab alio ℞ creatura dilucidat dilucidat ad individuum ℞ sic deus determinat creaturam ad individuum dilucidat ad speciem ℞ dilucidat ad speciem physicam c. moralem quia specialis moralis constituit magis determinatum individuum ita vera specie potuit ℞ intra aliam specialis tuo physica constituit ita ista subtilate physicam ℞ quae ℞ separatur ab ista ne Indi unum deus determinat ad hunc amorem numero determinat ad amorem sed ℞ determinat ad amorem potuit ℞ ad odium

O quamodo modum voluntas licet sit indifferens ad amorem ℞ odium determinat se ad amorem potuit ℞ ad odium licet sit indifferens ad malitiam creata sit indifferens ad malitiam tua amoris potuit se determinare ad unum individuum ℞ potuit ℞ ad aliud PX N. peccatum quia nihil virtutis ipsi creaturae voluntati hominis et malitiam obiecti sed illi occasionem determinandi se ad hoc illum determinatum malitia sed tum illorum effectum nulla malitia tua amoris ipsi finitat occasionaliter peccatum voluntas nullum sibi fundamentum se determinandi

Ф 3 cum secunda determinabuntur ad individuum a loco tempore et aliis circumstantiis PX N. quia adhuc quae creatura prius quid sit secundum tempus vel numero loca

Ф 4 cum secunda a excepit tunc numero verbum PX tunc numero verbum determinate excepit cum secunda C. tunc numero verbum substantivum N. loco cum secunda excepit operatio aliqua individua vel vel do dicat ℞ dare alicui ℞ individuum

SECTIO 12

De bonis diuinorum. liberalis.

Prima Diuisio liberalis ē in liberalem communitatis et liberalem traditionis. Liberalis communitatis ē liberalis ad suos subditos et liberalis ad extraneos. Liberalis duo ad odium. Liberalis duo ad contradictionis et liberalis ad dilectionem. Liberalis duo ad dilectionem et negationem amoris

2a

Diuisio liberalis ē in liberalem amicitiæ et puræ amicitiæ. liberalis amicitiæ ē liberalis ad colendum actum secundo vel alio quali sicut ē liberalis christi in subeunda morte pro nobis a patre Impetrata licet ē possit ē aliter dicere potuisset tamen vel propter dispensationem morbis a patre Impetrabile vel non alio modo licet ei esse vel Implere præceptum patris ex alio re modo inuolubilis.

Liberalis duo pura amicitiæ ē liberalis ad suspendendum

actum actum voluntatis com plebe in actu primo ad secundo si aliquid repræsentata obligatione ad audiendi sacrificium festo ē dicat vole audire sacrum vel nolo audire sacrum.

SECTIO 13

De predeterminatione physica.

CIVO ē predeterminatio entitativa realis complens voluntatem creatam in actu primo ad quem potuit ē voluntas quia agat.

CIVO 2 predeterminatio physica ē datur per quam statuitur voluntatem in actu primo determinandam ad quem sine predeterminatione physica to actum indifferentia ut agat. Sed in re nostra sententia sicut duo motiua duorum et aliud odii et vellet pro sua libertate explicandum dum determinat eligendo vnum motiuum quam re tali specie potuit ē aliud re alia specie.

SECTIO 14

fundamenta tradita minantium physice

fundamentum 1

cum Thomista admittunt hanc determinationem physicam ē motibus celestibus quam sit indistans ut aliquid aliud moveatur ab alio.

Secundum

fundamentum ē q̄d deus sit causa prima et primus motor et deus dicit agens unde omnia agat. et illam promouent determinationem physicam

Tertium:

fundamentum subordinationis causarum ad primam licet causa secunda agant ad eandem similitudinem cum sua causa. Sic subordinatio quia causa secunda agit primo agente ut causa prima.

Quartum.

fundamentum ē potentialitas causarum quia cum sit multa potentia ut sic essentialis sibi prius accipiat actualitatem ē a praedeterminante

Quintum

fundamentum ē providentia dei ne providentibus quae sibi propriae deficiant ea in tempore sibi ut obtinuerint finis nitentibus quem non posset obtinere sine praedeterminatione physica sua in infallibili praemotione.

Sextum.

fundamentum ē auctoritas aristotelis asserentis primum movens movere omnia.

Ultimum

fundamentum ē auctoritas Thomae asserentis ē instrumentum a se moveri non sufficienter ē movetur a fabro ita creatura ē movetur propria virtute ad virtute accepta a primo motore.

SECTIO 15

argumenta tradita dominantium physice.

Primum.

quod ē indifferens ad ignem vel ad amorem vel ad odium ut sit determinari ab alio aliqua creatura libera ē indifferens ad amorem vel ad odium Dei. mei

Indiuiduum creatum ℞ Ch determinari et complui in alterius, ad ℣m ℣ completa in actu primo suos subordinat suam omnipotentiam Calculat creatum ℞ Ch ad Indiuiduum Iniat syntaxi ℣ Indiuiduum alterius

Quartum

creatum ℣ totam potentialitatem ℣ Ch aliquod actum a suo subiecto determinatum Ethycam et Ch Calculum Effectus ℞ creatum ℣ totam potentialitatem Deo ad ℣ Ens ab alio ℣ Ens qd ℣ Ch actu in rerum Natura sub qui existit ℣ ℣ totus potentialitas Inde ℣ Ch aliquid actum cum tam aliquid aliquando existentem et multorum ℣ Ch aliquid praedeterminatum Ethycam ut Ch ℣ Effectui qua suus finis praedeterminatus Ethycam Ch ut Ch potens operari vel actuare pro sua Calculate per suam potentiam Dat ℣ Effectui.

Quintum

Si Deus ℣ praedeterminat ad suas syntaxis Calculat ℣ contingentes finem ℞ N. ritualis Calculi huius finem ℞ N. obas quia creatura possit aequare Effectum contrarium Effectui quem Intendit ℞ sua posse producere Effectum contrarium Effectui quem Deus Intendit Efficaciter N. quem Deus Intendit ritualiter &c.

et inclinans ad amorem vel odium Ch ut determinari ℣ possit hoc sum determinare Ch possit hoc sum determinari N. creatura ℣ Ch sua per suos motus et Signos Indicium amoris vel odii

Secundum

Ch prima Ch ut aqui praeter aqua Ch secunda aqui Ch ℣ Ch prima et Suus Ch ut prius aqua ponendo praedeterminationem physicam prius ℣ aqua Ch ℞. ℞ Ch prima Ch ut prius aqui ℣ Ch secunda N. qui Ch prima et Ch secunda Ch ut aqui aliam ℣ indivisibili. dicibus ℣ Suus Ch prima realitate ℣ aliqd ut Ch ℣ vel aqui Ch prima Ch independens subiecto ℣ dicat ut dependens in operari cum posticibus Effectus Ch a creatura.

Tertium

creatura ℣ subordinata suo et Suus ℣ ℣ subordinatus creatura aqui Suus Effectus subordinatus creatura si Suus aqui qd subtrahatur ℣ ℣ creatura aqui qd Suus ult ℣ praedeterminationem physicam ℞ creatura ℣ subordinata alteri ℣ complui ℣ ri aqui N. so. ℣ Ch secunda Indicium ad

99 Jnſ. aliqd ſtrium creaturæ poſſit pduc effectum contrarium effectui quem Jntendit deus efficiendo quia licet deus ad ſtituat ꝓ ſua nulla creatura ut petrus ſtituat amorem vel poſſit ſtituat odium vel ō ſtituere poſſit ſtituat odium ⁊ ō ē Jndiſtuens petrus ad pdictum natus p̄ſtituere ad amorem ſtituere odium ⁊ deus concauſſit ſine quem intendit et petrum ſtituat mouendo a deo efficiendo ad amorem poſſe tamen odiſſe ad nutū ſtrahentis modium namq; aliud ē poſſe ſaltē aliud ſaltē

Sextum

Ctrius aliquis quidquid mouetur moueri ab alio ⁊ creatura quidq; mouetur ⁊ oportet mouetur ab alio patet a dō pdictum primum ꝑmotorem ⁊ creatura quidquid mouetur mouetur ab alio ſtituit a deo primo motore hui dō C mouetur ab alio id ē ⁊ oportet aliquid primo motore ſtituere ⁊ hoc omnes intelligunt ⁊ Jnſ. N.

Septimum

Dicus ⁊ Thomas ſtituit creaturam ē in manu dei aliqui ſtrahentis in manu autifices ⁊ quemadmodum ſtrahens ⁊ mouetur ab ſtrumento ab autifice ita mſs creatura mouetur ab ſtrumento deo ⁊ creatura ē in manu dei aliqui ſtrahentis ego pro tuam mutiam ⁊ abſolutam N. ſor ē deus ſalutet Jnfinita mutia poſſibilia quo ſtd poſſet abſtrahere voluntatem ſuam ſalutē libertate dicta pro deus ſtituit creaturam ad finem quem intendit ut autifex aliqua ſtrahens

SECTIO 16

Quod determinationem Physicam non tollit libertatem

CLVSO 1. Quod determinatio Physica tollit libertatem contradictionis pro ſtituit libertatem contrarietatis, ⁊ ad actum ſit negationem illius ⁊ ad actum ſit negationem illius alqui voluntas ⁊ Physica pro determinata ad amorem ⁊ pro ponatur nullum amorem amori boneſti pradeterminanti ⁊ voluntas

ō ꝫ libra ⁊ habeat contrarietatem
Respondent praedeterminandes.
habita praedeterminatione physica
ad amorem vel pt voluntas habe
libra odibile vel ō ꝺ voluntas
praedeterminata ad amorem pt
odibile in tanta compatito N. in
tanta diuido C.

Sꝺ contra aliqui in tanta diui
so voluntas ō pt odibile quia in
tanta diuido ⁊ habita praedeter
minatione aliqui voluntas habita
praedeterminatione ⁊ subsequens ad
amorem vel ad odium ō sufficiens
ministra praedeterminantium
voluntas in tanta diuido ō pt
odibile

SECTIO 17

De distinctione sensus compositi et diuisi.

Sensus compositus ⁊ sensus
reduplicativus sive sensus rei
sumptae ō mediate ad facilius
ut dicit vo voluntas praedeter
minata in sensu composito et volu
ntas ō sumpta secundum se volun
tas ō sumpta secundum se volun
tas hꝺ pro ut habet praedeterminatione
ibus pluribus concurrentibus in tanto com
posito ⁊ pluribus sumptis una cū
alia

Sensus diuisus ⁊ sensus rei
mediate sumptae ō reduplicando

supra bonum ⁊ habet voluntas
vg praedeterminata in tanto
diuido ⁊ voluntas sumpta ut
secundum entitatem mutua
voluntatis ō considerando
illam pro ut habet praedeter
minationem ad pluribus concurrentibus in
tanto diuido ⁊ entitas pluribus ō
considerata sub alia

CUM dicitur aliqui mentiamur
contra Thomistas quaerimus ab
illis an voluntas habens praedeter
minationem ut dicit dicendum in tanto diuido C. in tanto com
posito N.; hꝺ talis distinctio ⁊
frivola quia quaerimus utrum
an in tanto composito ut
dicit sit ⁊ pro ut habet praedeter
minationem, dicunt ō in dicta
voluntatem pro ut habet praedeter
minationem to praedeterminā
physica tollit dictum habitum
in tanto composito voluntas ⁊
dictum ⁊ pt agere ō ad
aliqd ita Infallibiliter praedeter
minā ō habet dictum habitum
physicum hꝺ tantum mentiuntur
ut nos dicimus.

Fortasse Thomistae dicent
dictum habitum ō ⁊ dictum in hac qꝺ
voluntas potest agere ō ⁊ aliud
hꝺ in hac qꝺ ō hꝺ causa quia
hꝺ ⁊ cum continuata —

prædeterminans quæ tollere
talem ꝫ cogit ad hoc ut dicat
dicat ni sali libitu tribuit tolun
talem, quibus respondendum
ꝫ conceptum liberalis ni sacra
scriptura constituit in æquilibrio ad
utrumlibet. Certus tuus qui po
test transgredi. Secundo frustra
Deus Locutus dicunt li creaturæ
ꝫ possit et bonum et malum producere
3° Tertius ꝫ quadꝫ dicunt ex arte
4° eductivo ad militent loc genus
liberalis tribuat motionem coax
tionis. Ultimo tenta. Absentibus
quia multa sciunt ꝫ cogite sed
cum magna voluptate cum
canis in hyemibus loquor.

Tr Quæritur Thomistæ alqui
magni tenta dicitur tolunt ꝫ
libera quia tolunt ni tenta
dicitur ꝫ tolunt tolibanis sumpta
alqui tolunt tolibanis sumpta
ꝫ pt tria communia dicimus opera
ni ꝫ tria communia dicimus ꝫ ꝫ
complebo potentia. Dicunt Thomistæ
culum ni tentis tribuit potum
tudendi licet ꝫ tibi at ibi tolunt
sumptam humidum si habent
potum opus ni licet ꝫ opus hu
Rl oculus ni tentis habet potum
tudendi complebo N. nisi complebo
Cibi similitus tolunt tenta prædeter
minans ꝫ habet potum
complebam tuo male dicitur

ꝫ libera ni tentis

SECTIO 18

an Tridentinum sanat Traditæminis Lyræ

EX consilio Tridentino si quis
dixerit liberum arbitrium mobi
lem ꝫ potentiam tribuere naturam
ad ꝫ potentiam tribuere naturam
et alqui prædeterminantes Lyræ
he ꝫ dicunt liberum arbitrium
motum ad ꝫ potentiam tribuere
ꝫ prædeterminantibus sunt Lyræ
antitenta.

Et contra prædeterminabes
Lyræ qui dicunt ni tentis
dicitur tolunt talem prædeter mi
natam ꝫ potentiam tribuere natu
quent anathema Tridentini re
nat hoc modo. qui dixerit li
berum arbitrium motum
ad ꝫ potentiam tribuere anathema
alqui non dicimus liberum
arbitrium motum ad ꝫ
potentiam tribuere Ego non
dicimus liberum arbitrium
motum ad ꝫ prædeterminans
Lyræ ut explicant Thomistæ
ꝫ potentiam tribuere Et liberum
arbitrium motum a Deo
prædeterminans moraliꝫ

SECTIO 19
an sublaa trodual aliam sublaam.

CLVO sublata produt produm aliam sublaam pro te Tra aem aui sentibus dō tantum qm̄ accidentia sua plr. calet te pro te solum ō pt produm sublaam ioris & ipiam sublāa io nis. produt aliam sublaam ioris. ḡ ā calor pro te solum ō potest produm sublaam plr. qm̄ cā ō dat qd ō salut aliqui aui dent ō salut ri le nobili sublaam aum at ḡ nobilius sublā barba.

DICIS auident solum̄ ri te. Tribumentalitu sublaam sor ō potte tē ristrumentum ād produ endum sublaam. hd contra qm̄ si audent sit ristrumentum ō alterius Tribumentum salut ē alterius sublaa ad produendum sublaam ō ē Tribumentum ḡ sub stantiā naual Tris a cā principali ad produndū Tribum cui ex te ē Tripropria natura vg calor cui ō salut proprie ē dum sublāa ignis, cui pit gatz Tris ab igne qualem ignis et calor agunt subiūa cui pro ā produunt ignem

Tribuo sub te dentium ō pote Tribentibus N. dicimus in solutionem omnibam pro mobam a deo et ē necessaria grabia efficaci potte obtinere in nobis in Spiritum Sō in nobis anthema N. consequentem Or si soō potest nihil ḡ tra soō nisi cā sua N. cui cā sola N. con causa C. qui deus existit coqui sua num solutionis creatx

Jris. sua sententia voluit semi pelagianos a nobis R semi pelagianos vocabō in sensu di uersa salutem te a nobis id qd di uersa Tribium salutis te a nobis, et sensum semel creatum a deo potte solis Tiribus natum operari munitorie ad gloriam Supernaturalem at contra nos dicimus Tribium salutis nobis te a deo pro efficacem de ea opera nobis naturalia ō munia pro te supernaturalia tantum ea quae significantur gratia supernaturali a qua significantur

9 4

O Influxus celorum sunt qualitates que producunt animam in substantiis terrestribus et qualitates que producunt substantiam Quod patet quia cum anima sit media inter substantiam corporalem et substantiam separatam oportet quod habeat aliquid commune cum utraque Sed commune substantiale totale quod producitur est status eius

O 2 Ex patribus nostris generantibus generatis quia sunt actus patientis et aliquid imperfectius potentie tale solum producitur per solius Dei creationem quia principaliter ad productionem dispositionum et eius cum dispositionibus Quamvis tamen maius ens quam

patris non maius

O 3 Si substantia potest esse immediate producta alia substantia substantia Quod declaratur quia proprietates accidentales quibus agunt in ignis calorem Si substantia potest produci per se immediate producitur substantiam solam Quod declaratur quia proprietates esse non possunt sola natura communi proprietatibus N. ignis a quo potest quidem per se produci alia ignis modo habeat calorem et eius calorem que sunt eius proprie tales

SECTIO 20

De causa conservativa Effectuum

CLVO 1 Ostenditur pendet a sua causa in conservando saltem aliquo tempore p[ro]p[ter]. quia cum per nostrum instans huic individuo alicui temporis in quo nihil primum fiat consequens aut fiat in tempore dicit tali etiam Ostenditur pro prima parte temporis producatur et pro posteriori conservetur

CLVO 2 Ostenditur Secundum in conservando immediate a deo p[ro]p[ter] quia cum destruant privationem dominium in Ostenditur per istas destruitur privatam mixtionem conservando

CLVO 3 quidem Ostenditur pendent in conservando mediante a suis causis Et quia quod ita pendit a talibus causis Et quia quod ita pendit ut illo remoto possit in totalitate quod non. medio calori qui remoto ignis aliquando non formatur, ita modi dependent in conservando a suis causis Et Tertio dependent ab extremis tribuibilibus, ita actualibus Et quia pendit a potentia tertia ut illa a Socrate Socrates a Socrate Tertio

CLVO 4 Conservatio est continuata productio. dicit secundo a prima productione quod prima productione Secundo dicat mixtionem hui animadvertendum et conservatio dicat actionem prius

Exhibitorum exlaus ntr fuitte interruptam

SECTIO 21

D q Potra obedientialis

CLVO Potra obedientialis nihil ē aliud ī ipsamet Exhibitalem tuvo conuenire cum communiter ordinario dr vtentis Exhibitalem ad producendum Actum quemcumq; realibus ō posset produci ab Intellectu Creato potra obedientialis ad videndam dr ē ipsemet intellectus creatus connotans lumen gloriæ pus qđ intellectus produit Visionem Supernaturalem.

Vnde Infertur potram obedientialem ō ēē ē qualitatem aliquam supernaturalem ē qualitatem aliquam supernaturalem realitus exquæ dr obedire superiori quā alioqui ipsa qualitas tantum aquat ō a nīquis dr elevari

CLVO 2o datur potra obedientialis ad ōia ēēa quia nulla sunt quæ nō pugnant ac proinde ad quæ Deus ō pt de ea creaturam ī q tale factio ēēa productio talis ut nec omnitus quidem possit ē Angelus Similitus capis ē et potest nec Visionem ī pt denominari videns propter nō pugnantiam Actus Visionis videntis cum capite

CLVO 3 Datur potra obedientialis in creatura in ordine ad causam Efficientem q qđ multa possit

producere efficienter ang[elum] quia in se nulla apparet repugnantia qđ Deus det Glatiæ multa ad dandum ē angelo, dici in genere causæ efficientis nam in genere causæ formalis ō pt q[uo] Glatia ō pt denominare animam intellectivam simul et semul Intellectio nr Visio denominans animam videntem. Ad tantum oculum Et Nullum ē fundamentum positivum multiplicandi virtutes rerum q[uo] potra obedientialem R n. quia fundamentum ē supremum dominium in suas creaturas et absoluta nullimembris Naturæ

Ad 2. Sancti patres negant ē in creaturis Visionandi Ac Ac id intelligendum ē de potra ordinaria qđ agendi naturis rebus rerum sicut tantum quant secundum Actus ō a qđ Deus per consuetum Extraordinarium ō potest supplere Actum intellectui at agenti proportionatum subiecto at quod tantum sufficiat

SECTIO 22

an creatura possit creare

96

Duplex procedit quotbio prima an creatura potuit ē cā principali creaturis. 2a an potuit tantum ē instrumentū creaturis

CLXO ē pl deus produxit aliquam causam que saltem tam realem creandi primi potuit ita ut ō aquet creaturam ex nihilo causam subordinatam dei cum quo tali tempore factus sancti potuit supplere per aliam tantalem realem qui illum continuat conservet

Ox si dabatur aliqua causa possibilis que realiter creavit ō daremus nihil tot causa realis ē aliquam que creavit Ax N. hequalem quia deus ō produxit ōes causas secundas possibiles

D2 si abst possibilis creatura que creavit deus ō si daretur solus creator Ax N. hequalem quia deus Ax solus creator nihil potest creaturam nunc sunt et tantum possunt deum deus Ax potest subsistere ō ē deus Ax solus creator Rx pater cui possibilis que salvat tam creandi

Ox si sancti tales male insciant contra arianos filium dei ō ē creaturam ex nō qd creat si creatura aliqua hic possibilis que salvat tam realem creandi Ax male insciant contra nos similem filii ex nō qd creat ē male insciant contra arianos negantes creaturis potuam creandi filium dei ē rem ex nō qd creat N.

Jn Salqui ni nulla sententia pt creatura creare ē sancti patres insciant in quamq; sententia similem filii ex nō qd creat Ax N. arbitrandus deus potuit aliquam creandum potuam finitam, aliqui nulla creatura subsit potuam infinitam quia sunt deus Ax ad creandū nihil quia sunt deus Ax ad creandū aliquam finitam N. possit aliquam potuam infinitam N. possit Jnfinitum ens d ō ens ē substantia infinita & aliquam potuam infinitam ad intendum effectum d ō ens ē ad ens Ax ē ō ente ad ens ē substantia finitam N. ad tantum finita et tanta quanta ē intus pus scribere similem de angelis et aliquam minus pus scribere finitas

Jn Si ut substantia finita intus ens d ō ens subsistit potuam finita accidentis realis ad creandos suos effectus de ō ens potuit creare aliquam genere Ax N. hequalem quia licet creatura aliqua possit produci a deo quo salvat tam licet similem creatura produci effectus

Quod independentiam subiecto
ō loquitur tamen qd quodlibet
potest finitā id potest praestare
ꝑ modum opinandi loquitur mo-
dum videndi aliqui enuntiant
hunt pro Diabolum ☧ dicun
agent pro Diabolum ☧ N. ma.
nam ia nihil ē pro enunciatione
tamen ō opinatur pro enuncia-
to modus opinandi ō loquitur modū
videndi deinde minor ē falsa qua
multa sunt enuntiata quae ō sunt
praedicationum ut angeli
ℚ 4. modus enuntiandi ē modus agendi
nobilissimus ꝑo patrinus ad tuam
nobilissimam scilicet ad suam ☧
modus enuntiandi ē modus opinandi
nobilissimus sic ē nobilior ō
ht modus agendi dependentia a
subiecto C. ita ut ō possit concipi
tam enuntiandi enuntiata quia ō sit
unum nobilissimae N. ē quidem
unum in se ordine rerum solum
dum enuntiat id probabilitē dum
potest produnt aliquam enuntiatam
quae praedunt aliquos effectus ex
nihilo

CIX O 2 enuntiata quae nunc e
pt dicuntur a deo ad enundum pt
dicuntur ad enundum ē Tunc
eadem suppositio ad praedundum
effectum ex nihilo subiecti aliqui
enuntiata quae nunc tantum pt
dicuntur huic aqua dependentia a
subiecto pt coniunctā cum tā

supponit subiectum nunc ex nihil
nihil agente ad praedundum
effectum ō concurrente subiecto,
Orgueil ō dicit concludens extra
ordinarium, tunc enuntiatum
ad praedundum effectum subiecti
ō propter naturam ☧
ē actio specialis pendens a deo de
enuntiata pendens a deo it enuntiata
subiecti ut subiecto et terminato ad
effectum independentem a subiecto
ℚ 2 qd enuntiatum ad effectum
Galeni saltem tunc incoatum ꝯ
cum multa enuntiata ad praedun-
dum qd est ō possit produc
Galeni aliquam tunc incoatam
tandi; at cum enuntiata enun
nullam Galeni tunc agendi inde-
pendentia a subiecto ☧ enuntiata
Galeni tunc incoatam enuntiandi
quatenus Galeni tunc dandi et
effectui qui ō ē abstrahendo ab
qd subiectum ē concurrat ut

ō
ℚ 3 cum quis dicit enuntiatum
ad enundum nil dat illi aliq
qualitatem et potentia nouam
nil ☧ dat illi potentiam nouam
illa potentia agit ō enuntiata si
tur o quis ō dat illi nouam potentiam
ad nil quid ictam ut antea ō minus
nil incapax enuntiandi ꝙ antea
☧ enuntiatum enuntiatam ō accipiat
a deo nouam potentiam sed tantum

cariūnegi cum dro equuerte - mo do exhaordinariō. Tg cum equus ō pt bolū trahere cuo rum ge ipse qd tung ibus alterī equo it agunt adbiōe cōi ambo albo equus saut qd anbus ō sufficat ō puidēbiōne tuiuersum in se bd pus con tinebat uniuersum pbrō exhibebat coōi ranbus bimul

SECTIO 23

Quid sit caa finalis & quotuplex

CLVO I caa finalis ē ibi cuius grabia aliquid fit Capt. exaba finalis huc finis ē illud bonum ex cuius amabilitate aliquid op̄ rarum Tg cum ꝯrobus sumit p bno nūcum ex amabilitate sanitatis q̄ spuat hō nunquambuen, sānitas ut caa finalis.

Tgi aduerte bonum ex cuius amabilitate aquitur aliud ē triplex bonū bonum Tuundum ut ibile. Bonum bonū ē illud qd dicit ēm realem ut ratem Tg mencionem. Bonum Tuundum ē illud qd bene affici tenetur Tg pomum bile ut bonum Tuundū pulcro ut illud ē proprium bruto rum quē mouentur bonū et Tubitum ibum proprium quia albus ō Tbumbus rāone.

Bonum ibile ē illud qd ut conuenit alicui ut appetibile in ordine ad aliud Tg pmum aquē ē appetibile propter qd bd propter commodū ibile

CLVO 2 finis alius ē finis qui ut alius finis cui ut alius finis cuius ut alius finis quo.

Finis qui huc finis cuius ē ille finis qui intendit Tg in exerto sanibus ē finis qui intendit ad exercitū huc finis alius cuius quando ꝯ grabia exercitus sumit ostentationem.

Finis cui ē persona huc illud qd cumq; supponitur cui appetimus bonum Tg exercitus ē ipsemet finis cui ipse appetit sanitatem.

Finis quo ē illud quo mediante acquirit bonum inbitum Tg in exercitio medicine ē finis quo acquirit sanitas

SECTIO 24

an finis sit bera caa physica

CLVO I finis ō ē bera caa physica ad tantum metaphorica et Tntentionalis ibi tur caa ō ē bera caa physica quae agit quando

ō ℓ alqđ finis agit quando ō
ℓ to finis ō ℓ tua cā physica
mai- constat plr: min sanitas
Dℓ ℓ finis dt ō ℓ ri ægroto tam
pmen ag at mo uendo ægrotum
amorimur hui ut humat mdi
cinam

CLXIO 2 finis ℓ tantum inter
tionalitu loct cognitiuu ab
stinentia coguitiuum quo
dr stinentia proprietatem ℓ salu
ti corpis hui alius voluntatis ut
pungitiuu mi ægroto qui cognoscat
ri mihi quam ō salus mi corpo
ris mihi

Unde infert bonum caudum
stirbum ō pte ad pu bonitatem
talem cognitam amorem.

Infert 3 ō ℓ opus ut bonitas finis ht a parte ri modo ht ri apprehensi amamus enim
sæpe malas nis reprehensibilis
nolit ut bonas ut numeri de
mouent voluntatem sufficit
ut appareant sibi nummi
licet a parte ri sint falsi

CLXIO 3 pt dem pondus a
stipitis cā totalitinali pter
pt aliquid salutiferum mobi
quorum dℓ ℓ act sufficiens mita
mandam voluntatem ad pt
quis ire ad nundinas ad act
ad vendendas mercas ad emen
dum quam ibi habeat ni
si sibi vendat mercas tamen illas

illuminis pueri ad nundinas
ut emat equum ℓ si sibi vendat
Q ℓ illorum bonum totalium
finium ℓ sua subio finis
caudalitas to uit ibiam sua
cā totalis R conuello ambulante
N. contiguam quia sua subio
phy sua pt stabiliter bonalis cais
stabiliter ibiam ad aquabis
ō ℓ sua cais ad aquatis
physicis

CLXIO 4 ō pt aliqđ agens æquus
proprio finis infinitos subio mobi
si conualescatos quia aliquando
agens æquat aliquid proprio
illud et illud proprio aliud et aliud
illorum proprio aliud ō sub subio
ultimum ultimum qđ primo movet
agens ac primum agens numquam
æquat nam ō agit proprio proprio
ad proprio qđ ō æquat nisi aliud
aliud proprio qđ agat

CLXIO Intl. aliud voluntatis
qui subio in finem tendatur
stabilis qđ pro illorum voluntas
tendat in finem sanitas in sanum
scapum alius sua medicus eius
qui subio ri mihi proprio finem
ad salio qđ imperet ri imperatis
pri alicui ri medicus sanitas
mihi ad sanationem
finis voluntas aliqđ mihi a
magis domus ad bonum consequendi

SECTIO 25

an deus agat propter finem.

CLVO deus agit propter finem pbr. oc agens intellectuale agit propter finem. alqui deus est agens intellectuale. Ergo deus agit propter finem. pbr. quia deus agit propter gloriam suam, mittit filium suum in mundum propter eos

O deus agit propter bc. Ergo agit propter aliud. Ex c. antecedens et c. consequens deus ō agit propter aliud. probatum id q̄d imperfectum in ordine c. secundum id q̄d imperfectum in ordine alicuius ordinati. Ergo deus ō agit propter finem. Ergo nullus ordinatus deus est. Ergo deus Intendit aliquem finem propter quem agit et aliam actionem

Ins antiq deus conseruat mundum propter finem. Tam quam propter quem finem deus tollat negationem finis quam negationem propter quem. Ergo deus tollit finis gentiles cum ō apparet rō cur deus tollit negationem finis quam negationem propter aliud.

SECTIO 26

D q̄ ca exemplari

CLVO x cā exemplans ē divina scientia cognitio diuina operantem et procedens quomodo aliquid sit faciendum. Ergo cognitio ē scientia pictoris ad tabellā pingendā. Sed cā exemplans pictoris tabellae quia talis cognitio dirigit pictorem ut pingat talem modum vel illo

CLVO 2 obiectum cuius cognitionis ō ē cā exemplaris pictor pingit rem. Sed ipse ō. ē pictor pingit rem ex ipse ō. ē cā exemplaris tabellae. Ergo cā exemplaris Exemplum ex alio q̄d similitudo arbitrer alqui pictor Ergo ō salutem pictorem saepe cum illum pingit Ergo rex ipse ō ō cā exemplaris tabellae experimentis rem.

CLVO 3 mag ipsum obiectum cognitionis ē cā terminat cognitionem ē cā Exemplaris Ergo deus pictor pingit rem. Sed rex pro ut ē in intellectu

pictoris ō ē cōa exemplaris plra
quia nihil sit ad Imitationem hui
alqui talenta exprimendi nego sit
ad Imitationem alicuius ō illud
ō ē ipsemet non exprimit in tabella
ō tantum ē ipsa cognitio quon
pictor tacit Imitari quemadmodū
ē cognitio pictoris repraesentat
nego de tabella repraesentat nē
ad vox ō Imitatur negem.

Exemplar ē illud ring-
Imitacens operatur alqui quando
pictor ō operatur Imitatur ex
sanum negabit rem pingat,
Co obiectum illud exteriorum ē
cōa exemplaris R exemplar ē
d ri q̄ Imitans artifex operatur
D Exemplar exteriorum R quo ō ē
quoties Exemplar Imitatum N.
nam quando deus produxit mun
dum Exemplaritio ō Imitatur
dium mundum quem Imitatur
ad tantum cognitionem suam a-
qua pingit talem.

Quotis vocat Dominum q̄ salut
ventilabat in mente cuam Exem
plarem Domus faciendae R volun
gis summa Dominum pro cognitione
Domus

Quictor ō Intendit Imitari pict
pingendi cognitionem suam Ergo
cognitio ō ē cōa exemplaris R
pictor ō intendit Imitari cogni
tionem, sic ē summa q̄ sunt cognitio
N. ō Intendit Imitari cognitionem

sic ē repraesentare ipsam mut—
cognitionem C

CLVO cōabitas cuc exemplaris
ē ipsa mut nubio cuc efficientis—
operantis ex distinctione cognitionis
practicae

SECTIO 27

De casu & fortuna

CLVO I cabat ex cōa navicula
exqua navo ē pratus Intentionem
aegrotis Aquilae effugit quali fut
mors pedes adegyi in cuius calua
riam aquila demisit testudinem ut
dilaniaret ad ripem frangeret
testudinem

CLVO I fortuna ē cōa calua exqua
navo ē pratus intentionem aegrotis
Aquilae effugit ut follicio tinitoris
quic Adegit testudinem Imitatur cō
Intendit tantum salutem tuam.

SECTIO 28

De monstro & Salo

CLVO I monstrum ē Individuum
abdicionem individuorum solita pul
pulchritudinis dispositionis et integritate
deformans qualis ē Deo qui natalem
cum manu habente sex digitos

CLVO I Satum ē huiusmodi talis
varietatem qualis ē dispōo de absoluta

quæ ō dependet a voluntate sociorum
vel adiuvet vel turbet vel voluntas
aliquid efficaciæ ad talem quam
nos volumus illud possit provenire
Animam

CLVO 3 Dabus talem virtutem
rerum naturalium quavam applicāo ō.
dependet ad actū vg q̄d plurat tali
tempore

CLVO 4 ō dabus talem virtutem
voluntabis cīuæ quia nobilo influxu
alterius pt ad hoc voluntas aguī vel
ō aguī aliquī ō ad cīuæ

DISPVTATIO 4

De LOCO

SECTIO 1.

Quid sit Locus et Quotuplex

CLVO 1 Locus aliud ē extrinsecus
dabus Intrinsecus. Locus Extrinsecus
ē superficies extima corporis ambientis
immobilis vg extrema paries aeris —
ambientis corpus meum cīhumanum
cum hac vbicatione aqua aliquis
Immobilitatem hic locus Extrinsecus

LOCUS Intrinsecus ē illi pq̄d
vas ē sui pdrus ē illi.

Ø Si superficies extima aeris am-
bientis sit locus vg urbis albæ —
mutato aere albo mutabit locum
R. N. Superficiam quia locus urbis ō
ē ri aeris sed aer cum vbicatione
Immobili quæ vbicato cum ō mobi-
lem ō mutabitur ubi am albo
Ø 2 si locus ē Immobilis ratione

Vbi cadem locatum quidam ubiq; mobilet quia habet suum Vbi Immobile R. locatum cum Immobile N. quia cum physicum locatum abstrahunt ab Vbi hic cum sumant locum vel abstrahunt ab Vbi

Q3 si duo sit locati in Vrbis aut amicus alium aut inter locatis duobus aut is R. N. hic autem quia locatis vel debet se Imitari cum se locata Vrbis sit ut cum aut Imitatur ubi Imo paul aut is vel hic locati alterius me similatur proprii corporis nostri vel locus corporis

Q4 Inter qui duo corpuscula, quo Vrbem Vrbs Vaginam vel in eadem loco et tamen Vagina quia vel locus inter is locatus Vbi aequalis R. eodem spatium vacuum locum capere habet manendo Vrbs eadem Vaginam vel a physici et rigorose Vrbis si inter Vagina Imo habet transeatur ex Imo angulo Imaginem alterum angulum dicemus eodem mutatis locum

CLXO2 angeli ut spirituales vel sunt in loco extrinseco Vg angelus qui est in caelum vel in loco extrinseco quia est tantum corporeum circumdans hujus loci extima corporis

CLXO3 locus intrinsecus est ipsam Vbi, Ex intrinsecus ut distinguatur a loco extrinseco qui amplectit corpus hujus loci extima locus est intrinsecus constituit tantum rem praesentem Ex ipsam locus intrinsecus qd intrinsece afficiat rem vel Vg si angelus coelo caelum mi spiritus Imaginemur Vbi medium est corpus scilicet tuam partem Vbi a qua afficiamur intrinsece

CLXO4 Vbi aliud est circumscriptum aliud definitivum Vbi definitive est aliud puncq; totum est in toto et totum in qualibet parte spatii quale est Vbi definitive qui est totum in toto corpore et totum in qualibet parte corporis. Vbi est circumscriptum est aliud puncq; totum secundum totas partes sui respondet totis spatii quale est Vbi corporis nostri qd caput respondet toti spatio corporis nostri qd onde alterius locatio

CLXO5 ut spirituales quae sunt definitive in loco intrinseco vel in loco intrinseco Vg angelus est in loco extrinseco qui est in hoc calculo Ex amplius hujusmodi est aliquid pro actu optato est extra illum actum qd est audire corporibus quae sunt Vbi terminata ad actum Vbi nisi secundum aliqua alterum

SECTIO 2

an Vbi sit modus realiter distinctus

CLXO Vbi est accidens realiter distinctum a re mota Vbicata per qd est indivisens ut sit sic vel illic Vbi. Illuminari ab aliquo ut sit potest sic est illic aliqui re mota est indivisens sit sic vel illic Vg potest est indivisens ut sit albedo vel Vbi sic re mota Illuminari ab aliquo ut sit sic potest est illic illud est Vbi. per 2 quia potuit Vg est albedo est tantum est potuit est albedo. quod Eo est Vbi distinctum

Ø 3 frustra ponitur ampla. aliqua nulla ē necessaria. multiplicanda. Ita ostenditur. Ax. manifestum. Nam plura sufficit spatium imaginarium quod ē unum. indivisibile. et indistincta. ab omni dimensionem existens. quod sabet habet infinitas ni longum latum et profundum. ni ordinē ad quas aliquid prius ē siue ibi illud penetrabile siue existens. Item spatium imaginarium est tamen extra imaginarium. patrus ergo ō alibi

Arg. Imaginarium ē patrum alibi ō ideis protensiua. ergo sufficienter explicari per aliquid imaginarium. Ax. Nam. antecedens. Nam spatium ē alibi nihil ē aliud ē patrum et alibi et pars spatii imaginarii cui imaginarium alibi ē. et patrum. respondet Ax. ē aliquid aliud ē patrum. ergo ibi nihil patrum. quia patrum ē alibi ē aliquid a patrum ni prius alibi ē. et patrum spatium ē imaginarium ō ē aliquid prius.

Arg. Spatium imaginarium ē a parte ni Ax. N. quia ibi nihil a parte ni ō. Item. Imaginarium ni. Forte spatium imaginarium inteligo aliter possibile.

Ø 2 patrum ē alibi ē contrarium ni. quod duo. tale patrum ē alibi Ax. quia ibi est incertum. ibi falsum. certum. est. aliquid. ergo ibi patrum. ē. quod? patrus et alius. ad loc

ō ē patrum ē alibi

Ø 3 patrum ē alibi ē tantum. contingēs patri. et alibi Ax. N. quia plura contingēs patri et alibi et ō nisi patrus contingat intra alibi.

Ø 4 prius requiritur ē patrum ē alibi ē patrus praesentialiter. quam praesentiam ē alibi Ax. N. quia sequitur quod patrus ē alibi praesentialiter. ergo ibi alibi

Inst. prior ē patrus nā, quia ē ubicatio Ax. C. quia patrus dat ē ubicationi ubi. Inst. ō sequitur patrum ē prius in aliquo loco ē ni loco praesentialiter ibi

---

SECTIO 3
an ubi sit modus

CLXO ubi ē modus ō ē unibus absolutum per quia ē ubi. Absolutus absoluta. et indistans. et Abs alibi et loco. Ax. Item. Abominandi ab alio et loco. Ax. Item. patrus alibi ē loco. Ax. ubi. Abs. indistans. et. Item. patrum ubi. Abs. indistans. et. Item. Abominandi ab patre et patrus. et paulo. alio et. Item. patrus patre ē paulo.

DICES. Unionem. Abominandi. ubi ē unionem. et. ubiciat patrum patrus ē paulo. onem. et. ubiciat patrum patrus ē paulo. contra. talis unio vel ē indistans. et. ubi in loco. vel ō. ubi. et. Indistans. et. Abs loco. vel ō. ubi. et. Indistans. et. Abominandi ab alio ubi ō. et. Indistans. et. ubi. et. in loco. talis unio. dicatur ubicatio.

D. ō ē ponenda maior connexio. Inter mobile et ubi quam et necessaria alqui connexio modalis inter mobile et ubi ō ē necessaria. ergo ō ē ponenda connexio modalis inter ubi et mobile

Rc. mai. d Re mir pōat mir Iustificit ut Dñi Dō alliciēte Imaginē pōtō ut contribuat pōtum alliū Aut Dñi alliciēte hīt entitas absoluta quæ pōdat existere sine pōto Rc vel Dñi alliciēte pt ē tollere vel ō si pōdit ē tollere Aduertendum est hīc tantum allia q̄d Dñi alliciēte absolutum allō esse alliū, ē contra supponem quia supponit aliquid Dñi pōtē ō Imiri huc alliquid supraind Dñi alliciēte pōtē ō Imiri alliū.

CLVO 2 Deus ō ē pratens pro Dñi substitum natibz ad pro suam Imutabilem scipsum aliquem ortus Dñi pōtē alliciens pōtō quia si Deus contribuiret pratens ntibz pro Dñi substitum natibz mutabilem aliquid ē in aliquid q̄d antea ō fuerat Dñ ē Deus ē in spatiis Imaginariis quia pro suam Immensitatem ntpondet Dñi pōtē alliciēte in illis spatiis

Inferes 2 h prodiuerbium alius mundus Deus adhuc pratens illi mundo d tamen ō mutabilem quia licet ntpo nihil nouū termino tamen in ntl nisi nisi aliquid nouum Rd ad hominem mutabilem tantum ordinē.

SECTIO 4ª

De Præsentia corporū et Spiritum

CLVO 1 nō corporea sunt in loco pro Dñi alicuius impletiue quia Dñi alicuius impletium ē aliud pro q̄d Deum totum secundum Omnia partes sui ē ntpondet Omnibus partibus spatii alqui Dñi pro q̄d nō corporea sunt in loco ē tali Rō nō corporea sunt in loco pro Dñi alicuius impletium pōt. mihi arguii entia non corpus Rō Sōls Solis pōtō entidad ē nō pondebit Omnibus partibus spatii

CLVO 2 nō Spiritalis sunt in loco pro Dñi definitium pōtō quia Dñi definitium ē aliud pro q̄d totum ē totum in singulis partibus spatii alqui nō Spiritalis Rō angelus sunt totus in toto ē in singulis partibus spatii. Rō Rō Rō Rō definitiue Spiritalibus non datur circumscriptio Spiritualia pollent ē entidad ē Solum partibus alqs da poni in loum pro Dñi alicuius impletium.

CLVO 3 nō corporea possunt ē Supernaturaliter in loco pro Dñi definitiue substitutiue Spiritalis pōt. ex mysterio Eucharistiæ Dñi corpus christi nō Eucharistico ē totum in tota Hostia ē totum in singulis partibus

CLVO 4 Dñi Spiritale ē Indivisibile pōtō quia sōa substantiam habet Indivisibile ē Indivisibile Deus ordinem aliquem habet indivisibile substantiam Dñi quod effici habet aliquem Indivisibile ē Indivisibile

O Dñi Dñi animæ malis ut Dñi substitutum ē totum mundum quando

molestius ut manus ut liquis
R. C. totum quia individuale ē multi
tud multatus totum.

Oz. hī Vbi animat. ut simulatū ē
de multiplicatione Vbi quia mole
digito h aliquam corpus manus Imone
tum multatus tantum pars Mens
Vbi totalis subiat alia pars quae respon
det digito R. soc quidam ē in ma
de idem. ut dicendum est Vbi mane
angeli qui tamen tota multatus ē ut
angelus ō multo totum spatium

SECTIO 5

an Vbi sit actu

CLXO Vbi ō ē aliqo plr. cum tapis
cedit dorsum produit suam
lumen ō producit suam qbus tapi
dis substantiam & productio tapidis ō
ē productio Vbi mane tapidis

O soc qro q̄d nō aliqua produitur
in aliquo loco determinatus ita nō
est sit in soc loco potest ē in alio soc
qro Io q̄d sol producit suum in
sibi unitus luces determinat suum
ut sit in sibi unitus luce R soc
qro q̄d nō aliqua produitur in
aliquo loco determinatus ut sit in
illo loco sortitus N. determinatus
negatione sui ipsius & explicatus
soc qro q̄d sol producit suum in
sibi unitus luce ipsum suum ō
contributus productionem soli in
sibi unitus luce quia ut mane lux

soli potest produitur suum in
alia parte ā in suum quia produit
ō si supponatur totum aqua in simul
cum sibi parte luce fodi suum quia
ut mane cū suo numine, mā in
tribus producit Vbi cum suum
tantum. nec Vbi cum mane tibi sanctis
sit mane ī in loco tō so
quia ō unitus cum mane sanctis
tum in Vbi in qō. spatio

SECTIO 6

De variationibus Vbi cationum

Dubio prima.

VBI aliud ē ā aum complicum
aliud ā finitum a quo in
pruidentia tribus 4.

Dubio 2

VBI aliud ē Vbi permanent ut
aliud ē Vbi fluens. Vbi permanens
ē aliud p̄q̄d nō quiescat in aliquo
loco Vg Vbi repis Immob &c. Vbi
uo fluens ē aliud p̄q̄d mobi
lit permanet diuersis spatiis partibus
sine quiete Vg Vbi fluminis con
tinuo cursu labentibus

Dubio 3

aliud ē Dubio Vbi in Vbi ut
partibus. Vbi totali ē aliud p̄
q̄d totum collocatus in spatio
Vg Vbi totali competit Dr. etiam
Vbi adequatum Vbi ē partibus
tradequatum ē aliud q̄d contributus

Transtamen partem solum in aliquo loco de illi capitis et partibus quia capiat et pars corpus

SECTIO 7

De causa illicationis

CLVO 1 qd Christ Dns innatu produxit per emanationem suam illi per quia scitur ibi in Christo tanto potentia loco mobilia si o possit produxisse eam loco qd Christ o potentiam in nullo loco qd Christ o Salust potuit mobilia actuam Salust potuit loco mobilia patiuam Sg ille Christus tanto pt collocari in aliquo alio spatio et illi illuminatus eam Imp illuminatus produxisse eam potentiam per 2 quia quidquid o illuminat et Salutem illi produxit illuminatus illi potest o Salutem illi produxisse illi potest et medicinalis et

Ø prius priori quo produxit angelus illa angelus et indigens ad producendum illi ut totalis ut illa et prius angelus illuminans ad alia et produxit illi illa potuit totalis et totalis PX angelum illuminans ad producendum illi illa ens ad ultimi prius et Christus angelus produxit illi illa Christus angelus produxit illi illa Christus angelus produxit illi illa

SECTIO 8

duo corpora tollunt le penetrare

CLVO duabus duo corpora ō possunt le penetrare p̄ corpuscula qua corpus nostrum ō pt penetrare nuncupa. Ⅎ tas p̄ unum circumibus nuncupandū aquā quantum ī illi tamen aquā quantum ī illi tamen circumibus Ax N. sed cineres condensari ī nubes Ax N. sed cineres condensari in fumos. et aquam ī evaporari in fumos.

Q 2 Tonis penetrat forum Ax N. sed ignis nigrabus nō potest fori.

Q 3 aqua ō effluit ē tabi liquefacto licet infundantur nummi ēo nummi penetrant aquam Ax C. ant. d N. contra Trs. quo modo ioīchus socrit Ax qua calcem tabi ē siccum et aqua effluxit infulis nummis.

CLVO 2 Duo corpora possunt supra nabilibus h penetrare p̄ br. 1 quia id ō repugnat ut duo tibi aquina cubia ī ordine ad fundandam eandem Atlantidem. p̄ br. 2 Ea mysteriis fieri dr ēn Arist. ī in gestis Coenaculum Tamisi clausis post nubiferationem.

Q xti duo corpora possent le penetrare possent tria et infinita Ax C.

Trs Eo totus mundus posset poni penetrabile Trs acumine acus Ax C.

O 2 Sac corpora penetrabilia h nimiū ut ꝙ habuerint quantitatem molis tot ō si ō habuerint quantitatem molis. o dent in stabu connaali. si habuerint quantitatem si mutuo compenetrabuerint in eodem loco Ax ut tabis nam dat ō habuerint quantitatem molis aliqd dat ō dent in stabu connaali nihil facit eluonem quo adhuc non fiui sapunnalibus qd si habuerint quantitatem sac ō Impedit etiam quin det contra exigentiam quantitatis posset facere ut unum corpus penetraret aliud.

Trs Deus ō pt quin tria quantitat penet aliam Ax N. qua dimensiva quantitatis ō ē expertem aliam quantitatem in eodem loco sed tantum exigunt extentionem actionis quantitatis.

SECTIO 9

an unum corpus possit ēe simul et semel in pluribus locis adequatis.

CLVO 1 unum corpus ō pt ēe nabilibus simul et semel in pluribus locis adequatis p̄ br. quia loca adequata sunt illa quae ambiunt ocs partis locabiles alqui corpuscula contabquando aliqd corpus liquidum ocs sui partes ambitus a loco o pōt sui continuare illum locum adaequatum et acquirere alium adaequatum pbus ō pt ēe eodem millanti albeo totus et totus tobtec.

CLVO 2 pt unum corpus supra nabilibus ēe in pluribus locis adaequatis p̄ br. 1 quia ō repugnat p̄ br. 2 ex mysterio Eucharistiae ut unum corpus Christi ē totum in eodem millanti et totum in eodem

Ø1 li corpus idem stet simul a
sensit in pluribus locis adequabis
vl stet pro deo tibi sit unus templum
vl pro altaribus circumstantibus
et altaribus. Infinitum nequeunt
pl dici ꝺ 1o qꝺ potuit sit bz altis
et solida pro deo tibi sit unus templum
Pk N. pbas potuit sit unus in solis
altaribus ꝺ̄o sit unus in solis altis
Pk sit unus in solis altaribus in forma
pacem ꝺ̄o sit unus in solis altis
in altam pacem pbat potuit pro
deus tibi sit unus templum. stet
altaribus solidum sit templum C.
altaribus eodem mittendi & stet extra
altiam Pk C. ant. Ego contꝫ stet
extra altiam pro tibi solidum C.
pro tibi altiendi N.

Ins to potuit eodem mittendi stet
ꝺ̄o stet intra altiam Pk N. contꝫ
qui licet pro tibi to solidum potuit
stet extra altiam ō propterea stet
rat in intra altiam pro tibi altiendi.

Ins to potuit stellat a triplo qui
potuit existens altis stellabit ab
eodem petro existente solida Pk
stellabit a triplo accendentibus C.
sublatabus N. qui eadem numero
sublatas ō altis et solidum
ꝓ stabit potuit altis ō stabit solidum.

Ø2 alqui etiam potuit stellabit a
et sublatabus Pk N. Ibi sublatas
qui altis stellat a sublatas qui a
solida Pk N. qui ex suppone ētra
deadem sublatas.

Ins 3 electus sublatas stellant nōn
li intus qui stellant stellantes

castrum alqui mihi potuit
existentem altis petram existe
ntem solida stellant spatium
ꝺ̄um castrum Pk obsidionem
supponit fallum sedent ē dicat
sublatas cum sit tantum tra stet
nihil stellant intus dicat sublatas
cum sit tantum tra.

Ø3 li corpus potuit ē mi locus
sit adequabis potuit ē mi stellat
et mi infinitis et ita sicut immensē
Pk C. solum.

Ø4 Idem milis potuit in singulis
mille locis constituit ꝺ̄o sublatas Pk C.

Ins tali milis occidentes in
uno loco existentes et pugnant in
alio Pk occidentes in uno loco
N. qui ex suppone tenent in alio.

Ins qui ꝺ̄o sinet militi illi
cui transformatus est in uno loco
Pk destinavit ē in uno loco.

Ø5 Idem positus in duo sint locis
possit ꝺ̄o stet in uno loco et bene
stet in alio uno sedimentum in
uno loco et qui sedet in alio Pk C.

Ø6 Idem sōs potest pugnare in uno
loco et amare rem in alio alps
ita li moriendus stet salvandi et
damnandi Pk potest pugnare in uno
loco et amare rem in alio N. qui
li amavit rem ō proportionata
tur ad ꝺ̄o alps ita ō pugnat
tur ad Ibi 2 qui dr. stet Templum
dum qui amavit rem in uno
loco pugnat in alio p Ibi. B

quia li poss̄ent in tno loco li cut
amant in alio hiendum. Sed
absolute unum damnatum in ip̄o
q̄ bonum sit ex Integra cā ad
p̄oximū ō sufficiat amor dei nti
simul sit cū culpa odii dei.

Ad 2dm. Idem ōō est maior
sc̄ipso quia occupant duplex
spatium p̄s. est maior sc̄ipso
n. quia manent simpr̄ Idem ōō
li cut. Sed spatium maior quia
naturaliter potest tantum occupare
tantum ubi et cuq̄ naturaliter tnum
tnum ubi et cuq̄ tantum occupat.

SECTIO 10

An corp̄ possit̄ in duob.
locis subiect calde mutacōnis.

CLVO Corpus positum in
duobus locis ō subit eisdem
mutacōnib⁹ localib⁹ in utroq⁹ loco
patrat ⁊ q̄ in tolotac ō possit
tolotac salutis ubi albedo ⁊ salut
albedo nō ē quia sunt quedam
accidentia ita affixa huic loco ut
ne diminuta quidem possint mutare
locum

CLVO 2 corpus positum in duob⁹
locis ō subit eisdem mutacōnib⁹
ita ō localis. patrat ⁊ q̄ ut ante
tolotac simul et albedo li conservent
tolotac ō proprias calefaciat albedo
nō ē quia fiat patrat salut duo

ubi ō propria liquitas calore
diffundat salutis duo ubi.

Ad calor unius patris ens subsistens
tolotac et albedo ō q̄ calor ens
existit tolotac et albedo ⁊ Nicolai
p̄bat patrat ex suppōne salut
calorem et ē albedo ō calor unius
illi existentis albedo sit albedo
⁊ calor unius patris existentis
albedo et existens albedo N. patris
existentis albedo mādatus l. negat
cū accidentia unius in quocumq̄
subiecto loco cum subiecto nam
intellectio licet unius nō q̄ ē
diffusa per totum corpus lamen
unius nō ē ut existentis in duob⁹
ō in talo.

SECTIO 11

An possit res aliqua
nullibi esse.

CLVO unica ō p̄ris nō ē nulli
nullibi nō. p̄r. Implicat nō rem
et ō nō ē in aliquo loco sit ip̄e ōō
existens nullibi deus ōō salvet
animam unam corpori sed tuo
fuit duas partes substantiales ut p̄o
sentias politicas, nr. sua corpus et
suam salutem indistantem negativam
ab ip̄o nō ō sed quia ipse ō
sufficit nam si sit tuū corpus
unius et aliud mortuum ab invicem
distantem negativam ab utroq⁹ corpore
et tamen unum subsistunt nam et ō

aliud p̄ Cr. 2 ℈ōō productus tollet
nīgationem sui in aliquo loco Ē ī
illo loco a quo tollit nīgationem.
p̄ Cr. 3 quomodocumq; nīgat aliquid
duxam et nīgā duxam da Ē et nullibi
Ē p̄ter pavidā quomodocumq; duxā
distinctus realiter a nō duxante
da Dū a nō Dūcata Ecclesiast respt Ē
Divinitatis sine Dū creandam adductoris
da sine duxaone.

Ø 1 q̄d cuilibet prius nāa alio pt cuilibet
sine illo aliqui nō Dūcato Ē prior nāa
sua Dūcatione Ec nec Dūcato pt cuilibet
sine Dūcatione p̄X q̄d cuilibet prius nāa
alio pt cuilibet sine illo semper N.
aliquando Ē nam actio Dei Ē prior nāa
sui effectu tamen Impleat suppositū
libus conducunti ad hoc inclinent ō
produci effectum ariul Ē actio.

Ø 2 Maa ō potest magis a forma
accidentali recipi ab Dūcatione q̄ a
foa accidentali Dei a foa ignis aliqui
nāa pt similibus conducunti sine
Dūo foa subtilati Ec tam sine cuilla
foa accidentali ac proinde sine Dūca
tione p̄X N. mi. et sui maxima sequentiam alia Dūca
ne quam habet a forma Dei Ignis
qui nāa pt ō Ē ignis d ō pt ō
habere Dūi.

SECTIO 11t.

De spatiis Imaginariis

CELVO spatia Imaginaria sunt
Dūi mundi possibilis extra coelos. Cap.
Dūi causa quare ō sunt alia Cl̄ possunt

poni extra Cl̄ mundum di mundi
spatia Imaginaria q̄d Imaginemur
extra coelos Ē aliqd spatium Immensū
cum tamen de facto nihil sit ad
tamen possit Ē cum tamen deus
possit ponere extra Cl̄ mundum
alios mundos Intinitos.

Ø 1 ō Deus aliud spatium prae
Dūi mundi dicendus res constituit
in spatio pro Dūi formandis N. —
Effectus C. Soc Ē cum Dūi et spatium
sint Trium Deus Scripsit q̄d res
habet Dūi habet etiam spatium ubi
Dūi ō produceat spatium Indefinitum
ad illum supponat.

DISPVTATIO. 5

De Motu et Tacuo

SECTIO. I

Quid sit motus.

CLVO 1 motus ē actus entis in potentia prout in potentia. Expl. motus ē actio id ē productio entis id ē subiecti, in potentia id ē subiecti q̄d ō ſabet ſalem perfectionem ad potē ō ſabet illam prout in potentia id ē ſubiecti conſiderati quatenus ō ſalet productionem ad potet illam ſalem ō quando manus de calida tetigerit manum de calore in frigore ſuccedit motus de calore in frigus ſuccedit motus quia ē productio manus quæ potuit ſalem frigus d. ō ſalebat frigus.

VBI aduerte pro motum ſicō intelligi motum localem ad quamcunque mutationem q̄uemcunq; tantillum a priuatione ad ſoam aliquam ſegnem mutatum in ſenſum non primo modum quia tendit a priuatione ſegnis ad formam ſegnem

SECTIO 2

Quotuplex ſit motus et an Datur.

CLVO 1 Duplex ē motus aliud ē ſubſtantiarum et aliud accidentium. motus ſubſtantiarum ē ille per quem acquiritur ſoa tota ſimul aut cum illuminatus illuminão ſc. motus ſubſtantiarum huic ſimilitarum. motus duo ſuccedimus ē ille per quem acquiritur ſoa pro parte ſuccedentium ut cum aqua calefit calefactio aquæ quæ ſc. motus ſuccedimus quia ſubſtantia frigoris Impedit m̄ calor ſimul totus introducatur.

CLVO 2 Datur motus ſuccedimus pro ſe nō Duratione et ō ſi fluens p̄br. Duratio ē motus rei Durantis prout partis ſibi ſuccedentis ſimul ſibi. Duratio ō ē nua o pt ē tota ſimul nō Duratio mentis ſequentis ſuccedit Duranti mentis priori.

Dam dic de tali fluenta cuiusdam — partes sunt in continuo fluxu qualis — tales fluuii dicentur.

CIVOS Datur motus successivus per accidens ad ria de quantitatem qualitatem et subtilitatem p̄tr. quia quantitas aeris calentis et rarefacti paulatim remotas ⊙ et aqualibus applicatis agenti tandem fit et per accidens partes proximiores tenuiores et densiores remotiores.

Qualitas similiter per accidens — rone contrarii vg calor retrahitur frigoris ⊙ introducitur totus simul.

Dam dic de subtilitate quae ratione dl pōnum quae successive intro ducuntur in subtiliorem aequalitatem fluentium.

SECTIO 3

De Specificatione motuum.

CIVO I motus cum sit ipsamet actio specifica ab obiecto a quibus specificantur actiones scilicet ab agente a patto et termino nam actio quae est tantum actio et actio tua similiter actio quae sibi quae sibi dicitur a subiecto distinguitur specie ab actione quae fit independenter a subiecto vg calefactio distinguitur specie ab actione per quae terminatur ad frigus.

CIVO 2 Duratio specificatur ex ratione tui et rationi subiecti quia Durare Socratis ⊙ et tempus Socratis distinguitur specie a Durare Socratis pauli sic tali subiecti distinguitur specie ab tali tempore et tali subiecti petri distinguitur specie ab tali subiecti pauli.

SECTIO 4

an Dem possit moueri Duobus motib. contrariis.

CIVO I Dem ⊙ et moueri simul duobus motibus contrariis localibus vg tot motibus motu primi mobilis ab ortu in occasum et motu proprio totius hyperborei mundi.

⊙ Dem ⊙ et in duobus locis adaequatis simul et simul. Pro N. pbat quia aliquis in nauli quae ducitur totius orientem motu nauis ita ⊙ de illatis ipsa tendat totus occidentem et in occidente Pro fortiori dum motus tuus totius orientem ad alium motum totius occidentem ad tamen tantum totius occidentem ad tamen tantum ei alium motum simplicitur totius orientem quia motus nauis ē maior. Pro N. totius totius nauis ⊙ tendit totus occidentem Pro N. pbat quia aliquis nbilum audit magis totius occidentis. Pro N. procedem militanti motu nauis totius orientem ⊙ et per totius totius occidentem nihil autem motibus totius adaequatis quia illitus motus agunt procedem militanti

cui trunc prenabit ō q̄ truncum
mobat nisi aqat hō q̄ fortius
agat ſi bo traicit fluuium nalem
q̄ propriō motu tendit ad bolum
ripam adiuuam ad eū dum nitendo
ripam adiuuam ad eū dum nitendo
ut patet motu fluuii trahitur deor-
sum ita ut natando appulat quidem
ad alueum ripam sed longe deorsum.

SECTIO 5.

Quid sit Vacuum.

CIVO ē vacuum ē corpus carens
corpore apud tamen nobis ēſſe.
q̄ cui subiicit extima superficies
ſuperficies extima corporum ambientium
additus carens corpore huc ē ō habens
subiectus alia corpora quæ includat
subiectus ultimus apud tamen nobis huc
ē qualis locus dicit ō cubat in toto
corpora ſit tamen salua ſi bg. hus
corpora ſit tamen salua ſi bg. hus
continuatur cubos d. d. d. nunc alamus
demonstra quæ continuus inter eos
cauitatem colorum talis cauitatis
colorem dicimus vacuum.

SECTIO 6.

an Detur Vacuum.

CIVO nobis ō datur vacuum
pbr. 1 experientia quia si altra salua
ſuperficies aqua d ō dicitur hic mouetur
aui reliqua aqua contra inclinatione
nō alium alendi ni dicitur vacuum
pbr 2 ratione si vis tractus trahit
corporis ſit maior alia corpora quantus
d. d. ō datur vacuum q̄ si tuus tractus
ſit minor ē resistentia ſit equalis ō
ē quantus tractio illa nō mouet ut
antea fuit vacuo.

Ō ē si ō datur vacuum corpus sphæ
plānum Ⓐ ego pus plānum in forma
compositio M. in forma dicitur C. sphæ
cum ambulamus pus aqua mobi-
ē quidem planum aqua aliq̄ pars
mus locum quem occupabat aqua id
ō ē ac si loco in quo ē corp̄ nostra
Ⓐ rum salua sua superficies plana
et ibi immediate separantur ō potest
aqui instanter occupare totum spatiū
illum totum vacuum Ⓐ sed tunc totus
casō separari in instanti id tamen
ut dictum tempus aui impossibile
Ⓐ ē q̄ motum ut si daretur vacuum
sillem pavium Ⓐ quia agentia nalia
ō possent continuare suam actionem
ē vacuum quantumuis exiguum
sine rumpit continuitatem agentia
ut patuum Ⓐ ē quia nā totus
minoli ō ē cuidam motus sui
tranaus transit aliam.

Ⓐ si sit longa fistula ut hic pbra
mouemo et deinde immergatur in aqua
frigidam dicendi mouemus ut velit
quot summitatem vacuam aboi corpo
M. summitatem sine vacuam quia pauci
subtiliores moueri non impediunt
tal ne transiit per poros vitri q̄ a
ibi sit corpus aliq̄ pbr. quia tunc salis
neipitur ni illa q̄ vocant vacuum
tum ē ut possimus dicere
neipi ni aliqua subiecta.

SECTIO 7ta.

an Detur motus in Vacuo.

DABI ꝑt motus vr Vacuo saltem aliquis ꝙ motus localis Vo li. 4 libr. cœlum, Elementa cum humidis cœlis ꝯ in centro Mundi immobilibus - posset cum tutam ꝙ ille quia nihil resistet potuerit loco moueri.

Q quo medium ē rarius eo motus ē velocior ꝙ vr aer motus est velocior ḡ vr aqua, atqui in Vacuo nullum ē medium ergo in Vacuo motus fieret fieri, vr instanti cum tamen

realitas corpus ō posset vr instanti ē vr duobus locis sibi ait mundi no aquo et ad quem ℞ motum in Vacuo ō futurum vr instanti tardissimo tempore quia id probatio quis minor ē instantia mobi eo et motus tardissimo tempore cum ā in Vacuo nulla sit resistentia et aliunde motus ō posset fieri vr instanti vr ē tamen tempore tardissimo debeat probari

DISPVTATIO 6.

De Infinito

SECTIO I

Quid sit Infinitum Aquotuplex.

CLVSO I Infinitum ē illud qd caret fine ꝓ finem intelligendo vel extremitatem vel Termi-nem vel prostrationem primam aut vltimam De li. Vent infiniti numeri caverent vltimo numero vel primo et illud dr infinitum in multitudine - qd li Vacuo linea hinc versus orientem in infinitum linea talis caveret extremitate versus orientem et tale infinitum dr Infinitum in multitudine. Sicut ā qui salut prostrationis Infinitas dr infinitum in essentia qui caret primo et vltimo prostrationis salut vllam aliud finis quod caret prostrationis dicitur.

CLVSO 2. Infinitum aliud est categorematicum. et aliud syncat. Infinitum categ. ē illud qd caret fine secundum partes quas actu salut De li illent infiniti numeri. Infinitum duo syncat. ē illud qd secundum partes quas actu habet ē infinitum

sed secundum partes quas pt salua
vacet finē vt sunt 2g anni ad similitu
mundi

CSOLVO 3 Infinitum aliud est
secundum partes aliquotas et aliud
secundum partes proportionales. Infi
nitum secundum partes aliquotas
ē illud qđ habet partes infinitas ad
equales totali vt si daretur
linea que haberet infinitos palmos.
Infinitum vero secundum partes pro
portionales ē illud qđ habet quidem
partes infinitas sed minores et
minores decrescendo quales ē quali
bet quantitas finita que cum non
constet ex punctis constat ex partibus
diuisibilibus in infinitum secundū
minus et minus.

SECTIO 2

an dē pugnet Infinitē categ. In multitudine.

CSOLVO dē pugnat. quia dē pug
nat deum produxisse infinitos sos
sed dē pugnant ex parte potentie
diuine Infinita, vt ex parte soarum
Infinitorum. ex nulla capite nē=
pugnat dē primo ex parte hr quia
ē infinite potent nisi ex parte
hominis quia potentia infinita
respondent effectus infinitos p hr2
quia tam sunt infinita negationis
soarum possibilium vt Infinita sos
sunt possibiles, produxit deus illos sos.
p hr. 3 si deus fuisset cōa naturalia
produxisset mundum ab eterno et
ita tam essent generationes hominū
Infinite, sicut tam deus sit causa

o prapluma ē minus potens.

Q I si essent soes Infiniti pot esse
equalis toti R. N. p hr ex Infinitis
centenariis soarum deus extraxit Infi
nitos lunarios &c. suppono, vt
ex illis infinitis lunariis possunt
extrahi infiniti centenarii vt 10,
si 10, to numerus ē similis si possunt
extrahi to pari sicliat infinitis lu
nariis ē equalis toti nempe Infinitis
centenariis ex quibus extracti sunt
Infiniti lunarii. & ex Infinitis
lunariis potest extrahi Infinitos cen
tenarios sic si centenarii 10 habent
tot unitates quot habent primi cente
narii ex quibus sunt extracti..

Inst. alqui etiam habenti tot
unitates R. N. plus tot sunt unitates
in uno centenario q̄ in alio si sint
unitates infinitas Infinite in utroq;
alqui in utroq; sunt unitates infini
tas infinite R. N. sequē maioritas
infinita R. N. nam vt hat sunt unitates Infinitas
Infinita unum maioritas unum
Infinitum ē semper maius alio
ē in rāone Infiniti qua infiniti.

Inst. si quis quereret an millenarius
excedat centenarium respondet
dō quo millenarius excedat centenarium
in rāone millenarii ē finiti N
mālē respondet quia numerus cen
tenarius vt sic ē finitus ita aliquis
Infinitus alqui an unum infinitum sit
unus maius alio respondet dō unum
Infinitum ō ē maius alio respon
deret qualenus infinitum. c. qualenus
talis infinitum N. talis respondeo
quod ridicula R. N. paritatem qua

licet ille sit ridiculus qui dicit mille
naviam qualenus mille naviet non
qualenus sit similus quia mille naviis
numerus ut sic ē finibus tamen ille
q̄ dicit ridiculus qui dicit infinitum
ut infinitum nec hyperaui naturaliter
quia ut sic qualenus ē Infinitum ut
qualenus caret fine ni quo conuenient
oia Infinita tamen Trum infinitē
sumptum maiestu soc̄ abstrahendo
q̄ careat fine nec nō pt aliquis
dubitare an ut creatus Trius —
supra aliud ō ā an mille labuant
simul.

Ō 2 si sint Infiniti soc̄s ō quot
plures annos q̄ nati P̄ N. quia
cuilibet nato respondent duo anni.
Trs. Tot cuilibet anni respondet
Trus natus Tot ō sic ō respondet nu =
mus natorum cuit similus sic spo
ndet tot quot nati q̄ anni. P̄ —
Infinitis annis ut respondet natos
Infinitos sed ō ei Cut. Tot numerus
natorum cuit infinitus nr tamen
respondet ei cui natis quia Trum
Infinitum ē maius alio.

Ō 3 Deus ō pt producere plures soc̄s
ē infinitis infinitos sed nō quotcut
Infinito saltem sunt infinitis infiniti
soc̄s Eo Trum Infinitum pt ē maius
alio P̄ Deus ō pt producere plures soc̄s
ē infinitis infinitos Ego In rōne
Infiniti scalibus sumpti ē maiestu ut
sumpti N.

Trs numerus adequatus potentiæ
Infinitæ ē numerus infinitus Eo
producto Infinito ex sanctibus potē

Infinita Trs P̄ numerus adequatus
potentiæ infinitæ ē numerus infi
nitus Deo ō numerus Trus infini
tus N. numerus infinitus ni oī
genus infiniti C. rāo ē quia cum
penitus multa infinita Trū infini
tum ō adequat potens infinitam
Ф 4 sint soc̄s Infiniti quorum —
singuli constituant Trum numerum
in cumulum Deinde quotcunque numeros
ex illo cumulo centum numeros
P̄ soc ō potest sumi.

Trs ē numerus numerum cuiusvis
tus P̄ N. sequalem p̄ P̄. cumulus
numerorum centenariorum Deo ex
aduersus quo finitus sumptorum
N. quo Infinitus sumptionis C.

SECTIO 3.

An repugnet Infinitum
In magnitudine.

CLXO ō repugnat per nullam
Trū sequelam contradictoria.

Ō 1 sit linea infinita tortuosior
tem ex lapidibus paulum altis q̄ gra
nigris quæro an distantibus lapidibus
nigris illa linea occupet tantum
spatii quantum arbor P̄ ō occupaue
tantum spatium.

Trs Deus ageius utratur omnes lapides
albos nullo spatio intercepto tunc
illa linea erit finita Ubi q̄ . P̄
illa linea erit finita Ubi q̄ Deus
dum ō postea retrahens ois lapides
albos ut sit illa linea finita ex albis
pariter quia ex suppositione sunt infiniti
Lapides albi.

Trs Deus potuit trahere lineam infinitam versus orientem cuius terminalem ita ut magis accedat versus occidentem et ni illo tactu versus nullum aut spatium minus terminabilem illa linea AK N. sursum versus nisi semel rectitudo aequidistabat ab ō potuit probasse illam lineam versus occidentem.

Q 2 Sit linea infinita versus occidentem et occidentem et sint mihi ab ortu ad angulum rectum ab oriente et alium ab occidente supra illam lineam tamquam terminum sint dno sint illos angulos sit spatium nihilum vel finitum sit infinitum et ab uno infinitum et claudam ab uno finito versus finitum quomodo in finito tempore pro illud spatium semper sibi magis magis approximavant AK spatium nihil vel magis angulum ē infinitum ō complebitur hoc Q quia accedendo semper finitum minorem et minorem finitum.

Trs si spatium infinitum inter duos illos angulos quorum unus sit mihi ab ortu ab oriente et alius ab occidente sit infinitum sint ō potuit videri in quo loco tam quicquid tamquam possent magis et magis approximari.

Q 3 Sit aquila quae se moveat ab ortu et latitudo, aquila ut pote ut latior latitudine confinii spatium duplo maius tamquicquid aquila et latitudo quaero an spatium quo aquila superavit latitudinem sit infinitum AK ē infinitum quia exactius aquilae supra latitudinem ē infinitum Trs sint sint videri in quo loco quicquid latitudo et aquila AK sursum ō videri quicquam latitudinem in aliquo loco cuiō quin videre ē in alio tractio loco usque remotionem vāc ē quidam infinito ō datur finis sit tamquam aliquam ē accipiendum.

Trs sint in quo quicquid latitudo et lineam pulsant ē quo curat aquila et aquila quicquid in aliquo loco illius lineae vbi producta vnde spatium nihil Trilineatum nihil sint illos terminos ē infinitum vbi ng AK illos terminos quicquid ō pulsant ad lineam nihilarem motus sit ē plane extra nihilum tum nullum ā ā inveniens ut Trs finitum claudatur duos duo terminus exhinc sit.

Q 4 Sint connectat in orientem lineam infinitam versus orientem sit linea nitt finem tō; si ē inveniat finem illa linea ē finita si ō inveniat finem ille locus sint infinitus in eum loci ille locus sint infinitus in eum loci dimensionem cum ordine AK linea infinita versus orientem AK Deum potest quidem convolvere in orbem illam lineam hemisphaerium partes distributive tamplas ō ā contextus Q 4 sint duo lineae quae hemisphaerium circumeuntes ordinantur in infinitum spatium nihil sint illas lineas tum spatium nihil sint illas lineas cum terminalem sphaerium partes distributive tamplas N. loc ut totum illud spatium exterminum Trs Trs finitum cauliit sine licet quotlibet linea tandem ita finita

Vide figuram.

SECTIO 4

an vapuant Infinitū in Intensione.

CALVO ō nrgnat p̄z Infinitū in intensione ē illud qđ caret fine in quantum partes alicuius qualitatis nullam vacuā magnitudinem vel communem partes subiecti alicui talis intensionis vt gradus gratie ō nrgnat p̄z Infinitū gradus gratie in ānā christi.

Ox quod subiectum plus gratiositatis aliq̄ corpus de celo habuit Zelonius & li lapis corpus de celo habuit Zelonius & li lapis p̄z habuit Infinitum gratiositatis vel motum in instanti Ox capiendo Infinitū velocitatem ō tamen in instanti — quia ō datur instans quod ā velocitate maiori ad velocitatem quin quia ō maiorem in velocitate quin potest maiori velocitas et velocius.

Ox si effectus Infinite gratiositatis sit Impossibile sit etiam gratiosus Infinitus nihil Impossibile sit, casu in quo effectus sunt nulla aliqui effectus Infinitus gratiositatis subiectum motus in instanti

ē Impossibile ē etiam infinita ē gravitas C mai. et N. min. subiecta N. effectum Infinitū gravitatis ē motum in instanti ad motum velocissimum in tempore velocissimo respectu cuius ad ō possit dari in tempore cuiuscumq; et cuicumq; Infinitum.

SECTIO 5

an detur Infinitum claudum

CALVO 1 ō nrgnat Infinitum claudum duobus terminis Cibrinibus per quos terminos nihil est extra Infinitum et praeter ō Infinitum p̄z li claudum genuinam abscatur a primo quo ad primum quo et ultimo genuino discretum finiti extrinseci genuinum ab aliquo subiecto ē duobus terminis ō claudum primo genuino.

CALVO 2 nrgnat Infinitum claudum duobus terminis Infinitis quia terminat nihil in infinito ē alio quo ē de essentia Infiniti atque nrgnat aliud qđ essentialiter caret termino subiecto terminum contingentem suam essentiam. Sic ē modo terminus vel de essentia nihil ō vel de essentia.

Ox Deus pt ponere finitum hmi. in sui orientem Infinite distantem et similiter hmi. volat occidentem mundi et replentionem tam spatii intus captum intus linea vel claudē duobus terminis Infinitis Ō ē terminat Infinitos quia totalis illis finis Cibrinitos quia totalis illis finis

adhuc spatium sunt infinitum.
☉ 2 Intuo soum a capite Iantus
Infinitis spacijs paralellis se se exa-
bentibus profitent to datum Infinitum
clausum duobus terminis scilicet sine
soe a tilium capite. ℞ talis luminis
soe a tilium capite ℞ talis luminis
soe a tilium capite et
in cubiculos qua sublato d℞oe et
in cubiculos qua sublato d℞oe et
capite alia spacia manent infinita.
☉ 3 aquila et struthio li volavit ab
alueo et tam quicsant citreus
aquila supra structuram aut infinito
et tamen sunt Infinitis et clausibus
duobus terminis Infinitis scilicet
locis in quibus soluunt ℞ ut prius
locis in quibus soluunt ℞ ut prius
loca in quibus sunt aquila et
struthio in terminat citrinas re-
spectu motus infinite
Spectio aquila et struthio in quicsant
dicunt tantum ex infinito in locum
finitum ℞ N. ad socipio q. motus
Infinitus to alia prohibitus finitus
a loco a aquila ad locum struthionis
to duobus primum ad tempus aliquid
remotius et remotius in infinitum.

SECTIO 21.

an unum Infinitum sit maius alio.

CLVSO 1 unum Infinitum to e-
maius alio finitus sumpto. quia Infi
nitum finitus sumptum e infinitum
quatenus infinitum huic cauent fine
aqui oia Infinita cauent finis to infoc
q. cauant fine unum infinitum o
to maius alio.
CLVSO 2 unum infinitum e maius
alio manibus sumpto plr. lini soe
Infiniti plures cuant capilli q. aues.
plr. 2 Infinitum manibus sumpto
e infinitum sumptum si rundem q.
q. cauet fine licet o continuatur qua
lenus cauet fine quales sunt loca in
exemplo allato aqui de duobus infi
nitis soum unum pt salum plures
Infinitis q. alius pc li ne uolus orien
alt tima soum talis tima ueltimis
er q. li prolenbuntur ab orienta-
cauentem in infinitum. plr. 3 li
alent infiniti montis et aqua quem
libet montem transeuntem fonti in
Infinitum fine cauum o cauant
tantum spatii quantum infinitum
montium.
℞ In Infinito o e considendus sonus
cois ℞ N. pbat. sonus cois distat
Infinitis scilicet pluvies to capillos q
natos et tamen non continuat loca
salium ℞ N. rationem continuam
soe to salium. pbat. tot sunt num.
ui in infinito nulorum quot sunt
in infinito capillorum salicet infi
nito binarii to naiii sin. Infi
nitis centenarii capillorum nq
ondent Infiniti centenarii nulorum
℞ respondeu quidam Infinitis
natis capilles infinitos natos sed
tamen sonus alia. Infinita capillorum
qui cauent nati.
Infi. Tui capillo respondent pluvis
nati ad tui nato pluvis capillos to
unum infinitum e e maius alio
manibus sumpto. ℞ C. contra N. contra
qui dicat tui capillo respondent
pluvis nati tamen refluent pluvis
capillos qui b. to respondent nati.
Infi. In qualibet Infinito sunt e
Infinitus Infinita ℞ C. to Infinita

sunt aequalia vii ratione infinitq; qualemcunq; continui infinitus infinita solatia C.

quia Trilatus rursus planus &c.

DISPVTATIO 7.

De continuo formante

SECTIO 1.

Quid sit continuum Quid contiguum.

CLVSO 1 continuum ē aliud q̄ cuius partes sunt Tnum, habentq; Tnionem 7 Coincidunt Integre dē ac continuus quia illius partes Tniuntur

Contiguum ē illud cuius partes sunt simul sed ita ut Tnionem 7 aliquas Indistantiam 7 ad ita contiguus tamen quia inter quas nihil ē interponibile quam et aquam nihil ē interponibile

CLVSO 2 Infinites ē continuum ac continuum ē ē ac contiguum, sic continuum.

CLVSO 2 continuum ē aliud quod habet partes communes Indistantes et contiguum q̄ habet partes solūmodo nullas indistantes. ptr. quia finitum multiplicatum infra finē necessario facit Tnio distincta a partibus communis et indistantibus, ad ratione continui sufficiat communes partium et Indistantia ad ratione contigui solūmodo communes et indistantia alqui illa

sufficiant, ut probatiuus infinitum ostendamus Tnium.

ADUERTE 1 ad rationem contigui requiri in nostra sententia.

1. ut partes sint indistantes 7 duę partes aquę.

2. ut una pars sit extra aliam et faciat extensionem 7 aquę palmaris una extra aliam aquę palmaris

3 ut partes sint indistantes ut nihil sit inter eas ponibile.

ADUERTE 2 ad rationem contigui tria etiam requiri.

1 ut partes sint distantes 7 aut et aqua.

2 ut una pars sit extra aliam et faciat extensionem.

3 ut partes sint Indistantes.

ADUERTE 3 continuum priorum dicta ē illud cuius contiguus et a continuo sit et a nullo contiguo et a continuo ē illud q̄ habet partes extensas et Indistantes, q̄ si saltem modi partes

sint subcontrarie &c. mutuo continuum
si duo partes sint homogenee finitum
continuum.

SECTIO 2

De unione continuativa

CLVSO 1 unio dua ē informativa
et alia continuativa. Unio continuativa
ē unio inferioralis quę ē partes rebus
partes solide faciunt existentiam maiores
quales ē unio partium baculi. Unio
duo informativa ē ella quę ē foā
informat ut anima et totum partē
et unitas materiam et quod et ella
ē unitas humana ē ens physicum.
CLVSO 2 unio continuativa ē dis
tinguitur a partibus homogeneis et
individuantibus a partibus homogeneis et
individuantibus si partes homogeneę
dividantur sufficiant aliquę sufficiant
si ex partes homogeneę habent tam
producendi unionem quę ē tractea
una parte ligatam alia cum ē partes
ipsa poterunt hinc unum plr. 2
quia unio distincta realiter ē impo
sibilis, nam vel est divisibilis
vel indivisibilis, ē indivisibilis
quia est in duobus locis adaequatis
unitur ex duas partes indistantis
quarum una pars una ē extra aliam.
unque etiam dici pt qd unio est divi
sibilis quia una pars ut quod habet
lavi in una parte et terminari ad
aliam vel lubricitatem in tibiaque

pedis, nullum pt dici, ō primum
qd unio requiratur in una parte ut ter
minetur ad aliam, quia pars ella
unionis quę lubricitatem in una parte
est unio ad proinde unitur dual partes
cum ois unio sit nexus duorum ali
ita alia pars unionis quę terminatur
ad aliud est inutilis. plr 3 si
Deus vellet unire unam ovillam
alicui equę. ō posset nisi ut haberet
omnes unionem proinde. plr. equa
quia ovilla nullam habet partem
quę ō sit unita alicui parti, ac
proinde si Deus ponat novam unionem
ni extrema parte ovilla quam una
unionis quamcum alicui est inutilis.

SECTIO 3.

Obiectiones in unionem continuativam

PRIMA.

Data unio in compositio
silicat unio informativa. Intro
animam et corpus totam salutem
unio inter partes rationales pl. nam
partibilem plas ubi ē minor unio
partium ibi ē maior necessitas unionis
distinctę. pl cuiuis partibus Cor.
cuiusq; Trinitatis N. Sanctitas

ō qđ ni compolito mā it for ma
lint ni eodem loco penetratiue
Inde nulla hquatuu npugnantia
ex Unione dstincta pt m continuo
cum partes sint extense hquatuu
npugnantia quas attulimus Unio
hpnōri

Obiectio 2

Unio continui habitualis dr̄ lit
ē. habitualis cum mēndiatu
compatibionem habitudinis: alqui
In baculo bg partes sunt habitu
dinalis Ō. etiam corum Unio dr̄ lit
ē habitualis. Pk. Unio continui
habitualis dr̄ lit ē habitudinis
secundum qđ Importatur in recto
obliquo N. Unio bg Importat in recto
maiam extra partes Inde tribue
aliam ex alia parte Inde tribue
tabit maiora Unita Saltem Unionem
substantiam secundum rectum soc
ē secundum duas habitudines quas
Unientes, secundum ē Unitas tan
tam tales Unio dr̄ amittendas.

Obiectio 3

Non hquatuu npugnantia extra

Unionē natatiu dr̄ Imela. Pk
N. npugnantia autem naturalis
ē Unam et eandem Unionem
ē in duobus locis adequatis quia
dr̄ ē in duobus locis adequatis quia
dr̄ in duobus partibus
Extra potentis

Obiectio 4

Due partes continui sunt Unitive
dr̄ ut modo Unientes modo ē.
Unientes Ō. dicunt Unii pur
Unionem dr̄ mutuam Pk N. vide
dicunt quia due partes Unitantes
eidem rationi Societate Unientes
ita ut ni Unionibus quandam possint
possint modo ē Unitae modo ē
Unitae.

Obiectio 5

Sint tres mensurae partes
Huic illorum partes dicat ē sint
Extense Unientes Unitae h. Pk
N. quia ad rationem Unionis
continuitatis ē requiritur penē
tratio bō potius npugnatio penetrati
onis et potitio Unius partes extra
aliam pro Unibilitatem Saltem
nequeunt conponi inter partes

Obiectio 6.

Deus potest tria talia puncta generare Eo ad rationem trianguli continuati ō requiritur ut partes sint homogeneæ Sed Deus potest tria talia puncta generare N. Patet minor quia nullum tria quantumcunque nullum quia nullum tria dicit punctum homogeneum quod punctum quantumcunque ut summum augenti possunt tantum tria trium magnum primam et qualitates quas habent finitas.

Obiectio 7.

Si sola homogeneitas punctorum cum infinitis sufficiat omnia essent tria trium magnum primam &c.

SECTIO 4

An Continuum Constet ex partib. actu Tl tam potentia.

CIVO aplo omnes divisionem nullam Tl mentis designationem Continuum constat alia ex partibus intus existentibus distinctis p̄r. sumo Baculum integrum ante omnem diuisionem Tres rum baculi ō ut finis baculi sive pars ō et alia. p̄r. 2 partes baculi possunt dici di nalitæ Eo tria pars ō erat alia nalitæ nam tria quæ sunt trium nalia possent tantum dividi et multa pro mentem.

OC Partes Continui sunt trium Sunt trium Trilatæ compositionis pro trium nalem C. sunt trium Trilatæ dentalibus N.

SECTIO 5

An Continuum Constet ex punctis Mathematicis

CLVO Continuum non constat ex punctis mathematicis p̄r. punctum mathematicum ō aliud q̄d ens indivisibile ut ordinem ad se dum ordinat ad Spatium alterius Continuum ō constat ex punctis Indivisibilibus ut ordinem ad se et ad spatium quæ talia Indivisibilia Tl sunt Finita Tl Infinita, si sunt finita sunt in-

Supponam ꝺ̄t ſpatium conſtans ex tribus punctis mathematicis. ō poſſit dari mobile duplo velocius alio, quia cum mobile .a. duxerit precurrit duo puncta lineæ ꝺ̄ti .b. precurrit .a. punctū et medietatem alterius; qꝺ ſi puncta ſint infinita, vel duo faciant extenſionem vel ō ſi faciunt extenſionem & infinita puncta faciunt extenſionem infinitam cum tamen ſint infinitam: qꝺ ſi duo puncta ō faciant extenſionem, multa infinita multa infinita.

Ꝺ̄t 2 canis nunquam alliga atur ſuper quia cum canis ſi mouet uno puncto vel ſupra mouet alio puncto vel ō mouet alio puncto, ſi ō mouet alio puncto ſequitur et prius, ſi ō mouet uno puncto ē contra ſupponitur in canem ſuper mouet ſi mouet.

SECTIO 6.

Demonſtrationes contra ſumula mathematica.

Prima ō poſſet dari pyramis

aliud ſolet alio duplo minor ſalua ꝛc.

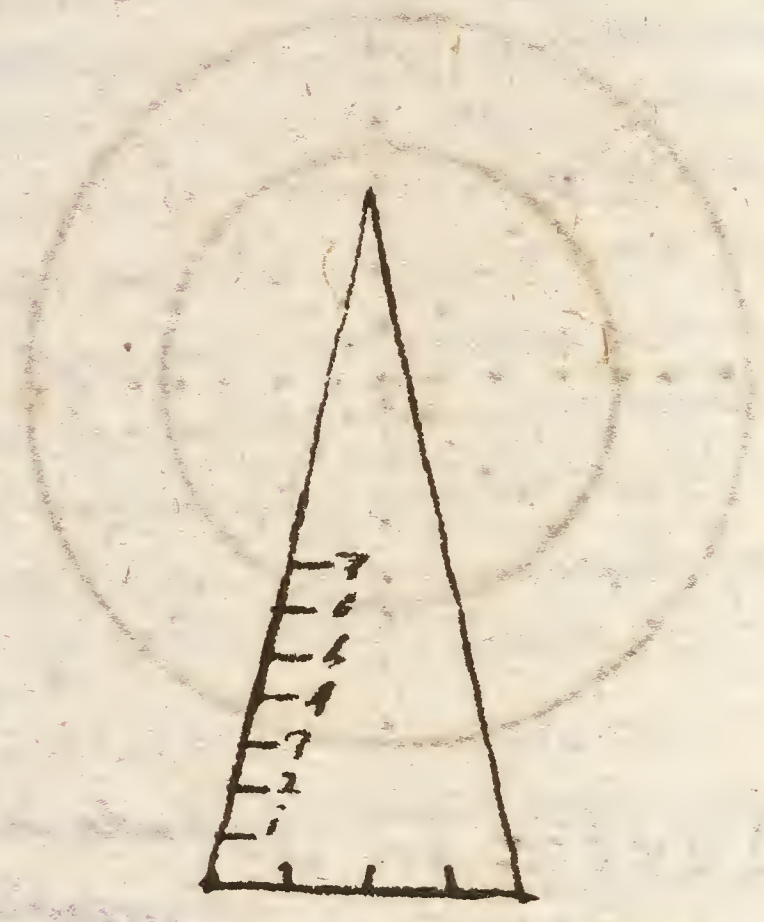

cum tamen ſi nec ſupra ſolet ꝛc. aliquis pyramidis non poſſunt mouere ſimiliter aliquis tria puncta ꝛc.

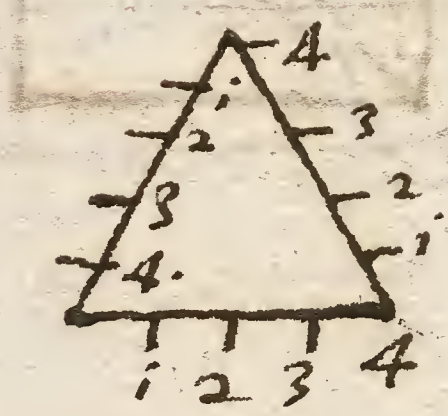

Secunda Liquidus volam minorem ē aquale maiori volæ 2g.

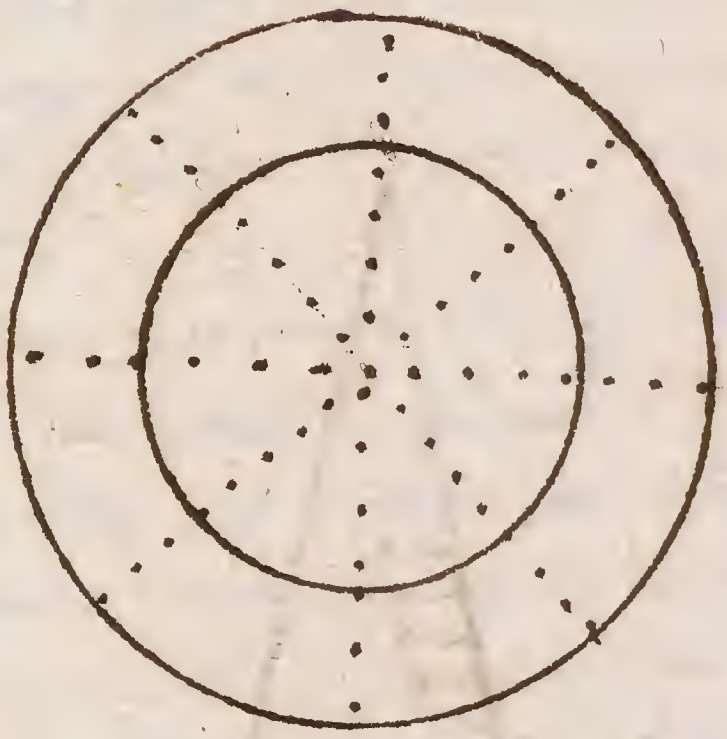

Tertia In quadrato dia metru ctat commensualitat constat, quia tot ctant puncta in latere huic in cotta quot in diametro 2g.

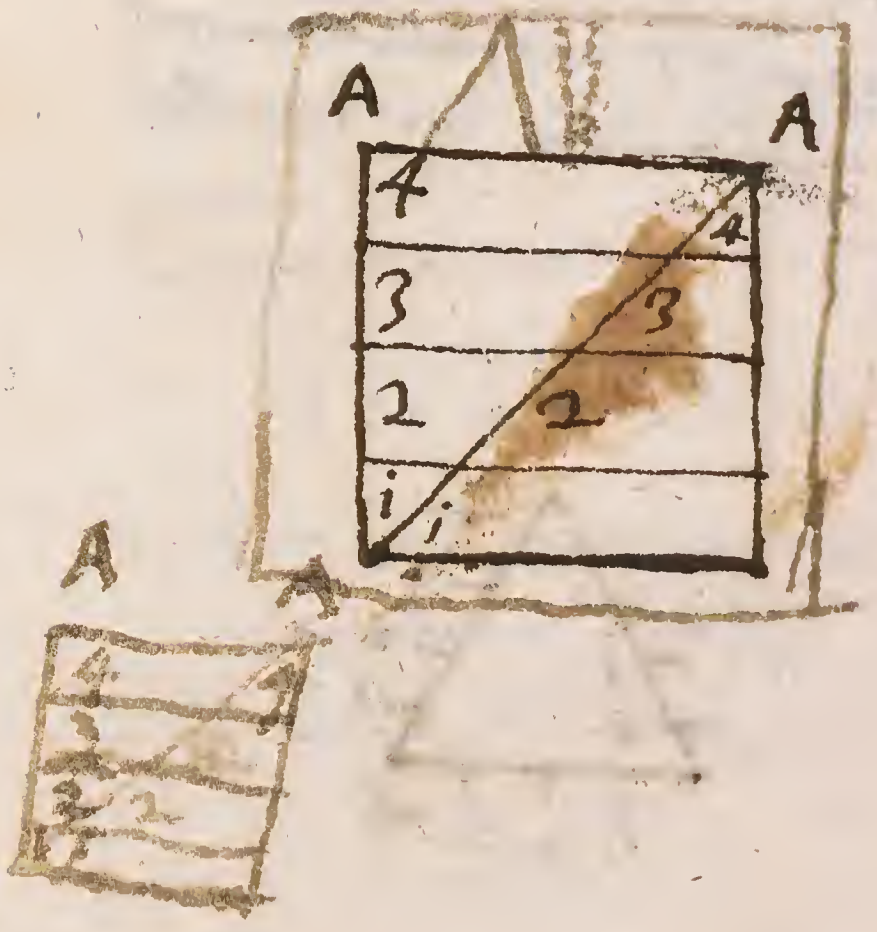

SECTIO 7

Raffeturtur Sunta Inflata.

CIVO continuum ē constat ex punctis infinitis p.br. quia puncta infinita sunt illa quæ sunt quidem Indivisibilia in ordine ad se sed sunt divisibilia in ordine ad spatium, aliqui saltem puncta ē compositum ē continuum maior constat p.br. minus ē nulla ē rabis dicendi volam minorem et maiorem ex eadem comparabilem maior saltem puncta magis ad minus inflata quod si ō saltem magis ad minus inflata vola minor cum æqualis maioris volæ. 2do spatium puncti inflati saltem ad indivisibilia ad ē divisibilia ad indivisibilia ō indivisibilia quia supponitur tibicabis inflata ē spatium ad divisibilia, ē danbus partis non dicas ē tantum divisibilia tunc sequitur quia talis tunc saltem ad duum explicandi pro partes formaliter sumptas.

Oc. Puncta Inflata explicant omnes difficultates continui Et solum Partes Infinitæ R explicant difficultates venit autem malitornudo Veni semper N. quæ enim ut explicabit quomodo vola minor salcem Sit punctum quod Sabet maior vola quæ constat ex eadem multitudine et forma et eisdem officibus cui Individui Sabeat puncta minus Inflata Si dicatur tantum Sue ille to probetur, evolet nouas surgent difficultates et to Soluendus priores Inde talia puncta inflata sunt in substantia.

SECTIO

Stabiliuntur Partes In Infinitum Diuisibilis.

CLYO. Continuum constat ex partibus in Infinitum diuisibilibus. p. Continuum non constat ex punctis mathematicis neque ex punctis Inflatis ut probatum est Et constat ex partibus in infinitum mathematicis, sed qui si aliqua pars potest diuidi in Infinitum tandem deuenitur ad indiuisibile pro quo.

ADUERTE I partes alias et aliquæ quæ aliquoties repetitæ coæquantur quantilibet magnitudinem finitam Vg palmus. alias duo et partes proportionales, quæ proportionem ad tota Sunt maiores et minores Vg mediatas, nam ex his mediatas minor magna uice pauca et, nihil, contineretur totum cum mediatas et, Vg exiguum sed grauem milii et, Vg exiguum sed grauem milii

ADUERTE 2 partes aliæ et communicantes et aliæ non communicantes. partes communicantes sunt illæ quæ Includunt aliquid alterius partis, et cum in continuo finito potest una pars communicare alteri et minus in infinitum Tantum partes infinitæ communicantes in continuo.

Partes duo et communicantes sunt illæ quæ nihil communicant sed planè sunt distinctæ ita ut Tertium Vg caput et pedes dicuntur partes non communicantes et similiter partes non communicantes sunt finitæ in continuo.

SECTIO 9.

Solumtur obiectiones contra Euclidis continui

Prima obiectio. quod dicitur punctus potest intorqueri in partes proportionales Ad R. potest ut puncta inter punctum post punctum ita pars proportionalis post partem proportionalem in Ad C.

Ins quomodo inter aquam quemlibet duorum canis datur punctus, ita una pars proportionalis unius canis quemlibet aliquorum canis procurent quidem partem proportionalem ex tempore quo canis procurat partem proportionalem sed partem proportionalem aperis in minorem et partem proportionalem eius canis in maiorem quod impossibile datur quod indivisibilitas

Ins: non potest canis procurare partem proportionalem nisi successive quia tria sunt aperiri. Ad Eporem quidem

Ducere in partem proportionalem sed longiori tempore et canem graviori tempore unius canis alicuius expo rem

Obiectio 2 si non daretur punctus Entitativus motus numquam inciperet moveri quia habitus prius incipit ni infinitum. Ad negatum quam incipit moveri ergo numquam incipit mane C. numquam incipit N. nabo ett qui cum non detur punctum vitae potest assignari instans continuum qd non habeat partem priorem, si autem daretur aliqua pars determinata ut aliquota dicitur ante illam, non incipitur motum sed ni illa incipitur ergo illa ett indivisibilis et incipiet mane sed incipitur.

Obiectio 3 Deus tollat e continuo quolquot potest divisiones, vel non vellent divisiones faciendo vel non si non vellent divisiones faciendo Patres indivisibiles, si duo vellent adhuc divisiones faciendo deus non tollebat omnes divisiones. Ad deus non potest facere tot divisiones continui quin possit plures et plures.

Ins. deus faciat omnes divisiones continui possibiles Ad deus non potest ponere omnes divisiones possibiles, quia omnes divisiones possibiles sunt omnes non ens possibiles.

Obiectio 4 quicunque quantitates circulares in duas mobiles aequales, et quicunque mobiles ni sint alias mobilibus aequales circa easdem ni insistunt, ultimo autem mobilia quantumcunque exigua salutem infinitas alias partes aequales habere dicitur necesse est. Pk suppono saltum salutem Iovi ultimam finitam cum omnibus mobilibus sit tantum pro parte proportionalis nulla pars aliquanta mobilis quae omnes salutem infinitas pro mobilibus minoris et minoris.

Obiectio 5 Si globus qui tangat planum aliud tangentem in puncto mobile divisibili qui non sit globus volumen sit planum commensurabile cum plano et tangat planum in puncto Pk 2° Nullum dari globum mobile volumen neque ullam pyramidem quae declinat in punctum. Pk 2 Globum tangens planum punctum non cum corpore mobili

Secundum quem mobilis minuta tempora dabitur non tibiae partem quae non sit minor de minor quae non accedat ad planum.

Obiectio 6. mouentur duo anguli una linea dia et velocior anguli expectet tardiorem in partibus singulis proportionalibus. si velocior praeveniat prius ad finem dabilem mobilis alicuius luminis ubicunque, si tunc non praeveniat prius to tron fuit velocior. Pk N. suppositione nam si velocior anguli exspectet tardiorem angulum pedes proportionali cum non data ultima pars proportionalis non quidem dici quod anguli velocior prius praeveniat ad ultimam partem proportionalem: similiter si duarum circulum circuli partes proportionalis essent paries alicuius nigra, non posset dici quaenam ultima pars tanquam tu tam non alba quia salus potest hic nigra quia salus potest hic alba.

SECTIO 10

an sint partes in continuo infinitæ.

CLVO 1 In continuo partes aliquotæ & communicantes sunt finitæ Vg. in baculo sunt duo tales palmi non sunt infiniti palmi.

Q Inæqualitas continuo erit finito sunt infinitæ multitudinis Ax hd ō aliquotæ & æqualis toti ō sunt in minores & minoris

Trh. Inquantumq; diuidam ... sunt duæ partes æquales Ax & quidem duæ hd ō aliquotæ æquales sunt infinitæ in finitas æquales nec primi in finitas cum sint tempus Rerum dum coëxium.

CLVO 2 partes proportionales sunt actu infinitæ in quolibet continuo phs. quia nullæ subdiuisio quæ ō sabeat in hs infinitas alias faciendi diuisiones.

Q si possunt infinitæ partes ō possent procedere tempus finito Ax ō possent procedere tempus finito secundum ... partes aliquotas & infinito secundum partes proportionales R. tempus finito tam secundum partes aliquotas quam proportionales C.

SECTIO 11 et ult.

an dentur Indiuisibilia

Permixta Partibus:

CLVO ō dantur indiuisibilia sine puncta permixta partibus. phs. quia non sunt necessaria ad Imaginandam quantitatem qd quantitas incipiat scapto qd antea non erat

NEC 2. puncta sunt necessaria ad componendam quantitatem quod quantitas terminetur per negationem ulterioris protensionis. NEC 3 puncta sunt necessaria ad iniendas partes qd partes componentes totius hiplis per negationem corpori inhæ rentis. NEC denique puncta sunt necessaria ut globus tangat planum quia globus perfecte rotundus & Impedibilis.

DISPVTATIO 11.

De continuo Successivo.

SECTIO 1.

Quid sit continuum Successivum et quotuplex.

CLVS 1 continuum fluxibile ẽ illud cuius partes alias patibiles sibi immediate se inuicem fluunt quale continuum ẽ tps quod rand cui ō exhibet totus simul sed successive tale etiam continuum successivum ẽ cuius tales partes alias sibi succedunt.

CLVS 2 Duabus rebus successivis continuis successio tempus huic successo ab alio fluente plr. quia huiꝰ ab alio fluentis habent partes sibi inuicem immediate succedentes.

Ob 1. partes quia nunq̃ sibi succedunt ō possunt simul Rñ ō possunt simul tamen plr sua et reali C. tamen propter negationem interruptionis N.

Ob 2 continuum successivum brevitatem nisi exhibet cum nisi minimales de quibꝰ exhibet exhibere brevitatem primi etpos terius Rñat exhibet Rñ continuum successivum exhibendo ō permanentes sed successivum et transeuntes.

SECTIO 2.

an detur aliqua in continuo successivo

CLVS ō Partes puncta in continuo successivo plr quamd continuo successivo ō motum in continuo permanente ō Partes puncta ita mpſ. Trans in successivo eadem ēt augmentaq̃ militant pro tno militant pro alio Ob. Datur Instans aliqui nisi tans ẽ indivisibile Rñ N. mai plr datur nunc sed nunc ẽ nisi tans Rñ datur nunc nunc mutan N. ō mutam C. socẽ datur paul ultima tempus quo pertim fuit pertim ẽ pertim erit.

Inſ sumo illud qd pertim ẽ Rñ ō dari mutq̃ sit sed pertim fuit pertim etc.

Inſ Eo ō datur pertens Rñ Deo non datur mutam pertens C. pertens et pertim pertinentem Rñ.

Ind. pertens mutat mutu pertinebit

salvum fac me deum meum qui est salvator meus. Et dixerunt omnes populus Amen et laudaverunt dominum deum patrum suorum.

SECTIO 3

Andreas sit audiens distinctum a reliquis Apostolis.

CLXQ. Quæritur an Andreas sit audiens realiter distincte simpliciter, et realiter et individuens ut sit sua tempori illo Et dicit distinctionem ab aliquo ut sit potuit Scribi et contradicit sui scilicet a duratione sit tenuit.

Q. Petrus et Andreas et tamen non salvat Andream nominibus tenuit. Et Petrus et non salvat Andreas. Contra 11. Inconstans. Petrus et Andreas et non est realiter distinctus individuens ad exhibendum hoc tempus vel illo hic et determinabiles ad exhibendum omni tempori.

Trs. Licet realiter sit individuens ut realiter sit Scribi tamen sufficienter determinatus per tempus ostensionem. Et N. determinatus per ostensionem. probas Socrates et Scribi et Petrus et Scribi Et N. quia similibus Socrates et huic fuit alius fuit alius fuit huic et fuit falsum.

Trs quemadmodum eadem ratio in multis fluminibus licet innumerabilis non sunt tamen partibus aqua fluentis ita Petrus per hoc tempus nihil

Respondeo dicitur tamen partibus temporis Et supponi falsum respondeo hoc partibus solum sine ostensione dicitur tamen partibus aqua fluentis, sed quemadmodum haec dicitur per ostensionem distinctam tamen partibus aqua fluentis ita Petrus per duratione distinctam tamen partibus temporis.

Trs. ut Petrus et similis paulo per id per paulum ita contrahit tempori Socratem per id per tempus Socratem non Et N. potest. disparatas et quidem similitudo nihil paulum et petrum distat qualitatem eandem in Et Respondeo dicitur falsum dicitur tempus Indistinctas supponit falsum dicitur duo et similia sine ratione fundandi si et duratio et distinguuntur realiter nihil aliud dicit et Petrus et tempus Indistincta nulla dicit ratione fundandi talem duratione distinctam contrahitur.

Trs. durant et per durationem et Et et per durationem et. Socratem et et existo aliquid contrahit tamen et nisi duo correspondent alicui tempori per durationem distinctam.

Trs. talem negationem et possunt salvari durationem realem distinctam. Et et possunt salvari in hac et nihil sua cuius sunt negationes N. et negatio antichristi et durat per durationem quam salvat in Et per durationem antichristi et salvat hic existat toto tempore illo quo non existit.

SECTIO 4

an durat distinguatur realiter a conseruatione.

CLVO distinguitur realiter . ptr. idi distinguuntur realiter realitas quibus conueniunt priuatiue contradictoria simpliciter a quibusdam ; aliqui conueniunt contradictoria ut apparere . quia conseruatio presupponit ipsum cui tale actio conuenit existere, durare tuto et aliquid contingens ipsum quin ad motum illi respondeat manent eadem contradictoria ut manent eadem durationi. Ad 1o sequitur quod non contingat durare sine conseruatione ; durat enim conseruatione.

Ad 2 durare actus boni et malitiosi et durare et conseruare et multa alia fluxibilia non distinguuntur a conseruatione nisi sit ipsum actio sui conseruatio actus boni. Et durationem non distinguitur formaliter sed tantum denominatiue ab actione distincta actus boni.

SECTIO 5.

an Duratio sit successiua.

CLVO durare et successiue fluxibilia ptr. durare permanens et impossibile Tho sibi quod pertinuit simul permanenter durare

durationem enim unum anno nunc quia petrus Tho habent durationem enim unum anne nunc ; potest de uno ad duo nihil potest unum annus contingens et contradictorium dei pro tempore in suas duratas ; Tho durationem et successiua de facto pro tempore ut quolibet tempore potest petrus distare ab eo.

Ad 3 et maior implicantia quod durationem permanentem potest distare in quolibet instanti ; et quod eadem durationem potest produci in quolibet instanti Tho durationem successiua potest produci eras Pet distare illi pariter et quod eadem durationem permanente hodie distare distantia dominii diuini et a creato quod durationem successiua potest produci quocumque tempore.

SECTIO 6.

De Speciebus Durationis

CLVO quotuor sunt species durationis scilicet Æternitas, Æuum Instans tempus dist entis et Tempus.

Æternitas est durationem pro qua res coexistit omni tempori possibili quale est Durationis entis qua est ab aeterno et in aeternum duraturum est.

Æuum est durationem pro qua res coexistit tempori futuro quale est durationis aeuales.

Instans temporis dist entis est durationem pro qua res coexistit tantum parti alicui temporis circulum cui fuat potest.

Tempus ē duōs quoquam ꝑ cor
relbit hrumbum simultas paulus diuolo
diuolo paulum temporis.

SECTIO 7.

Quodat tempus et quo plex.

CLVO 1 tempus enbrin hrum ut
numerus motus hrumbum priuit
posterius. empl. tempus ē Enta pas
sunrlum fluens conflaben postilus
prontus et posteriorilus quoquam
dtinarus quandat quandin enbiluit
vel motus ꝺg solis ꝺr tempus enbrin
hrum quia ꝑ illum motum solis -
numerauus duraonem rerum.

CLVO 2 tempus Indinsibum ut
Duraco ꝑ ꝙ ut coexistat Enilempan.
enbrinsico potest ꝙ alicui ꝺs ei
dthumbrus sol d ocd alia quat bora
mut tempora enbrin hra et hoquadus
mut angelus ut rerum natura
tabi angelus habuit humānem mbrin
hram quoquam posset sponsu sui
tempori ad illi.

SECTIO 8.

De Inceptione et Desitione rerum.

CLVO 1 ut ꝑmanentet
ut angeli recipiunt ꝑmi
mum sui esse, sic ē cum tempus
ē diuisū sam prime rō ad ebrimut
brate antea ō erat, desinunt ē
nō ꝑmanere ꝑ tale minimum tē
ē. Sic ē cum
tempus ē diuisū tam tabemo sunt
et Immediate post nouit, sic tam
prime res non ē et Immediate
antea erat. Nō

ADVERTE. In nostra sententia
ē dari Indiuisibilia, Indeque uti
tatis primum, ultimum intelligen
dum aliquam padem temporis
Indiuisibilem.

CLVO 2 Res successiue et motus
Incipiunt ꝑ tale minimum ē tē cum
tempus ē diuisū tam nō successiua ō
ē ad Immediate potest et desinunt
ē ad Immediate eadem nō successiua quando tempus
ē diuisū tam ē tunc ad Immediate
antecedentē ꝺg tota hrandia incipit
ē hrandum aliquid Indiuisibile q
sit mbi citatis et primum ad quando
tempus ē diuisū tota hrandia ō ē ad
Immediate post quit desinit quando
tempus ē diuisū tam nō ē tota hrandia
ad Immediate antea erat.

VOLAT IRREPARAB

ILE TEMPVS

LIBER III
Siue
DE MVNDO ET COELO

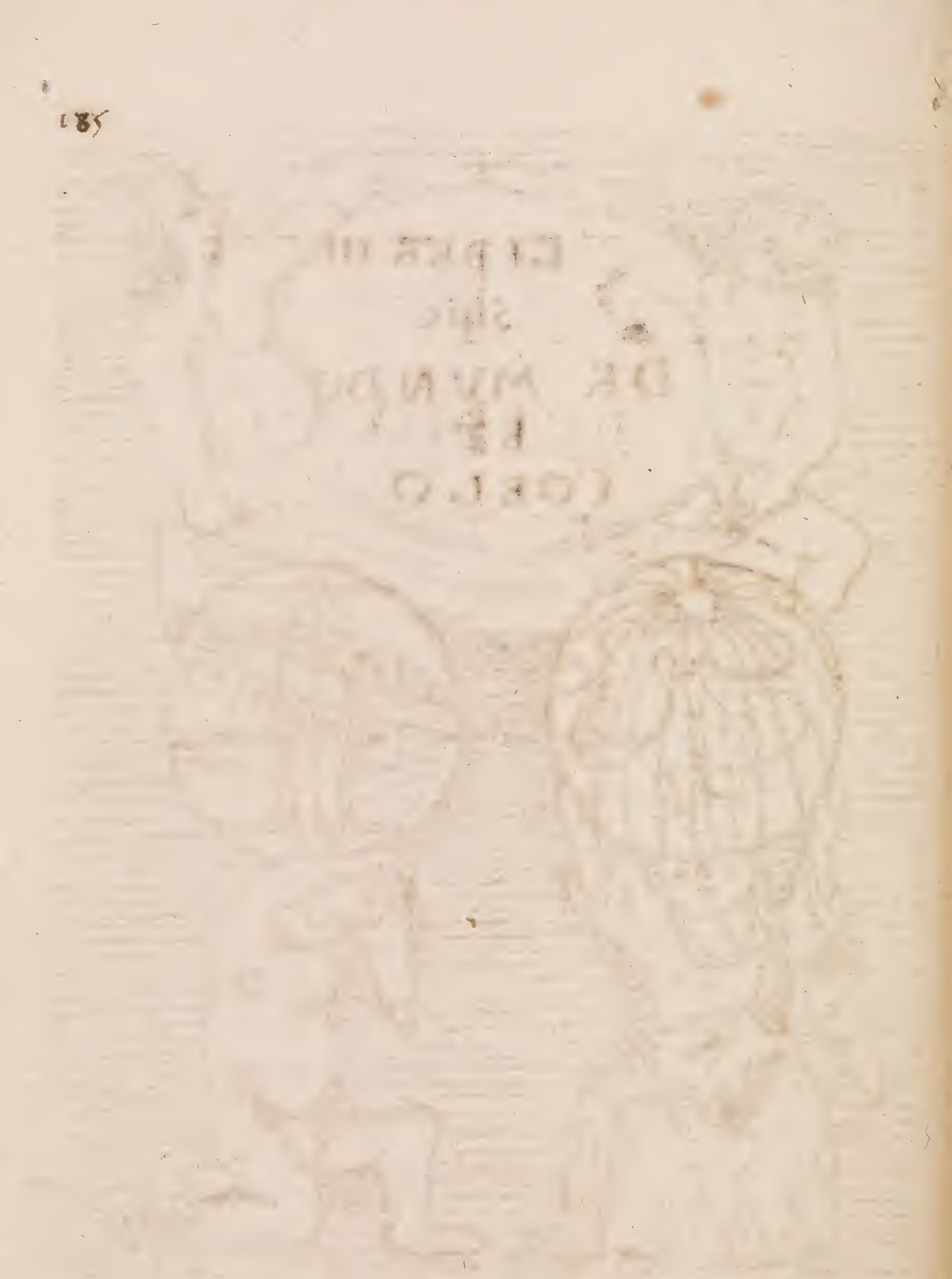

DISPVTAO

PRIMA

LIBRI TERTII

SIVE DE

MVNDO & CAELO

SECTIO I

QVID SIT MVNDVS ET QVOTVPLEX

CLVO 1 mundus ẽ compagcs ex elementis ac coelo et nat̃ quae mitra illam continentur.

CLVO 2 mundus ẽ vnicus ꝓb ẽ sunt assignati plures mundi — sine fundamento quali nullum apparet

O 1 liberus potuit plures mundos produc̃ cum ẽ produxit & quia noluit ut obtenebret le ẽ aqua ex nullitate et produc̃ le quadquid nullatenus esset producibile.

Ø 2 ex simplicia Deus fecit apotelis bos ẽ albis ex soc mundo & elementi N. morali ac puribus C.

Ø Deus ora fecit in numero R. in numero soc ẽ cum sapientia C. in numero soc ẽ in plurabilate N.

CLVO ℨ potuit Deus produxisse plures mundos ꝓbr ō nquunant plures mundi nrr n Spiritus Spatii quia in spatiis Imaginariis sunt poss ibilis plures mundi nr Resultit potentia ni Dei quia potentia Dei ē Infinita nr Defectus possibilitate ationum mundanarum li cōn illus ē possibilis aut ō alius.

Ø tota albuus mundi tendunt ad unum istud RN. quia quilibet mundus salvat unum suum pro gravitate corporum contentorum intra cubos alterius mundi.

SECTIO 2

an mundus sit perfectus

CLVO mundus ē perfectus Grundē quid ꝓbr illud ē perfectum Grundē quid qd ō continet ōes perfectiones possibiles hd eas quæ sunt mutuo ad aliquem finem tendentem a conditore mundi alqui talis ē ille mundus.

Ø mundus caret perfectionibus multis RX et ideo dici ō ē perfectum simpliciter hd tantum Grundē quid.

Ø mundus salvat nulla Imperfecta et nonia ut dicuntur, Deum RX qd Deus ē malum alterius ē bonum

SECTIO 3

an mundus Incœperit

CLVO mundus Incœpit cum tribus a Deo in tempore post tempus aeternitatem. ꝓbr ℨ quia Sac Scriptura ecclesia Divus paulus dicit Deus ante mundi constitutionem. Deus ante mundi constitutionem. Ø mouens facit Deus fuit ab æterno ē motus ab æterno non Imo produxit RC. antecedenter N. conjecturam quia mouens Civium licet ab æterno pt pro Civis voluntate cui bene actionem.

Ø 2 Deus potuit ab æterno Civi saltem creaturis Imudi illis bonum RN. quia creatura nullum ex se bonum habet qd Deus illi impertum tulit Imudi ō pt illis Imudet.

Ø 3 Idem manens Deus operatus semper idem alqui Deus mutatur idem qui erat ab æterno nihil agit extra se Tam Ibiam ō agit RX agens Idem manens Deus operatus Deus D. agens mutuarium C. Civium N. RX agens manens Deus tam retinere ℨ extrinsece C. retinere Iantum N. posito ā mundo Deus extrinsece ō manet Idem, quia ē coniunctus mundo cum ante, Sic Solus.

Ø 4 Deus salvat ab æterno voluntate efficaci producendi mundū alloqui Jam mutuat voluntatem RX salvat voluntatem ab æterno hd producendi mundum in tempore.

Ø 5 Deus facit qd melius ē ad melius

Tmundum extitisse ab aliquo
R = N. mai. R 2 tranhat maiorem
N. min minus scribe mundum
extitisse ab aliquo quia faciendo
mundum in tempore suis absentia
se potuisse causa arabuit deinde
ex silentio ō revelata scripsisse
ex habuisse

Quidam an mundus incoepit
Tisbe tal ablata R pro tauro filia
Europam de solis collocatione in
Zodiaco alii scribe tal alii ablatam
alii hyemem R autumnum.
probabile tamen ē in prioribus
Europa scribe autumnum ut octi
Europa ex similibus.
O mundus incoepit secundi mensis
martii quia tunc sol virgo nubem
aiebam R soc gratis Dixit sine
fundamento quia diluvium Deucalionis
Inde fuisse et poma quae tantum
sunt maturu autumno tempore.

SECTIO 4

Quo ordine mundus incoeperit

1° Dic deus condidit caelum empy
reum, terram de aqua et cum de probabilibus angeli
fuisse produxit in empyreo.
2° Die produxit ē firmamentum
in medio aquarum mediae aquam
et spissam ignis, nam ait super
undo nubes Tm Critias dicit
aquas ab aquis
3° die aquae in unum locum

congregatae sunt, aliis locus pauli
in cavitatibus depressis, aliis in montibus
curvis die autem aquae tota
aquis terrestribus absorbuit sicca et
aqua et terra appellavit terram globum
quem vocamus terraqueum, soc die
terra plantas produxit pomiferas et
minutalia exceptis iis quae concavis
cavum genitalium polvant produxit
eodem etiam die praeruptis fruti
plantabus.
4° Die produxit sunt in firmamento
astra quia fuerant Insigna, tempora
et dies dimensos.
5° Die produxit pisces et aues,
pisces ex aquis, aues pulmex aquis
dare autem quidem prosiliō tamen in
semine ex igne nullum animal pro
semine ex igne nullum animal pro
ductum quia ō ē apud Tuscos alimentis. ad ā Salamandra tuae
alimentis ad ā Salamandra tuae
ni igne deflammari ō constat.
6° Die aliae terrestria sunt producta
ex terra et Intus ita ad animam et
Etiam qui aliquis animantibus
Imp vacent.
7° die deus cessavit ab ōi opere
Tdumq; die in distinauit scribi
pruriuit autem.

SECTIO 5

De Adamo et Eua.

ADAM ex terra formatus fuit in
statu puberto ex cuius costa formata
fuit Eua nec propterea adam fuit

manus ex facta costa quia costa
vat extra ordinem aliorum suum
ut nisi vivi et sua, d quia costa non
sufficiebat sua corpori, sed supplevit
extera divina. pradicta pacientes
ornati fuerunt oi sua rorum et
navium donali gratia ita cum
salutaribus supernaturalibus, salvavit
apostolum dicentem ratione sed
cum sed dispensationem attingunt
fratrum arboris vitae sua discipla
a suspensi comedit de manibus com-
dendum obtulit quasi tuo talo prae
praeceptis scripti sunt ambo e paradiso
ni quo tno aut alveo diebantur
manducant ne ne comedunt ex
fructu arboris vitae et immortalis
fuerunt, nam arbor vitae sane dim
sabbat ut nostrato temporaliter
corpori ni primum familiarem et
corporis vigorem nutrimenti. d o
potuit adamum o potuisse mori
morte violenta si at manifestet ni
statu innocentiae: vel si accidisset
ni, cum qui potuisset convivi:
ad diam pt nisi qui nitratabilis
quibus terminatas spinas ad si-
dicantur ita privati d q nunc
privatissimus subditis qui aus
potuissemus obviam ire incommodis
mortem nem et morbi.

SECTIO 6

an mundus potuerit
ab aterno secundum
entia permanentia.

CLVO potuit p.r. nulla aquitas
repugnantia quia si qua omnibus
ad quia sit in similium alterum q
ostendi o repugnare vel ir infinito.
p.r. si deus cum sit ita mundum
o si libo.

Si si deus produxisset angelum
ab aterno deduxisset illum consequenter
ita tam aeternitatem ex suppo
q deficit ab aterno C.

Inst. Si deus o sabet dominium in
illum angelum ex. quia q d o potuisset
deluum angelum o esse ex deficiente
si deo, ad ex non concurso deus si cessabit
q desit ab aterno voluit angelum
produxit deficit mutatus o tandem
ad consequens falsitatem

Inst. labis creatura ab aterno esset
dependens a deo. ex. quia simpent
de deo.

Si si produxit fuisset simpatab aterno
tuxta esse o potuisset coexistere
aeternitatem ex C. totum q aquitas
ex admitta supposito q aliquid ab
aterno fuisset productum.

Si angelus ab aterno creatus o fuisset
productus ex nihilo sui ex nihilo
C. ex nihilo sui ex. nec sabet
o sabet negationem sui ad sabet —
negationem nec primae dependentiae
qua producuntur.

Ⓞ4 dicit ō ē prior creatura ut pote
rāa & rāa ē prior dicitur priuilate
temporis N. nec C.
Ⓞ5 probant sancti patres diuinitatem
filii ex eo q̄ dicit fuit ab aterno
& eternitas ē propria soli Dei & Xp̄i
sancti patres diuinitatem filii negare
nlando contra anianos qui dicebā
sant mundum in tempore et omnes
creaturas dixisse Sedat post eternitatem.
Ⓞ6 arbis dicit mundum fuisse ab
aterno & in loc dicit quia esse
Habebat sum agens necessarie.

SECTIO 7

an mundus fuerit ē ab aterno sendū fidei Scripturā.

CLVO potuit p̄x. ō Implicat p̄x dicit
dicit fuisse cāa necessaria potuit
circulationes calidi ab aterno & potuit
dies ponit & cessat dicit cōa diuina
& Godat ō tollit potentiam.
Ⓞ1 q̄d dicit aliquid ante dicit ē ab
aterno & C. alicui Ens successium
dicit aliquid ante cum dicit pactes
~~dicit subtrahi dicit~~ primo dicit dicens
& D. min Ens humanum dicit
aliquid ante dicit secundum pactes
distributum dicit C. celebrui N.
cōpl. dicit Infiniti anni quidem
annui infiniti dicit dicit annum
ante dicit ad Esse annorum collectionem
nullum annum dicit ante.
Inst. aliqua pars motus cuiusdā ab
aterno & aliqua distributiua dicit N.
partis collectiue dicit C.
Inst. ut sacerdotalis pars distributiue
sumpta p. & dicit ab aterno ita sacerdotalis
illa unio motus potuit ē distributiue
sumpta & C.
Inst. ō motus fuit & ō fuit ab
aterno & secundum partes distributiue
sumptas C. sacerdotalis aliqua fuit & potuit
& incepta in quo nihil tuto inconuenientis.
Ⓞ2 dicit sol produxisse dicit ab aterno
sub continuo motu quadro in quo
hemisphaerio produxit fuit & in sua
& in illo successiue ita ut in nullo
& in illo successiue dicit in nullo
fuisset produxisse quin prius fuisset in
alio ~~hemisphaerio~~ semis & horis.
Ⓞ3 sint duo mobilia ab aterno —
concentrica ex aduersa superficie eadem
lineam spatium inter utrumque
dicit finitum & tamen successiue
infinitas lineas & spatium & dicit
distributiue sumptum dicit finitum
C. celebrui sumptum N.
Inst. dicit plures solis circulationes
posteriores & priores & C. quia pones
finem infinitum ē mauis alio.

SECTIO 8

an potuerint ē generationes ab aterno.

CLVO 1 potuerunt ē generationes
ab aterno sine primo pari p̄x dicit
generationes sunt ab aterno infinitae in
quibus ō datur prima generatio alia
in illis generationibus sine prima
pari ō datur prima generatio &
dicit ab aterno infinita & ē

Quid modi generationes ō reponent
p̄ exclusionem Adriani.

Ob 2 debent prius praedictum tempus
dispōnis ē ut fiat generatio aliqui
si eunt novae generationes ab octavo
et debuissent praedictum prius dispones
inde unum intuo q̄d saltat aliquid
prius h̄ tempore ē ab octavo R
C aliqui generationes sabeunt dispōnis
prius h̄ tempore R. min sabeunt
singulis generationis dissimilibus —
sumptus prius tempore dispōnis C.
generationes caeteris sumptus N.
Inst. sed ut fiat generatio exigit
dispōnis prius tempora R & ōes
R N.

Inst Sic d Sic sōō sunt sōō & ocs
sunt sōes inde consequentia de fac
d fiat generatio exigit prius tempore
dispōnis & ocs R N. patet quia
ab ai mali reponitur consequen-
tia in hoc ō reponitur tamen in alio
quam negando ē ōil consequentiae
alienis dissimilibus ad ō ultimum R 2
consequentiam ē tuam ōi illatione ab
sōe ni particulari ad ōes quia ē mea
predicatum Hortensius scilicet mea
definitionem qua communiter non ōibus
hominibus caeteris dissimilibus
sumptis, ab generatio ō tribuebat in suo
conceptu scilicet tempus praecium de-
terminat dispōnis ad tantum —
productionem compositi dependentis
a calore ut totum pt contingi ab oc-
tavo.

Ob 2 ō nulli Hort sōes suus scilicet
praeunt primum par Ad Priamab
octavo ō sint sōes dissimilis praeunt primum par R N. pariter
dispositis ē q̄d in generationibus ab
octavo quotidiano saltat priorem a
qua incipit ē et in generationibus
temporalibus Responsum nullae generationis.

Ob 3 ut infinitae Hort Tullae ita infinitae
mortis et mortis collectivae sumptae
nihil salvent ante sint tamen salvent
Tullae R ē quidem mortes infinitae
ad distinctionem ō collectivae sumptae
quia cum quotcunque mortes supponat
Tullam ō pt apparuit mors a Tulla.
si apparuerunt ā ō tamen omnes
mortes simul ab ōibus Tullis

Ob 4 ō ex infinita linea singulis
annis Athanasius Tunc palmus tilii
crescit Hort ab octavo nam Hort quia
Athanasius Hort infinitae palmi
R Hort ō Hort ab octavo infinitae
palmi N. ad summum infinitae, ō
ōn ō summum quo modo Athanasius.

Inst. ōes illi palmi summum produci
simul ab octavo sō ō summum
distincti ab octavo R ocs summum
producti simul sōe ē unus ō sunt
producibus post aliam C. ocs Hortensium
eidem octonario N. quia palmus
qui fuit Athanasius potuisset tempore
coexistere macro octonario.

C. LVO 2 potuissent etiam Hort
generationes cum primo pari p̄ ex
illa hypothesi primum par ō saltat
filium tilii immediate simul enim
quia ō saltat infinitae ante ō

Adamus vel Eua. Thesaurus collectionum inter se diuersus prima generatio.

Q Adamus cum primum fuit genuatus filium &c die fuit immediate. Et ni diuersitate & diei cumprimum aliquid &.

SECTIO 9.

De mundi Initio.

CLVO I pt mundus huiusce alterum habuerit p& quia mundus cum communi prouidentia & ordine nio conuenit Sabini pt notad et notad generationis compatibilem māz inripiente habuisse & exigente notad foās substantis ad generationis compositionem & ipsa manente ni corruptibili & inripiente dispositis ad noua compatibilia &c Ablandi.

Q Iam homines sunt creationis thuris & misericordie Valentinis q& Indeio & homines dicebant Et hominibus adhuc nouiis & ignarbus & rudibus & dicit aliquando dicebant Tires & Sourn soc & probat proportionem semper fore ubi dicebant quia illud terminus vltra quem spiritus & dicebant & dicit Dauem frui maximum decrementum vsca statuam & solum Sourn soc non

probat Deum auctorem aliis spiritibus formicis aquis plantis &c.

CLVO 2 mundus existimo hi dicebat & ritu ibuus Valentinus hundum audientia q& dicebat Sabinus Et alia audientia & tacebat Nullis quia cum & amplius sint substantia generandi & aunt nouitates revolutiones colorum & plantarum productiones.

DISPVTATIO 2.

De Situ Et figura Vniuersi.

SECTIO 1.

Quot sint sphaera coelestes.

Decem sunt sphaere coelestes
Includentes se inuicem ordine.
Cynthia mouetur uelocissimus Venus
et Sol mouetur tarde Saturnus.

hoc est Luna obtinet coelum nouissimum
Et ultimus tum Saturnus mouetur
postea Venus, deinde Sol. Reliqui
uero sunt mouet Jupiter et Saturnus.
Vnde
Inferas cum quibus planeta Saturni
suum coelum et reliquum sunt planete
et primo reliquum coelos Supra coelum
Lune et coelum Stellatum sine
firmamentum Supra coelum Stellatu
et nonum coelum qd motu proprio
mouetur ab oriente ad ortum duodecim
ut Trita diem anno Tno sint gradu
et mouetur. coelum decimum
Vocatur primum mobile. qd mouetur
Supra polos mundi ab ortu in
occasum tanta celeritate ut
Trita quatuordecim horas coelestes
Suum absoluat rapito celeros coelos
Vnde anima mundi duobus
Infra. coelos continentur quatuor
elementa, terra, aqua, aer, ignis,
aqua et terra efficiunt unum globum
qui est centrum mundi et globus
terraqueus nominatur et sic globus
aereus circumdatus globo aquis et
globus aquis circumdatus globo ignis
quem si addas reliquum coelos planeta
cum coelum Stellatum nominet
decimum efficias decem coelos —
quibus addo quatuor ortes. Eme
tares et subtilis quatuordecim
ortes.

Vide figuram.

figuræ quibus exprimuntur planetæ sunt istæ.

♄ ♃ ♂ ☉ ♀ ☿ ☽

cauallus hyemem ~~docebimus~~

cælum 12 partes quales sunt istæ

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎

sunt aries taurus gemini cancer leo virgo libra

♏ scorpius arcitenens capra amphora

~~pisces~~

depingentur prout in sphæra apparent.

LION

RENARD

BOEUF

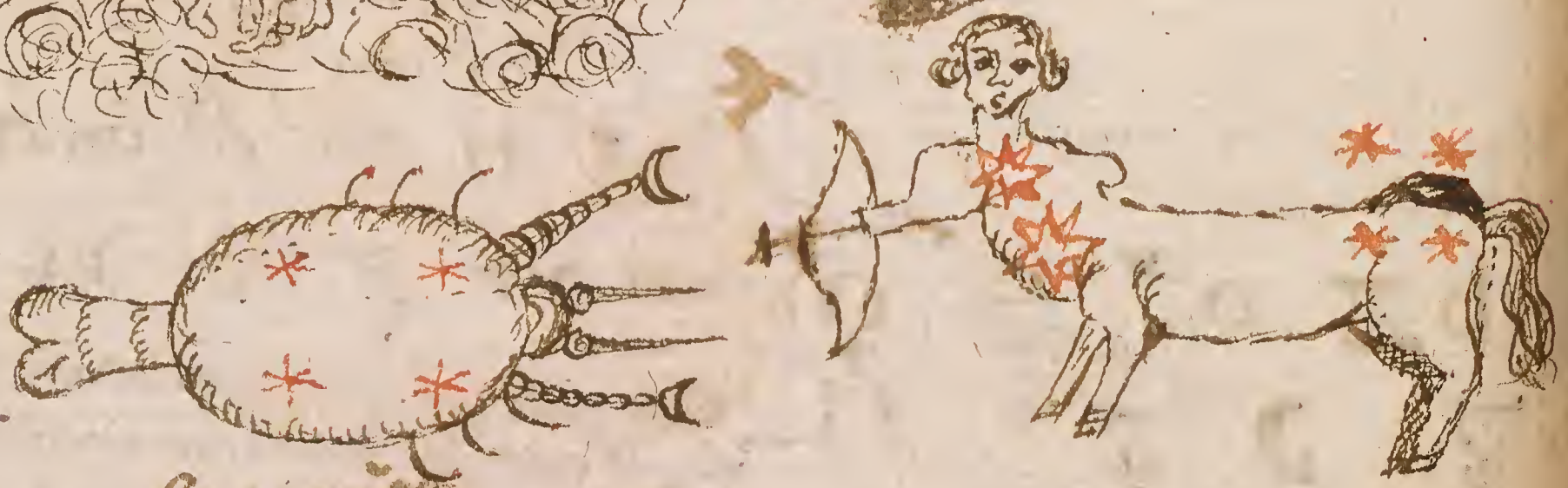

ESCARGOT

plr z stellæ quæ propius audiunt faciunt circulum minorem plr z— altru tantum dicendunt quantum absurdant ita ut à puncto Zenith. ad puncta horbis et oculus æqualis sit distantia · plr 3 · horologia — Dr Scripla supponunt motum diurnum circumvolvi ō orari.

SECTIO 3

De motu planetarum.

LICET planetæ suprè primo mobili moveantur ab ortu in occasum tamen motu proprio moventur ab occasu in ortum plr quia planeta magis ac magis recedit a stella sua cuiq; fixæ vel tribui orientem— progrediendo et recedendo ab occasu supra polos dimotos a polis mundi recedendo modo magis modo minus a polis ut videtur ē in sole. &c.

SECTIO 4—

an terra sit Rotunda.

TERRA ē rotunda plr primus ortus Sol orientibus ā occidentibus ꝙd ō audiunt ei lux sed plana— ꝙa Sol citius stationem apparent. similibus Eclyps plrs primi orientur— orientalioribus plr 2 qui aliquis magis audit ad polum vt videt. diurnum polum Ecclipsis qui aperiat videt

SECTIO 2.

an cælum sit rotundum.

CLVO cælum ā rotundum plr cali dicent habere formam capacissimam pulsi ē forma rotunda plr quia si cæli forent quadrati vel inæquivert angulos tantos plr 3 vel cæli sunt rotundi cui cæli stellarum ō sic vent maiores qui magis— recedunt a polo

CLVO 2 cæli moventur circularibus

9. Lunduñ

☉ sunt valde ꝛ mobiles ꝛ tura ō ē rotunda ꝛ N. confirmatur quia concauitates ꝛ montes ō sunt aliquius momenti ꝛ respectu totius globi ture ut ꝛ ponunt capillum supra globum. ☉ ꝛ ture sit rotunda cum sol in ☉ ꝛ ture sit rotunda. ꝛ diuisio occulta ō ꝛ alius rotunde. ꝛ diuisio mare ō rotundam et aequalem ꝛ ꝛ propter hiatum ō apparuit a centro Scribonis ꝛ sit etiam rotunditas ture ex gravitate quia omnes partes ture gravitant quousque ꝛ centrum. ꝛ ad unum ꝛ in orbem ꝛ. Ultimo quia ꝛ ture sit plana essent ꝛ dari tempori orientes ad occidentes.

SECTIO 5

an aqua aer ꝛ Ignis sint figura rotunda.

CLVO 1 aqua ē rotunda ꝛ. quia primo ōia grauia ut aqua tendunt ad centrum. 2° q̄d nauis ambulans tendit similaliter figuram arbitrii tendunt ꝛ deorsum ambulis q̄d globus aquae impedit

CLVO 2 aer ē rotundus ꝛ. quia ē undiq; humidus ac proinde aequalibus attingit supra humorem et aquam ut dixi ture et aqua. Hoc iuuant omnem globum

CLVO 3 ignis ē etiam rotundus quia ē undiq; humillimus et occupat locum altissimum circumquaq;.

SECTIO 6.

De situ Immobilitate et magnitudine terre.

CLVO 1 tura ē in medio mundi ꝛ 1 li ō ꝛ sit in medio quidem magis tamen quam ceteri ꝛ ma pars tende ad polos tamen ——— apparent maiora.

2° Sol in ♈ et ♎ sunt duo aqua ad nocturnus ☾ ō magis accedit ture tamen totum ꝛ etiam.

3° Luna ō obscuratur solem ex opposito existentem quia tura ad latus polita tendebat lunam et solem.

4° tura ē omnium elementorum ——— grauissimum q̄d ꝛ ture gravitate maxima occupans ꝛ ad locum remotissimum a celo scilicet centrum.

CLVO 2 tura ꝛ ꝛ spatium celi stellati ē nisi tam puncti ꝛ. ex quocunq; loco apparet semper media pars celi ꝛ. nulla ē stella in firmamento que ō sit maior tura ꝛ tamen ꝛ totius quia stellarum ō sunt ꝛ a superficie ture ō aut ꝛ stellarum ꝛ spatium celi ꝛ 3 quia si ꝛ ocularis tapetum ē plena illi ut opponitur ꝛ diametro

CLVO 3 tura ē immobilis ꝛ. tura ō ꝛ totum ——— ut Aristoteles mouri

quia nulla stella non motus sphæ — partes moveretur.

SECTIO 7

copernici opinio

Copernicus dixit solem ve centrum immobilem — centrum immobile mundi immobilem — circa quem volvuntur cæli planetarum ni proximo cœlo Veneris, radiis solis ponit cœlum mercurii ni altivo lupiteri, cœlu Veneris ni terris cœlum lunæ — lunæ circa lunam ponit circulu minorem lunæ. ni 4° cœlum martis ni 5° cœlum Jovis ni 6° cœlum saturni ni 7° cœlum stellarum immobile

Hi admodu lunam volui accedu occasu ni ortum per spiral ut per medium Zodiaci accidat magis ad septentrionem cum declinatione mediem 23 graduu ab æquatore hoc modo explicat quomodo sol videatur oriri et occidere quomodo accidant et videant planetæ quomodo stellæ. et dimidium plus et alia quæ alii cum suis circulis concentricis et excentricis vix volvant et explicant

ad observationes ☿ ♀ ☉ ♂ ♃ ♄ sol gyrat ☿ ♀ ☉ ♂ ♃ ♄ populumlu ☾ Hi N. quemadmodum qui terræ cymba ondant libras videri videant dia nos existimamus solem

altoli et nos supini mare ipsum moveri et nos moveamur.

☿ 2 cum proiectus lapis littora moveatur ☉ videret in eundem — locum ☿ ♀ N. quia terra cum aere vicino et lapide proiecto rapitur.

☿ 3 terra dum movetur mare ex cand. suet et libro movet urbes respondit mare cum terra volui simul remanent in eodem loco. polus zodiaci in sphæra copernici 23 gradus et semis in quo coeunt colures solui, solvi in cardo signorum quæ ☉ per hi omnino repræsentatur ut sphæra solida nam a d hi libet cœlum conflat ex duobus colueis scarabicus scarabæoides vel quibus volvitur axis qui solem libet in medio fixum.

Jn cœlo terra breat partem veneris colueis alius cum duobus cui parvis colueis pro cœlo luna quæ volvitur circa lunam ☿ ♀ cœli planetarum exemplo sole sunt volubiles, volvitur etiam cœlum terræ ad cœlum — stellarum ☿ fixum cui lupus in pontis zodiacus etiam semis.

SPHÆRA

COPERNICI

SECTIO 7
De fabrica sphæræ Ptolomæi.

1° Fiat tres circulos æquales pro duobus coluris æquinoctialis colligendi in 360 gradus tuxta præcipuam.

Intrez et diuide ternas portiones.

2° Tunge duos coluros ad angulos rectos vi duobus punctis per quæ exeabunt axis mundi ceri duabili.

3 In medio applicetur æquinoctialis huic æqualis

4° ab æquinoctiali superiori colurorum numera 23 gradus et semis illiusq; applica ex tria parte tropicum cancri et ex alia parte tropicum capricorni æqualis a tropicis æquinoctialem

5° Iam patebit 23 gradus et semis pro propriis polaribus a polo distantis tropicos, quorum circulorum polarium circulis Diametrum li quod pro portione ut scribi et tropicis diuido lineam tantam iam D. E, cuius medietas sunt Diametri c.g.

6° conflice Zodiacum circulum in 12 gradus cuius medium occupet Ecliptica longitudo a Zodiaci primi tres Diametri et septima pars ex circulo æquinoctiali

7° Zodiacus obliquus sicat æquinoctialem vi duobus punctis vi quibus alter colurus sicat æquinoctiali.

Q° mundianus de Gorizon Pimanti
libus Spharam cū armulis.
Q° transfibilis axis a polo ad polum
cum hora Immobili in centro mundi
cum Zodiacum in 12 partes
equales.

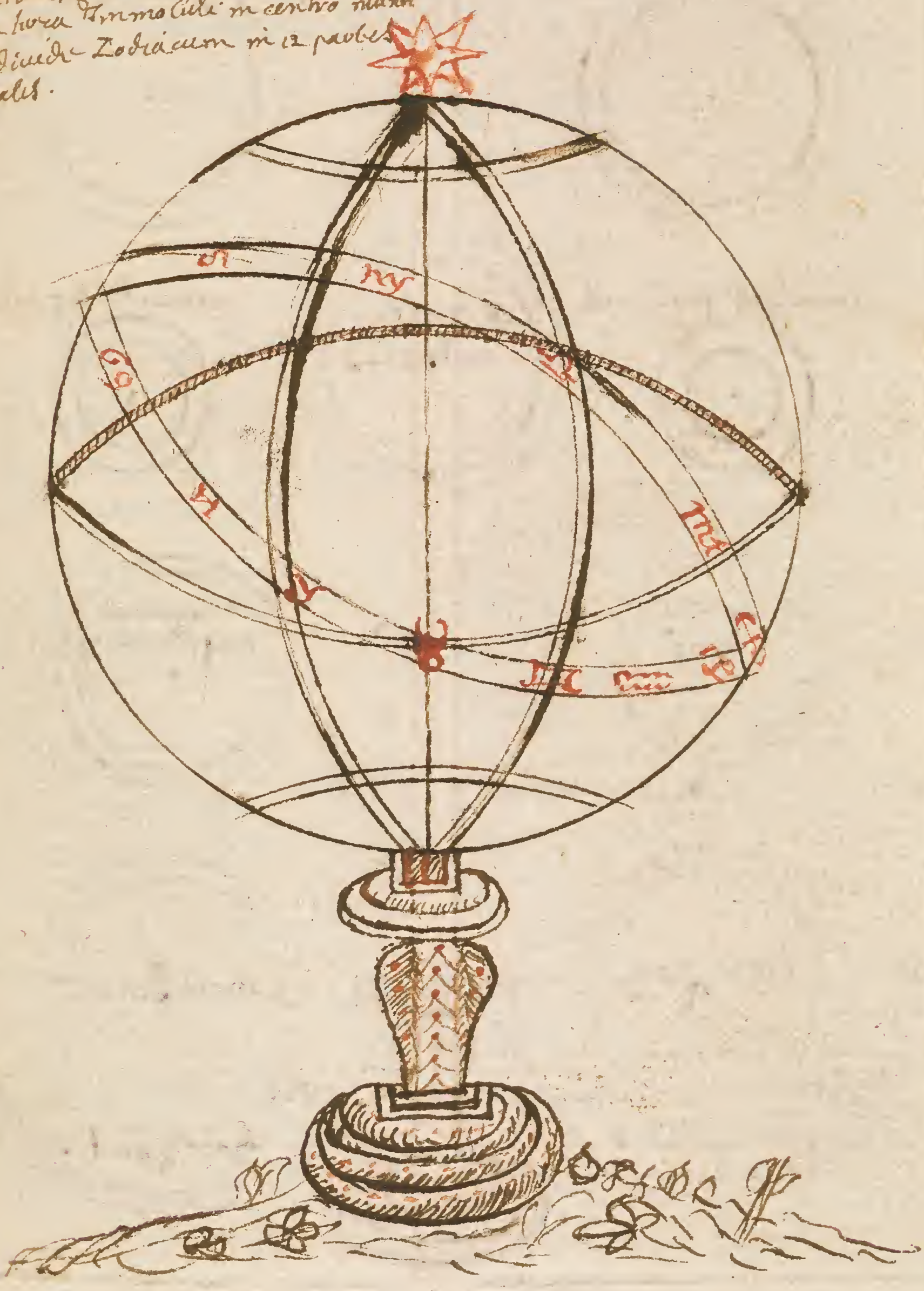

K

circulus polaris

circulus polaris

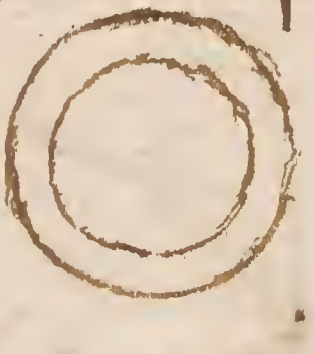

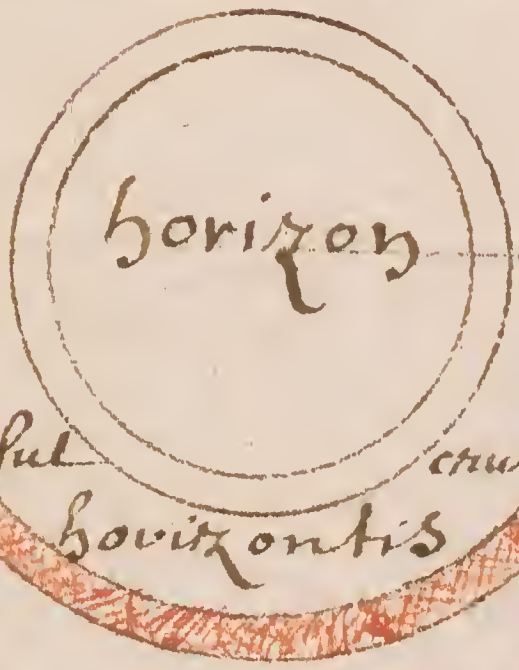

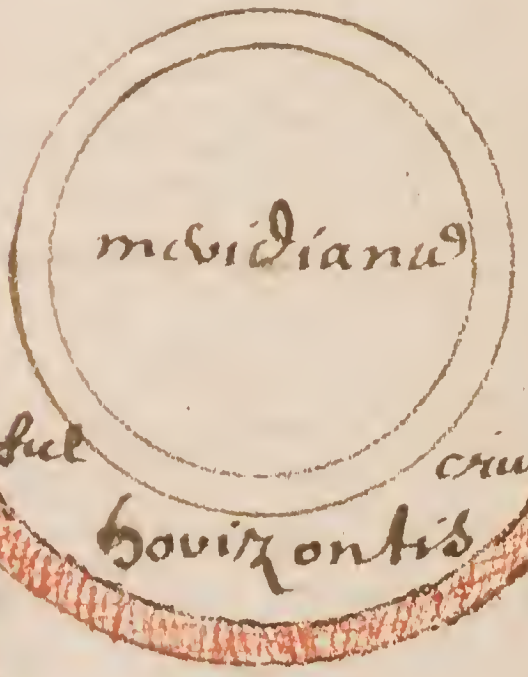

DISPVTATIO 3

De circulis sphæræ Ptholomei. In particulari

SECTIO 1
De æquinoxiali.

Æquinoxialis ē circulus maxim⁹ æquabiliter distans ab vtroq; polo.

OFFICIA.

1° ostendit primum motum circuli vnius nictemeri 24 horas.

2 Dinoscit inæqualitatem motus Zodiaci.

3 Indicat æquinoctia

4 præcipue dicit artificialis longitudinem distributionem regionum

nam latitudo ē remotio ab horizonte fortunatis motus ortum et latitudo ē remotio ab æquinoctiali motus polum dimetiens maior diciturq; longitudo et ē dimetiens ab oculo in orbem 360. Ergo dimetiens 90 gradus abæquatore ad polum ē minor vnde dicitur latitudo.

SECTIO 2
De Zodiaco.

Zodiacus ē circulus maximus ab vno tropico ad alterum tropicum extensus ad modum baltei dimidiatus in duodecim partes æquales quæ signa dicuntur, q̄ dicit signum dicitur in 30 gradus Zodiacus et latine significo græce Zoo laxoi q̄ Zoon vel q̄ dicta signa exprimantur nominibus animalium q̄ li libra ō lit animal putant tamen ad combustionis scorpionis cuius libra ē manus scorpionis pars sunt ā signa Ma.

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍
♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓

signa splendentia hui bonalia et aquatilia taurus gemini cancer leo virgo libra nitzia scorpius sagittarius capricornus aquarius pisces dicuntur autem alia q̄ sol in illis mundum cum a nobis ē remotus nobis mundum sol semper videtur in Ethyopica sex gradibus nobis splendentium et sex gradibus nobis mundi eum

SOLIS Zodiaci et 23 gradus et semis a polo mundi Ethyopica si dicta q̄ sunt eadem sub ista linea nobis

dipsat eclipsim solis & lat mihi vsuluenit noctuenit eclipsim solem tel tm hora illam mihi rapuerit incipiet.

Officia

1ª Inuenire Zodiacalem temporalem.
2 Inuenire inaequalitatem diurnam et nocturnam mihi Sol exillat in V. vel ☌
3 Explicare Eclypses
4 explicare moram solis a propellun- tribus alicuius poli /
5 Dare quatuor puncta cardinalia nempe duo aequinoctialia et duo solstitialia.
duo aequinoctialia et duo solstitialia.
Zodiaco figuram. Inqua. A et D Stpoli

B. C. aequator — E. G. aequator
R. S. Eclypsis. — A. G D. simulac N.
D. et A. M. D sunt meridiani.

F G axis Zodiaci.

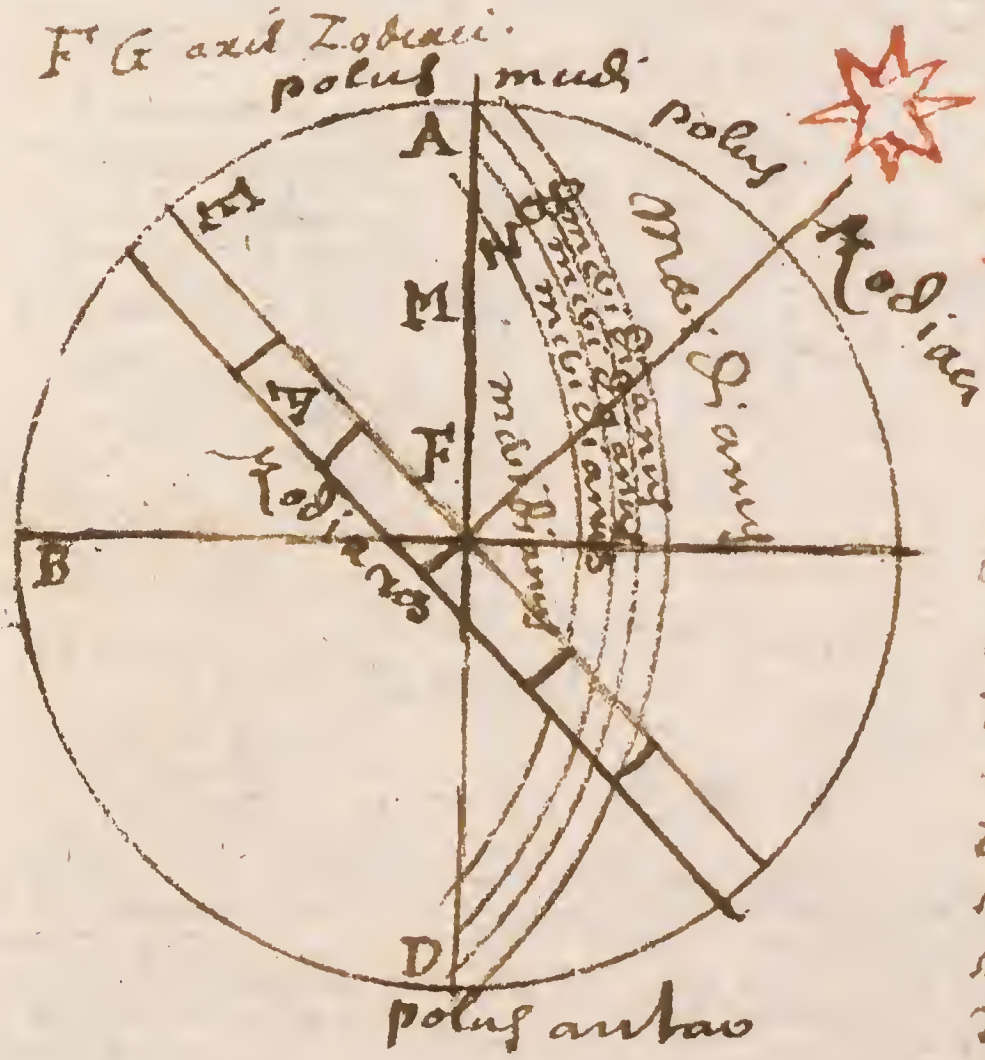

SECTIO 3

De coluris

Colurus ē circulus maximus transiens per polos mundi et per puncta ad angulos rectos Ś. τ. κόλουρος id ē. mutilus ab Imperfectam eorum horum coluri sunt duo alter Ś. coluris solstitio coluri sunt duo alter Ś. coluris solstitio ut Sol cum illo pervenit non ultra ad Tropicum Cancri nempe cum ē Tropicum Capricorni. alter coluris aequinoctiorum ad Sol illi efficiat. Hic aequalis nobiscum in principio aprilis et libre.

Officia.

1 ostendere solis maximam declinationem ab aequatore.
2 Efficere aequinoctia.

SECTIO 4.

De meridiano.

Meridianus ē circulus maximus transiens per polos mundi et nostrum verticem. ac idcirco et Solstitii existens medium semicirculat. meridianus ē Immobilis. tot sunt meridiani quot sunt capita sive Zeniths. ita intelligi sunt meridiani. primus meridianus Incipit ab insulis fortunatis Turpit ab insulis fortunatis Turpit ortum in mappis mundi sunt ipsorum meridiani. ita et is q vadat Cancri in Soram ē mihi cipiendus in longitudinibus proximus meridianus.

Officia

1 dividere rem in duas partes aequales

2. alignaus longitudinem npli nam
tabe-sphæram ambientem.

SECTIO 5

De horizonte.

Horizon ē circulus maximus
hpavens hmisphærium ābitum ā tuto.
Latinē similr vocatur. horizon —
dicit ē nalis et dicit sensibilis. h
dicit ē nalis horizon nalis dividit totum
in duo hmisphæria. sensibilis horizon
et quidquid talis sublatis impedimentis
deprehendit fit ē ad 20 leucas circum
quaq;
Iterum horizon dicit ē nebus et
dicit obliquus. horizon nebus ē ille
qui inter hrat aquinoctialem et
nebs et in hpleram nebs cui aquinoctialis
ē nebus. horizon obliquus ē ille qui ō
habit pm polos mundi sed elevatum
polum habet elevatum ad hrat aqui
noctialem ad angulos ō nebs habem
horizontem obliquum. Salant illiqui
habit inter aquinoctialem et quemlibet polum
totus circulus et altus hpmiribus.

SECTIO 6.

De circulis minoribus.

Circuli minores hunt quatuor, duo polares
et duo tropici. Circuli minores qd ō hant
hunt no poles mundi et dividunt hpleram
in qualiter.
Tropicus cancri ē circulus minor distans
ab aquatore 23 grad. et tertiis octus —
hplenbrionem
Tropicus capricorni ē etiam circulus —
minor distans ab aquatore 23 grad. et
tertiis octus australem.
Circuli polares hunt circuli minores —
distantes a polis huius 23 grad. et tertiis.

SECTIO 7.

De quinq; Zonis.

Zonis hunt quinq; duo temperatæ, duæ
frigidæ et una torrida. Zona torrida ē
ad duo tropicos ad dictum tropicum hi dicta
qd sol hic ultra transeundo nquionem

minus ardentibus torridas sub hac Zona
sit Affrica, Brasilia, Barbaria, insulæ
adiacentes.

Zonæ temperatæ sunt a tropicis ad
circulos polares usq dicta q sic hos om-
nes vocare placuit temperatas, duæ Zonæ tempe-
ratæ sub his septentrionem Europa,
asia, aegyptus, Japonia, florida, nova
francia cum insulis adiacentibus ut anglia
scotia, hybernia.

Zona frigidæ sunt a circulis polaribus
ad polum ut dicta q minus frigori-
ferum. Rari nostri sunt populi sub
illis degentes sallem sub polo arctico
arctoo.

DISPVTATIO. 4

De Septem constitutionib. Sphæræ.

SECTIO I.

De Sphæra recta.

Sphæra recta ē illa cuius vertex ē
sub æquatore et poli in horizonte.

In Sphæra recta.

1 quoquumq; anni tempore Zodiacus
dimidii æquinoctialem in quatuor
partes æquales ac proinde dies et noctes
sunt semper æquales

2 ii poli existentes verticii circa alterum
orientem duxerunt

3 dies sunt altiores et duplex iter ve-
niendi habet ē in progressu autem
ni altius ascendit ē in æquinoctiali ni fuo

bis in anno cum nobis ē ver hi-
emem sui ē altas et a nobis ē altior
ut hyems sui ē brevis. et sic deinceps in sequen.

SECTIO 2

De Sphæra obliqua cuius vertex & Index æquatorem et alterum Tropicorum.

I° in hac Sphæra hydra dia oriuntur et occidunt exceptis illis quæ tantum Tribus plana delium tangunt polum nam sicut stellæ quæ sunt propè polum conspicuum semper apparent ita oppositum semper latent

2 sunt Incrementa & decrementa diurna 3 bus in anno & æquinoctium vernum et autumnale 3 tres sunt æqui noctium & quadruplex Umbra ut in Sphæra recta sicut Umbra australis Borealis orientalis et occidentalis.

SECTIO 3

De Sphæra cuius vertex est In Uno Tropicorum.

Hæc Sphæra habet polum clarum tum 23 et semis.

1 circulus polaris albus & totus conspicuus et alter totus latet semper & maximus apparentium

2 hydra continua Umbra circulum polarem conspicuum semper apparent quæ sunt Umbra alterum circulum semper latent, alia circula extra circulum polarem quotidie oriuntur et occidunt.

3 sunt Incrementa et decrementa Dierum et noctium

4 Thurnsp latitudinem quinquelin recurrit

5 habet Umam adalterum Umam hyemem.

6 quatuor Umbræ proiiciuntur orientalis Borealis, occidentalis et Umbra pedis pro pendiculantis. Tridi figuram subiicitur.

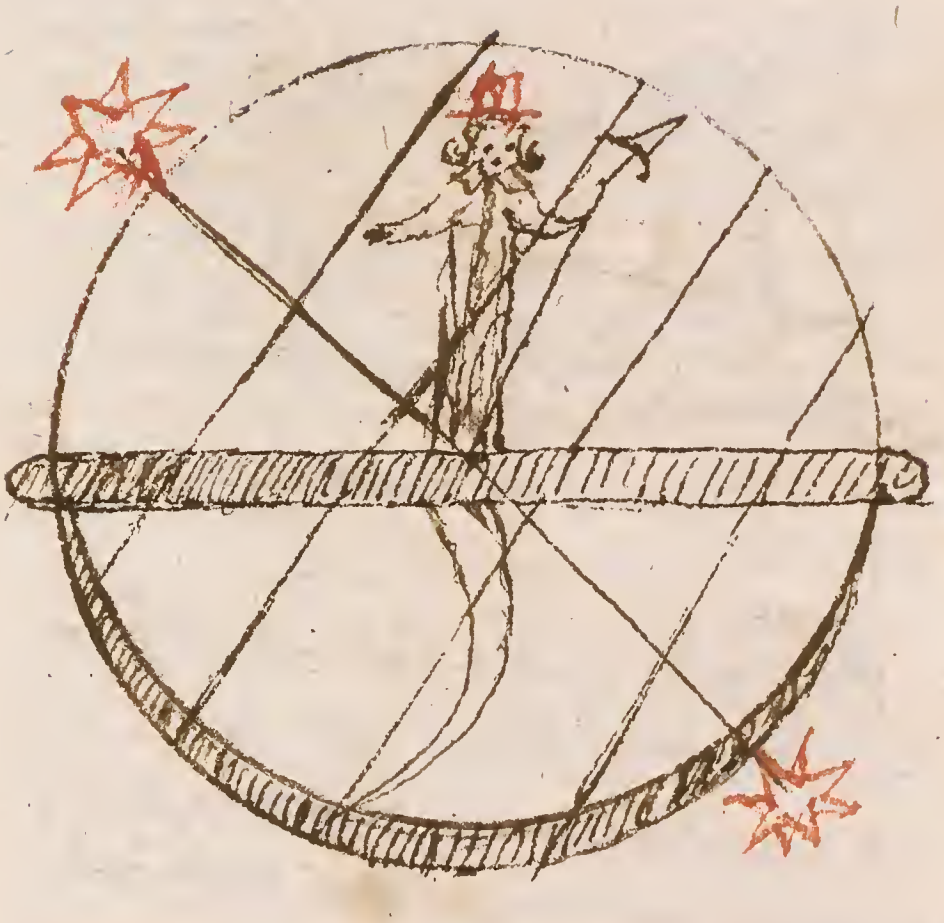

SECTIO 4

De Sphæra nostra eiius Tertia & In tropicum Et circulū polarem.

Hæc & Zona temperata Sci polus alter & semper conspicuus & altus semper abditus, reliqua sydera oriuntur & occidunt, exceptis circis qui sunt circa circulum polarem quæ numq occidunt. Sci duplex & Umbra — orientalis occidentalis & septentrionali Vide figuram.

SECTIO 5.

De Sphæra obliqua eiius Tertia & in circulo polari

Hæc Sphæra polum tollit circulum proxime 66 grad. & semis. Tres tropicus totus & supra Horizontem & alter totus latet; dies & maximus 24 horarum qui & in opposito tropico.
Tres Umbras Sciit orientalem — occidentalem & septentrionalem
Vide figuram.

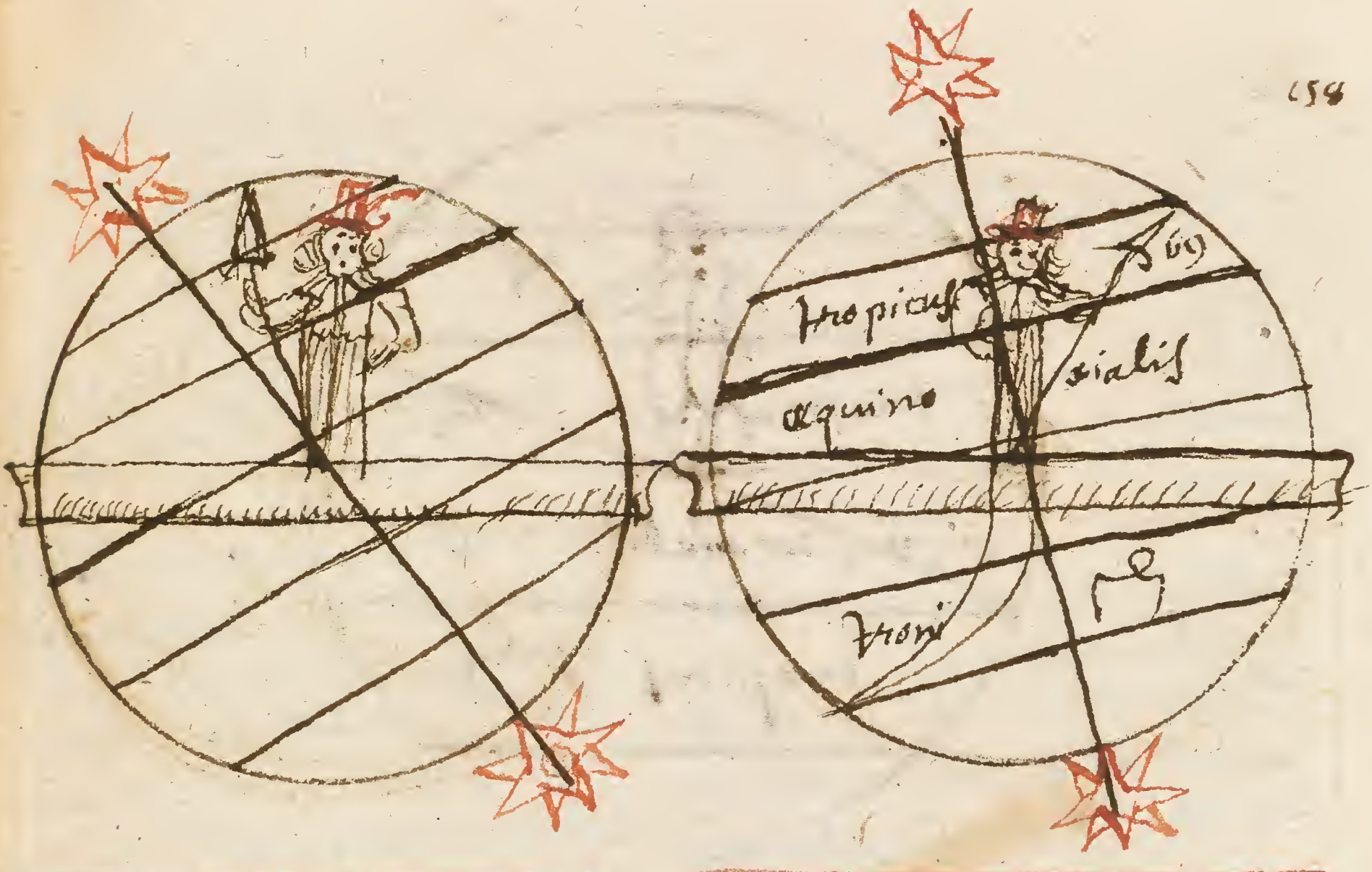

SECTIO 6.

De Sphæra obliqua cuius vertex ē Intra circulum poli veram.

Hæc habitatio Zonæ frigidæ dies et noctes habet maximas horas partes existentibus horis ā 24 hō pro ut accidit ad polum pluribus mensibus
Vide figuram.

SECTIO 7

De Sphæra recta cuius vertex ē alter Polorum.

Hic æquato horizonti coniungit semidiameter Ecliptice ē supra horizontem.
2 nulla alterius diuidunt
3 illic annus constat ex uno die et una nocte, per sex menses ē dies et per alios sex ē nox
4 Omnes stellæ quæ volvuntur circulis parallelis Sphæræ ad horizontem ut parallelus æquatori cum Sphæra recta habet æquatorem supra horizontem et obliquæ Sphæra habet climata æquatorum supra horizontem
Vide figuram.

DISPVTATIO 5

De Umbris climate Longitudine et Latitudine Regionum.

SECTIO I.

De Amphiscijs

Amphiscii sunt qui habent pro tempore umbrali aquinoctialem huic qui habent ipsarum nullam vel quibus vel ex ⁊ ribus æqualem et tropicum quadruplis ex utroq; polo umbras habentes.

Et sex à dicta ⁊ umbra sec ⁊ oppositas umbras habentes media dicat nos habent orientalem et occidentalem tantus quam opponitur nam ex oppositis polo simili qui illis sec proximabit cum omnis populi habeant orientalem et occidentalem umbram cum sol signa borealia percurrit habet ipsa umbra meta umbram australem et tota tota septentrionalem cum sol ⁊ tri signis australibus.

SECTIO 2

De Heteroscijs

Heteroscij sunt qui habent umbram
tantum versus unam partem mu-
tantes ut eos alios. Sed umbra
quales sunt qui habent sub polo
alios tropicorum declinantem
polum vel in circulo polari, vel
intra polum circulum.

SECTIO 3

De periscijs

Periscij sunt qui habent circularem
umbra in utramque partem qui
habitant sub polo habent
sphaeram obliquam circa
et sed umbra circumeuntes
umbrati

SECTIO 4

De antipodibus.

Antipodes sunt populi qui sibi-
invicem adversum opponuntur sub eodem
meridiano distant oppositis parallelis
sibi sunt in contrarietate regionis
liquere videlicet

C·D·A·B· sunt antipodes ut at-
que sunt sub oppositis parallelis quia
aequator ut habet parallelum oppositum
oppositum · I· L· M· K· sunt inter
antipodes qui sunt sub oppositis
parallelis.

Vide figuram.

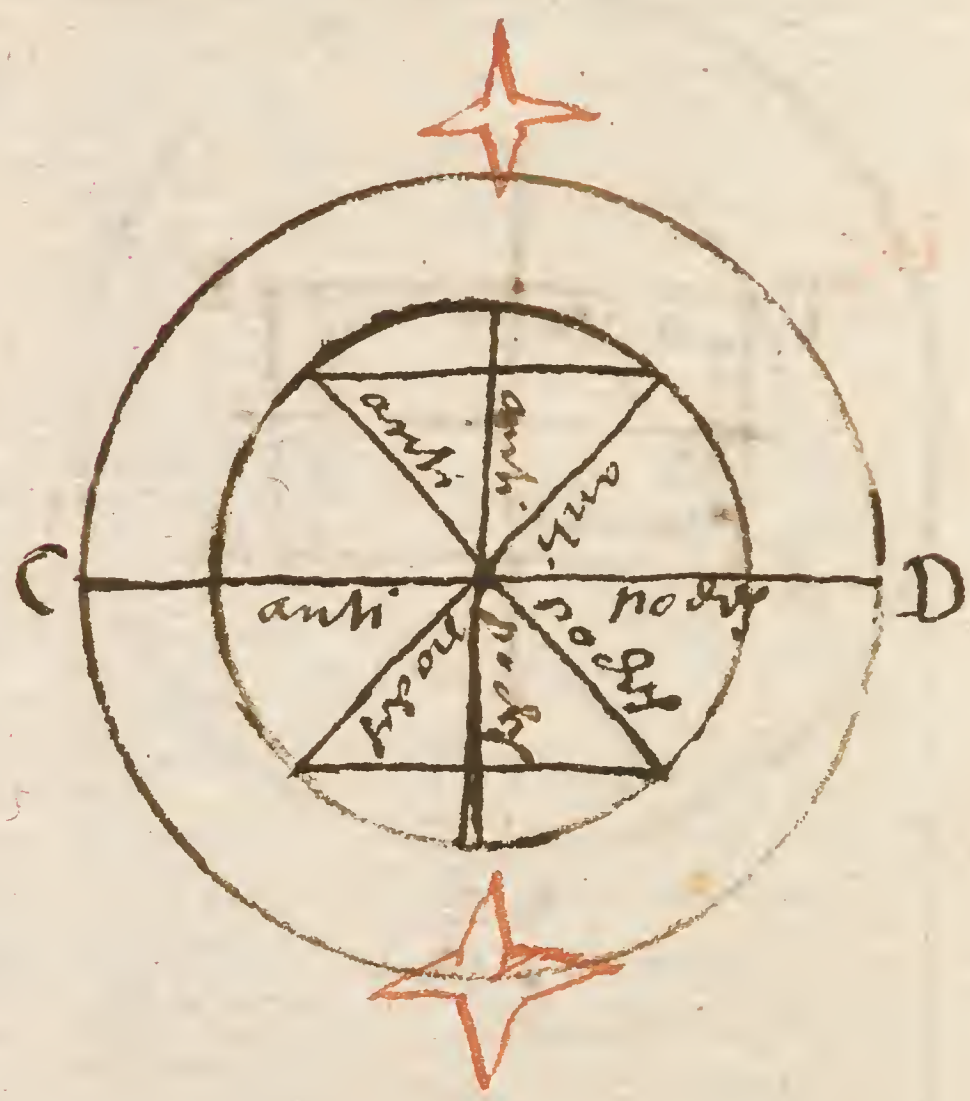

SECTIO 5

De Antoecis

Antoeci hui⁹ articulꝰ ab ꝯtrarijs domus d-ārtì cꝫ aduersis sunt populi qui habitant sub oppositis parallelis ut.

K. M. T. L. F. G.

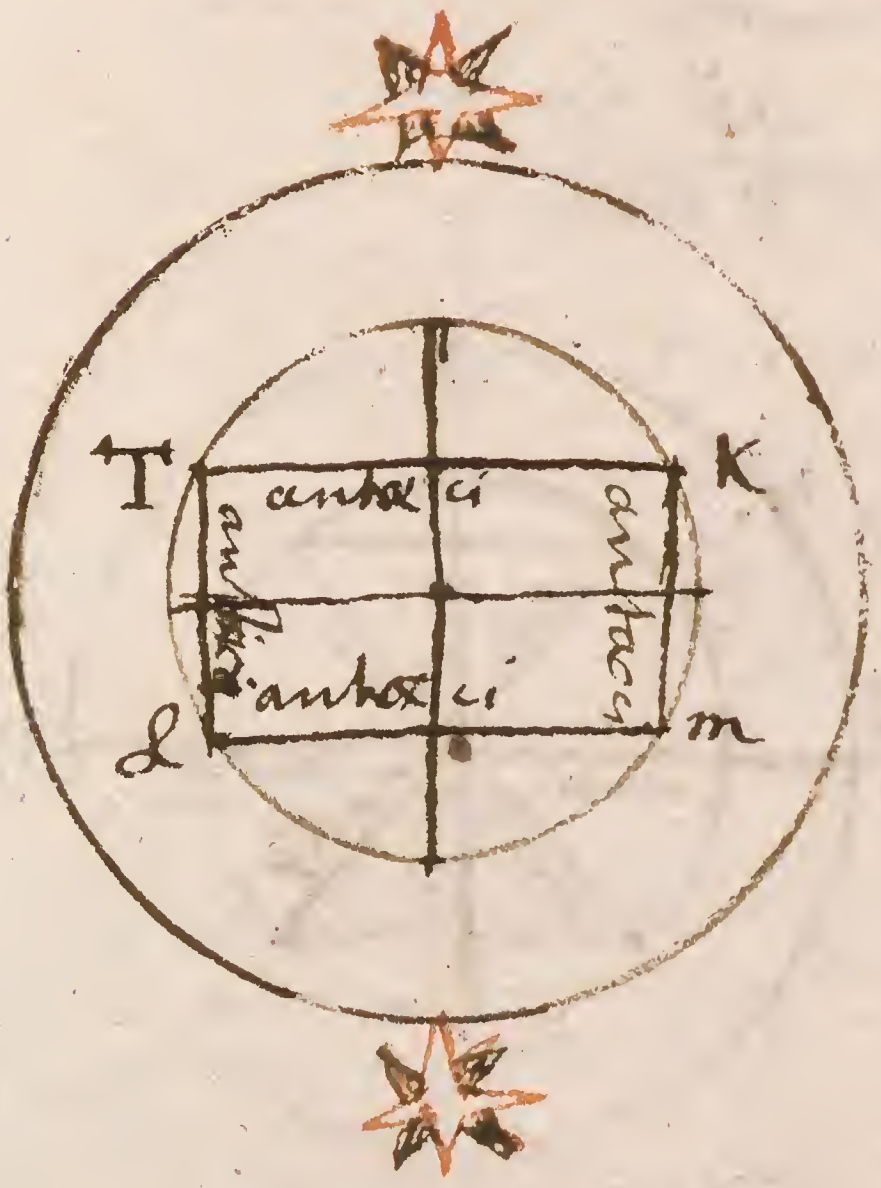

SECTIO 6.

De Perioecis.

Perioeci hui⁹ circuli sunt illi qui habitant sub eodem parallelo d-mundiano, ab vno eoꝝ meridiano ꝯmuni polus & opposito dia metralitᵉʳ sphæræ parallelo sub quo existunt vbicunq; eundem polum eodem modo circumq; aspiciunt qualis sunt.

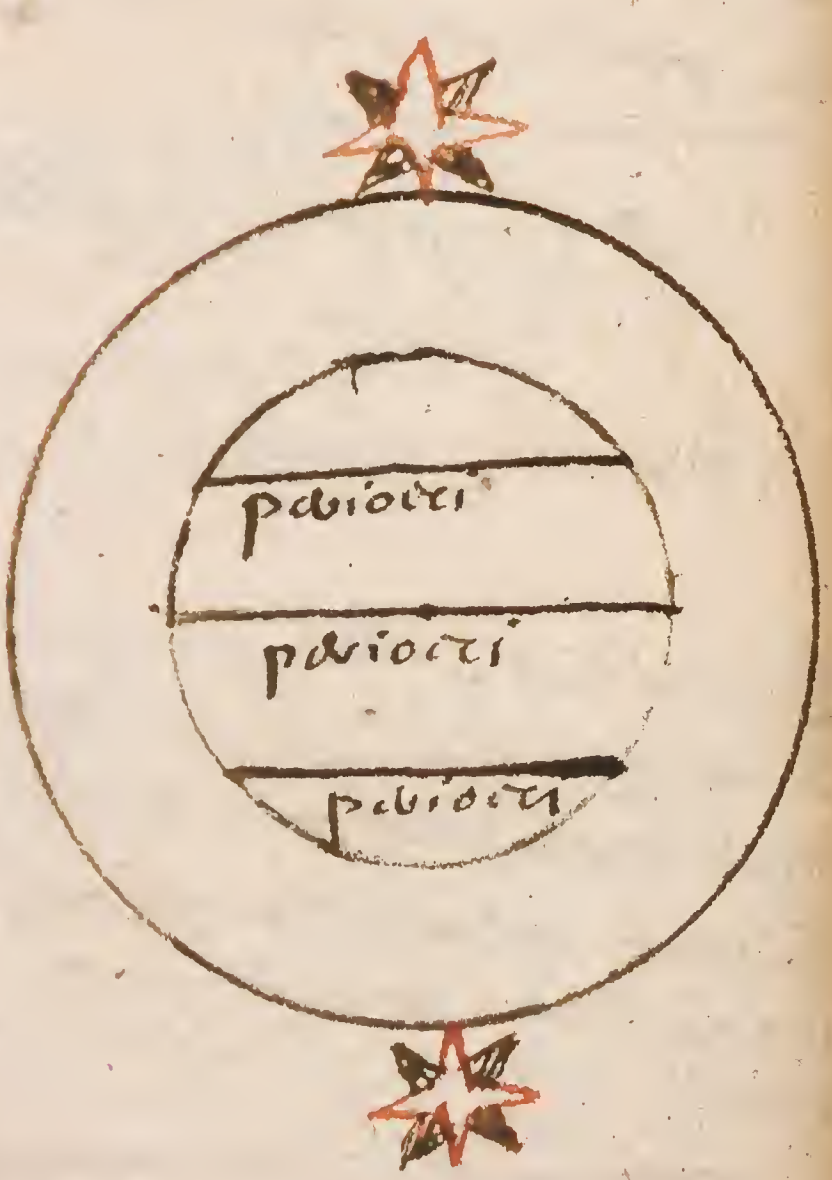

SECTIO 7
De climate.

Cosmographi protionem globi ab æquatore ad polum diuidunt in octo portiones quas climata dicunt ꝛ.

Clima ē spatium terræ inter duas paꝛ allelos comprehensum in quo ē tantū dieꝝ diuersitas ꝛa. cum in duob⁹ paꝛallelis differat ab alio paꝛallelo tno quadrante hꝝ ꝛ ad clima tnum constituendum duo paꝛalleli conuenire debent ꝛ. climata tanto angustiora quanto sunt ꝛ. ad polum ꝛ. tanto latiora ꝛ.

Paꝛallelus ē circulus æquidistans ab æquatore ꝛ. et tanto spatio distans ab alio hꝝ ꝛ. quanto paꝛallelo ad maximā dieꝝ tnius differat a maxima dieꝝ alterius quadrante ꝛa. Geographi nr̄i ꝛ. constituunt 48 paꝛallelos 60 ad altitudinem poli 66 ½ ꝛ. quoꝝ maximus dieꝝ ē 24 ꝛarum.

SECTIO 8
De Longitudine et Latitudine Regionum.

Latitudo ē nr̄ꝛus ab tribulis fortunatis ꝛ. ē ab oriente ad occidentē. Latitudo ē nr̄ꝛus ab æquatore ad polum. Circuli longitudinum sunt meridiani tantum⁹ quo tribus gradus æquatoris hꝝ ꝛ. in polis ꝛ. tribuant incipiendo ab oriente in tribulis Canariis ꝛ. fortunatis sue ab occasu et progrediendo tribus orientem. in mappis nr̄is ducant per 18 grad. vel 30 ad latitudinem prout charta patitur maior vel minor vel per 5 grad. cum in meridiani sint ꝛ. scribi et tot quot capita populorum tribus orientem sunt ꝛ. et circulorum longitudinis. Circulorum longitudinis 45 et 57 minuta. longitudinis 20 gradus et 26 minuta.

SECTIO 9
De Diuersitate Dieꝝ

DIES naturalis ē 24 horarum nempe tempus quo tribus revolutionem cum gradu primum tna reuolutione cum gradu Ecliptice: Dicitur abhinc inchoare a meridie. Tribus Caluarus ab ortu solis. Sanus et hispani a media nocte. Itali ab occasu soli.

Dies artificialis ē mora solis supra horizontem.

Addunt dicm̄ naturalem ē integram reuolutionem æquinoctialis cum ꝛ. a particula quæ respondet tri gradui Ecliptice cum quo sol proxime ꝛ. absoluat tnum gradum posterius singulis annis hi quatuor ꝛ. sex sorte ē prout quatuor annos tnos dies sol ꝛ. hi quatuor qui ex tribus calendis quod dicatur Martii 24 Febr.

Dimidius dieꝝ artificialis ortus ex obliquitate Zodiaci qui in æquinoctiali ꝛ. Zonas non in æquinoctiali

Prat nrle & dicŝ aquales noctibus
facit in cancro ⁊ capricorno
portionum inaqualem diei facit

portioni noctis tnbo nox ⁊
tnaqualis dicit

DISPVTATIO 6.

De Eclypsi, cursu, et magnitudine stellarum.

SECTIO I

De Eclypsi Lunæ.

DVO nprium hic ad Eclypsim
lunæ. Primo ql luna sit p̃ oriburio
qnã luna ⊼ sinrle oppolita soli

2 ql luna sit in Eclypsi &
tunc tmbra terre mouila a ☉
sole tnbuit Eclypticam ⅁ nqui at-
ilii existentem lunam totam,
obtnwabit totam, ⅁ p̃tem lunæ
tantam p̃tem lunæ obtnwabit
quod supponit lunam ☾ suum ex
se lumen aliõqui tamqm aprium
⅁ luminis.

CIVO Eclypsis lunæ ⅁ p̃mũ le-
luminis ni tanq̃ per tmbram
terre tnlucidum - inter illum
⅁ Solem

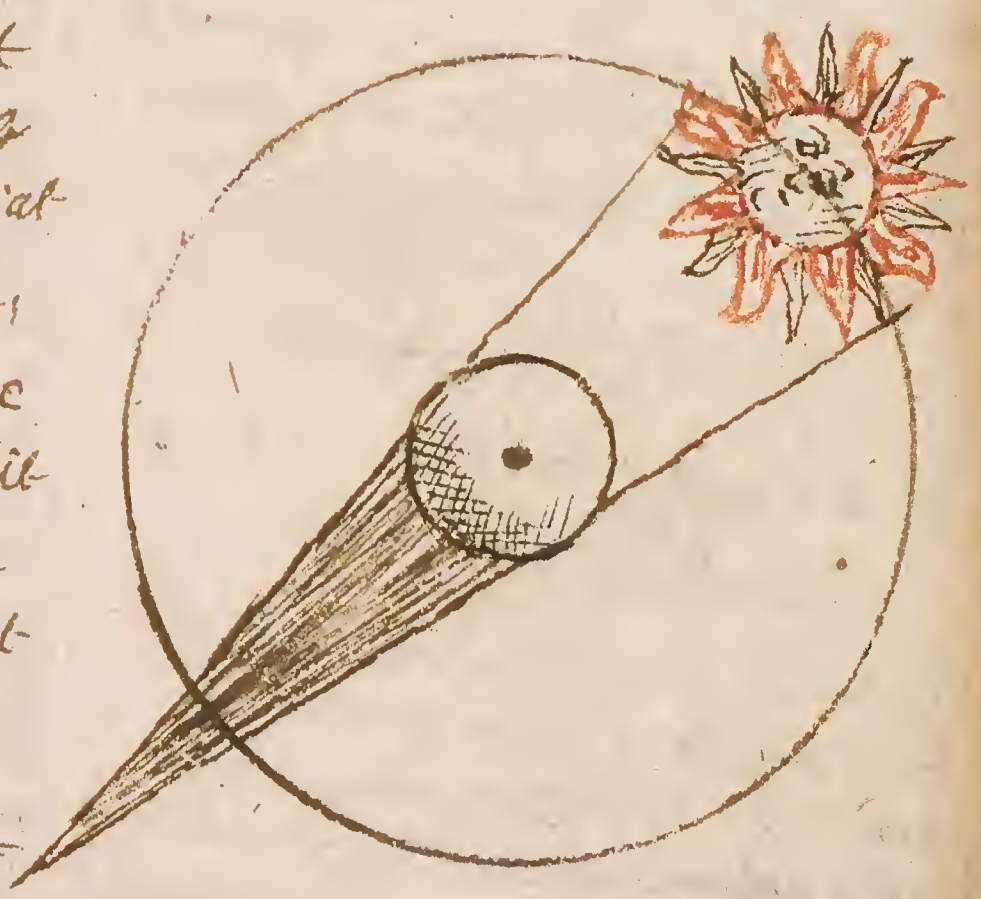

SECTIO 2

De Eclypsi Solis.

Eclypsis solis ē cum pu Interpositionem Lunæ inter oculum nostrum & solem ō Tubstrū.

Eclypsis solis fit in aliquota aliquotā populorum, ad Eclypsis Lunæ fit omnibus quia Luna ex A ō Tabit lumen & obscuratur cum Tubit lumen totius nostri, qt sol numq̄ publicum lumen Interlocabitur Luna vela ab oculo tuo pu Lunam ad solem ō Tubitus lumen alterius regioni qua interlocabitur ad Tubitus ē in figura

A ē punctum a quo ō Tubitus sol.
B ē punctum a quo Tubitus sol.

Quæras an Stellæ patiantur Eclypsim & ō pabi quia Umbra ō pubingit ad Stellas. Tenues & numerius li at interiores ō Tabi nrudunt a Sole & patiantur eclypsim Imo aliqui dicunt Umbram tuæ pubingere tantum ad Lunam.

SECTIO 3

De eclatibus Lunæ.

Luna totum Zodiacum pcurrit Intra 27 dies cum octo Lucibus. ab Una coniunctione Lunæ ad aliā ab Una coniunctione Lunæ ad aliā Intra dies 29 & horas 12 & de la menditur altonis ē 130 & de 31 exemplo Bissextili quæ ē 28 ad Bissextili ē 29.

anno Bissextili ē 29.
Riginta aprilis Tantus
Septemgs nouemgs.
Imo plus alii Riginta
Februarius octo &c.

Interlunium ē cum Luna ō apparet ad pabe lucem illuminata Tubit nos ō illuminatus Lunæ dicitur coniuncta cum Sole.

Luna nouā ē cum Luna Incipit apparere primus quadrans a die Septimo a Lucabone coniunctionis

Plenilunium ē ~~primo~~ die 15 cum maxime Luna recedit a Sole.

Ultimus quadrans ē 21 die lune
luna rebus quē obumbrat cornua
rebus occidenti d-nouā orienti
q̄ sol nouiatus ri oriēte quando
luna a rebus d-ri occidente quando
ē nouā. vide sequam.

A coniunctio

B Plenilunium.

C. nouā luna

D Primus quadrans

E Luna rebus sui Ultimus quadrans.

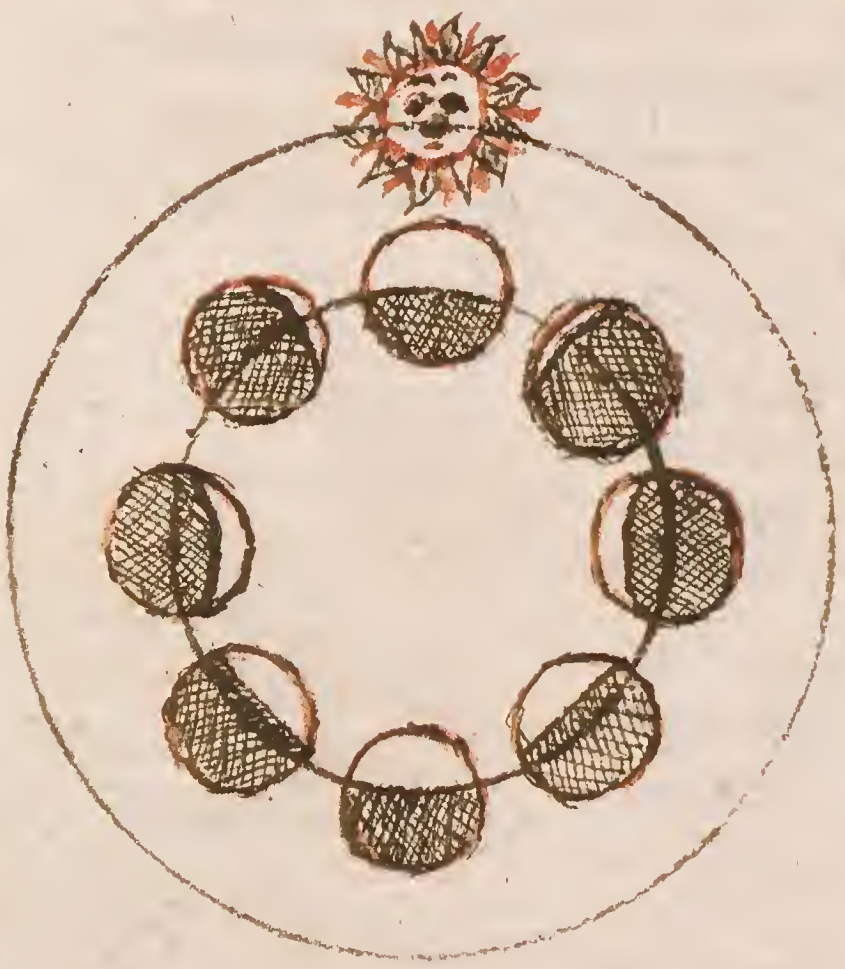

SECTIO 4

De modo Inueniendi Diam Lunæ.

Adian ouant qui dispa dionisium
le nombre dor aura.
qui liu les Jours del nombre con tenu
lepacte d Ironnius.
qui mock de Jours a epacte Joindra
la lune d Ironnius
In Soc anno 1651 ad 54,56 Iulii
oia. 19 nolant 18 pro numero aureo.
quem dinumera supra sic no dos
digiti ni 10 o 12e ~~20~~ 10 ni 30
20 dico iplum 20 d-18 sunt 38.
dquā luna o crudit 30 Lunulant
q̄ no epacta.
Vltimo Epacte lunæ diem aurea
tem menlis d- numeram mentium
a nunc marcio.

SECTIO 5

De numero anno.

ANNVS annus ē numerus 19
quā lunas primo quoq; anno
ad eundem locum reuocare ē
animaduersum. ita ut primus an
nus quo luna se mouebat habuit
numerum I 2o 2 &c.
Verum error deprehenso hanc
ordinem. 13 Iunii sunt triginta
30 numeri. 2. 3. 4. 5.

6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
13. 14. 15. 16. 17. 18. 19
20. 21. 22. 23. 24.
25. 26. 27. 28. 29
30. 1

Hi numeri Graecis vocabulis sunt a
graeca voce πλαγτὸς, ab errore
addo q̃d fuerint additi ni eorum
numeris antiquandis sed stabi ob
stabilitatem. Et q̃d antiqui hunc
libris suis tribuerint Kalendario.

SECTIO 6.

De magnitudine terrae.

Ambitus terrae ē 31500 soc ē
triginta et trium milium oc —
quingentorum miliariorum.
Diametros terrae ē miliariorum —
3436 et semis diameter ē hui —
6873. Superficies. 14849
6873. Soliditas. 1670026G
6400. Soliditas. 1670026G
00 cum in uno gradu ponendum
60 miliaria sive 20 leucas —
multiplicando 360 per 60. colli
gitur numerus praedictus.
Terrae soliditas Salet Hz 27
44 00000 00000.
Rotunditas maris ordinaria ē
semi miliaris. mari hui —
dimidiam terram tegit.

SECTIO 7

De magnitudine Stellarum

Sol continet terram tricies 166.
Stellae sextae primae magnitudinis con
tinent terram tricies CCS.
Saturnus 95
Jupiter 91
mars 2
Venus superat terram.
Luna minor terra tricies 39.
maximus superat terram 3143.
Stellae 2as mag superant terram toties. 36.

SECTIO 8

De distantia coelum inter et terram.

De distantia coeli cum inter et terram
Coeli cum ad terram sunt miliaria
160427 soc ē centum sexaginta
millia quadringenta et triginti
septem millia.
Usque ad mercurium miliaria sunt
31658.
Usque ad Venerem miliaria. St. 63I826
Usque ad solem mill. St. 6I0 84 09.
Usque ad Jovem. 447 262 8.
Usque ad Saturnum. 72I 7 8 444.
Inter notas octavam Sphaeram sunt
miliaria. I 00 766 I 99
Inter notas Sphaeram novam miliaria
sunt 2105 374 09
Sol distat a terra duo millionet —
bicentum a sole ad Firmamentum
sunt millionet miliariorum Sex
et triginta Spa ē 28 millionet
bicentum Gallicarum

DISPVTATIO 7

De stellis fixis

STELLÆ FIXÆ SVNT

4 8° Hec.

1 Vrsa minor
2 Vrsa maior
3 Draco
4 cepheus.
5 Bootes
6 corona anadnes
7 Hercules
8 Lyra
9 cygnus
10 cassiopea
11 Perseus
12 auriga
13 aesculapius
14 serpens aesculapii
15 sagitta
16 aquila
17 Delphinus
18 equuleus
19 Pegasus
20 Andromeda
21 triangulus
22 aries
23 taurus
24 Gemini

25 ~~Scorpius~~
26 ~~Libra~~
27 ~~Centaurus~~ Virgo
28 ~~Virgo~~ Libra
29 Sagittarius
30 Arctenens
31 Aquila
32 Amphora
33 Equus
34 Cetus
35 Orion
36 Eridanus
37 Lepus
38 Canis maior
39 Canis minor
40 Navis
41 Hydra
42 Crater
43 Corvus
44 Centaurus
45 Lupus
46 Ara
47 Corona australis
48 Piscis notius

SECTIO 2

De Differentia Stellarum.

Stellae primae magnitudinis sunt maximae et albae colore.

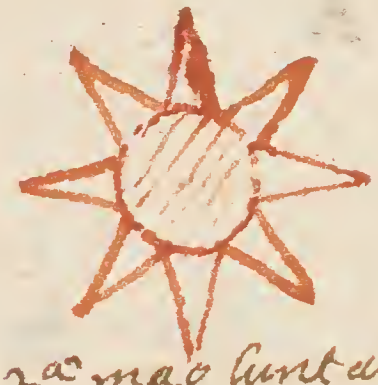

Stellae 2ae mag. sunt aliquanto minores paulum albae et paulum nigrae.

Stellae 3ae mag. adhuc minores et omnino nigrae.

Stellae quartae magnitudinis sunt parum et nigrae.

VRSA MINOR.

Vrsa minor Vocabulo Cynosura-
rubrix Tonis propè polum collocata.
formatlonis claudinem cauri.

A Polus

B 2ª mag. ni Genuo sinistro.

C 2ª mag. ni Genuo dextro.

D 3ª Initio caudæ.

E 3ª In Calumello.

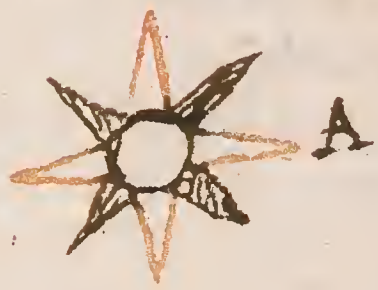

*E

*F

G*

G*

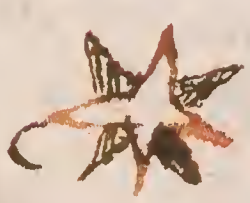

VRSA MAIOR.

Sui callisto a Tonante in Vrsam
conuerta da Tonante in cælum sub
Cleda propè Vrsam minorem =
Clecis 21

A 2ª magnitudinis ni extremo
caudæ.

B. F. cruris 3ª mag.

D. E. ni reliquæ caudæ Vrsæ
magnitudinis.

H. I. ni pubis sinistro. tertiæ
magnitudinis

K ni pubis dextro.

L M. lubricæ magnitudinis
Vrsinæ Volat pedibus posterioribus.

VRSA MAIOR.

DRACO.

Oculus ab australi in sorte sinistrum a tergo eius coma quam humabat in oculum habuit morbis oculi in australem vianum sabet 3 E stellat.

A 3ª mag supra oculum dextrum.

B 3ª mag in plicatura caudæ.

C 3ª in posteriore caudæ.

E. F. 4ª mag. in ventre

G 3ª in principio caudæ.

H 3ª mag in plicatura ventris

K 3ª mag in extrema caudæ.

L 3ª mag in collo

M 3ª mag in collo

N 3ª mag in collo.

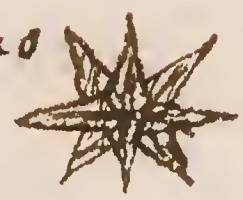

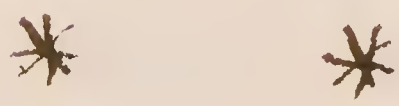

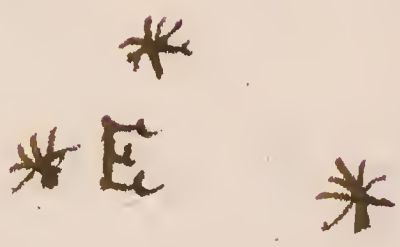

CÆPHEVS.

Caput rex Æthiopum palus —
andromedæ et locus pectoris comitat
ii Sceptri et splendidioris
A 4ta mag in pede dextro.
B 3ta mag supra humerum.
C 4 in palmo

D 4 mag in pede sinistro.
E 4ta mag in humeris
F. G. 4ta mag.
H 4ta mag in cubito sinistro.

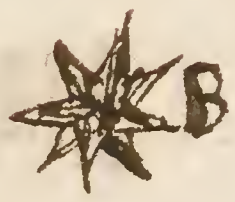

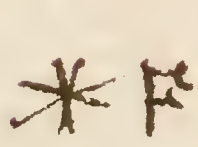

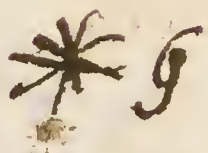

BOOTES

Sunt Astrophilas sibi capitibus
coniuncta in tergum cum singulis
manibus in longitudinem et
tergum in templum contingentem
caudam mediocriter a populo in
discrimen tibiæ vocatus et talibus
a Ioue in celum sublat. 22 stellas
in se continens.

A 1ª mag. in lino Sinistra
B 3ª mag supra humerum dextrum.
C 3 mag in capite
D 3 mag.
E 4 mag supra humerum dextrum.
F 4 mag in clava.
G 4 mag. sub bracchio
I 4 mag in dorso.
K 4 mag. in singulo.
L 3 mag. in tibia dextra Tertia
genu.

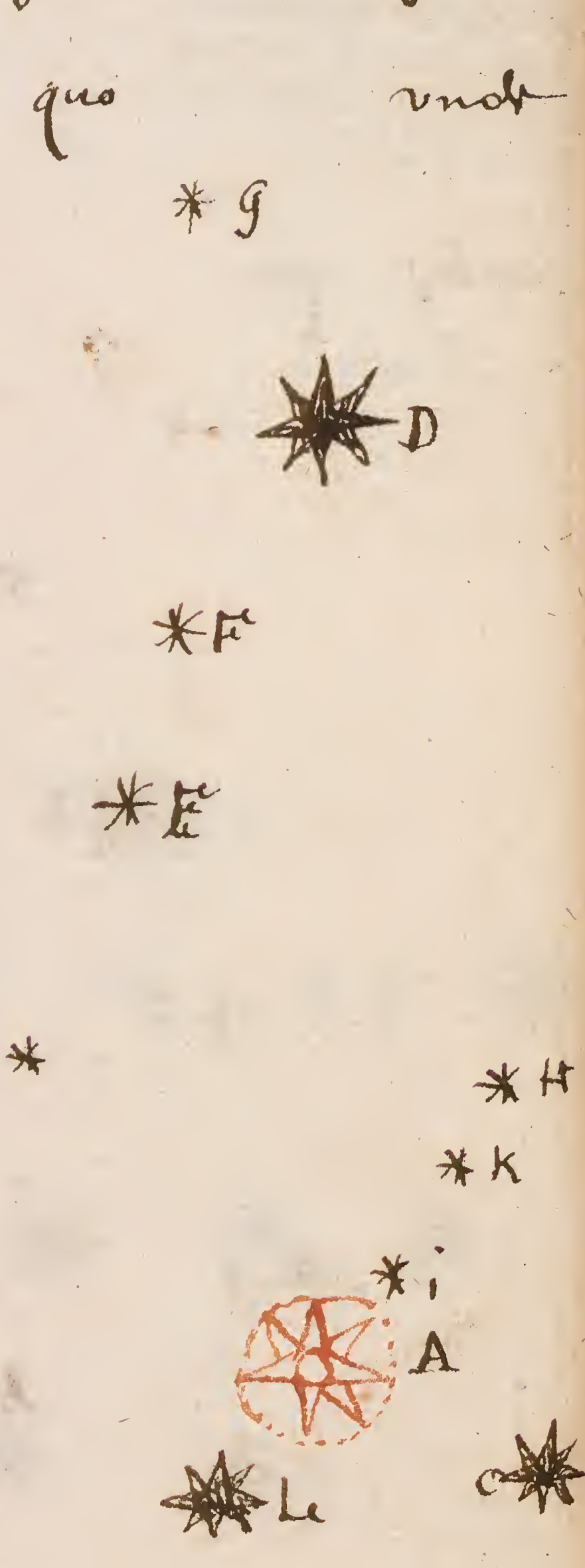

CORONA ARIADNES.

Ari. adnes filia minois regis
Creta dicta a Theseo rapta a
Baccho coronam suam admirabilit
& gratis ornatam quam fecit
Vulcanus.

A 2 mag

B 3 mag.

C 4 mag.

D 4 mag.

E 4 mag.

F 4 mag.

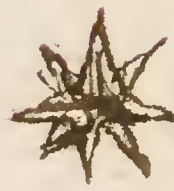

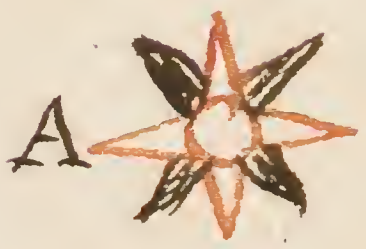

HERCVLES.

Draconis Hesperidum domitor —
Caput 28 Stellas exquisitas ii
sunt splendidiores.

A 3 mag ri @ capite
B 3 mag ri humero dextro.
C 3 mag. ri cubito sinistro.
D 3 mag ri Genu sinistro.
E 3 mag ri humero sinistro.
F 3 mag ri Calcei sinistri
G 4 mag. cum tribus ri sinistra
H 4 mag ri cruris sinistri
I 4 mag ri cruris dextri
K 4 mag ri pedis sinistri..

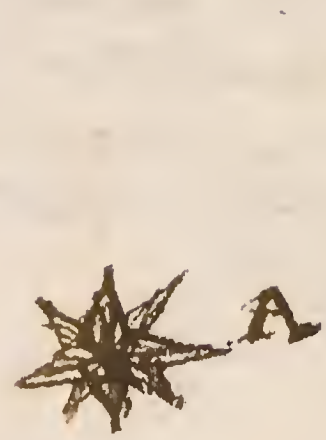

LYRA.

Mercurius dicebat Cytharam orphei quae
cum eum ferunt caudes praebuit.
Bacchi a Mercurio dicuntur &c et
Cytharoedo donata eo sidere ornata.

A 1ae mag. Vocatur Lyra.
B 3ae mag. in dorso cum tribus.
C. 3ae mag. caudam
D 4 mag. Juxta splendidam
E 4 mag. Juxta eadem.
F 4 mag. in sinistra.
G 4 in externa Lyra
H 4 magi
I 4 mag.

quo vnch

A

D

E

B

N

F

C

i

g

H

vnch quo

CYGNVS.

Donatus ē circulo in stellig quæ circa
caput imaginis signatur cardum
hasta sinistra illat.

A 2 mag in medium cruris.

B 3 in rostro

d 3 mag in ala dextra

D 4 mag in medio collo.

E 3 mag in pectore

F 3 mag in ala sinistra.

G 4 mag in extrema ala dextra.

H. 3 mag in extrema ala sinistra.

I 4 mag in pede dextro.

K 4 mag in eodem.

L 4 mag in sinistro.

CASSIOPEA.

Callio pea nadeu andromedis ch-Coens.
nubi ni cælum hidalta rotillab-
stellis 13 ix pulch & hunt-luminosis.

A 3ª mag ni humeris
B 3ª mag ni genu sinistro.

C 3ª mag ni medio talii
D 3 mag ni capite
E 3 mag ni cubito dextro.
F 4 mag ni pro pede
G 4 mag ni cubito sinistro.
H 4 mag ni collocatione talii.

quo

pars obscura poli

PERSEUS.

D cahus illuxauit andromedam donat
A in cacle 2 B. quarum e splendidior
A 2 mag ni talus dextro.
B 2 mag ni manu sinistra. In capite
medusa.
C 3 mag ni pede sinistro
D 3 ni humero dextro.
E 3 mag q. lucet ni latere dextro.
F 3 mag in genu sinistro.
G 3 mag ni lato sinistro.
H 4 mag ni capite
I 4 mag ni genu sinistro.
K 4 mag exilis 4 ma.

pars vasty
polum

quo.

AVRIGA.

Ericenuis pulcher lucentibus coruſcis
Inuenit obſeq; donatus 13 ſtellis ex
quibus 10 ſunt ſplendidiores.
A 1 mag ſiguus ſita in humoro dextro
B 2 in cornuo dextro
D 4 mag 2da 1 habitet quæ ſunt in
capite.
E 4 mag in genu ſiniſtro.
F 4 mag in manu dextra.
G 4 mag in genu ſiniſtro
H 4 mag in manu ſiniſtra.
I 4 mag in pede.

quo

vnd

paul obumbra polo

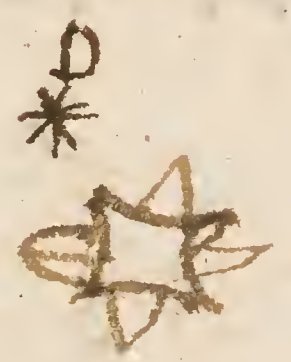

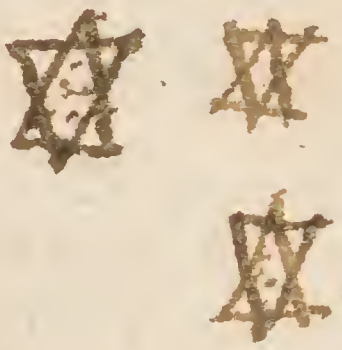

*K

A

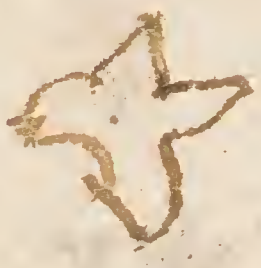

*G

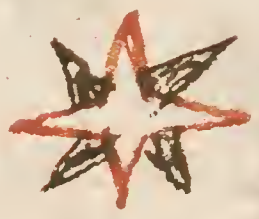

*H

*E

*I

vnd

*F

*C

quo

ÆSCVLAPIVS

Æsculapius huic repilerent cibo herba a serpente ore lambat. restituit ad vitam. Idem cum hoc pacto donatus d 24 12 Illustriores.

A 3 mag in capite
BD 3 mag in humero sinistro.
C 3 mag in genu dextro.
E 3 mag ibidem.
F Duæ 4 mag in humero dextro.
G Duæ 4 mag in humero sinistro.
H quatuor 4 mag in pede dextro.
I 4 mag in pede sinistro.
L 4 mag. in manu sinistra.
M 3 mag in femore sinistro.

SERPENS ÆSCVLAPII

Habet is 28 stellas conspicuas

A 3 mag in capite
B 3 mag in radice colli
D 3 mag tria e humeris
C 3 mag eadem.
E 3 mag eadem.
F 4 mag in capite.
G 4 mag prope manum. Aesculapii
H 4 mag in cauda.
I 4 mag in cauda.
L 4 mag in dextra.

SAGITTA.

Sagitta ala ☩ qua Hercules arcuit aquilam volentem Ioui Prometheii quingas fabulat Clerlas.
A 4 mag ni fere.

B 4 mag qui sicina
C 5 mag ni exterma
D 5 prope primam.
E 5 mag ni subsagittæ.

quo

vnde

*A

pars bubulci polum

*B

*D

*E

*C

vnde

quo

AQVILA.

Aquila & raptum. Sagittam. Sidereum
Stellæ 3 ornatæ quarum 2 cum duabus.

A 2 mag. In alio colli
B 3 mag. in ala sinistra.
C 3 mag. in cauda.
D 3 mag. in collo.
E 3 mag. in ala sinistra.
F 4 mag. in capite.

pars versus polum quo

vnde

DELPHINVS.

Arionem dorso excepit ut navi
Arion donatus. Eo Stellas habuit
quarum obscuriores sunt. 7.
A 3 mag in cauda cum F 4 mag.
B 3 mag in capite et una T e
quatuor 3 mag cum C. D. E.

EQVICVLVS

Constat ex quatuor Stellis ut
explet quinti et obscuriss. nebulosi
quibus Equus ludos.

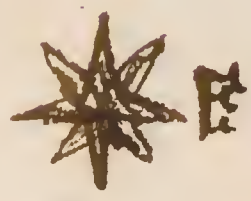

pars reliqua
polum
quo

vnde

PEGASVS

Pegasus huic equus alatus Zoland
Gallus Intulit : 20 stellis constat
asqui Cui 12 sunt clariores.
A 2 mag ni pectore.
B 2 mag ni ala dextra.
C 2 mag simi triangeli
D 3 mag ni genu dextro
E 3 mag ni collo.
F 3 mag ni scapulo
G 3 mag ni ore
H 4 mag ni pectore
I 4 ni cubito dextro
M 2 mag ni humero dextro.
N 4 mag ni cubito sinistro.

187

ANDROMEDA.

Sequuntur à polum Australem
duæ non cadunt. 23 stellæ sequentes
a quibus duo dicuntur esse clavi.

A 3ª mag in humero sinistro.

B E F 3 mag in Zona.

C 3 mag in pede sinistro.

D 3 mag in genu sinistro.

G 3 mag propè dextram.

K L M. 4 mag his. in manu.

Q obscura.

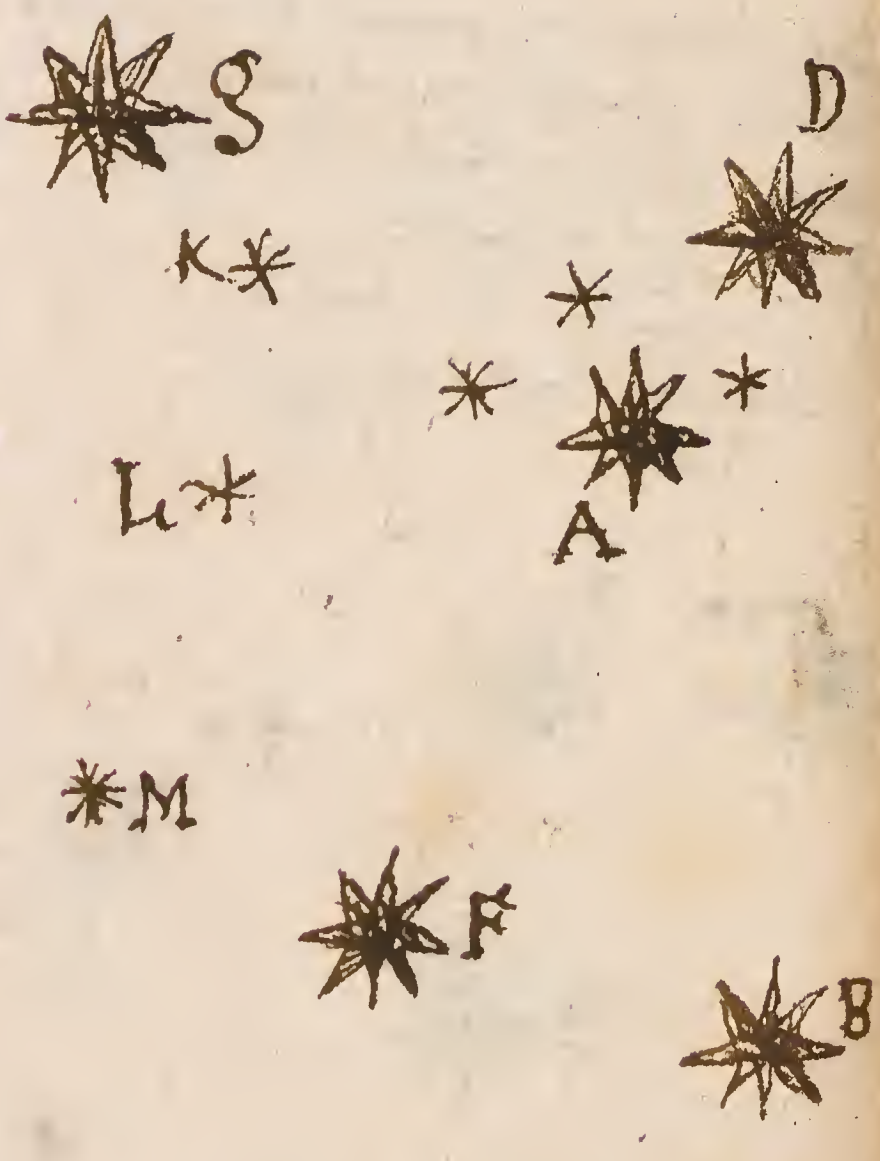

pars obscura
polo

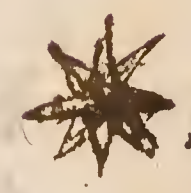

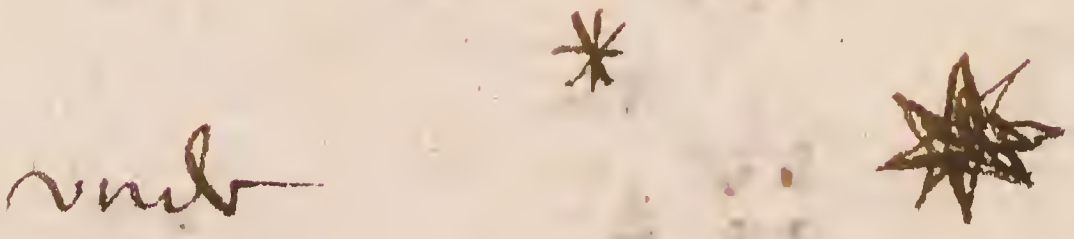

vnus

quo

TRIANGVLVS.

Capiti aquilæ Impolitus illum
nebit magis cons pícuum 4—
stellis fulget
A 3 mag ri hinnilate triangli.
B 3 mag ri angulo Calis
C 3 mag ri adhuc angulo Calis
D 4 mag ri medio Calis.

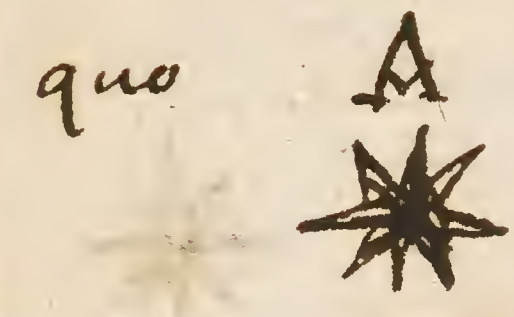

ARIES.

Tegit Thrixum pro manu
Immolatus pellem auream reli
quit in Colchis et ipse eadem
contendit et stellis ornatus est
quibus Camons S:
A B 3 mag ri cornibus
C D E 4 mag ri cauda.
F 4 mag ri pede dextro.

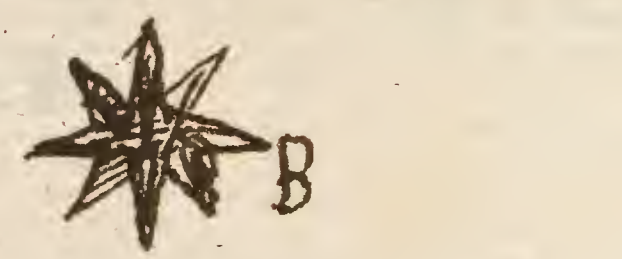

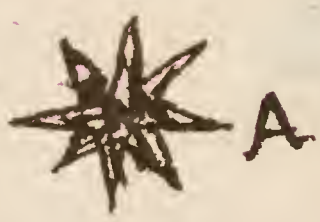

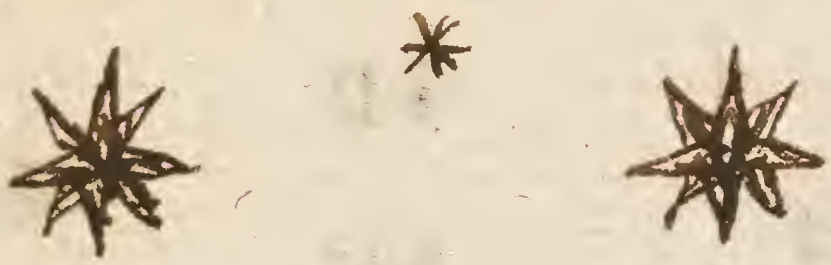

TAVRVS.

.In hoc sidere Taure ad raptum Europe
Thesaus 33 stellis dorsalibus & inclu
quod sunt illo quæ plaudis hue
Virgilius dicendus Tulgo ea pouliuent

A x mag oculus Tauri rubra.
B E F 3 magni nato.
C 3 mag ni cornu Aquali
H 4 mag ni cornu dextro.
I 4 mag ni caluarie dextro.
L 3 mag ni cornu australi.

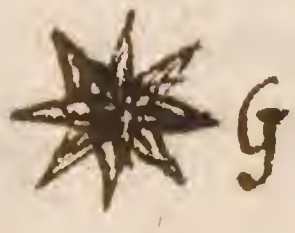
G

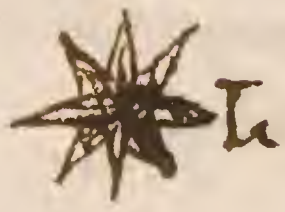
L

pars tably
polus

*

*

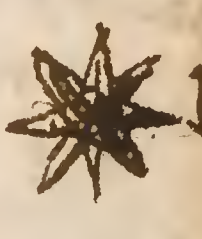
B

A

*K

*D

*

vnd *i quo

GEMINI

Sunt castor et pollux amonis
fratrum exemplum mortuo cū
castore pollux mediam terram
Transcurrit Stellas salut 18 ex
quibus 13 sunt fulgentes.

A 2 mag ni capite castoris
B 2 mag ni capite pollucis
C 3 mag ni limbo pedis dextri
aurigae sinistri.
D 3 mag ni pede limbo dextro
E 3 mag ni limbo pede sinistri
auriga
F ni dextro cornu eiusdem.
G 3 mag in dextro cubito eiusdem
H 4 mag ni extremo pede eiusdem
I 4 mag ni calcando limbo.
K 4 mag ni humero sinistro eiusdem
L 4 mag ni limbo humero dextro
N 4 mag ni dextro cornu
M ni cornu limbo aurigae
ni 4 mag.

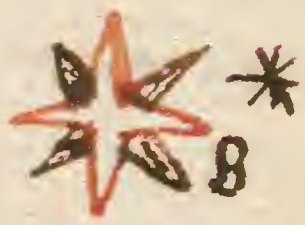

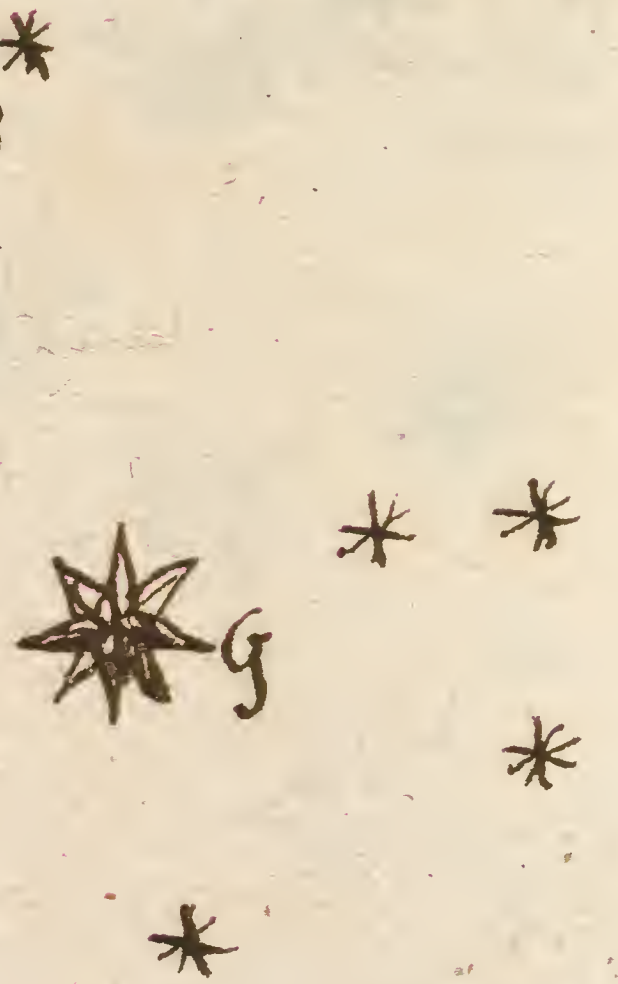

pars vestis
pollucis

CANCER.

Fuçientem nymphaṁ morbi canari
sustulit, Deo a Ioue qui dñi Inhabitabat
donabat ē nauem q̄ Rodiis Insu
quas sunt alinimē sylueōi —
alini ridentes qi ganeis fuçauerint.

A 4-mag alnus.
B 4-mag ri ore canari
C 4-mag iubar
D E F. 4-mag quē cum alno
efficiunt quadrabum ri corpore
canari

LEO.

Π eminus occultus ab hac cula ē · d 27
Stellis ornatus mi color
A cor leonis hui rex Iᵐᵒ mag.
B I mag cauda leonis.
C. 2 mag in collo
D E 3 mag in collo.
F G 3 mag in capite.
I K 3 mag in cona.
L 3 mag propⁿ caudam.

quo vndt

pars vbi sub polum

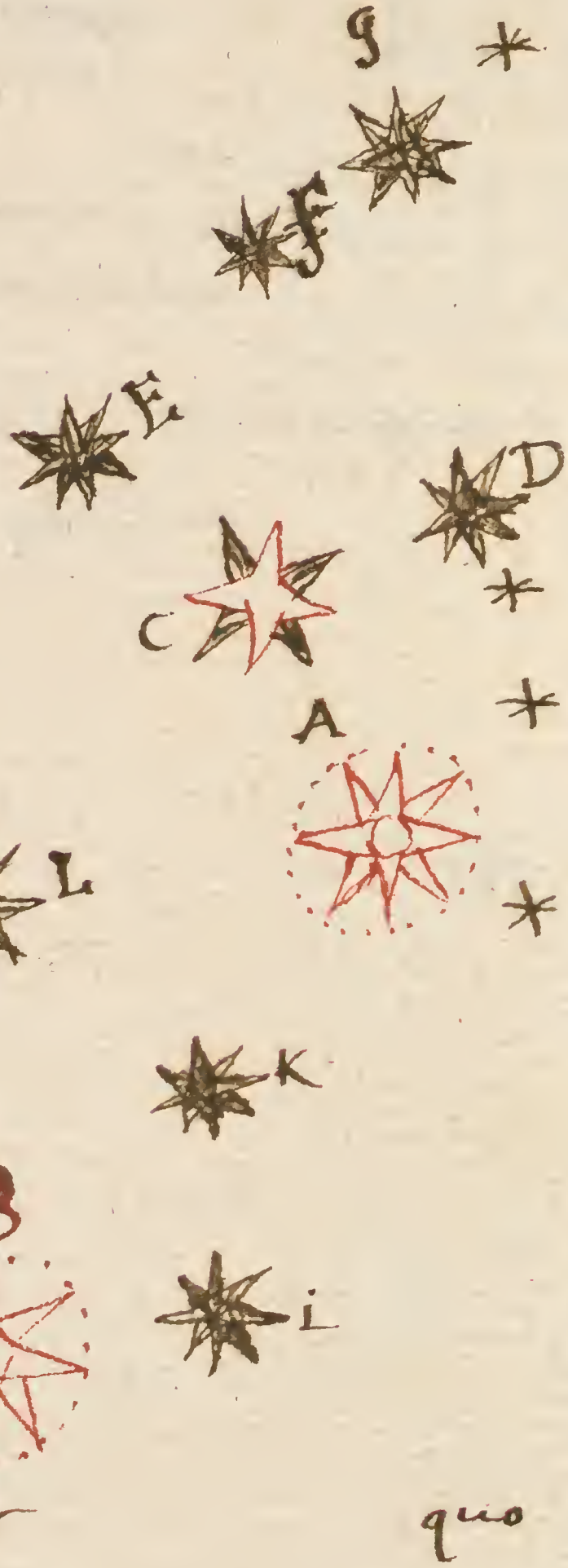

vndr quo

VIRGO.

A Stella ℞ quæ sequitur de stella cauda
rivalit ad æquin 20 stellis
sligat ad principium nauem.

A 1 mag sinia sinistri
B 3 mag ni ala sinistra.
C 3 mag ni pub dextra.
D 3 mag ni summa ala sinistra.
E 3 mag ni genu dextri.
F 3 mag ni Zona
G 3 mag ni femore dextra.
H 3 mag. in dextra sinistra
pube Zonæ.
K 4 mag ni pube sinistra.

LIBRA.

Et pars constellationis scorpionis
Inde Zodiacus a ♎ or sub nube
nominatur cum alia adiacente
pars scorpionis Lucet & Stellas.
A et B 2 mag ni magnitudinis earum.
C D F. 4 mag.

quo

und

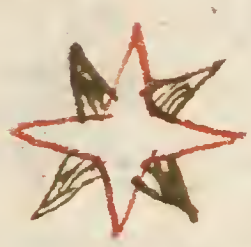

pars ad Sq
polum

SCORPIVS.

Ipse ē qui scribit nomen qui
tot ram pauo caudam. 21 stellis
Salut. 14. c Cauons
A 2 mag subnebra quo tenetur
cor scorpionis
B 3 mag in principio caudæ.
C 3 mag in cauda.
D G H. 3 mag
F in corpore Scorpii
I. K. L. M. N O. 3 mag in cauda

SAGITTARIVS

Crous foliis Lapideis nubium
mirabilem vultum Venator pone ri
quum cornutus Donatus ē cælo
cum aureo Lagēlbis conflat: 3
stellis .12 magis splendent.

AB. 2 mag ri Sinuum
C. 3 mag ri culpide Lagellæ.
D 3 mag ri Sinistra.
EF 3 mag ri aver
G 3 mag ri Sinuis limbo.
H 3 mag ri Calvæ limbo.
I 3 mag ri lato.
K 3 mag ri Ulcia
L 3 mag ri cauda.
M 3 mag ri pube.

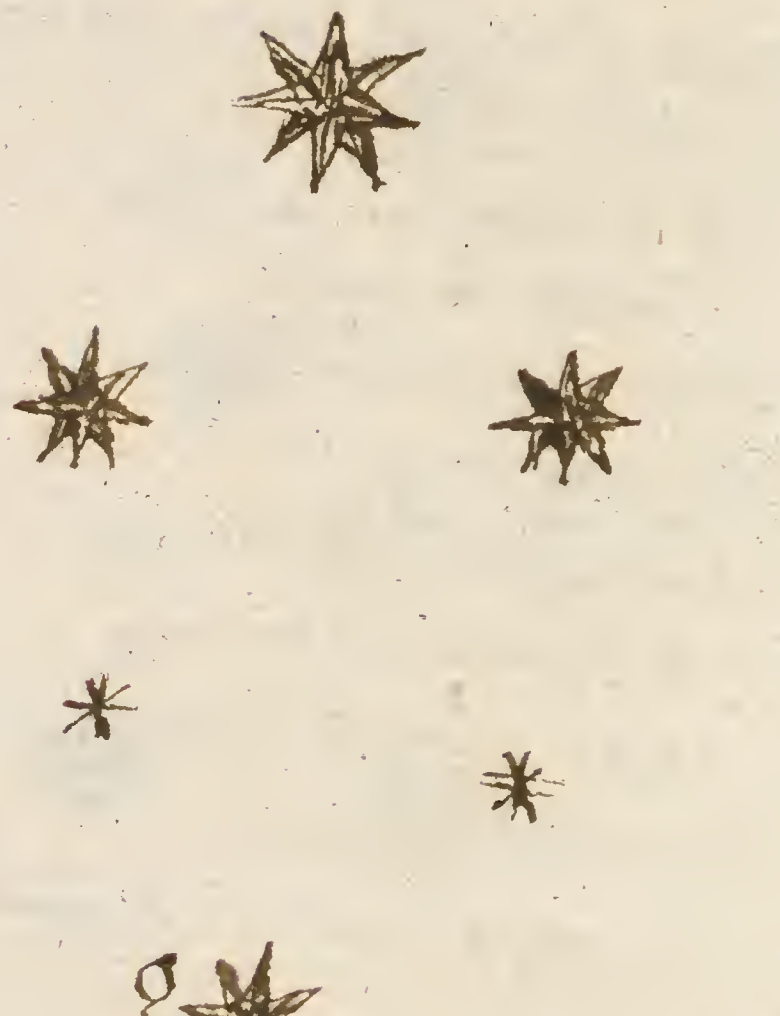

and quo—

CAPRICORNVS.

Capri Enclauit Iouem idroqs
ni calo collocatus.

A B 3 mag ni cmunibus
C 3 mag ni cauda.
D 3 mag ni cauda.
E 4 mag ni genu
F 4 mag ni pectore
G K 4 mag ni dorso.
I H 4 mag sub ventre.
M 4 mag ni cauda
L 3 mag ni extrema cauda.

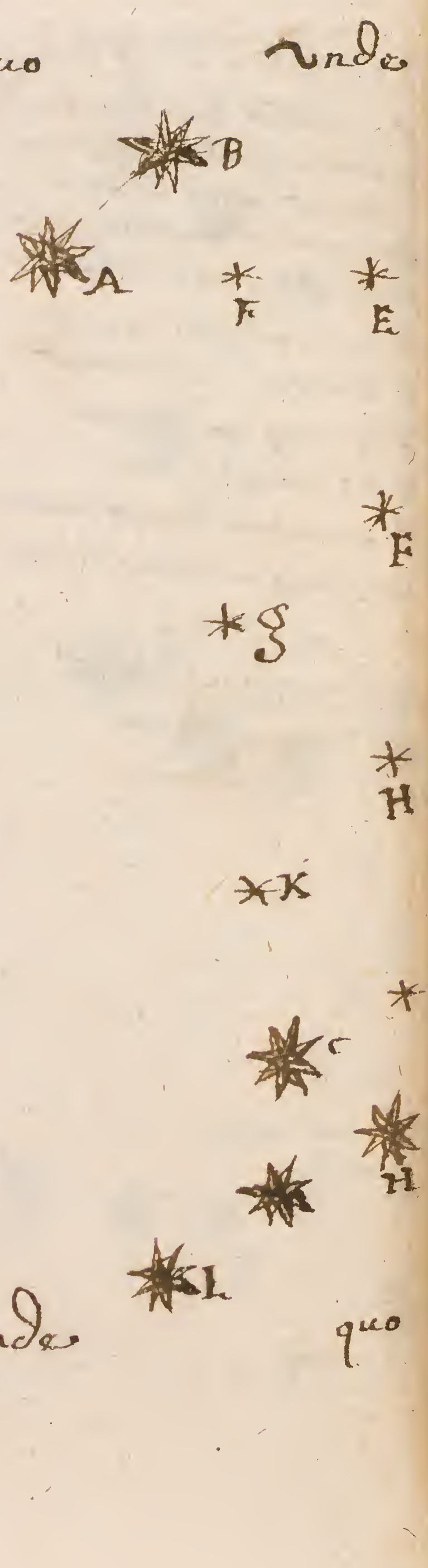

AQVARIVS

Ganimedes pincerna Iouis aquam
vehat et de X aquarius 42 stellas
habet ex quibus 10 claræ

A 2 mag in extrema aqua

B et D II 3 mag in cinctu

F 3 mag in summo cinctu.

I 3 mag.

G 3 mag.

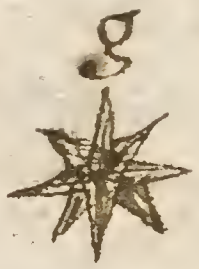

pars obscura poli

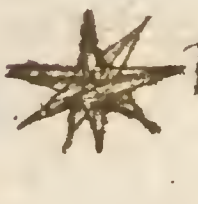

PISCES

Venus cum filia multa egregias
Indicit hominum pacis ex eo tempore
Cælo micuit 34 stellis reliquis
quarum 9 splendidiores.

A 3 mag Cingulum.
B 3 mag ni cauda
C 4 mag ni ore
D 4 ni dorso
E 4 mag ni ventre.
F 4 mag ni cauda;
G 4 mag ni ligamine.
I 4 ni ventre.
M 4 mag ni dorso

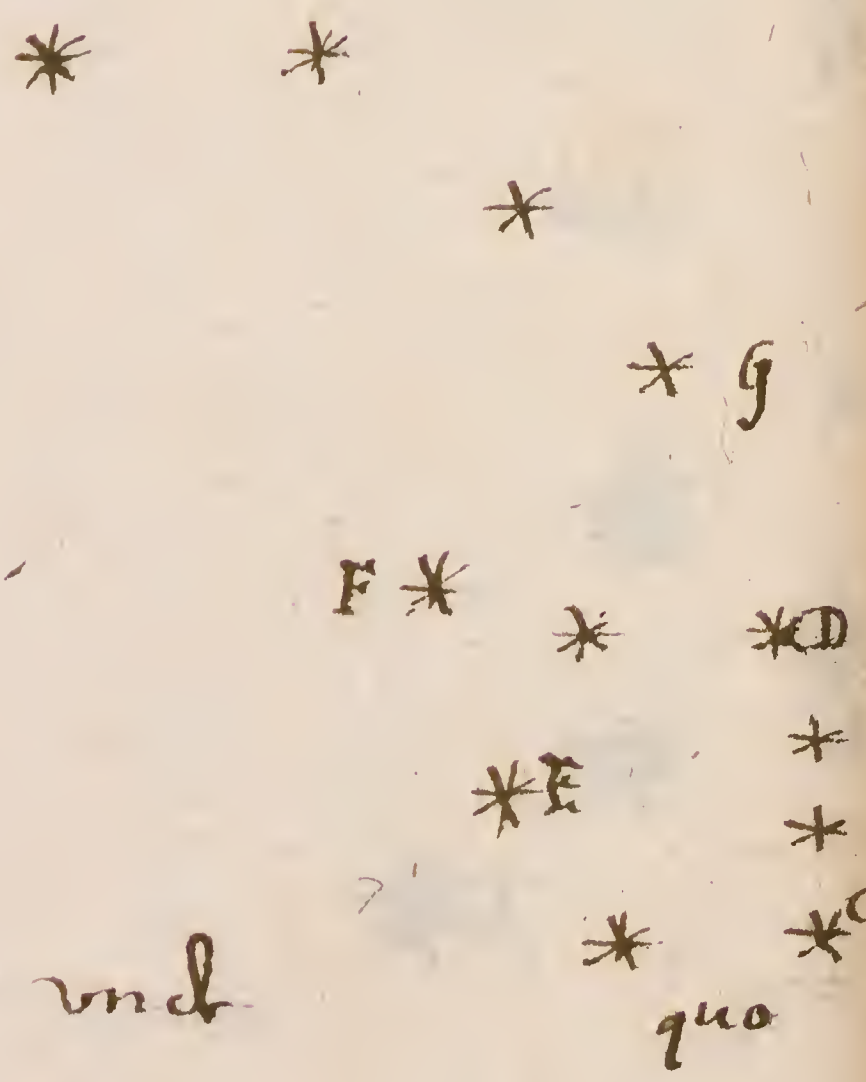

vnd quo

CETVS

In andro medam nullus ampliorē
reperit fuit apud Ioannē Bayerū
27 stellis

A 1 mag. Tantus cæti *
B 3 mag in ore.
C.F.H. 3 mag in cauda.
D.E 3 mag in mandibulis
L.M.N & Reliquæ quadratum
3 mag.
I.K. 3 mag propè caudam.

ORION.

Orionab Troia quali Troiadubus
hñt in Iupiter nipbunus dmocaniis
mixuent in conum rra equo pol
nerum muñs ortus ē oriñqui
sculus a scorpione 28 stellas
habet

A I mag in humero dextro.

B ♃ I mag pel. crudelis.

C D E. baltheus 3 mag.

F 2 mag in humero sinistro.

G H I K clypeus 3 mag.

M caput Orbis 3 mag.

pars
vitis
polum

Arct

quo

ERIDANVS.

Oritur de limine fluvii cœle-
stis cuius caput
in fluuium paludem ☉ Irradiat
Quæ salit 34-

A 1 mag in extrema aqua.

B E I G K C 3 mag in fluuio aqua.

D 4 mag cum nequi. Indica
fluuii

pars australis
polum

quo

und

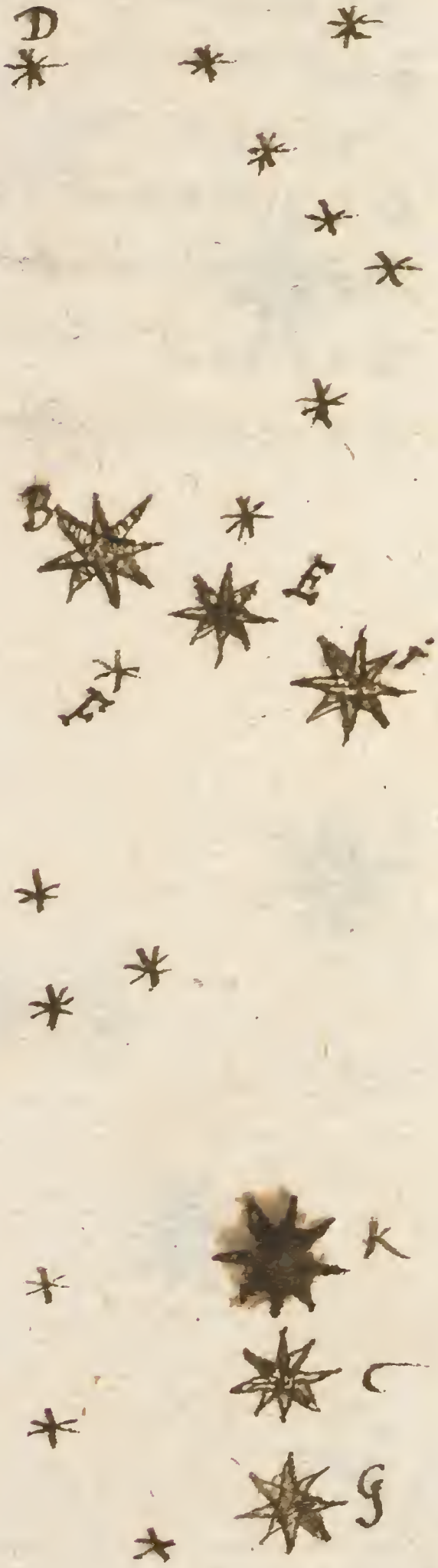

LEPVS

Obtendit omnis fluuium Zenarde
Sunt Stellæ sunt 12. & præcipuæ

A 3 mag in medio corpore.
B sub Ventre 3 mag.
C 3 mag in ore.
D in pede anteriore 4 mag.
E 4 in pede sinistro
G 4 mag in Caudæ
H 3 mag in cauda.

quo

ruit

parabat
polum

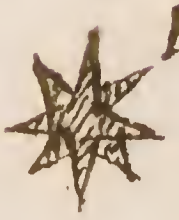

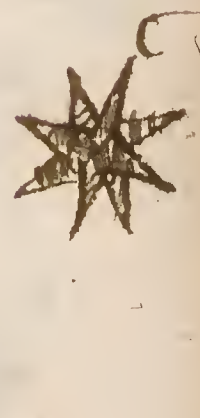

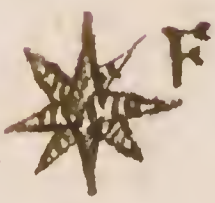

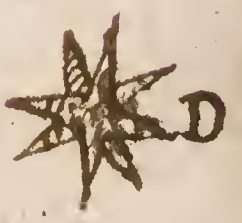

CANIS MAIOR.

Ca Sirius quinq; ab aurora oriem
qui ora capit Cat. hū Stellis
Tulpis est qui a nullo cane capi
tabus canis sunt cuius nibquits
stelli dicta Sirius
canem tanbanstulat in calum.
18 Stellis Ionalem craquibus. 8
Cunonis.

A I mag. canis
B 3 mag in Tenbe
C 3 mag in cauda
D 3 mag in pede
E 3 mag in pede
F. G 4 mag in collo
H in dorso

quo

vnde

parvos polum

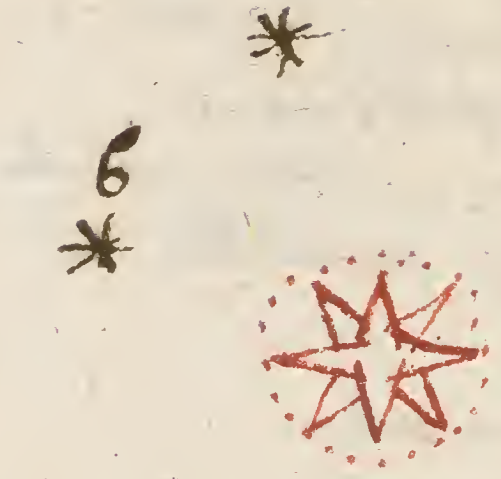

vnde

quo

CANIS MINOR.

Origo Eorum haud in caelum
cadem quam plus Obliquat ex
hibus constat stellis secundae
Graeca προσκυων Latine canicula
ordine 2us Italis d secundum 26.
aequalis.

A 1 mag canicula.

B 4 mag in collari

C 4 mag.

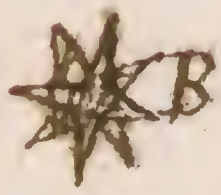

NAVIS.

Argo 2a sub nauis d Vela
45 stellis quae praecipuae 18.

A 2 mag in malo.

B 2 mag in malo

D 1 mag canopus

E F. 2 mag in fundo.

G 2 mag in clauulato

H 3 mag in rene.

K 3 mag Tertia canopo.

O P. 3 mag in puppi.

M N 3 mag in fune.

Q. R in medio

D d- F. numq̄ apparent in nostro
horizonte.

CRATER.

F

tal quo cor mus-q̃ illulat aqua
fontanam-apollini ad sacrificia
faciam ebore mihi ubera si qua
ficus tui pictat malua ego
caute mihi malua ita dem fructu
qui eius salua vidit cum qui ut
ad apollo tuu male ficens cris
plumas ex albis ni nigras ab
comodit-

*

*C

*B

*D

*D

*

*A

*S

vnde

quo

207

HYDRA

constat 25 stellis 24. Ptolomæo.

A 2 mag. propè collum.

D. G. 3 mag. in medio.

C 3 mag. infra ventrem versus caudam.

E F. N M O. 3 mag. capite.

I L. 4 mag. propè collum.

K in extrema cauda.

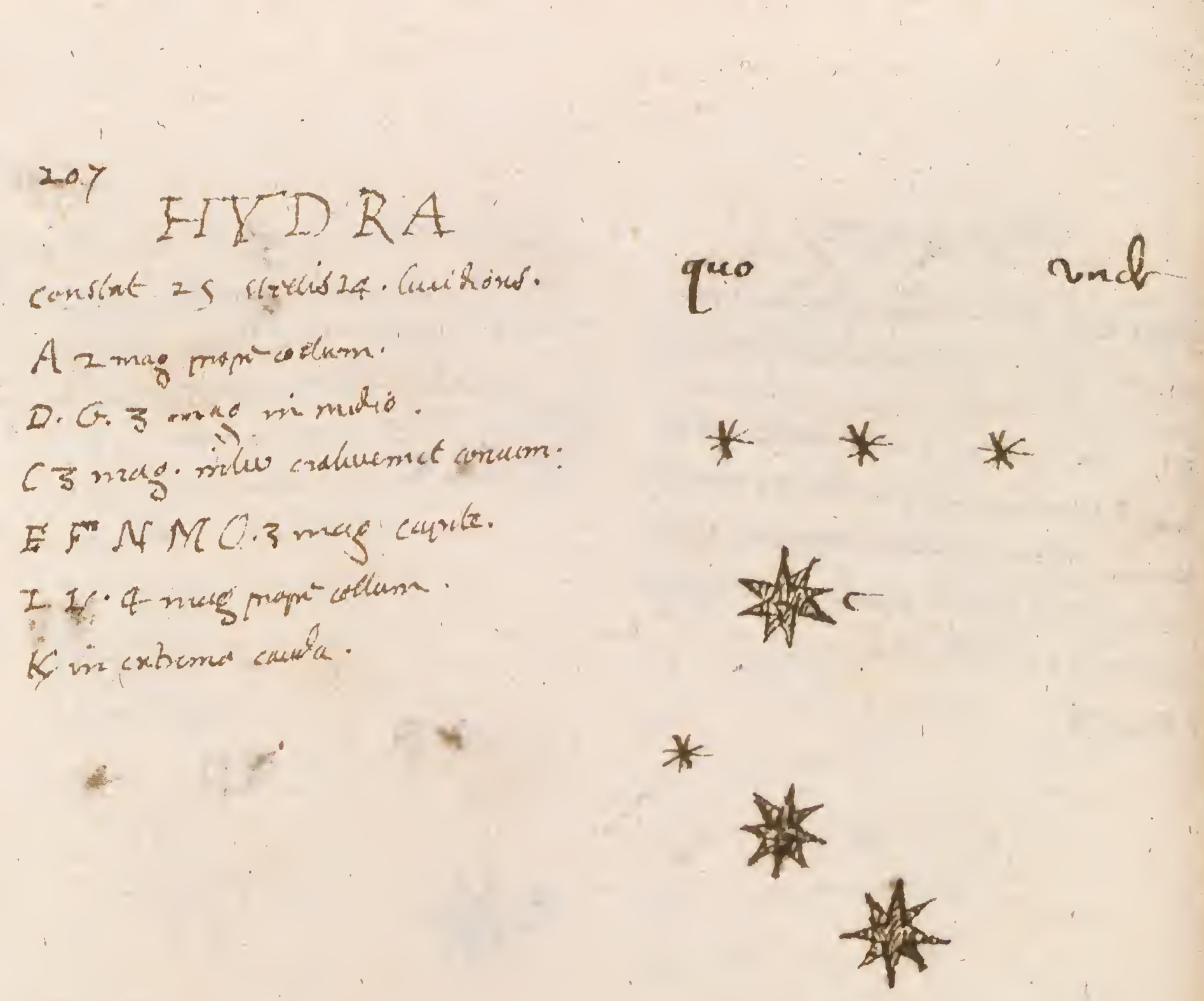

CORVVS.

Stellæ Galut sex.

A 3 mag in rostro.

B 4 mag in ala sinistra.

C 3 mag in pede

D 3 mag in pede

E 3 mag in ala sinistra.

F 4 mag in Cubito ale sinistre.

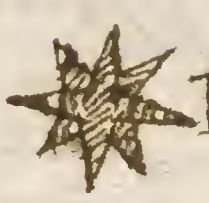

quo

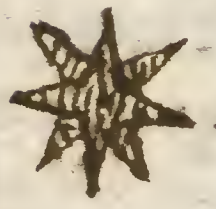

Unde

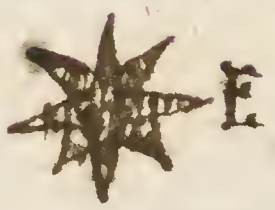

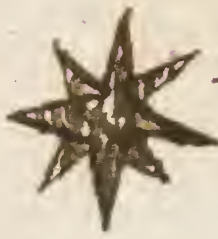

Unde

quo

CENTAVRVS.

Chiron centaurus filius saturni
a sagitta Hercules in pulsus capite
vulnerat post vim lunae Centaurj coeun-
tesque duas e collocatus et Stellas
quibus ita elucuerit.

A in lacerti dextro 3 mag.
B in humero dextro 3 mag.
C in humero sinistro 3 mag.
D 4 mag in capite
E 4 mag in capite dextro.
F N 4 mag in sinistra.
O 4 mag in humero sinistro.
G 5 mag in pede dextro anteriori
H 2 mag in principio ungulae
I in pede dextro 5 mag.
K 5 mag
L 5 mag.
M 5 mag.

LVPVS

Cycam ab Ioue ob crudelitatem
in lupum conuersus et cede re-
liquos subiit ob stellis eregulus
ob sunt splendidissimi.

A ni hbet 3 mag
B ni pdr 3 mag.
C D E 3 mag ni capite
G H 4 ni cauda.
Reliquae oes sunt 4 mag.

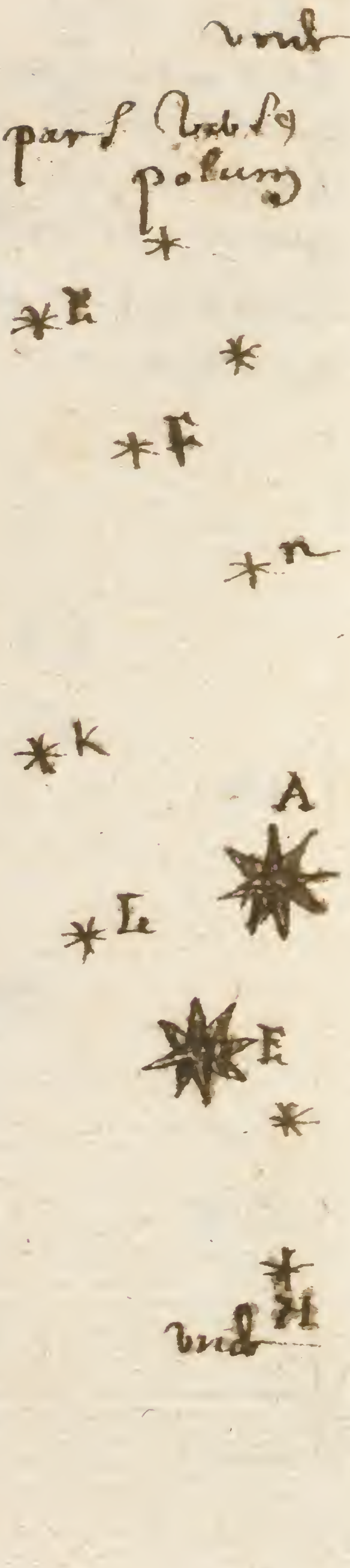

ARA

Indicat centrum ntis cum nostros
Cauis. stellæ sunt 7.

A 3 mag ni grad. d. Pola qua
apparet ni nostro Horizonte

C D F. 4 mag ni igne.

G 4 mag ni ara.

quo Vnd

E

D

C

G

B

pars visus polum

CORONA AVSTRALIS.

Est monumentum a Cassiopeia versus
occidentem ad visus semidiam
fulget & sunt claviculis

A in primario australi coronae mag

F B 4 mag.

C 4 mag.

G 5 mag.

D 5 mag. in medio

E 6 sexta fere apparet in vertice Sonzonis.

PISCIS NOTIVS

A 1 mag. foal. aquarium
B in dorso. 4 mag. C. 5 in cauda.
D. E. in ore. I K in capite.

MODVS INVENIENDI STELLAS.

Cognoscum 1ª Iram stellam Zg. Iram maiorem. deinde quæ Iubet caudam, atq; caput. nam omnes quæ sunt ad caudam Arietis, aut aliis quæ sunt ad caput h. Taburi, vel Imaginis stellam vel catalogum ad caput. Iræ maioris sunt, aurigæ — pleiades, cassiopeia, cepheus, andromeda pegasus, ad caudam Iræ maioris sunt. auchanus, fæculus, ostia aquila, cygnus, sagittarius.

Signa Zodiaci cognoscet modo — nouimus Iram Zg. Iaurum. quia ordine h. sequuntur. circulus æquinoctialis. Orionem qui tangit dorsum Arietis per orionem qui tangit æquinoctiale. ultimo nota stellas meridionales.

DISPVTATIO 8

De Proprietatibus et nāa corpōr celestiū.

SECTIO 1

an Coeli sint simplices.

CLVSO 1 Coeli constant ex mā et fōa pbr 1 ex aquis producti sunt coli. Eō mā aquarum est subfōa coelorum. pbr 2 coli sunt corruptibiles ex illis generantibus corrr.

CLVSO 2 mā calorum ē eius dem rōnis cum nostra pbr ōe ad milkenda in coelis diuersitas specifica mārē prie recitulate. qualis nulla apparet cum maxe uptitudinis ō infundendum in mām id in foam vel in diuersum potentiōnis contrariū

CLVSO 3 fōa caloum est diuersa specifica a solis elementaribus pbr ex opōne numer propriorum diuersitate ex quo diuersas fōas habentes

CLVSO 4 caloum fōa ōē aa pbr ō dicunt. pbr. qua lata ō longitudinem qua ō curuant non retinentes. ō sensibiliū vbi sentiūs, nr rōnali qua motus regulares sunt ab intelligentijs dō manifestata sabent cursus suos itam ordinatos.

SECTIO 2

De Propriet. caloum.

CLVSO 1 Coli sunt incorruptibiles ideo rotundum maiorem pbr quia pro tota parte dum manserint ydē comode signantur ex mā celestis est habuit aliquam crassitudinem mātis nem

CLVSO 2 Stelle accipiunt lucē a sole, luna ab ipō obscuratur umbra terre, Dnus d. mansiones sunt luminosis qua vicinores soli. obr. planete saturnus Jupiter Mars Venus et mercurius ab ō pcedentes.

obr. Sol ō apparet moueri ō tollit nobis solem et reducit in sole maculas.

CLVSO 3 coli sunt solidi quib stelle permanent ut clauis affixe sunt.

CLVSO 4 Stelle sunt rotunde. lune ob iam rōnem apparet cornuculata qō ti alie stelle apparent angulate. ō ombre et syntillatiōne.

CLVSO 5 coli aliqua parte lui sunt leue aliqua denti pbr. quia alie partes sunt clariores quod

ombus ex sensibilate. q̄ plus lucis luminent.

SECTIO 3
De Influxu cælorum.

CLVOR cæli influunt in inferiora. hinc de auctum varie creatur & dirimit plantas &c.

CLVO2 cæli influunt vel pro lucem vel pro qualitates suorum natas quas influentias vocamus ple alioqui aquam in distans cum sit de productis aquam in diversis partibus terræ: q̄ to obliquior erant cæli pro hanc sublatam agant tra cum qualitate. ut ioni qui pro scam sublatam agit dum calorem producendum. alium ignem.

CLVO3 Cæli to prod aquam & solis ædia nostra &c. quam saem &c. Φ ex plant titulus to formatus t mi mile. Ψ & cultrum sulti similiand to formatum et titulum nī mile.

Φ2 phœnix aus nascit ex cinere Ψ fabulum et deus eodem tempore bilos ta plures phœnices.

Φ3 nascuntur aus ex spuma maris Ψ &c. aus impropriat aquam

CLVO4 cæli producunt pottent ic solis ædia impropria ut cæ instrumentalis by varias mutat &c. plr. Indicunt inquietudia talia ædia impropria ex quibus fiunt progenitor potuit dispositio. ut lapides.

Φ cæli o sunt ædi to o continent ædi quales salent lapides Ψ cælos continue disponentis ad corpora salium ædium & rerum supplum offerum cæli primi potis ad stil.

SECTIO 4
An cæli Influant Voluntem

CLVO cæli Indirecte agunt vi voluntatem liberam sorrimi. plr. aqui Indirecte in voluntatem et producunt aliquid exquo liquitur

offerat to cui pro audiens to & Claspsemia o pendet diuite ex vento tamen qui tali ornant ventos tuo ventos flut sto Claspsemit, ni autorem ventorum tuo cæli in diuite influant in Claspsemia

Φ Judiciarii practicant actus libinos Ψ caulo N. Comitis valde &

SECTIO 5
Quid ex astrorum aspectu prædici potest.

CLVOR nī naalit d meteoris pronunciant ex calorem aspectu to Imbres Scyphos ventos &c. quia talis offerat salent meteoram cum suis cais

CLVO2 offerat contingentes quibus pendent a nobis o pottent circa cognosci ex astrorum aspectu plr pt tabulas aquæ tam politi altis & aut tabulas.

Φ posuit deus hydra ut offenderet signa Ψ ut offent in hyemem meteoram c. contingentem N.

DISPVTATIO 9

De chiromantia

χειρομαντεία

Si nati sumus nocte manus sinistra è inspicienda.

si nati sumus die manus dextra inspicienda.

A Linea mentalis sive fortunæ
et Cinaramis
B Linea vitæ sive cordis
Jupiter 24 Saturnus ♄ Sol. ☉
Mercurius ☿ Venus ♀
Cimbiana.

SECTIO I

De linea mentali

LINEA mentalis sive sortiens cuola et concava denotat malam — valetudinem. longior et rupicient mentē tenuis indicis auguit ingenium tēs lentum. si pallida tempuamentum debilem et timorandum. intuentis. illius nisi boni pmagoiunt si rami illius pubibus abundant ad mentem — tenuis pollicibus similes sinistra et dextra pollicibus eadus. si duidiue tactus pabpuos eadus. si duidiue tactus saturnium ad ~~med~~ medianam pa pagit mortis pericula si nimis mentē mouuerit et mentalem appauant obliq3 lethgia rubra indicia sunt assimilatum. si crux tendit ad mentem tenuis indicis sinistram gonitiam dicit indolem tenuiam. si mentalis angulum efficit a fidam. si mentalis cum indicis ē periculosem cum mediana indicis ē periculosem et molestiarum., si qua linea enatens a mediana sinat mentalem pertinū auguium et periit si cassiuecata lub finem. si ortus e tibali significat dolorem intestinorum et mortem molestam. Duo cruces indicant bonfiā Solis sortionis tactus tactus sue et sunt felices alias infausta.

SECTIO 2

Vinea vita. 88

BENE expressa proportionata

longitudine tali laudi denotat tales longeam et fidelem cui labor et mors notat malam mundi mam; si plumbea rinea et prodituus. si macula rubis distincta impudicitiam, animi mali motus et mortem violentam.

Circa finitio in angulo superiori auguit ingenium acuti mutabilis. tortuositas notat talibi dabilem prope sanguinis ruptiones et tus formatrices rami ad tolam tendentes notant ab undantiam spirituoli sanguinis, tui ultra. et tiuualitatis, si rami retrahentes sui nisi dextram tactus notant spiritum et sanguinem male sanos et periculum ē a capite.

Circa intersectiones augurant morbos propter infirmitatem temperamenti. cum crux cum quibusdam signis tactus angulum mediana et tibialis et semper pectini auguiii infirmitas impudicitia. infirmitas mortis violenta. et rubem nota in concursu intersectionis ē tibialis duo orticuli in modum oo super lineam ē tibialis auguent cruentam mortem tibialem auguent. cruentam mortem. si tibialis cauli crus nisi non. si tibialis et mentalis coniungantur signum ē capitis amputandi.

SECTIO 3

Obliqua.

Sine naalis sub longitudinis et angulo nitido tendit tibiali indicat curtum nitidum et ingenium

Stellæ Indicia auriculorum
Linea orta ex utriusque Tuberis
animalium notant sonoris diuitias
turbulentiæ difficultates ex aliquem
affequendi: Linea Tuberis alios
Gyros & fuerunt

SECTIO 5

Triangulus & Quadrangulus

Triangulus Cor formatus angulo
nullo ad spatio plene inimit sonum
tempora mentem animum audac
et nitidum.

Quadrangulus concavo sermones malū
corporis habitum et animum solutū
si Tuberis conamum manus Tibialis
et mediana Triquetrum Tuberis.
Indicium Tranquillitatis
et Tuberum Sinus sanguinis et
Ventris.

Quadrangulus si plures cruces
saluat augent dignitatis Ecclesiasticas
sic eruent edicit.

SECTIO 6.

De monilibus Linea.

Linea brevis Dentis e monile benuis
denotant animum amen habitum.
si alia linea brevi Tenuis
sonum Tenuis: monile Tenuis
sine nigris et colorata, Indicat bona
fide.

Flexus Linea curuis
digito augent dignitatis. sic monile
Tabis cruces denotant sanctitatis et
filios.

solers, si longius producatur non
Tenuiata audaciam et Tebesamentia
Indolis. si curuior & exiens Tolo
Tolum notat timiditatem tenacitatem
ac prudentiam si minuatur Tubis
morbum sine Tristitiam si curue
atur in multo manus sanguinem
calidum et Indolem proluuiam sus
Tabitudo et color tempiualis & tempora
Tabis contrariam Tenuitatem pro
pter spiritus cranialis Tenuitas
Tenuitatem cerebri. Tenuia cutis
ramos Indolem spiritalem Tenuitatem
et plurimum calorem si crassitia
Tertiana notant spiritum
Tertiana augentur Indolis malignæ Tristia
rus turbulentia Tenuis notat Tristitia
notat Infortunia et crudel

SECTIO 4.

Restrictio

Nitidæ & boni coloris augent bonā
temperamentum. multiplicata re
quatuor ramos cingendo totum brachiū
longiorem Tolam pollicem sinistrum?
fortunam. si producat ramos ad
medium manus prosperat Tenuitas,
si minuatur Tubis mentem Tenuia
augentis Tolos. Insaniam Tenui
tatem, si curuatur Tubis mentem
minuit malum ab similibus.
Linea curuis e brachio et brantis
attributionem auxilium. fugas pugnatio
ones significant Tenuem Tubis Indicant
morbos: cruces Tubis attributionem.
sinistra & plures Tenuia urbs. et

217

In monte Saturni via tristia. In monte Solis timor nitidos augurii libertatem. in monte mercurii dementiam ingenium. in orbiculis eloquentiam.

Crux in ultimo orbiculo paupertate Lunæ hepatica et colorata et pandis nolata difficultatem stomachi li nubes turbus turbatem augurit dolorem capitis, li turbus matrimonium tristem in monte Lunæ stella augurit improbitatem.

SECTIO VIta

De Reliquis nolandis

I manus alla sigilli augurii color dilicatus, color mediocritas augurit bonum tempus tranquillum.

2 turbus ad caeli dividunt summos crallos: qui li ultra Cluntz sunt improbi. manus auctior indicat tram sigilli auctis robusti laudabilem, sigilli longiores pueriles difficultatem.

3 signus orbiculus cum trace non pueniens ad Alamum orbiculum annulavis augurit tristitiam.

4 si nubi sumus die subpicium manum dextram si nubilus tram

DISPVTATIO 19

De Horologiis

SECTIO 1

De horologio horizontali
& modo describendi
Quadrantem circuli

DVc duas lineas A B. C D.
ad angulos rectos secantes ad modum
circuli cruris
2° cpuncto E. Inter medio huic
circulum circuli licet magnitudinis
& rectis eadem aperturâ circini
sicut diametro huic circulum c
puncto C. tabulam similiter cpuncto
K & ut tibi libra altius lineæ A B.
sit punctum Horæ sextæ tum ex
parte & quartæ ex altera tum ex
alio puncto Intersectionis duas alios
duos circulos ut sabeas septimam
& primam ex una parte & ex alia
3 decimam & quintam.

3° ut sabeas decimam ex una parte
& secundam ex alia duas lineas
circulum e puncto I ad punctum
L & ex K ad B & ex alia parte
ex B & E aut I & M & tibi
sic altius lineæ A sit sexta lineæ
nda ex una parte & decima ex
alia
4° ut sabeas sextam & quintam

duas lineas parallelas lineæ
æquinoctiali C D quarum & tabu
lam & centro li maiori
Longitudo stylo & media pars
diametri. E I. & fiat ibi ma
puncto P. latus & circulo poli
paro Gallico 43 & semis
5° tibi lineæ æquinoctiali tot
sicat circum ex una parte &
sora & ex altera tabula
& tabulæ licet in sequa
tabella.

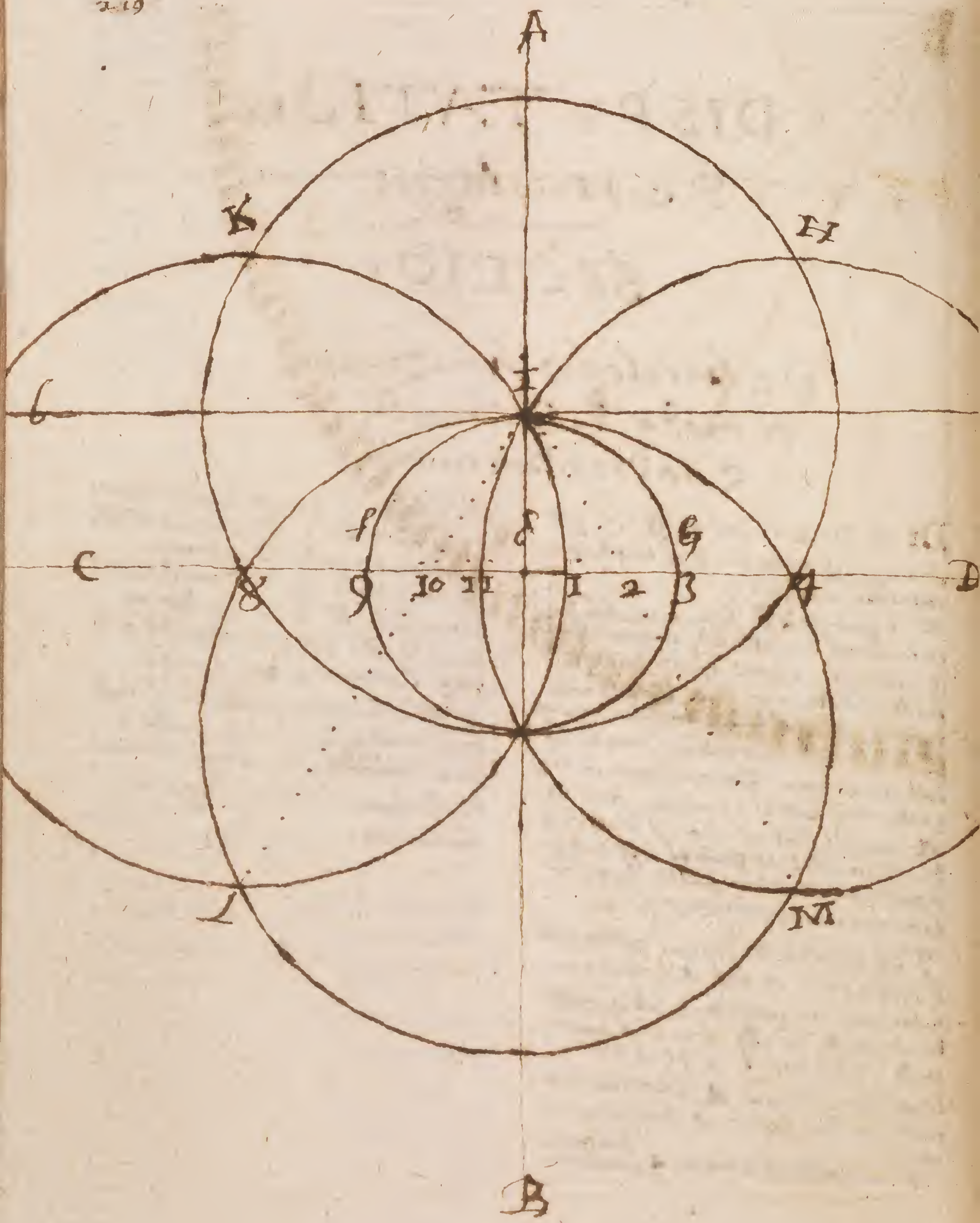
A
K
H
C
D
f
d
g
8
9
10
11
1
2
3
4
L
M
B

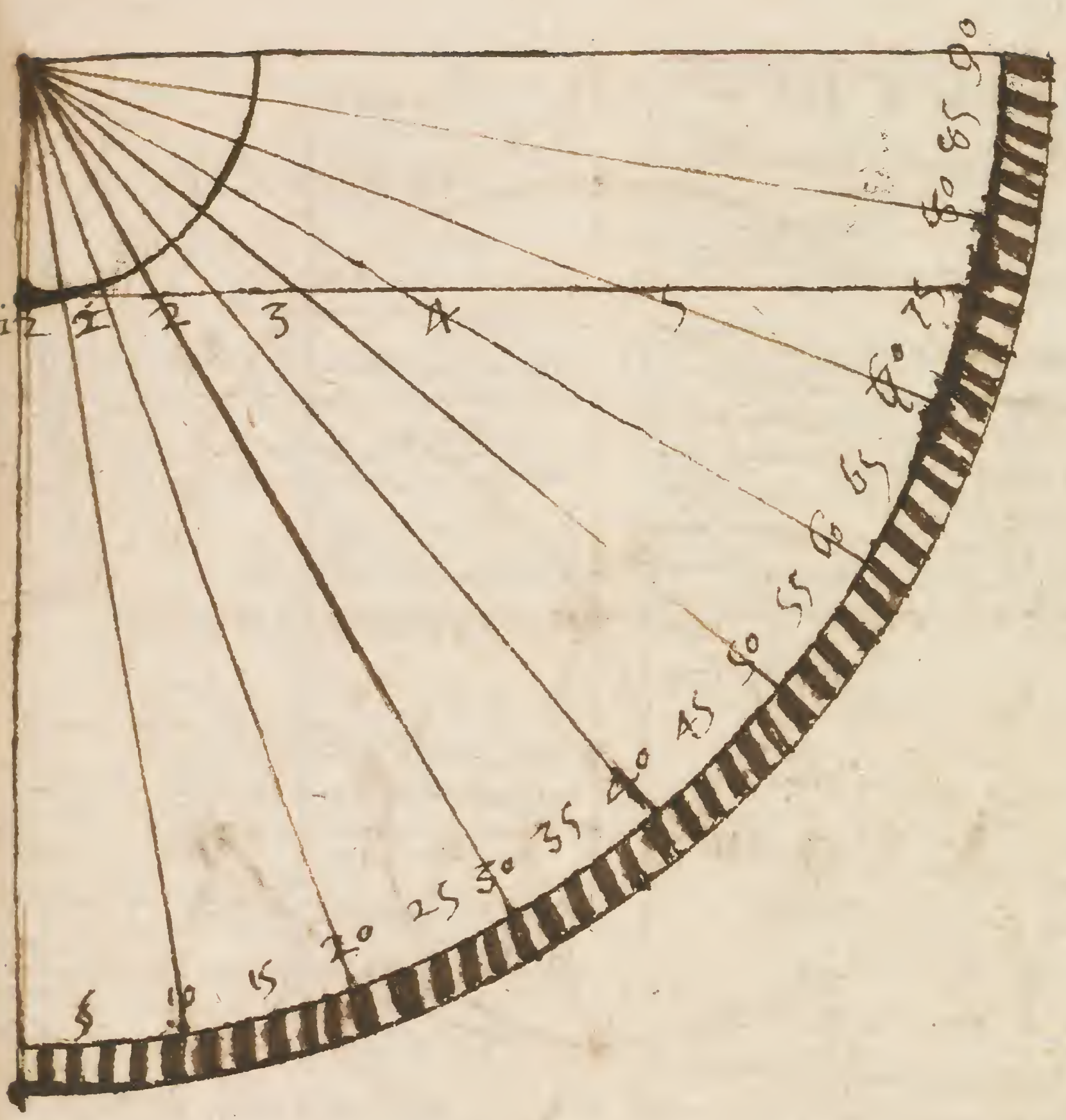

Dicuntur illum primo minores
paulo aequales Brinde Inam —
quamq; illarum minor alias tres —.
Brinde minor Brinde illam mi-
quinq; Tuxta Tubiculum.

In ternas ternas, minor
pollen quinas.

notabis numerum pro Denominatio
ne quinas.

Hic quadratus inveniet ad —

sumendam Equationem poli
ut Ogive altia 44 ducendo lineā
a centro Brinde ad Solsticium
Sm Zonale sumendo distan
tiam quindenos quindenos gradus

SECTIO 2

Horologium Lapsile

Primo confic quadrantem aequali
rumq; diuidatur nonaginta partes
aequales

2 Distaam AB. diuidatur in 9
partes aequales pr tribuat horis —
primus aiculus uit candi krundat
primus aiculus Arietis, d tribuis capricorni si facias
semicirculum aiculum es, qd si maior sauti
late uelis fauet limbat rotat primus
aiculus circulus centrum uitaiculus
capricorni krundat, quibus horis
caueri

Adnota diuidatur a signa sis
uoticulis expressa.

Sunt aries taurus Gemini
cancer leo uirgo
Libraq; scorpius arcitenens
capricornus amphora pisces.

ϒ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍
♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓

Sume altitudinem solis circumferen
tor quolibet hora ad altitudinem
poli regionis tuae ut ♎ Albae 44.

CANCER ♋

12	11
69 30 min	66 ♌ 5 min.
10	9
58 ♌ 2 min.	48 ♍ 0. 2 min.
8	7
37 ♍ 22 min	26 ♎ 0. 36 min.
6	5
16 ♎ 5 min	6 ♏ 6 min.
4	
3 ♏ 2 min	

ARIES ϒ.

12	11
46 ♈ 0 min	44 ♉ 1 min.
10	9
38 ♉ 32 min	34 ♊ 34 min.
8	7
21 ♊ 5 min.	10 ♋ 34 min
6	5
0 ♋ 0 min.	0 ♌ 16 min.

CAPRICORNVS ♑

12	11
22 ♑ 30 min	21 ♒ 7 min.
10	9
14 ♒ 7 min.	10 ♓ 55 min.
8	
3 ♓ 2 min.	0 ♈ 0 min.

4° applica illas altitudines solis
singulis aiculis designatis ♎
pro hora 12 mi in alo caueri
applica regulam centro A quadrantis
dni gradu 69 d medio gradus
sequentis d ♎ regula lineolae aiculi
caueri nota punctum. Simulatq; fac
ri circulo arietis d capricorni
applicando regulam centro quadrantis
d gradibus designatis pro singulis
designatis ut datis horis illi punctis
inuenias centrum alonum ♎ pro
hora 12 capricorni aiubis d caueri

A ducta hunc modum primo
pm̃ pedem aquti circini m
puncto supputioni d duc semicirculu
drinde eadem apitudine pedē
pdem circini m puncto nisionis
d duc alium semicirculum et
postea lineata eadem apitudine
cūlini duc alium semicirculū
qui bradat alias duos semicirculos
m̃ puncto A et B. tuncio apuncto
supputioni applica rigulam ad punctū
B ducturq̃ a puncto nisionis ad
punctum A et tūc illa ducta linea
h- bradabit aut centrum trium
punctorum.

5 pro hora quinta scrobina que
eadem ē cum hptima matutina
ut habeas hujus punctum
hui⁹ quinq⁹ & radius extra q̃
quadrantem circuli.

6 pro hora sexta fi tribus hujus
punctum hui⁹ septem gradus
circuli Tauri d illo & gradat pm̃
extra quadrantem in circulo
Scorpionis

7 pro hora quinta matutina
ut habeas hujus punctum
hui⁹ spatium ab Tropico circuli
arctici vsq⁹ ad horam septimam et
hanc sic supra eandem circuli
extra quadrantem.

& ut innotescat quo die sol
Tropicum hora matutina
tangat duos circulos

Arcticus A Bella Bonus
Conspicuus circus
Celesti Dubius Cura Bonus
Adra Tenebris

Explicatum huic quem locum
teneat cuiusq⁹ circuli circa
Tropicalem et sunt numerum
Duo Gigantes exp⁹ ultima tau⁹
Centaurus cuius linea Tropicalis
19 quia obtinet in Alpsalto —
locum 19ᵘᵐ et sunt ō tant adstantes
20 numeri et reliquis.
9 pone situm descendent e
contra quadrantis q⁹ plumbum
deprimat cum gemma mobili
quā applicata dicti mentis et
sumpto radio solis perpendiculas
dabit tibi horam quotidiam
tuā figuram.

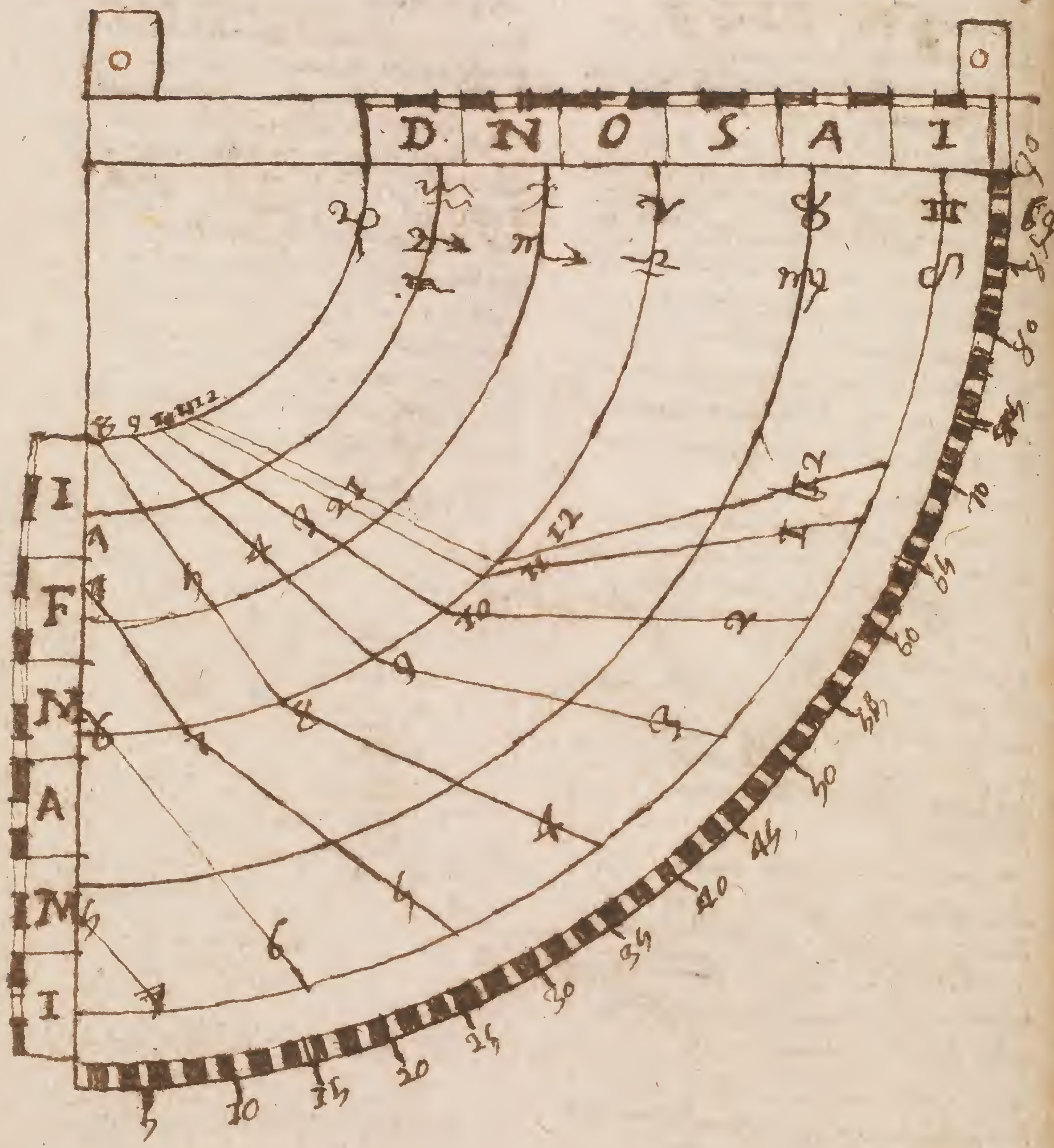
O
O
D
N
O
S
A
I
I
F
M
A
M
I

SECTIO 3

Crux horaria Ex duobus circulis.

Primo ducatur circuli A B C D ad angulos rectos ex puncto mutuae sectionis sui circumferentia semidiametri aequinoctialis

2 ex quatuor punctis A B C D seu quatuor circulos ad ipsum ducendi 12 partibus aequalibus

3 ex causa illos in tela linea primi mobilis numerum constituimus stylo

4 ad latus semidiametri C. nota omnibus latitudinis. in circulis B D in nulli e ~~sunt~~ sunt sexta in alijs vero sunt duodecima.

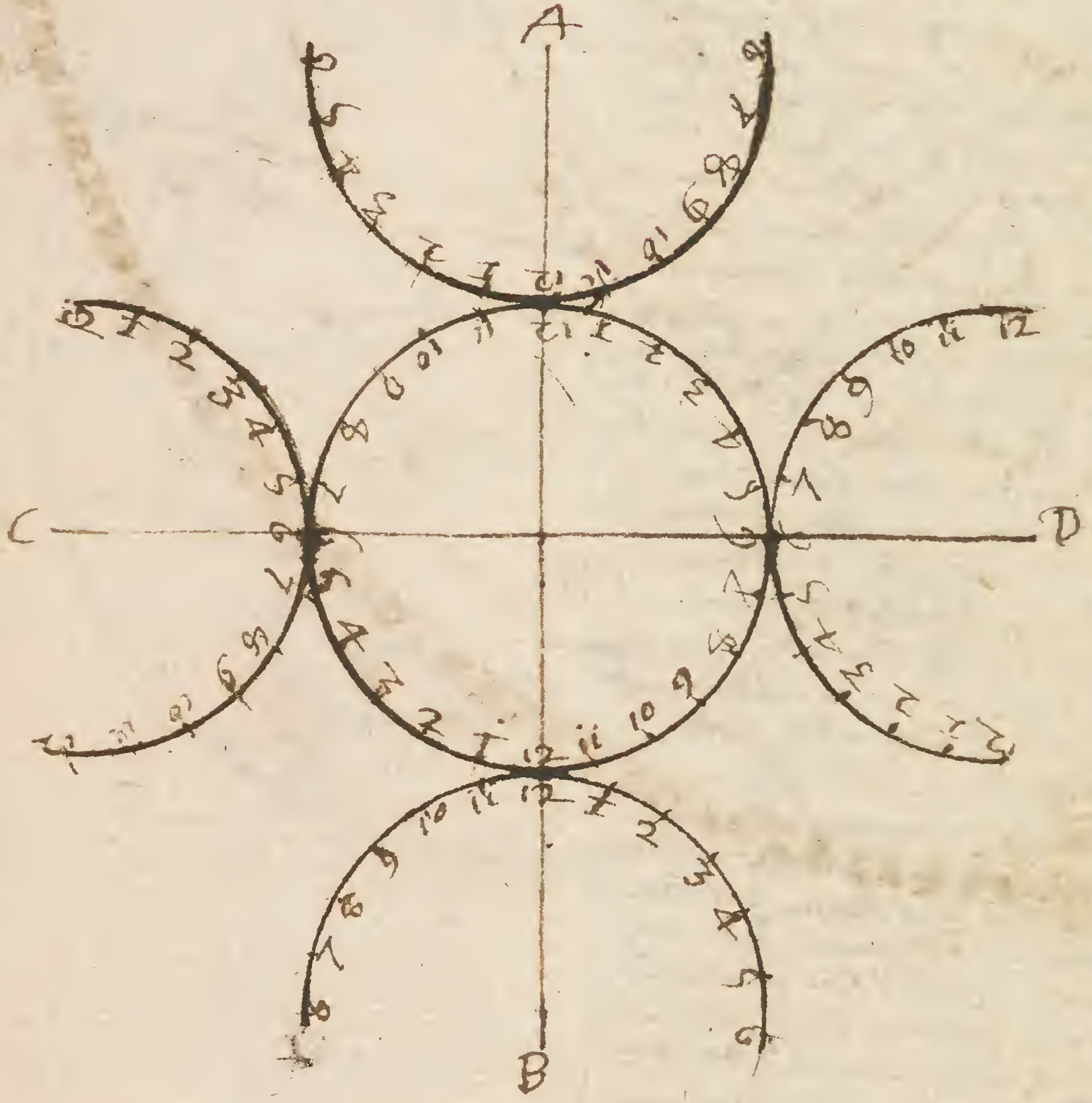

SECTIO 4
De horologio nocturno polari.

Duc circulum A B C D. cumq; diuide mi in duodecim partes aquales per diametros lineis

2 Duc circulum spatium separatum a circulo linearum cumq; diuide mi in 24 partes aquales

3 In hoc in parte manubrium infigatur cuius capiti Zodiaci prominens quae stimulum stellam pro polari ad malum altum reputa e, sei elige altissimum gradum circa 45 gradus scorpionis vel 21 nam sol pene hunc gradum meridiem obtinet manubrium ut infigatur obliquis · D ut ait meridiem oppositum nubium nocte linea diuidente illo circulo in 24 partes aquales appone indicem A et centro saltatim et centro saltatim extra circuli limbum circinum foramen in centro instrumenti A circa ad animatum rotabit spatium.

Tum per foramen A aspicias stellam polarem et volui indicem donec per idem foramen Andromedae stellam lucidissimam videas in summo australi huic mi circuli ex qua ad polarem ducit pl. linea recta et inuenies stellam alteram stellam eadem et patent multo conspicuae quo sunt Zonalis

eaq; qd loco altitudinis polis sumendum et mul complementum quam si circa sit 24 complementi sol spatium inuenies et numerandi ab eo loco ii sit prima.

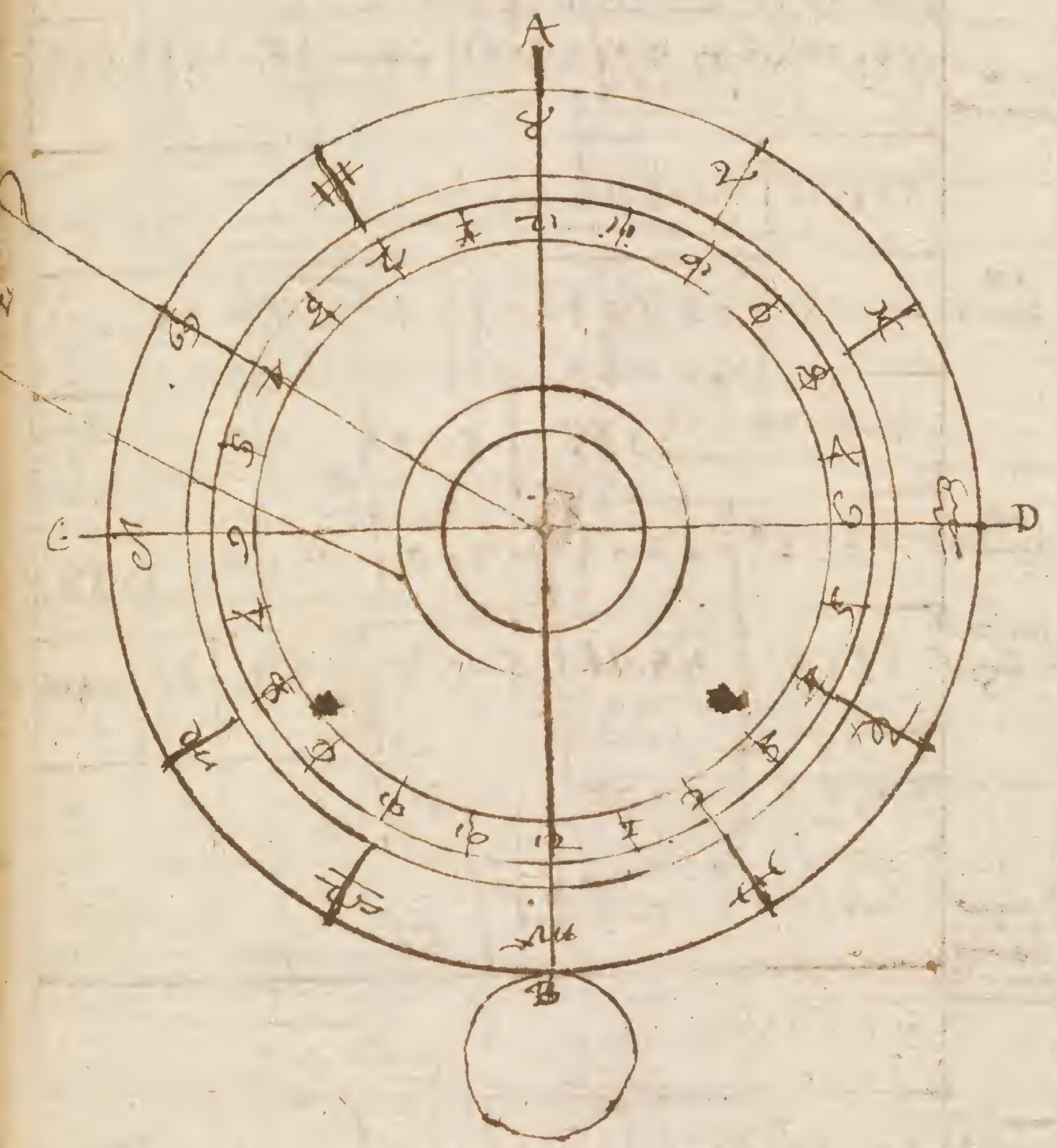
A
D

Tabula altitudinum Solis tro singulis horis

a meridie	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
a media nocte	12	11	10	9	8	4	6	5	7	3	2	1	12	
69	gm 5	gm 5	gm 5	gm 5	gm 5									
pro Cancro	73,30	68,34	58,8	48,16	3,24	26,27								
	15,47	5,39												
pro duabz	67,12	63 58	56,5	46,7	35,27									
	34,24	13,34	3 10											
pro Capricorno	23,30	22,5	18,0	11,4	3,38									
pro tauro et Virgine	57,30	55,11	48,30	39	34	29,24								
	18,43	7,58	2,31											
pro Sagittario et Piscibus	25,48	24 21	20,10	3,44										
	5,56													
pro Geminis libra et Aquario	34,30	32,51	28,10	21,0	12,21	2,31								

pro Elevatione poli 45

12	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ii	12
12	ii	10	9	8	7	6	5	4	3	2	I	12
g mi		g m		g m		g m		g m		g m		g mm
64, 30		65, 17		57, 31		47, 46		37, 19		26 44		
16, 23		6, 33		2, 25								
65, 12		66, 16		54, 58		45, 31		35, 10				
24, 35		14, 8		4, 9		5, 2						
56, 30		67, 27		56, 59		47, 49		39, 7				
29, 10		16, 41		9, 6		2, 12						
25 30		20, 9		16, 4		10 10		2, 25				
24, 48		23 23		19 18		13, 0		2 25				
53, 30		31 54		24 20		20 26		11, 51				
2, 12												

pro Elevatione poli 46.

12	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12	ii	10	9	8	7	6	5	4	3	2	I	12
G	m	G	m	G	m	G	m	G	m	G	m	G
62, 30		64, 27		56, 50		44, 30		31, 15		26, 51		
16 40		7 0		11, 40								

pro Tauro et Virgine

55, 30	53, 13	47, 8	38, 40	28, 56
18, 38	8, 15	0, 33		

Ero deminid at pro Cone.

64, 12	61, 25	54, 23	45, 11	35, 8	24, 39
14 13	4, 34	4 27			

Ero sagillario et equario.

25, 48	22, 25	18, 26	12, 16	4, 27

Ero scorpio et pisciu

32	30	30, 56	26, 56	19, 45	11, 22	1, 53

Ero Leuaone Foli 42

12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12
G	m	G	m	G	m	G	m	G	m			

Ero caprero

71, 30	67, 41	58, 59	57, 25	26, 18	15, 28
5, 11	4 14				

Ero capricorno

24, 30	23, 3	18, 52	12, 25	4, 14

Ero Ramo 24 anete.

59, 30	56, 48	49, 49	40, 25	29, 50	16, 47	4, 46	30

Roma 42
Arelati 43 m. 20
Auenioni 43 m. 52
Bitoni 45 m. 30
Burdigala 45.
Cenomi 43
Tullico 43 deinid
Coralinio poli 44

Lugduni 45
Lutetie 44
Massilie 43
Mediolani 43
Morinii 43
Narbonn 43
Remanchi 43
Tripolis 47

Rhutenis 45
Vienna 45
Tudini 47
Cadurcor 45
Augusti 43
Tolosa 45
Nemosi 44
Rotomagi 49

Hadenus de Horologijs

LIBER
QVARTVS
PHILOSOPH
LÆ
siue DE
Elementis
Meteoris
Anatomia
Generaõe
& Co.

DISPVTATIO I
De Elementis
SECTIO I
Quid & quotuplex sit Elementum.

CLVO 1 Elementum ē corpus simplex ingrediens quotlibet primas qualitates Cōtr. Ex simplicium autē mixto addibus salunt tantū quatuor primas qualitates alterius vel diuersas ab aliis quas habent quatuor primas qualitates & ignis habet tantum calorem & siccitatem.

CLVO 2 Elementa constant mātā & fōā substantiali & quidem mātā quantumlibet mutatam in mixta. fōā autē talia quia retinent attributum hi primi ad temperamentō.

Φ Dicimus elementa corpora simplicia & ō constare ex mātā & fōā. Ar. N. contrā quia dicimus simpliciter tantum qđ ō constent ex qualitatibus ut mixta.

CLVO 3 Sunt autē 4 elementa terra, aer, aqua, & ignis pbr. cuius contra Davi ignem in turre, an vi concauo lunæ mox. Vide Cebes. Aer. pbr ex respiratiōne & vitā ventris medii cum ambulamus, aqua Davi & Sancta Sanctā. Davi aquam et turram pbr. cuius

SECTIO 2
De situ Elementorum.

CLVO 1 Terra ē in centro Vniuersi quæ cum aqua sunt Vnum & globum quem terram vocamus terra quidem sunt ambit aer, aerem ignis pbr. quia elementa sunt grauiora & similiter possunt locum alicui terræ & quæ sunt elementa grauissima. Aer autē ignis leuissima & aqua & terra. inter se centro Aer ignis supra eumque ignis sit Cœlum. aer autē supremum.

Difficultas an quatuor terræ fuerint Vnum & locum pbr. quia si aqua haberet terram ō haberet locum similiter & plantis. & nullo sustat supremi locum & terram.

Φ 1 aqua fluit supra terram. Pk oem N. aliq C. montes & alli ascendunt altitudinem maiō

Φ 2 tota ē aqua grauior Pk aliqua C. & N. nam nisalia fluitant sic dico aquam & terram salua Dei centrum grauitatis.

Φ 3 nautæ vident terram & prius Pk & acidum ni oi & bo & Vna pars ni aliquo & duabus alior. alia licet sint æqualitas circulo a centro Vnde Pk vident terram & oculo C. a centro Vniuersi N.

Φ 4 ab altissimis montib. oriuntur fontes Pk Davi adhuc mobiles altiores & aquæ circulos.

SECTIO 3
De figura Elementorum.

CLVO Elementa sunt septem volun
da. ꝑ͡r propter.
I° terra ē rotunda quia equaliter —
vtrinq; ꝑ͡r partes confluunt ad centrum
II stellæ ō oriuntur oib. habitatorib⁹
terræ eodem tempore.
III quo acedimus magis ad Septen
trionē attollitur.
Ø In terra sunt montes et cauitates
Ꝓ͡ ē irregularitas — nō prohibent tamen
mobilē ut ꝓpositum ꝓbat supra globum.
Ꝓ͡r aquam ē rotundam.
I quia nauis procul videntibus summi
tatem turrium.
II quia magis accedimus ad polum
elevatior polus ut cernitur in terra.
III aqua de terra fluunt ad ē globum.
Ꝓ͡r aerem ē rotundum quia ex
oi parte equaliter distat a centro.
Dem hi dicunt qui aquilonē vocant
q̄ maxime ꝑt ut altissimum cum
q̄ maximo ꝑt ut altissimum cum
obtineat.

SECTIO 4

an Septem circi coniuncti luna.

CLVO Datur. ꝑ͡r concursum
lunæ ē spatium inter eclipsim lunæ
et sphæram aquæ atqui hic datur
ignis ꝑ͡r. ignis sursum tendit ad
sphæram lunæ supra aerem ē
supra aerem ē sphæra ignis
Ø I ignis ascendit Ꝓ͡ motu —
violento c. mali n.
Ø 2 ignis comburit et lucet
Ꝓ͡ ob partibulum nr combustum
aquarum.
Ø 3 Indigent vel pabulo Ꝓ͡ 11. quia
remotus ab agentibus extrinsecis
combustibus hepto

SECTIO 5

De 4or Primis qualitatib.

CLVO I Prima qualitates sunt 4or
calor frigus humiditas siccitas. diun
tur primæ qd ex illis reliqua oriantur
vt calor ut. d. qd sint propriæ elemen
torum quæ sunt propria rerum principia
CLVO 2 calor ē qualitas congre
gans homogenea, et dis gregans
heterogenea scilicet ni gravitatem
litatis quia calor congregat omnia
ni unum totum et gravia in alium
sit cava humani qui sint capitis et
audat calor capitis ꝓ͡ cadentia alia
humora ad anum etc.
Ø I Calor titalis congregat humorē
intra venam et frigus dividit extra
venam dis gregat. Ꝓ͡ ē animam
ō calorem qui congregat humorē.
Ø 2 Si calor nimis augetur ꝑ͡ violē
tiam ē calor ō congregat homogenea
Ꝓ͡ Imo congregat quia partes
omnes cadunt ꝓ͡s deorsum.
CLVO 3 frigus ē qualitas con
gregans homogenea et heterogenea
dat in aqua congelata in quibus
humor et pabula colligabat
Ø frigus hpavat 4or humoris —
extra venam Ꝓ͡ Imo calor humi
fumat sanguis
Ø 2 frigus exprimit calorem Ꝓ͡
pus audiens comprimendo oculos.
CLVO 4 humiditas ē qualitas
quæ suis terminis distincta continetur
et facile continuum alterius ꝛ
aut de humidus qua mobilis
ius fluvat
CLVO siccitas ē qualitas

quolibz humidi faculē contin
tiuū et difficile contingibile aliēis
ita maxime dū sicum q̄a habet
tenuitū suam siccuam.

SECTIO 6

De Qualitatib⁹ cuiuslibet Elementi

CLVO 1 ignis ē calidus in summo et siccus in excellentiplē
ionis ē calidissimus diametrum
dum tñ dr calidus in summo;
in excellentia ē siccus quia ignis
sicut dr ō salit siccitatem summe
cum terra sit siccior.

Ø 1 Ignis magis excedit quā
hora Pz per accidens ratiōne
calidi cui paratis paribz humidi.

Ø 2 Ignis facile mutat quantitatē
suam Pz N. quia semper habet
figuram pyramidalē q̄ō facit aqua

CLVO 2 aer ē summe humi
dus et excellenter calidus. plē 1ª
pars quia aer ō retinet suam
figuram plē 2ª pars quia non
ē humidus sō calidus frigus enim
consumit aerem.

Ø 1 aer facile diffingitur Pz
ob rarilatem.

Ø 2 aer in frigidatur aut in
flatu violento pariqz in media
regiōe Pz ō semper aerem ē
frigidum q̄ si alicubi sit ibi
dicam quia generatōnes et
corruptiones.

Ø 3 aqua humiditat aerem ō
aqua ē magis humida q̄ aer
Pz ō magis humectari sō prop
ter vaporem aquæ permixtos
aeri facit crassiorem di
cendi magis humidum.

CLVO 3 aqua ē frigida in
summo et humida in excellentiplē ē frigida in summo quia
nullum frigidius ē elementum
dicit sō dubium ē glaciem
remotabilē: plē 2ª humidam
tantum in excellentia quia aer
ē humidior ut potē qui facilius
calet

Ø 1 aqua diffingitur crystallus
Pz rationē siccitatis et crassitu
dinis.

Ø 2 loca maritima sunt calidiora Pz ob maiorem copiam
exhalationum.

CLVO 4 terra ē siccissima in
summo et frigida in excellentiplē prima pars horum vocabu
arida simpliciter dicit nullū
ē elementum addita constantiam ultimat figuram.

Ø 1 ignis ē magis siccus Pz
ratiōne siccitatis maioris N. rationis calet evaporantis evaporem
aquam in fumos C.

SECTIO 7

De gravitate et Levitate Elementorum.

CLVO 1 Gravitas et levitas
ō sunt qualitates realiter distinctæ
a sua subiecti primi qualitatis.

& Impulsu plr. frustra multi plicantur qualitates li forma substantialis cum 4r primas qualitates & Impulsu sufficiat ad ois effectus grauitabiles & leuitabiles alqui sufficat.

Ø 1 remanet subtilia pticularia grauitatis ut in aqua qui ti calore subtilat. Rr sed ō remanent primo qualitates.

Ø 2 similiter dicam calent ifrigidis ris ēs primas qualitates Rr ō cum tanto fundamento.

Ø 3 grauitas opponitur leuitati sed primis qualitatibus nulli opponuntur Rr primas qualitates li oppni bo frigus & siccū qui sunt grauitatem ō opponitur albedi qui sunt leuitatem.

Ø 4 in successiua sola qualitates grauitant imo male addis subtilian Eum qualitatibus Rr dum supponi

Ans. in soe ea ō grauitat Rr sola C. cum primis qualitatibus N.

CLVO 2 grauitas ē principium Inclinationis ad motum deorsum, leuitas ā motum sursum bo terra grauitat quia tendit ad centrum mundi & sic dicunt ignis leuitare quia ascendunt supra terram.

SECTIO 8

an Elementa grauitent In proprio loco

CLVO Elementa nr grauitant nr leuitant in propriis locis plr. caudam ē tendere sursum et leuitatem ē tendere deorsum alqui elementa in propriis locis nr tendunt sursum nec deorsum plr. ipsi quiescunt nec in ē motu plr corpus centra nec ō grauitat nisi aqua.

Ø 1 supponis plures locos communiter supponi Rr N. ad supponendos alleyadi a plurib⁹ et auct.

Ø 2 vel plene nec magis grauitant Rr quia ā proximis ē ad superiores aquis

Ø 3 ōo dicitur sentit grauitationem Rr quia sabulum plus grauitat.

Ø 4 dicimus plenum proximum superius ō tam longe grauitare sicut ac si infinitus esset proximum quia sicut proximus Rr sicut non sufficit premere nisi proximus Rr sicut non sufficit nisi equalis grauitatis nisi equalis grauitatis.

SECTIO 9

De transmutatione Elementorum

NOTA Elementa simbola ēs illa quae conueniunt in aliqua qualitate et auct. ponit in calore dissimbola ēs sunt illa quae nulla qualitate conueniunt et ignis & aqua.

CLVO 1 Elementa bene simbola possunt in se immediate conuerti bo aqua in particula in media forma cum ex se sit calidus et siccus fiat ignis siccitate fiat ignis

CLVO 2 etiam dissimbola plr. ō ē opus ut pulla aqua in media forma fiat prius aer plr. pt acquirat bonitatem gradum calens et siccitatis qui sufficiat ad introductionem sed ignis.

Ø 1 aqua ē humida aer ē humidus ē aqua prius in aerem convertitur Rr aer ē humidus in summo N. in quocunque gradu N.

Ø 2 ō dicitur humiditas ab extremo ad extremum nisi pro medium Rr in motu localis ē allevatus N.

SECTIO i

an Elementa maneant fealiter in mixto.

CLVO ō manent plr manu fealiter elementa in mixta ē manu sed secundum foās sublīales subfoā mixti et manu liquefaciliter ē manu secundum qualitates alqui elementa manent tantum in mixto secundu qualitates scili ut calorem frigus siccitatem et humiditatem. per mixtum intelligo corpus qd habet mixtionem quatuorum primorum qualitatum scz flos et — aliud corpus qd ō ē elementum.

PBR duo ex actiue assumptis que in mixtione requiuntur quodammodo ē, secundum qualitates, et quodammodo ō ie secundum foās sublīales.

PBR 2 mān ē tantum capax unius foe sublīalis non accidentis scz foa ionis privit foa ignis

PBR 3 foa sublīalis ō manent infracta quia sublīan ō recipiunt magis et minus: ō manent mixta cum mān quia secus, remanerent mauarum. qd si foa sublīalis sit una mān to ō dependet a mān sit tantum sit subiectum in subiecto.

PBR 4 foa elementales sub foa mixti sunt in statu violento scz ipsa foa mixti ē in statu violento quia temperamentum ionis ō ē temperamentum flois nec temperamentum flois ē temperamentum ignis

Q elementa manent secundum foas sublīales BR N. manent tantum alterata BR N. pbas mixtio ē milli gradum alterationem unio BR in subiecto quali C. foali N. id ēsse ipso qd elementa uniuntur ō insultat mixtum hō ex alterō uniōne ō illius alterō et ex alterōne ad patrio introducitur ad foam mixti que partis foas sublīales elementorum

INS si pertantum elementa maneant mixtum. BR ō dei mixtum secundum foas sublīales sed secundum foas accidentales.

INS ita mixtum manetur in modo quia accidentia unius mixti maneant in alio mixto BR N. paritatem quia illa accidentia ō subiectum primario mixto hō elementō

INS mixtum qd qs constat ex his in quo ultimo resolvitur BR constat ex qualitatibus sed foalibus C. foalibus — semper N.

INS in ignō ē ignis cum aliquo dicitur BR generari de nouo, ē aut cum fumat BR fumum ie corpus sensibile ē aqua cum plorat BR aqua ex ligno tinctō ie aut mentum ō ttia dicit speciale mixtum. ē ttia cum intelligitur in cineribus BR terra ō ie cineres ne cineres terram sed speciale mixtum nam terra sed speciale mixtum. ō tangimus tabacum in cineribus.

SECTIO ii

an frigus et siccitas sint negationes

CLVO ex frigus ō lambū nocat caloris plr. negationes ō producunt effectus positivos alqui frigus produxit effectum positivum nam afficit sensum mouet calorem ō sensibus negatio BR negationis ō calor sub sensus exteriores.

CLVO 2 siccidat ō ē tantum mē
nzatō ḡumiditatis p̄tr. similiter
ptr. aluō ō ē nzatō tantum cuius
effectus ē politicidō nam qua tant
sicca siccant tenacitatē fōuuant
Aer̄is vocat ḡumiditatem et siccita
tem potentiās qualitates q̄d sint
tam potentiās qualitates q̄d sint
minus actiuas q̄ calor et frigus ō q̄d
ō sint ille nudo actiuae.

SECTIO 12

an detur quies in puncto Reflexionis

CLVO ō datur nzatio quies in
puncto reflexionis p̄tr cum pila
proiectus in parietem ō debet
quiescere antq̄ reflectat p̄tr. ē cā
producitur nzatio producitur
motus tollit Impetus qui ḡcti-
nuebat. adhuc p̄tr 2 cum in altum pro
iectus grauium mittit occurrit
taxo cadenti ō quiescat antequam
reflectat quia aliud tollendum in
eum taxum irigens

Ø I cum pila lanceat parietem
et ibidem prosilitus dela
datus penetrāt et progredi patitur
et quiescit. Ø Secundum pro
priorem partem temporis amdui
et secundum posteriorem nedus
alq̄d dā ē in tempus nota

Ø 2 Capidi sup̄ tam proiecto da
tur Impetus ut eius grauitas
supra grauitatem Capidis nr. gra
uitas Capidis supra impetum da
tum Ø grauitatem proiectae
quia sc ipso mistanti quo sit et
quiescit grauitas agit et minuit
Impetum.

SECTIO 13

De temperamento mixtorum.

CLVO temperamentum ē complexio
qualitatum primarum qualitatum iuxta
cognitionem sōa mixti in ālibus
bonitatem sanitat. temperamentum
aliud ē ad pondus cum prima quali
tate tam in pari gradu i tam ut alte
ō excedat supra frigus et siccitatem ad
aequalitatem et uniformē.

Temperamentum diformē ē cum
aliqua qualitas praualet alijs tot gradus
calidi et quinq̄ frigoris

Rursus aliud temperamentum ē
sufficiens aliud iuxta omnimodam
cognitionem. sufficiens ē cum tali
ille sōa corpulentus et cum egrotā
mus. aliud ē cum bene valemus.

SECTIO 14

De tanto tēperamento.

CLVO quadruplex ē mixtō temperamen
tum. bonum aequum aequatum
bonum.

Illi sunt temperamenta bona in quib
ē calor siccitas cum excessu humiditatis
et siccitatis in columbi.

Isti sunt temperamenta mala in
quibus ē calor cum excessu humiditatis
istis dicuntur sanguinei mixti
amantes cibarios

Illi sunt temperamenta aquea in
quibus ē humiditas cum excessu
frigoris istis dicuntur flegmatici
et pituitosi existunt.

Illi sunt temperamenta bona in
quibus ē frigus cum excessu siccitatis
istis dicuntur melancolici et appeten
tes cibi tristes.

Temperamentum optimum aequa
tum ē solum cum melancolico
qua melancholia temperat motus
bilis abundantes.

Pluuia ē calida hūd magis humida
Adolescentia ē calida hūd magis humida
Virilis etas calida hūd minus humida
Senectus frigida et sicca.

Pluuia comparatiue ueri
Adolescentia autumno
Virilis autumno
Senectui hyemi.

DE

METEORIS

Quid et quotuplex sit Meteorum

METEORVM
ē corpus impossibile mixtum a
Graeca uox μετέωρον id est
sublime. qđ praecipue uel nobilissima
mixtura formentur in aere sub-
limi

Vel etiam ideo dicuntur ni quatuor
species

1ª sunt ignea
2 sunt aerea
3 aquea
4 terrea

Sicut participant magis de igne
uel aere.

DISPVTATIO I

De meteoris ignitis

SECTIO I

De mundi Aëreo meteororum.

CLVO I mūdi proxima ac qua formantur meteora sunt vapores et exhalatiōes. remota sunt aqua et terra: Ideoq; astronum altissima vapore et aqua desinūt exteriora vero ultima nubes sive meteora.

CLVO 2 loci in quo formantur meteora sunt loca circa elementorum formantium ēm in concavo lunæ, Ideoq; ignis, in aere, in aqua et terra.

SECTIO 2

Quæ sint meteora ignita.

1 fulgur
2 fulmen
3 tonitru
4 cometa
5 flamma vel fax.
6 capra saltans
7 cancer
8 ignis per pendulantes
9 ignis saltans.
10 ignis cadens
11 Draco volans

12 castor pollux et Helena.
13 equi vel cervi vel hujusmodi vel.

SECTIO 3

De fulgure fulmine et tonitru.

Fulgur ē spiritus ravus et sparsim proiectus

Fulmen ē spiritus densior tno ictus et totus conglobatus vibratus.

Tonitru ē sonus saltus ab exhalatōne vel nubem borboras cum ictu vel ictu maxima disrumpentium.

CLVO I hæc tria fiunt sic modo. tollitur in altorem et calore ig vapor ex aqui exhalatō ex turris vapore in media regiōne aucto ob hujus contenebratum in nubem et ignita flamma nubis et exhalatōnem exhalatō corripit ignem, ignis igneum quærit et edit sonorem quem vocamus tonitru. Si rumpitur nubes exigua tota quæ exumpitur et fulgur videtur sit nubes sic fulmen. Capris fulmineus ē exhalatō concreta in capitem pueri modum currit.

CLVO 2 effectus fulminis sunt bini qua fiunt vitales exhalatōnis ravæ vel densæ. si rara sit exhalatio —

exhauit liquorem tali milacto
dolio, aliquot horum enim milacta
vagina exsanimauit & auxumnibata
crumina, commiuit ossa illata pelli
qd per pores hanbrat & achrealat
nimia: vlsterna abhumat qd si ex
salão sit crada contrauit hyemibus
effibus conhumat solum milgrotiquum
crumina mitero auxo vsi q exhalatio
Tubiosa parit exuuiantibus & ibi
albam abhumatus, liquorem tantum
Trenslat.

CLVO 3 fabulæ sunt tauros—
aquilas & titulos marinos & longi
a fulmine. gentilat in tauros —
fulmine & flagrallo & titulis &
marinis & aquilis qui sit.

SECTIO 4.

De cometis

Cometa ē exhalatio rarilla pinguis
& calla quadam conspicua flamma
rabiat.

Locus cometarum in suprema aeris
regione aliquando inter stellas fixas
vt illas qui aspauit milgro attiopica.

Motus ab oriente occasum versus
primi mobilis. celer

Color & candidus & nigro & rubeus
& sanguineus pro diuersitate mate
riae & rarae & densae.

Figura alii crinita, barbata, caudata.

Durant saepe ē plus q sex menses

Praesagia sicutalis Cometis, sanitatis
famis pestis.

SECTIO 5

De reliquis meteoris ignei

FAX seu flamma ē exhalatio multa
in longum & latum.

Crapa tollens. ex exhalat in longi
cuius talua in mari similamenta
de polida tuuitine & caprotalim
ginem concipiunt

Lanua hui halig hui tantum
ē exhalatio Immolatis in longum
extensa tlans.

Sylua de aurientia ex exhalatio
cuius partes da tuuitine aeridre
nbus ubinon parte extincta alia
accendatur.

Ignis pugenti culauit ē exhalatio
cuius partes tallitionis accendendi &
crallionis talim efformantes remanent
sursum

Ignis fatuus ē exhalatio pinguis in
sima aeris regione quae somnus
Inhaqui tubetus & fugax appareat in
cemiteriis & patibulis.

Draco tolans ē exhalatio visiae oraculis
efformata cuius partes anteriores
flammat tomiti tudentur.

Castor & pollux sunt gemini ignes
qui furenti tempestate antennas
subsident. gallice faces S Elmon
signa. Conte nauigantes. Signus tantat
Tuus insidet & stellae aliqui instantis
omnis

DISPVTATIO 2
De meteoris aeraïs

SECTIO 1
De Iride.

Iris ē nubes roscida quæ adversi Solis radios excipiens Iovis nuncii Spatium colorū exhibet. Vt etiam Aristoteles definit aliqui Thaumantis filii Thaumantis seu admirationis a Θαυμάζω admiror qđ admirentur multi eam admirati.

Constat ex tribus proxime colorib. rubro flavo et viridi: Viridis oritur ex apparentia partium aquæ maximè rarā et purpureus ex parte densiori

Per reflexionem formantis pluvias Iridis fit in nubo gutarū rotundarū Iris nocte lunæ efficit suam tricam Per reflexionem alterā reprehendat quæ per reflexionem alterā reprehendat qđ colores albo cum splendidiores magnis qđ colores albo cum splendidiores magnis

Iris liquatus fugientes et reliquias fugit liquantis qđ oculus id contū avelus qđ mutabus mutato oculo et aqua ō apparet iris nihil in cœnubo radiorum solarium sine sit ut tantum semicirculus appareat. et signum humiditatis et fertilitatis aqua rara ē et stillant pluviæ in fontibus aqua circulantibus fiunt Iridis

SECTIO 2
De ventis

Ventus ē mixtam in pluribus ex vapore et exhalatione actum qđ aer agitat pars. quia venti alii sunt calidi alii frigidi alii humidi et alii siccī qđ optat aeri alicuius qđ alii venti formentur ex vaporibus humidis alii ex siccis exhalationibus

Clas ventorum ē sol altior et vasa corporum sublunarium permiscet

Vis motiva ē ipsa fons ebullitalis venti qui excipit omnes tres has partes mundi. nihil a corpore nisi tenue et terminentur.

Cardinales venti sunt quatuor a septentrione Boreas, ab oriente Eurus a meridie notus ab occasu Zephirus. Inter hos mediis. venti semidiurni sunt qui certis anni temporibus flant

Nubes pluvia et luna nubes et calum mare rubrum Indi sunt ventos Inter exhalationes ex quibus formantur venti

Pallida luna pluit nubilanda. Flat, alba liquat.

SECTIO 3
De reliquis meteoris aeraïs.

Vorago ē nubes opaca in medio et ni extremitate circumquaq; rara. Hiatus ē nubes etiam opaca nubes alias nubes condibat.

Aureola sui corona ē nubes quæ ō dā lucet solem cum radii circumquaq; efficiant coronam.

Virga sunt nubilenuis punctis nubis tenuibus partes in modum sui ovum.

Pavilia sunt alii solis vi nubi expansi

DISPVTATIO 3

De meteoris aqueis.

SECTIO 1

De nube nebula et Pluuia

Nubes ē adensatus vapor qui deinde aliquando in solutus in auem aliquando in pluuiam

Nebula ē nubes crassior quae humorib⁹ incubat

Pluuia ē nubes in aquam soluta si gutto sint crassiores et minutae de imbre si grandiores et nimbus

SECTIO 2

De Grandine nive et crystallo.

Grando ē pluuia congelata clausa humorē vel intra nubem vel extra quae anti pavistatim cum in firmamento ē nimis calida.

Nix ē pluuia minus glaciata q grando: an sit alba videtur quia spuma ē alba sicut nua sit aqua sit lamen nimium ē albam nq⁹ effingit nuam aquam sicut dixim⁹ solutam in aquam: hinc speciem matrem aliquando vel in aeriam nix ē nubes ex nimio congelatum formantes humiculi; foeundat agros in cumulum nix cadit altius quando pavistatim ob calorem in firmamento

Glacies ē aqua fluens concreta et exhalationibus permixta aliquo exiccata.

Crystallus ē vel spiritus mineralis vel formatus sub nimis humoribus vel formatus in terra et exprimit in lapidibus.

SECTIO 3

De vero pruina melle et saccaro.

Ros ē tenuis vapor exhalationi permixtus qui exilibus corporibus primo ante aurorae ortum et ad primos Solis ortus exiccatur.

Pruina ē ros congelatus postquam in terram cecidit

Manna ē tenuis vapor decoctus ardore solis albicata quae tenui frigore concreta labitur in modū globulorum qualis erat manna in deserto.

Mel ē ros suauior in humore collectus: apes conficiunt fauos floribus multo rore decoratos lacrymis arborum

Saccarum ē liquor ex cannis vel floribus expressus igni coctus galus et condensatus.

Olim saccarum nihil aliud erat ē ros artificiose collectus; nunc ē mirabilis cannarum.

SECTIO 4

De fontib⁹ et fluuiis

Scaturigo fontium orbis partis ex aquis pluuialibus partim ex aquis subterraneis partim ex humore parietum e montibus cum aqua et aura efficiunt humum glaciem nullus ē mons altior mari —

quam ex altissimis montibus fontes erini possunt. fontibus et aquis ex his melius ē calor odor et sapor; pro cuiusq; tamen aquae sapore; pro cuiusq; lamen aquae sunt colorales odorifera et lapidē qd transiant pro terras lucus et qd transiant pro terras lucus et mineralis abundantis: quo aquae mineralis abundantis: quo aquae ē liviora et minus sapent et odoris sabet eo ē melior.

Quidam fluuii amittunt ramenta aurea ex locis pro quos transiunt ita lapis parlolus aurifera alii fluuii conuoluunt ret mi laxa.

Fontes alii acuunt sacci, alii mutant colorē aquarum, alii nitrum alii sulphur cient; alii bitumen alii mineram, et alii medicinales et calidi qd pro minutia transeant.

SECTIO 5

De mari

Mare ē aquarum congregatio. mi publicat data ē salsedo, agitatio fluctuum a ventis, fluctuationem accidit impulsus et actus. salsedo ortus ex exhalatione mixtis corporibus et salsedine mouentibus corpus sic minorem reddit aquam ad sustentandas naues motus triplex redit ab ortu in occasum a septentrione in austrum a medio ad litus.

Estus maris ē a luna ō ut accā adaquala; quia fiat circa luna circa fluxus tamen in oi mari ō fit mensi fiat fit eodem modo inde dicimus circulum ad orbem et copiam spiritum. Vitruuius Cutonem et Silbonem Seleucum talem. In aquis nascuntur omnia maria Intumescunt.

SECTIO

De gemmis

Gemma ita formatur. corpus gemmiferum manat ad summitatē aquae maximae ascendit, paulatim vorem exigit de calo tunc formatis lapillus pretiosus quem gemmam vocamus: aiunt fulmine nupiō gemmam gemmas hiemis omnes ventus in terra dei ē pabuli Nimium lucium turris vi astrorum aut ignium pabulorum — aliquantum exquo abumpit et vi frōns ni gemmam inclusam

Gemmae sunt varicolores

Carbunculi	rubri
Smaragdi	viridis
Saphyri	serini
Margaritae	candidae

DISPVTAO4

De meteorstarris

SECTIO I

De Terre motu

CLVO 1 turre motus ē concussio turre ab exalationum copia in lustē ribus turre exitum quarentium.

CLVO 2 Pene turre motus sunt.

1 Spontanea turbatio aquarum in puteis.

2 tumor maris Sereno cælo

3 nimirum exalationum sub terra.

CLVO 3 cā turre motus sunt

1 copia exalationum turbulentium exitum quarentium

2 ignes subterranei

3 aqua subterranea cuius motus impeditur.

CLVO 4 loca obnoxia turre motibus sunt loca cauernosa calidorum minerosa pontinoma: in Italia.

CLVO 5 tempora eorum auidunt sunt ver et autumnus quia attalis calor nimius dissipat hyemis frigus constringit poros, mirum auidit nocte vel plano meridie nocte propter antipodalem et mirum quia tunc sol fabet maiorem vim attrahendi exalationes.

CLVO 6 Diuersi turre motus ē aliquando pro ratione mentis aliquando nouum pro ratione vel minori copia exalationum vel resistentia turris.

CLVO 7 Verbus turre motus sunt
1 absorbens tubus
2 subnubila quae nubes
3 transitus ab uno monte et fluuios
4 accendens nubes flammis et illud explicans.

SECTIO 2

De Zonibus subterraneis

CLVO Zones subterraneas generantur ex sulphure et bitumine et alia materia combustibili per antipodalem dum spiritus sulphureus combustibilis tubus a frigore ipsa cohibentur per antipodalem et calorem cum frigidus aqua in calem- versus in campania flammas vomit
Aetna in Sicilia
Tres montes in Islandia

SECTIO 3

De metallis

CLVO metalla generantur ex exalationibus et vaporibus cauis a terra pugnet dum saxorum terris — subterraneis

CLVO 2 cā metallorum ē calor et alia per quos spiritus ocultos, quibus cum commouet hyemis et calor.

CLVO 3 locus in quo generantur metalla ē premium turris.

CLVO Suum cuique metallo

planetam adiõnamus.
Aurum Solem.
Argentum Lunam.
Electrum Saturnum
Ferrum Martem
Argentum Viuum Mercurium
Es Venerem.
Stannum Iouem.

Tertio Tractatus de septem speciebus
metallorum Scilicet. Auro Argento
et Cupro plumbum. Argentum
Viuum et Stannum.
omnium grauissimum et aurum
Argento Viuo reliquum metalla
solida.

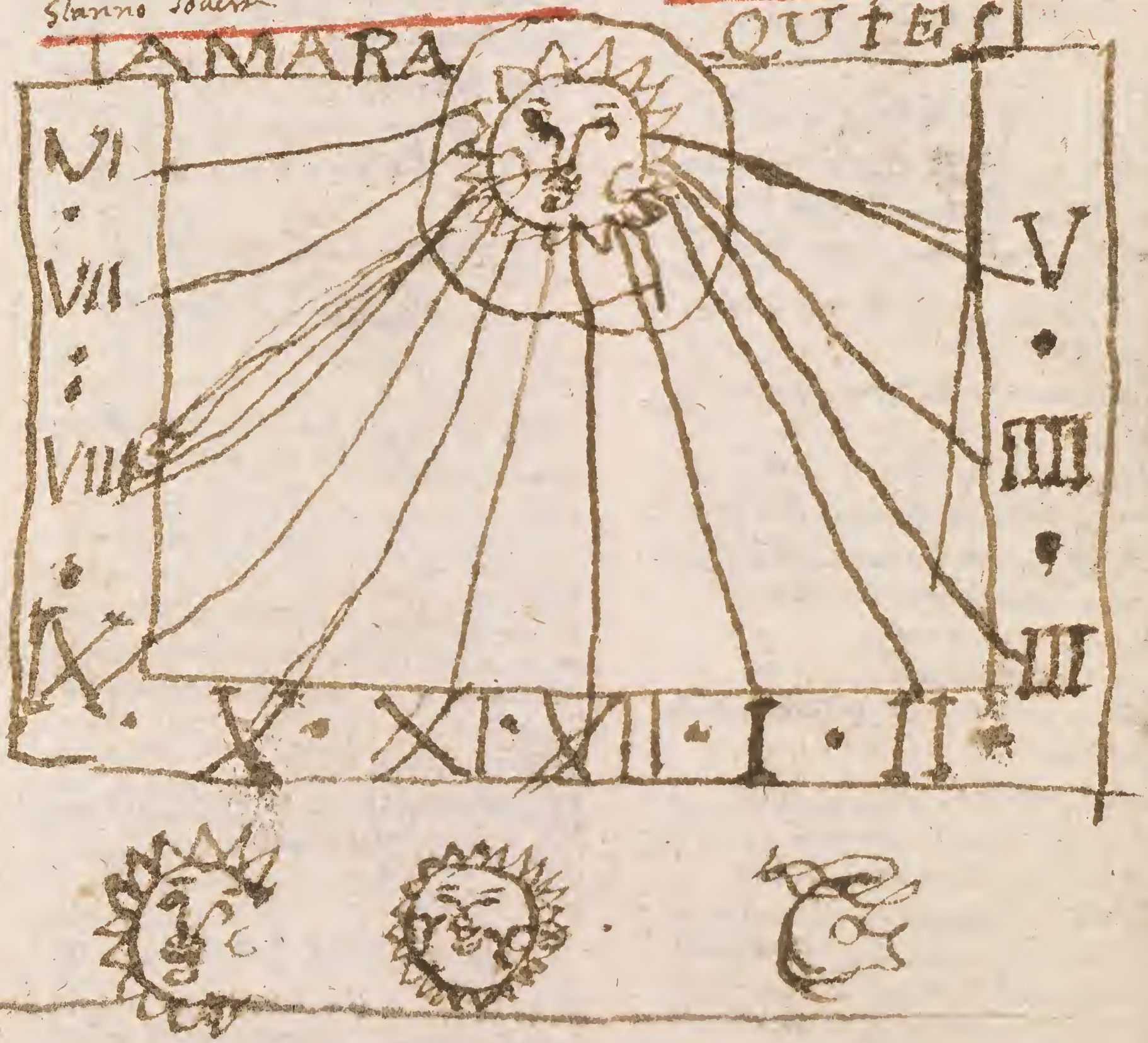

ANATOMIA
1747

ANATOMIA

Anatomen distinctio ab
anatomeno disseco complec
libris 3 ventres artus et
scheletum.

DISPVTATIO I.

De ventre insenore.

SECTIO I.

De diuisione ventris inferioris

VENTER inferior diuidit
tur in hypogastrium, umbilicum et
hypochondria. Hypogastrium est a
xiphoide cartilagine ad umbilicum.
Iam tribus costis aequat tabulorum
quatuor figurarum. Hypogastrium ad
est pubis extenditur.

Diuiditur in partes continentes et
contentas. Illae partes continentes sub
diuiduntur in tunicas cōes et proprias.

Tunicas communes continentes sunt
Epiploon, caul, adeps, panniculus
carnosus &c. membrana communis.
continentes propriae sunt musculi
et peritonaeum περιτόναιον —
peritonaeum: tunicae continentes propriae
subiunctae mox.

SECTIO 2.

Epigastrium.

Sine abdomen, hic regio epigastrica
Epigastrum pro complectitur musculos limam albam et peritonæum
musculi sunt 12 in viro 10 in femina
quia desunt ei re musculis.

Usus musculorum ē excrementorum
expulsio et respiratio violenta

Quæres quid sit musculus Respondeo
caro condita in orbem sicubetum
quæ murem exoriatur appellatur.
Linea alba ē tabella membranosa
alba a Xiphoide ad os pubis extenda.

Peritonæum ē membrana tenuissima
totum ventrem amplectens inuolvens
intestina. Foramina habet hæc tabella
tres una. foramina sanguinea tria
quæ ascendunt ad epigastrium
quæ descendunt ad hypogastrium.

A. albicum.
B. Xiphoides
C. Umbilicus
E linea alba
F musculi recti
G musculi transversi
H os pubis.

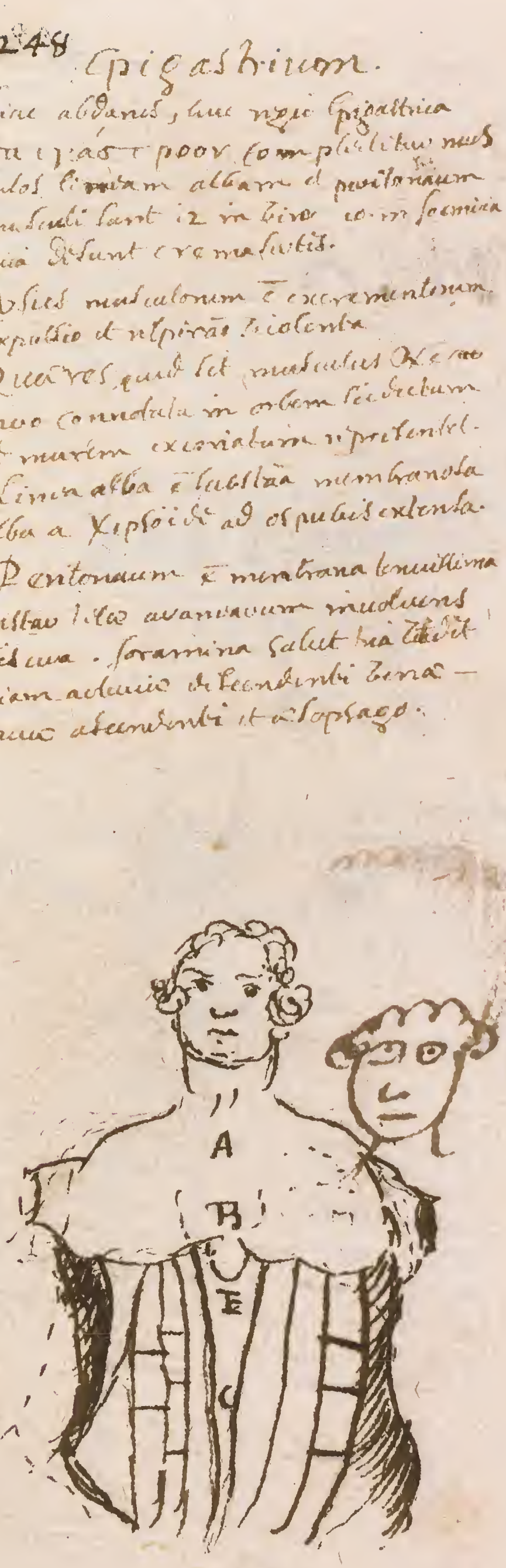

SECTIO 3

De musculis

Musculus de Latine organi-
cus inceptus de talis roboris, constat
ex carne, nervis et venis, a cuticis —
tella et tunica propria.

Caput et membrum corpus carnosum
tunda nervia quatuor sant motus
musculorum contrahiz extrahentis
rectitudinis extensio et flexibilitas. —
omnes musculi nisuant nervum hu
ius musculi pistum nervinum
linguae salutiferos motuloz quia
quid membrum.

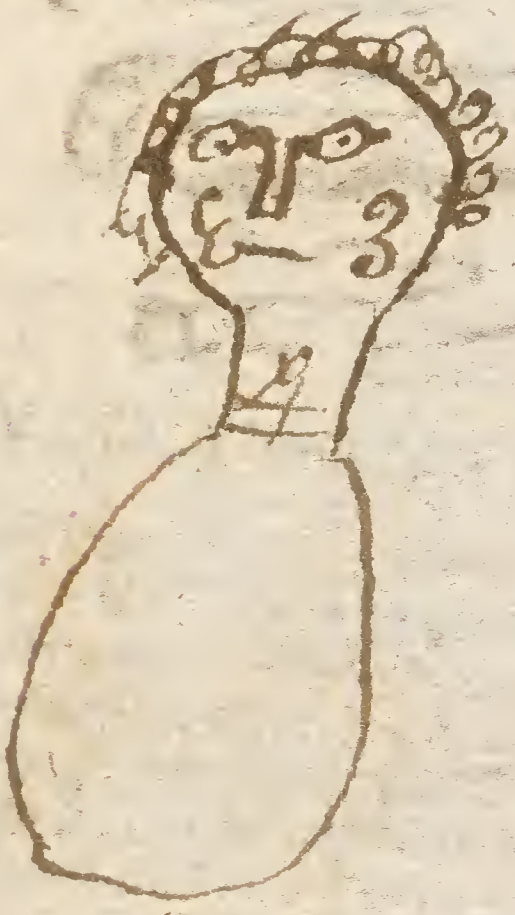

SECTIO 4.

Hypogastrium & Umbilicus.

Hypogastrius dextra sinistra pars
Inguina dicitur minor pars pubis.
Inde illi & urbum inferiorum etc
Velica & in foeminis uterus, appellata
pars a cauernola pelvis, mater &
podex.
Umbilicus centrum capacis salut
quatuor vasa bona Umbilicalis duo
arteria & Vena &c.

SECTIO 5

Epiploon.

Intus partes contentas Epiploon
sive omentum vocasse Ἐπίπλοον
a πλέω pro inflatis minabet —
Infra Umbiculum & descendit a
nistas pyra duplicis duabus tu
nicis venis arteriis nervulis &
adipe copioso constat.
Usus calorem ut foueat tenuiora
& inflatum & suat ordinem.

SECTIO 6

Oesophagus

& canalis quo alimentum de
ore demittitur in ventriculum
sunt aspera arteria sustentat.
figura illius & rotunda, duas
habet musculos ad deglutiendum
& fibras rectas circulares & tenuiores
ad attrahendum cibum et no-

pricipiendum ne vomitum.

SECTIO 7

Ventriculus.

Receptaculum cibi & potus a sinis
tro pilorum. Duo habet orificia illius
pilorum. Et sub Diaphragmate situs
situm & vicinum, Omentum.
Substat & membrana tunicas
venas habet arterias & nervos

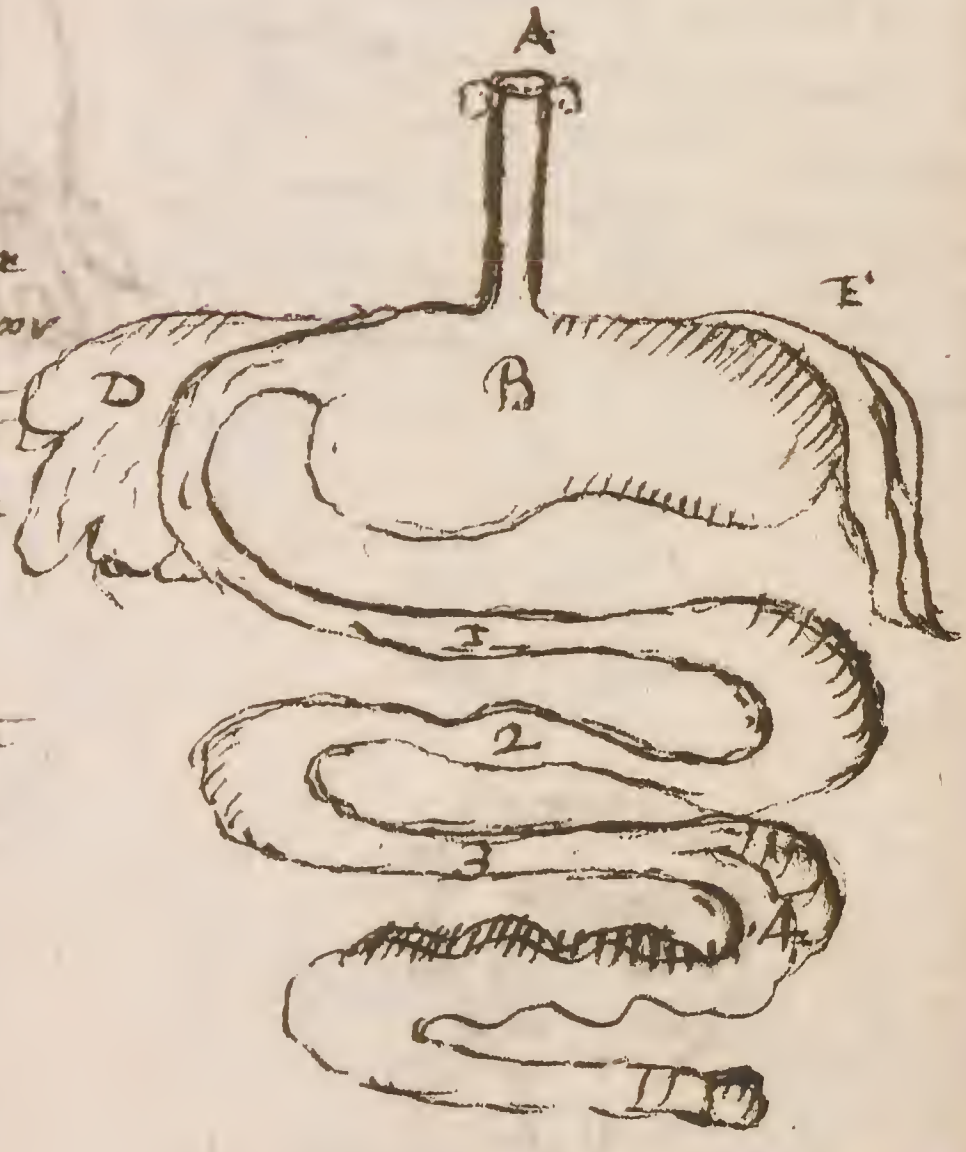

MEZENTERIUM

Intestina colligit ne tenuia cum
complicatur περίπλοον ὁ ἐντέρων
Intus collatis tubatim corrugati. Im
fragili, tunicibus cumbro que ramos
Venis per Venas portae, & per arterias
& nervos Intestinis per tunicam subtilem
contexit ex lumini duabus, Venis

auriculis adipe copiosus clandulis.

SECTIO 8

De Pancreas et Jecur

Πάγκρεας sive παλλίκρεας e corpus glandulosum in pariete cauo hypochondrij sinistri medium situm ramis sublimat venam portam sanguinis hypochondrium implet.

JECUR constat ex cauernosis tunica. Cauo e affluxio sanguinis — ἐνδοπαρέγχυμα. Vasa quatuor sunt vena caua vena porta auricule et fauculi dicti ex pugnatione bilis.

Tunica breue tenuissima aquilineo exorta. Situm e lubo diaphragmate in sextio hypochondrio sub costis nothis in quinque lobos similiter in tres cauernosos cauernositates gibbosum. Ex aulea sunt foramina quo manus subeunt hepar.

SECTIO 9

De venis

Venae diffusae ab auriculis. Ex vena subeat lunicam pinnam et auricula dextra. Ex vena e immobilis et auricula motu systoles et diastoles. Ex vena effluat sanguinem et auricula spiritus. Vena omnis e tunica longitudinem tenuissimam continuo et distribuendo sublimatum.

Vbi e sanguinem praeparant continuum distinctum, calorem et humorem

Diffuentes venarum vena cauae et porta quia ubi vene sunt et arteriam propagines.

SECTIO 10

Vena Porta.

Oritur ex omnium venis praeter vena diffusas in duos ramos scilicet splenium et mesenterium abeuntes rami propter venem fauculis efferuntur ad ventriculum quo colorem appetentia excitatur.

Vena Cauа

Exiens e vena finitimus in aller dantem et descendentem. Ascendens tenuissimi ramuli auriculae ad altis sacri finitimum hepar cedit auricula sacri finitimum) subiiciuntur. Hepar magnae illius) subiiciuntur. Hepar quatuor venis oriundum, sacra sphygmatica, spigastrica et pudenda. Sphygmatica, spigastrica et pudenda. ascendens diaphragma pertinet ad tenuissimam — bene oriundum — pulsica cruralis ἀορτος et mesenterica constabit pectoris finitimum ramis exterioribus quae lubetum diuntz ramis exterioribus quae lubetum diuntz lubi oriuntur thoracica lubilica et hypsalica.

A cor et pulmo
B hepar
C vena cauа
D auricula
E lubetum

SECTIO iō

De Venarum ortu.

CLVOS natur nā Sepaē. principium origines Venarum quā Trilis formatis ōs Spuotes Spuomatica Sanē formata

CLVO 2 Sepaē principium distributionis quia per Venam cauam portantur Sanguinem per corpus

CLVO 3 cor ē principium ortus Venarum per 2 ex arte lib. 3 de partib anatom cap. 4 lib ē officina sanguinis. 3 in Sepate nulla cavitas distincta formatus sanguis. 4 cor ē principium motus et vitam omnem, et primum ē nutrimentū scilicet per sanguinem. 5 in motu ritugel sanguis ad cor ubi principium. 6. Venarum scilicet ē in corde ventriculis à per Venam. In his cordis appareat ortus aortae auctoris Venosā ac Vena cava.

Or arteriosus ambiuacator simplicit à Venarum sanguis gracilis per Venam. Ḥ Imo potius ab aorta oriuntur radices at sat in palmulis Cutis.

CO2 sanguis à Venulis ē motus et Sepaē officina sanguinis Ḥ Imo potius 5 pari habent colorem a sanguine.

Φ 5 porta ē pulmonē ad cor Ḥ sanguis in Sepate in Vena cava quia pulmonē ad cor.

Φ 4 Vena cava li arteriosus a corde pulsant Ḥ N. Cordis quia 5 salut tempus ut auricul.

Φ 5 Separ ē officina sanguinis Ḥ N. plebad illi sunt receptacula cordis mendosum sanguinis Hui Cordis ventriculi

Mesenterium et eius in procul ab
offerina.
Obstructiones lactis sequatur K
quia in hepate sit propius.
QUAERES 1. quomodo fiat sanguificatio
et mesenterii venae exigunt chylum
puriorem cum q3 portant ad hepar
venae porte ex qua scaturiat sanguis
mistrait sine in cauam descendens
et ex cava in reliquum corpus.
QUAERES 2 an venae sanguificant
et hepar purificant sanguinem, ex-
positionem, venas exponere dispensat

SECTIO 12

cystis fellis

Est saccus membranosus piri in fo. pauli
cava sitatis sub magno lobo exduab
tunicis, subtilissima nervosa et spermatica
tenuissimis fingit et sine cupercoat
sanguinem ab excremento bilioso ante
quam ingrediatur tenuem cauam.

SECTIO 13

Lien.

Sui splen, lienis constat ex tra
tunica et suo parenchymate subtilissimo
sanguineo contento et melancolico
venas habet arteriales et nervos et
venas habet arteriales et nervos et
connexa tunicae costali, plana substantia
spongiosa et cauas quae sinus splen
ingredibus, sanguinibus purificatos
ita spongiosa et tenebricula. officium

erunt a attractum sanguinem melan-
colicum et crassum excrementum per
venam sine arteriosam per
sibus in hypocondrio sinistro

SECTIO 14

Renes.

Figuram habent humanis gibbus
ut spicat ilia, et sinus venam cauam sant
permini desitus ex ingues. sibi ad latus
sinistrum dextrum in medio habent
venam cauam, attrahunt sanguinem, tunicam
habent tenuem propriam, et alteram cor-
papillas habent sat e cavernulas quidam
stillant sanguinem in sinu et in sinu
sibus et ex ureteribus in vesicam
venam cauam et alteram cavernulam.

SECTIO 15

Ureteres et Vesica.

Ureteres sunt vasa quibus urina
sanguinem deferitur ad vesicam ingredi
entibus et insinuantibus vesica.
Vesica constat ex duabus tunicis et
fibris retis obliquis et transversis.
musculum habent tenuem ad cibandum
dum et appetendum
vasa
vasa et nervos continuo
urinam fingit per fibras continuas et
expellit.

SECTIO 16

Vasa spermatica et testiculi.

Vasa spermatica sunt quatuor arteriæ
spinæ) altera e Vena altera ex aduersa
parietis longitudine notabili et valuulis
ad Venæ præpauentem numerum

Testiculi sunt duo mistum varium -
constant ex Venis arteriis nervis lymphæis
et quibus Vna Vasalum seroluum La bourle
temperamento sunt humoris et Venidis tui
copia Spiritumm calido.

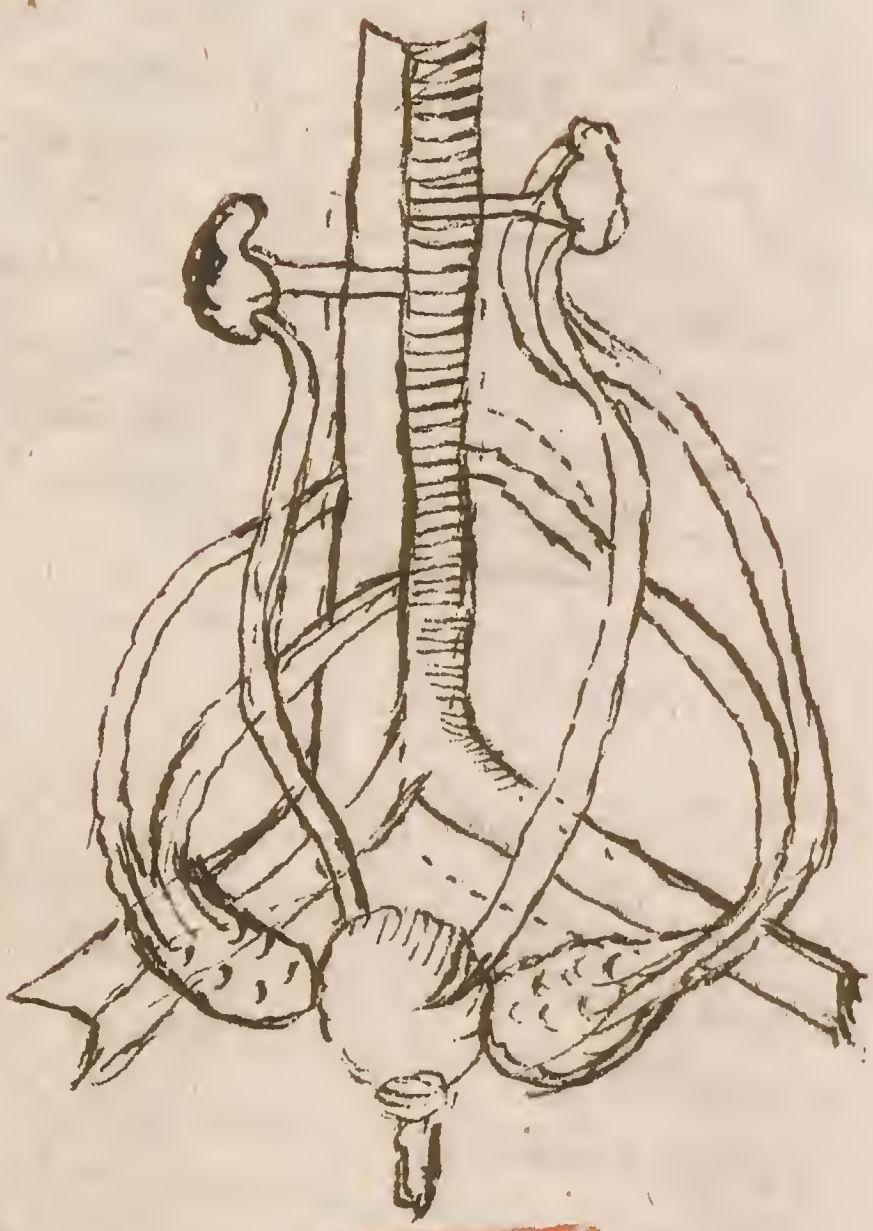

SECTIO 17

Matrix &c.

Est Vas membranosum et oblongum
Continendo et formando fœtui dedi
natum - sita è in hac Vesicam Vrinæ
Intestinum.

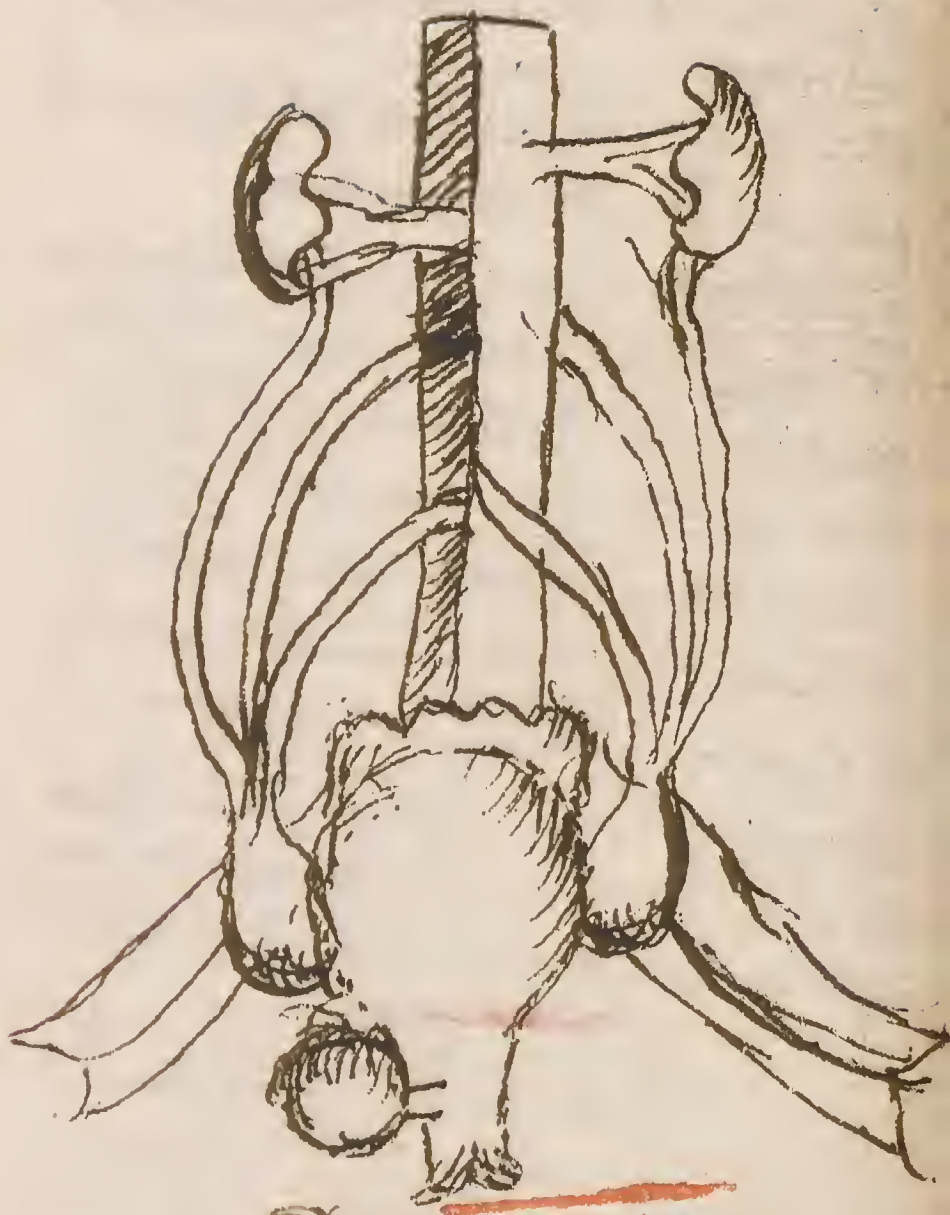

SECTIO 18.

Ad Geniturā mem duo concurrunt
semina sanguis matris mis - semen
pris modum principii actiui et tan
quā materiæ pro modum principii
passiui sanguis menstruus pro Vterum
expurgatus ad generationem dumta
xat non impertinentes
ad fœtum 15.

Semen primo hyperaui probet exiliores
a subtilissimis - deinde membranas
effingit ad nutriendas probet subti
liores et spiritosas ne membrana
deinde dum humidas formas quamam
extenor è mucosa et mucor mucil
aginem pinguem, musculos et agmina
se sunt et lactea quæ ex his inducun

SECTIO 20

De motu situ et partu.

Mensibus nascendi quarto foeminae
incipit manus, fodus de embrio
fodus et manus apparent genua
natus inferiora genitalia et podex
manus fodus effigiem oculis.
Frontis fodus calcitrando rumpit
membranas et magna vi exit caput
primum.

Tempora partus sunt septimus et
octavus nonus decimus et undecimus
mensis septimus et nonus partus
saepius octavus non octavus.

SECTIO 19.

fodus nutritio.

fodus per umbilicum sanguinem
fugens attrahitur in hepar et
immutatur ad partes nutriendas
distribuitur humana omnibus per
totum fodum fodus ore spirat
et transpirat. aer fodus utricula
umbilicales per totum corpus cum
spirituoso sanguine.

fuit sanguinis et humoris qualis
in tela fit formatio incipit ela-
borari prima stamina, numerus
et ampulae cum tenuis filamentis
hepatis fit apparet diverticulo per
totum nervi gustus, olfactus. si
natus ē 30 die absolutus fetus est
capitis. pectus si foemina ē 40 die
fodus pars ē rostrum formicae.

Delineatis partibus spermatis
attrahitur sanguis per totam
umbilicalem ad formandas partes
carnales.

Tubus mente sunt per fetu mutandi
humani manibus fodus.

Semper filius debet in similitudine patris
et matris et avi.

A Infans complicatus in Uteri
matris.
B B tunicæ quibus Funiculus
C Urina.
E Vasa in Umbilico Funiculi.

DISPVTATIO

De Thorace huic Ventre

Abdio

Thorax a Uelo et Vagino
et Talio qd pectus mobet Talent

SECTIO x

De musculis thoracis

Mammæ in mulieribus tantum
nutrices, in fœminis pubertate
crescunt. Circa mammam
extrema papillæ sitæ sunt.
Musculi thoracis sunt musculi
pectoralis maiores bumerum
mouentes. secundi minor trapezius
et Rhomboides mouentes scapulam.
Musculi omoplatæ sunt 16. q.
Uring trapezius dentatus maior et
quatuor rhomboeds. Rhomboides et
musculus rotundus omoplatæ.
Musculi brachii sunt 8. Deltoides
bapticus spinalis scapulæ pectoralis
mus exiguus. Triceps alii. motus
antibrachii brachialis epi et musculorum.
Musculi cubiti sunt vel duo mon

sternunt, duo exalent, duo con-
uerpot cuuant duo supinant.
Musculi mouentes carpum sunt
quinq[ue] intus extrorsum flexuntes carpum
et duo introrsum mouentes carpum.
Musculi mouentes extremos digitos
sunt nouem.
Musculi mouentes collum sunt
octo, quatuor obliqui.
Musculi oculos bygoidis sunt octo
quatuor obliqui.
Musculi laryngis sunt quatuor rectum.
Musculi mandibulæ superioris sunt
octo quatuor obliqui sublicet temporo
lis mattricator superior et musculus
menti.
Musculi respirantes sunt 65.

SECTIO 2

De Diaphragmate.

Diaphragma ē testa piscis Rhaia
constat duobus circulis tno membra
nev et alveo cauendo duabus tunis
istudem aduatis, duabus tunicis
duobus foraminibus ut alveo fora
minu[m] ad hanbitum descensus et
alveo tenue cauu ad cor ascendenti.

Officium ē exhilarare mentem et
libera respiratoni subuenire et hypo
condria extollendo tentilis et
exhonerat faeces.

Inflammato diaphragmate statim
sequitur delirium.

Tuke figuram.

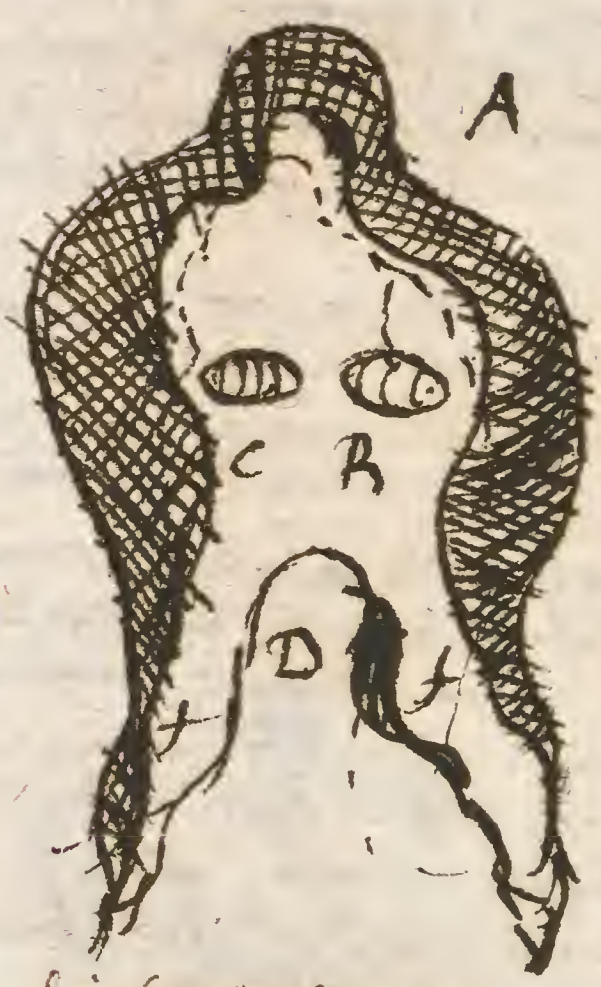

A diaphragma
B foramen venæ cauæ.
C foramen oesophagi
D foramen aortæ magnæ.
E foramen diaphragmatis. E.F.

SECTIO 3

De Corde.

Cor situt mediu[m] pinnam, situm
in medio thoracis propendent in
tus mediastino. tempusmento —
rius situs. constat ex carne denta
cardis et fibris nervis obliquis et transuersis
in diastole mucro rapitur ad
basim. in systole mucro
basim declinando et in systole —
extendit se et emittit sanguinem
et spiritus in corde sunt duo sinus
separati septo ex tno substantiæ
membranus transit ad alium sinum
et ex sanguine dicuntur spiritus.
In dextro sinu sunt tena cauæ et

Vna auricula vi sinistra auricula
magna & auricula venosa . Vena
cava & aut sanguinem a tricos .
Vena auricula dextra sanguinem
ad pulmonem, auricula magna dext
spiritus & auricula venosa dext
aerem.

Quatuor ostia in corde & quatuor
orificia, valvas quinq;

Cor & principium venarum & arte
iarum: Sabul valvulis sanguinis.

Sanguinem & membrana circa
cor locatam arcula huic capsula
cordis plena & lamin venoso ad
refrigerandum cor dilat accor &
quantum motui contractionis &
dilatationis postulat.. scapha
cor, & epicardion cordis tunic
tunicularum.

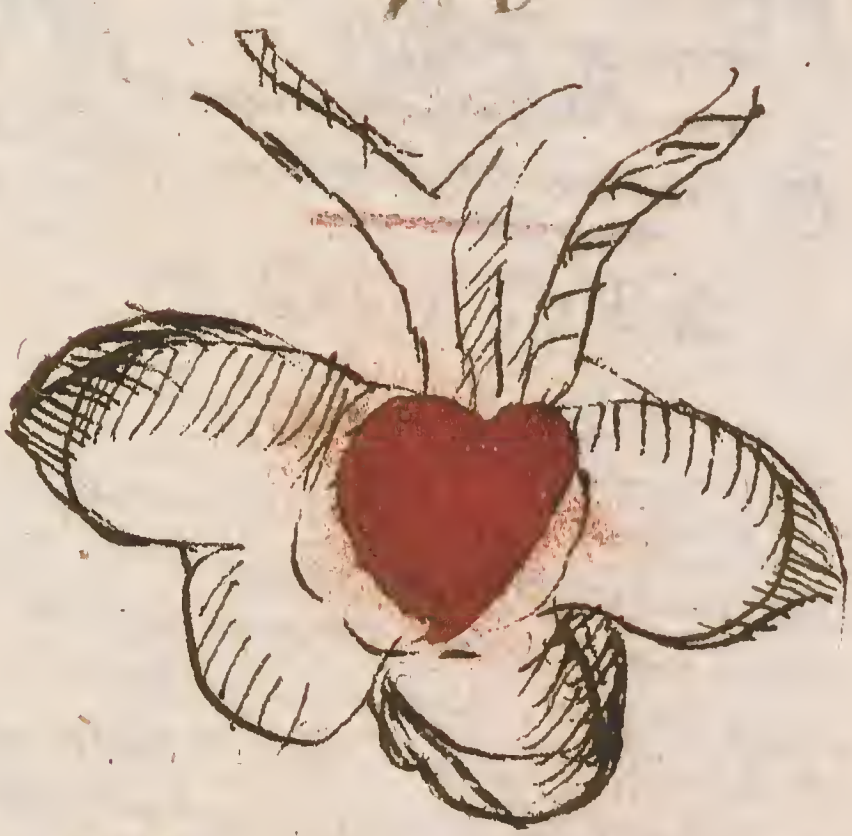

II

A cor.
B pericardium
C. auricula magna
D Vena cava
E Vena auricula
F F auriculæ cordis
G G G G. quatuor lobi pulmonis
H auricula venosa.

SECTIO 4

De arteriis

Arteria & vas deferens spiritus
constat ex tunica duplici tenui, sub
iacet venis exet a sinistro ventri sinu
ut deferat vel spiritum sanguinem
vel spiritus ad aerem.

Arteria magna dr ab sinistro auricu
exit aorta & ortus a sinistro cordis
sinu dividitur in duos ramos ascen
dentem & descendentem; ramus ascendens
dividitur in duos ramos subclavios
ramus descendens per medium diaphragma
et postq; pervenit per diaphragma dividi
tur in duos ramos iliacos.
contrahen sanguinem venalem.

Arteria venosa sui aspera arteria
radix sabracheus & cavitatem
id qua pulmo emittit deglutiens &
cavola deferat aerem ad cordis re
frigerationem & eiust fuliginis.

Arteria umbilicales sunt duæ quæ
cocunt cum arteriis uterinis

Arteria saltricalis ascendit ad umbrem
Hi efficit rete mirabile.

SECTIO 5
De pulmone.

Pulmo e labilau rara et spongiosa — quatuor lobis distinguitur ñ plet caui labem thoracis ñ sextu sinu. habet tunicam robustam et ñ tenuem ad huiusmodi et ñ tenuem cellulam. tempuamento ẽ frigido: altrafit aerem et per aspuam reducam foras mittit fuliginus.

SECTIO 6.

De aspera arteria de Laryngo et Epiglottide

Aspera arteria ẽ organum uocis constat ex annulis sive tonis cartilaginosis Inuestit oesophago sibi ẽ post laryngẽ tempuamento ẽ frigido et sicco attrahit aerem vsq; ad pulmones suas salubrem supuat glandulas ad tunicam nem.

Laryngx e operculum arteriae cartilaginum quinq; mutuis continuatur ad tonos modulationum. Prima cartilago ex qua constat vocatur scutiformis ad modum scuti. secunda annulauis duobus arytenoidibus duobus aequalis aperta aperta ualua. Galliu aquilina hæ tres cartilagines tunguntur membranis simbay relinquunt rimam modulationi vocis quæ rima ex epiglottide rima grandior vocat gradus Gallier annulauis manet immutabilis

Epiglottis ca cartilago Inquam tertia laryngis et duabus scilicet cornuum muro palatum spectat. officium ne quidq; pulando laryngem ingrediatur.

A Laryngx
B B. duabus cartilagis laryngis
C arteria arteriæ
D arteriæ cauolibus
E arteriæ musculi descendentes
F arteriæ cartilaginis. et
G arteriæ musculi descendentes. Epiglottis

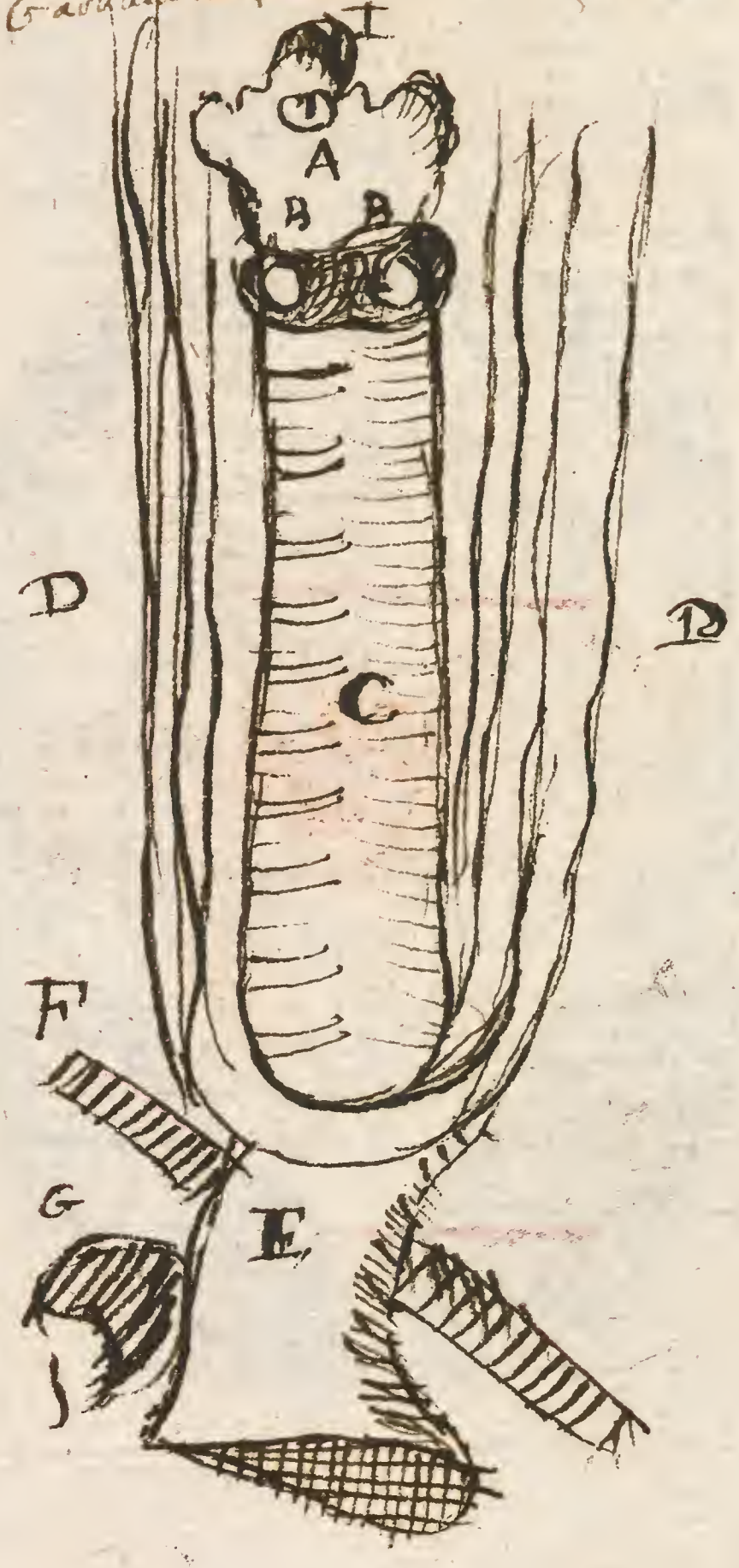

DISPVTATIO 3

monas De ventre superiori

monas SECTIO 1

mo De filis

Pili sunt duplices ex medulla exeuntes membrana et vapore foliginoso calore debili ita moderatis et cutis rara pro ut fumus terminatus. Sat colorem pilis. Quidam sunt flavi pilis pituitosi alii sanguinei nigri alii pili sunt congenili ut pili supercilium et palpebrarum alii post genibi ut pili barbe.

Meninges sunt membrane cuticum Involuentes sunt duas pia mater et dura mater, membrana tenuior que Immediate involuit cerebrum Et pia mater dicitur que tegit Immediate Et dura mater.

SECTIO 2.

De pericranio et cranio.

Pericranium et membrana dura Involuens os cranii ortum a dura meninge.

Cranium est os suis membranis tuberibus Et calvaria rotam et multis suturis constitutum Quibus alibi, mox.

SECTIO 3

De meningibus.

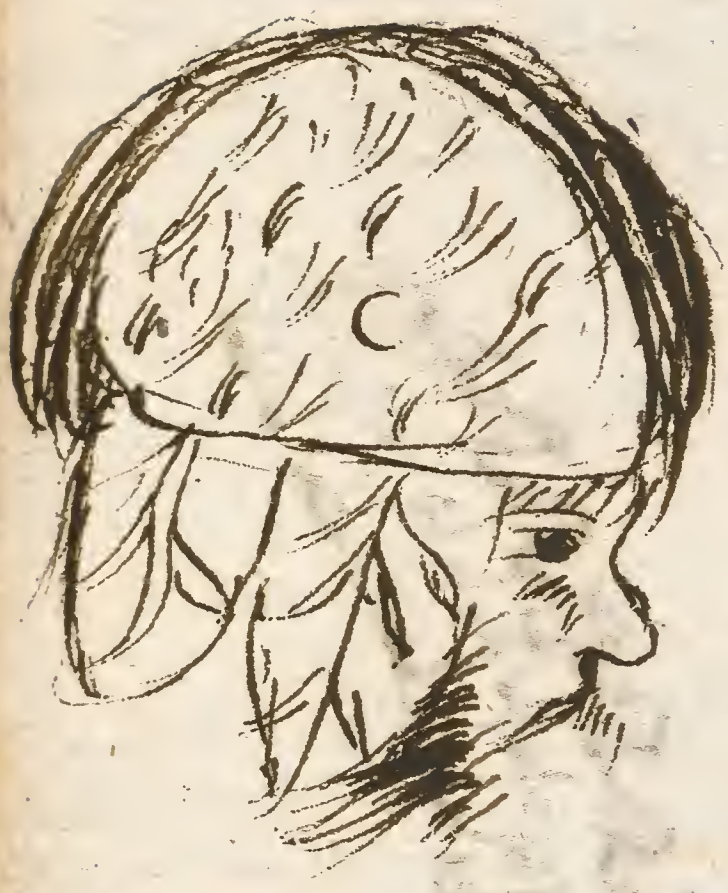

SECTIO 4.

De Cerebro.

Cuiusq; figura & articularis ad patim oculis. magnitudo significat suorum Eorum ex cuiusq; mollis pro mundi claris colore subcinericii tem pramento simile & frigido.

Officium est ut sit sedes sensus interni et generat spiritus animales motus systoles et diastoles ut cor. diastole habet aperiri spiritus & systole tuo emittit contrahendo spiritus ex suo sinuum alium. cuiusq; situm est in anteriori parte capitis habet in medio corpus callosum et geminos ventriculos.

Septum lucidum et porta pia matris vale mirabile sunt plenum foraminibus constat ex tenuis et adiuvis coniunctis

carum animum spiritum.

Fornix 36. nexus columnis. Infundibulum ad excolandam pituitam sunt etiam nates, testes apophyses.

Cuiusq; est pollicem medullaris Inquo & calamus.

& extra extant septem minorum pavia. quatuor movi sublimiunt oculis, duo deprimunt spiritus vitales & duo movent; duo sunt motui gustatorii; duo auditorii duo ad olfactoria pertinentia. Tuba Eustachii optici prima, oculos movet alium, tuba gustat quarta, quinta auditus sexta extat septima linguae.

A cuticulum.
B B. processus mamillares.
C Initium medulle spinalis.
D D. nervi optici
E coitus nervorum opticorum.
F F nervi motorii oculorum.
G Tunica conjugationis nervorum.
H humor crystallinus.
Cui bono dissuta cuticulo q̄d a cute
cuticulum sit humor et nigrius.
Officium cutis ē continuare
spiritibus hanc mollem a cute
dictum medullæ spinali adaptare &c.

Tabula nigralis.

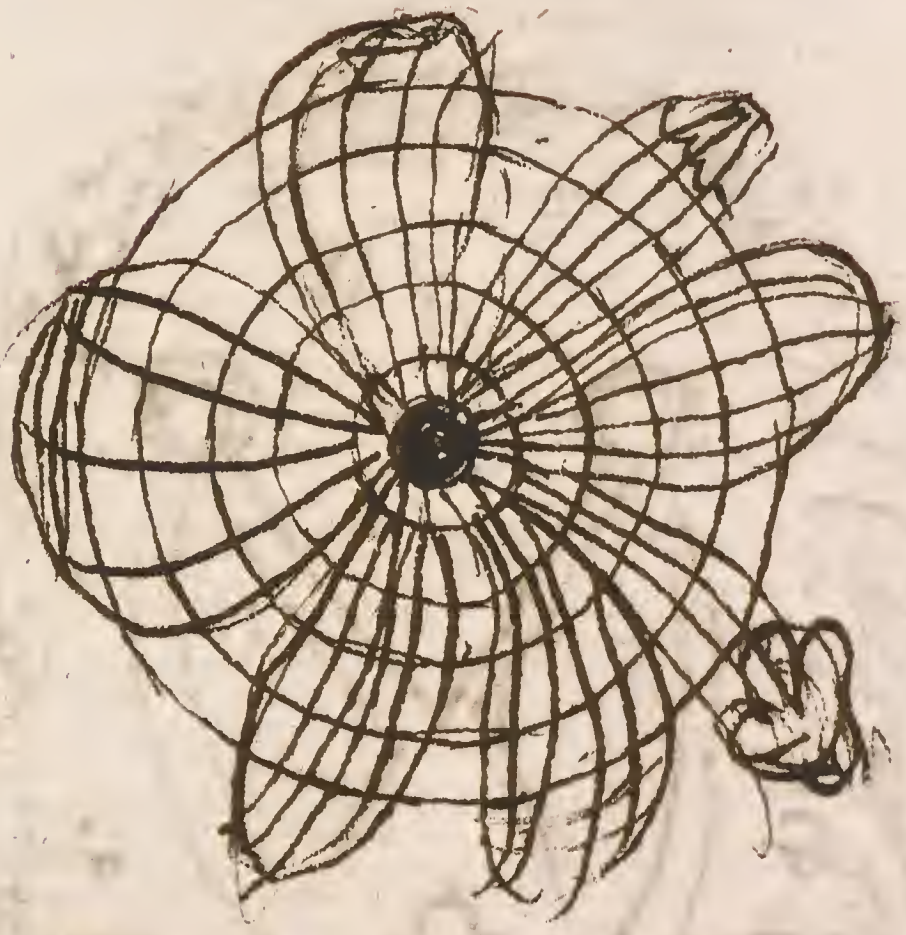

SECTIO 5ª

De medulla spinali.

Medulla spinalis ē productio
cerebri. sine nervi oculorum
sit tamen ut patebit e cuticulo

patebit ex cuticula oriantur a
lumbis ad dorsi finem pauciores
sint nervi ut filamenta tot sunt foramina
sacra trahem quod nervorum paria

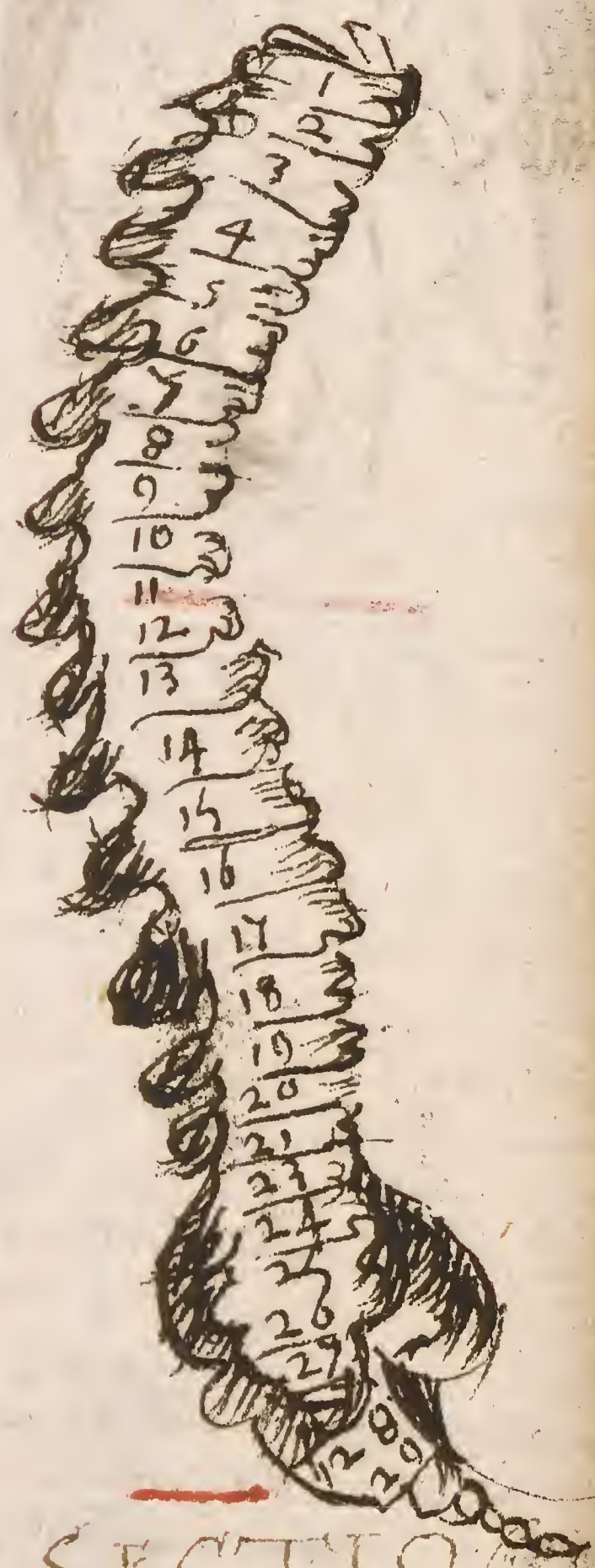

SECTIO 6ª

De musculis faciei

Musculi faciei sunt duodecim
musculi palpebras superiores sunt bini
ductus adducendum et duo ad
claudendum.

Mi. musculi oculi sunt sex. primus rectus et Mi superbus. secundus Spinalis et Mi humilis. 3tius movet totum oculum et Mi victor huc pertor. 4to flectit totus minorem conchum et Mi Indignator 5.9 oculum agit oculum 6to habet oculum totus minorem conchum, pravamq; obliq;.

SECTIO 7

De oculo.

Oculus int sabet humores, crystallinum albuginem et aqueum. tunicas sabet tres. 1a conjunctiva sive innata. 2 cornea forma. 3 aranea cf. retiformis. 5. aranea vasculosa. pratinum sabet duos nervos, duas arterias et duas venas. nervus alter ex optico. 2 sanguinem spiritus vitales. secundus de motibus spiritus animales. 3tius exeunt ex 4to movet oculum. duo exeunt ex quinto et sunt auditus et duo venis ex septimo.

SECTIO 8

De aure

Auris duplex i externa et interna. auris externa i sonii orificium et cartilaginea concava et tortuosa continet quibus irretrantur animalcula — quibus pretenta sant. auris externa ex consuli sonos audiant.

Auris interna qualuor sabet meatus primus i amphractuosus cujus interius sonum excipit tympanum. tertia membrana tenuissima lucida et pellucida ac exquisitissimi tentus. si crassior sit i cau audibilis insanabilis; si nimia grauis auditus i cau.

Secundus meatus de pluris in quo continentur ossicula, malleolus, incus et stapes. Implicatus chordula, qui pellat tympanum, tympanum pellat malleolum, malleolus incudem incus stapedem, qui tympanum — incus stapes sonii ad interium auditorium. sive delatiani in sensitivum qui ad palatum totus.

Tertius meatus de labyrinthus et sabet pro amplectuosus anfractus loca habitant intentativa.

Quartus meatus de cochlea. et foramen cum tui movet auditorium i cau. pone quod sunt 9 canales quos locantur pavoribus in quas cantum de exonerat.

SECTIO 9

De Lingua.

Lingua i organum gustatus, substantia carnea. sabet 16. musculos ad motum linguae quorum sex nitibus valido ligamento sabet tria paria nervorum. sub lingua duo sant venae dictae Ranina. extima pars lingua i funiculus dictus formalis linguae: semper cadent in linguam separant pulsum.

SECTIO 10

De naso

R

Nates duplex ē tuberum et cohaer?
Tuberum sunt cartilagines quinque
duæ calvariæ tibiam efficiunt:
primor. dicuntur qd. movantur inter
respirandum; media cartilago sine
dividit dra plangona: Salit dicun-
tur eadem et pilos qui tibiam dicuntur.
Nates Tuberum constat ex ossib. th
multo suco cribroso ad pituitam tant
calorem et procellibus mamillaib.
qui sunt duo nervi mediastini a
cerebro prodeuntes Insidiæ mammæ
Officium nati ē attrahere clunes
ad femur, aversum ad pubem
et ad anum ad generationem spi
rituum calidum expungere mun-
dificare formam totam et faciem adornare.

SECTIO ii
De musculis dorsi et lumborum.

Musculi dorsi sunt quatuor th
Hiring. podex. Cauditus 2no
musculo qui th sphincter. Sunt
tabulæ latus musculis, apponi
portus excrementorum.

SECTIO 12.
De arcubus.

Brachium dualium femi jungit
tabulæ et capsulæ. Tabulæ
ē inferior et capsulæ ē exterior
quæ scrotum in adultis capsulis
ramus Tuber capsulæ Tangitur

In cubito cum tabulæ, pollex
manum erigit. pubem arcuatis
salit utpendentes Venis.
Crus irrigatur similiter suis Venis
Venæ ad. q. ramo crurali oriuntur
quæ pro femur tibiam et pubem
distribuuntur.
Nervi quatuor inferiores sanguinem
pro femur tibiam et pudem orien-
tur e lumbis et osse sacro.
Ad Inguen ad genu et femur.
pollicem pedis genu et poplex a
genu ad pudem et tibiam cuius
tibiæ anterior pars et anticipitale
pollicem pedis. procedit et malleoli
Musculi tibiæ sunt Tendinum
Hiring. musculi femoris sunt
tibiam Tendinum Hiring. musculi
In qualibet pede sunt Tendinum
musculi plantæ pedis octo Tendi-
num Hiring.

SECTIO 13
De Nervis

Nervus ē vas spiritibus animalibus
a lumbis distinabum. membrana
sum exterius ad Tunicas medullam
Nervi omnes oriuntur a cerebro et
spina dorsi. sunt Instrumenta sensus
et motus Voluntarii.
Septem paria oriuntur a cerebro
ad sentabunda Varia Varticulos.

optica prima, oculos
movet alterna retrahit protrahit
Quadrigas quinta audi-
toria octava septima
Linguae.

Nervi motorii oriuntur a medulla
spinali.

A A Spina dorsi

Foramina sunt numero 30. Inde
oriuntur nervi.

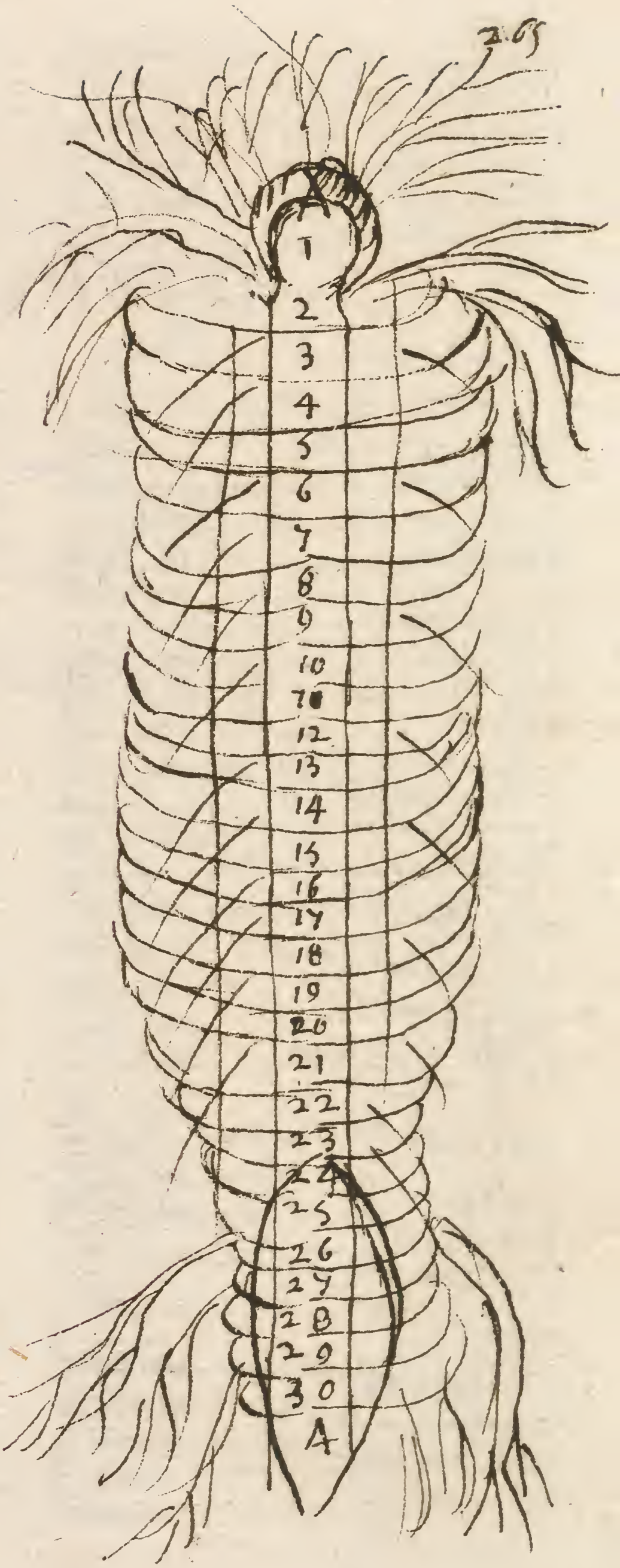

DISPVTATIO 4

De Scheleto.

SECTIO 1

De ossibus capitis.

Ossa capitis sunt octo.
1 os frontis
2-3. duo sincipitis
4-5 duo temporum.
6. sphenoides
7 Ethmoides
8 os occipitis.

OS frontis dicitur cingma, ossa duo sincipitis dicuntur parietalia os sphenoides & Cubiformi & Ethmoides cribriforme os occipitis dicitur os memoriæ

Suturæ capitis sunt coronalis sagittalis & lambdoides iis adhærentes duæ squamosæ sphenoidis & squammosæ

officium suturarum & earum usus sunt ligamentosi.

A os frontis
B B ossa duo sincipitis.
C ossa occipitis
D D ossa duo temporum
E Zygoma

G Sutura sagittalis
H Sutura coronalis
I Sutura lambdoidis
OS Sphenoidis Pars cuneiformis
Interius qua parte nitebris collo.

CALVARIA.

CAPVT INVERSVM

A foramen medullae Spinalis
B B os Sphenoidis
C C foramina quoque transeunt
nervi ad gulam.

SECTIO 2

De ossibus maxillarum et Spinae Dorsi

Maxilla duplex Superior et
Inferior. Inferior tantum mobilis
In Infantibus constat ex duobus
ossibus Sed paulatim annexis
unum coalescunt
Dentes sunt 30 vel 32 alii sunt
Incisorii, alii canini, alii molares
Inferiores mandibulis pro
complexum.
Vertebrae cervicis sunt septem.
Dorsi Vertebrae sunt 12 lumborum

Vertebrae sunt quinque. quae tabit
Vertebra solut foramen ad conti
nendam medullam. et sacrum
os dictum quasi magnum in
cuius extremitate os dictum
coccyx, qd nihil est nisi rostrum cuculi

SECTIO 3

De Thorace Scapulis ossibusque adiunctis.

Stenum os multiplex qd constit
tuit ambitionem pectoris Thoracis
costae sunt 24 quae ex
latere dextro et ex sinistro
totidem ex singulis Vertebris.
Has costas sunt germanae quae
totum ambitum complent et
nerbunture ossi Thoracis qd Sternum
et explurimis ossiculis compactum
alio io costae sunt spuriae quae
totum ambitum non conficiunt et
in cartilaginem desinunt sternum
costis cartilaginem costarum paulum prominent
Scapulae graece ὠμοπλάται
a humeri costa nonam pectinis
Thoracis prominent lamina ossea
pectus nec nerbunture sterno nec
claviculas quae sunt instar litterae
S a sterno usque ad superiorem
humeri partem ductae quales
habent tali tales et simile ad
motum humeri ni os compagem.
Thoracis usque compactum sternum
costas, Vertebras, dorsum, scapulas
et claviculas.
Pectoris truncum paulum conflexit
os Innominatum sive os Ilion
qd lumbos ossi sacro ad humeri
latus et quamvis brevem assurgat
lamen compagem ossibus quorum

Cranium dr. Thor, aliud os pubis
aliud Ischion quæ tria cum ilio
coxam pulvinum formant quæ
continet Uterum et Intestina.
Os hyoides a os quibus cui
Innectitur lingua constat ex
Cartilagine scutiformi et pendula et pu
mento et Gæmentis nitro abar.

SECTIO VI.

De artubus.

Artus sunt pedes, et manus
complectitur cubitum et cubi
tum manum. Brachium
constat ex Humero articulato in
cavitatem scapulæ, cubitus
duobus ossibus constat, radio et
Ulna quibus Ulna et humerus
cubitus nimus et os lunatum
dr radius.

Extrema manus constat ex carpo
metacarpo et digitis. carpus
constat ex octonis quorum quatuor
et carpo et radio articulantur et
quatuor metacarpo.

Metacarpus huic palma huic
Ulna tota constat ex quinque
ossibus oblongis quæ sunt
gibbosa, Intus cava excipiunt
digitorum phalanges singulos
constant tribus ossibus.

Pes tres tarsi partes semur
bitiam, calcaneum talum
semur et os cuneiforme
dorsum pedis caput in
profundum Ischii cavitatem
Intrantur.

Tibia constat ex duobus ossibus
quorum magnus tibia dr, minus
fibula dr ad [illegible] tibiæ
articulationem tarsi apophysin

processum quæ malleolus
et rotundum coxæ femoris utilis
ad tarsi articulationi dr malæ

Extremus pes tres tarsi partes
talum calcaneum cuboides tarsus
tarsi et ossa metatarsi quinque
pedis 5 tarsi ossa longa. digiti 5
quinque sunt singuli tria tarsi
ossa et metatarsi ossa et digitorum
Intorsodis Calcaneum ossa tetragonoida
solida et rotunda aliquantulum
depressa et patella ut Impediant
luxationem.

VIDE VIGESIMAM

DISPVTATIO DE
DISPVTATIO DE
ℊeneracõne et corruptione

SECTIO 1
Quid sit ℊeneratio

CLVO 1 ℊeneratio ē productio compositi dependentis a māa ℊ cui ex ḡno ℊeneratur ḡnis māt ex qua deuitur foā ḡnis fiunt antea fab alia foā subtiaali siue ℊ ut finitio mundi

CLVO 2 ℊeneratio ut ē connubio ē mutatio totius ni totum nullo subiecti remanente ut subiecto eodem. Expl. mutatõ totius compositi subtiaalis ni totum, soct ni aliud compositum substantiale ℊ mutatõ ligni in ḡnam nullo subiecti remanente ut subiecto eodem soc ē nullo subiecto denominationis eodem remante licet māa remaneat ut subiectum informationis cum ℊeneratur ḡnal ex ḡno lignum ℊ amplius denominatur ligneum hō ḡnis et māa manet sub foā eorũdem accidentium sallem aliquillud quæ salbat sub foā ḡni

CLVO 3 ℊeneratio viuentium ē coniõ viuentis a viuente connecto ni similitudinem nam Expl.

ē processus viuentis a viuente ut excludantur ℊ viuentia ℕ ē niunctio ni similitudinem nãe cuius conditionis sit sobrepulicis natricis nobis ℊ dicuntur processiua ni ℊ non viuam ℊeneratio nem cum ℊ sint nobis similes, et spiritus stus ni diuinus ℊ ℕ filius q ℊ habuit nãm secundum ut patres ℕ filius ē ℊ spiritus stus flualis.

CLVO 4 productio unionis ē ℊeneratio compositi quia per unionem formaliter ℊ

SECTIO 2
De connexione

CLVO 1 connubio ē mutatio totius ni totum simpliciter ut ℊ cum ḡno mutatur ni ḡnem cum ḡno mutatõ totius ē connubio quia ē mutatõ totius ℊ simpliciter salbat ḡnum ni aliud totum simpliciter subsistit ḡnem et ni ℊeneratione sufficit ut formatur priõ totius ℊ sit. ut li māa mutata ni soā niunctur formam ḡnis.

CLVO 2 ad connubium requiritꝫ

I ut fit aliquid cōe hūs Ubroqplamano mutationis 3o mām primā quae wat hūb sōe ḡoni manet hūb sōe ḡonis

II Si mām ō manuat palbem act accidentia manent ut in Eucharistia panis conuertitur in corpus christi quia accidentia manent cum corpore christi.

III Si mi q̄ conuertam tantū ō Rlt producī de nouo mem corpus christi ō producitur de nouo in Eucharistia ut tantum fit praesens.

IV Conuertam modo Rlinadmi rām nē tobuis sufficit: cum ḡonem conuertitur in ḡonem mart mām ḡoni ō a ḡonem in rām ḡoni

SECTIO 3
De corruptione

CLVOI corruptio ē Rlitio mi remanente subiecto 3o Rlitio ḡoni remanente mām primā Conuertio ā priuatio Rlitionem mi nimis Rieit generatio nem nam compatibi Rit numq̄ nit corruptio quam ut generatio nouī compatibi.

CLVO 2 corruptio ō ē nadis compatito ptr. quia nullum agens operando intendit malum quale ē corruptio prius compatibem sed per accidens quia ō pt generari nouum compatibum nisi Rbrat minuum compatibum.

CLVO 3 annihilatio ē Rlitio mi nullo remanente 3o li Rstructio ang. lus; in Eucharistia remanent accidentia subquibus est corpus christi unde Rr transubstantiatio non annihilatio.

SECTIO 4
an detur Resolutio ḡsp ad mam primam.

CLVO ō datur. manent accidentia mi corrupto ḡ mi corrupto 3o mi cadauere manet calor qui erat in soc.

Ox ex arte. mi corruptionis sil remanet sensibile. Rr 3o ut idem subiectum denominatum nisi c. Transformationis N. soc ē ō amplius cadauer denominatur soo ad mām Informatum eidem accidentibus subem aliquibus.

Tns. mi mām ntoluitur ois compatitio Rr compatitio substantialis c. accidentalis N.

Tns. Rstructis primis subbiaris nihil remanet Rr destructis soc ē annihilatis c. Rstructis soc ē subiecta unione nitur dual substantiae nihil remanet N.

OG2 totum compatitum ē subiecti accidentium sil mi corruptio nē Rstructum totum. Rr N. maiorem.

Tns. ō ē probat rām cum mām mipiat accidentia ā soa li corpora Rr N. quia mām ex li ē ea potia mipitur.

O3 mām priut mipit soas substantiales ē accidentales 3o ō mipit accidentia ante ā salvat soam substantiam Rr priut mipit mi ordine Intentionis c. executionis N. nāt destructionis ē quia cum accidentia habit mām ad acquirendam soam substantiam habi finem priut Intentionis mipitur finis li sil mi corruptione priut corantur multa necessaria ad acquisitionem talis formae

SECTIO 5
Ꝛc Rarefactione Ꝛ condensatione.

CLVO Rarefactio ⊙ tantum acquisitio maioris ꝟbi Ꝛ condensatio Ꝛ acquisitio tanturn minoris ꝟbi plr alii oia sunt fabrica cum solum ꝟbi maioris ꝟ minoris sufficiat ⊙ Ꝛ in rarefactionib⁹ acquiritur maius ꝟbi ꝟ paulet magis distant Ꝛ ⊙ ⁊ magis distant ꝟ ⊙ ⁊ magis distant ⊙ ⁊ ⊙ sunt indistantes ⁊ ante ⁊ ⊙ — magis distant ⊙ ⁊ ⊙ acquiritur maius ꝟbi Ꝛ ⊙ ⁊ paulet in rarefactione magis distant ⁊ humanꝫ bmodi omnibus ⊙ ⁊ bmodi singulis rō Ꝛ quia totum dicuntur maiorem locum ⁊ ⁊ compatus tranſparentem cum aliquo alibus ꝟg caput cum toto corpore dico caput magis distare Ꝛ ⁊ a collo cui caput ꝛmediate ⁊ntus.

Inst. ⊙ possunt bmodi alibus magis distare nisi singula singulis magis distent Ꝛ aliquod modo — bmodi a bmodi magis distant a bmodi ad ⁊ a singulis bmodi ad alibi sumptis Ꝛ rō quia adhuc singula poterit ⁊ntradmittibilis — continent infinitas quas possunt compari oes cum ⁊na aliqua parte.

⊙2 In condensatione paulet ⊙ possunt magis approximari ⁊ penetrando cum ⁊nt ⁊ntstantes Ꝛ ⊙ possunt magis approximari bmodi ad ⁊ bmodi singulis C

⊙3 in condensatione ⁊ rarefactione debet fieri solutio ⁊ minorum Ꝛ N. quia paulet singulis singulis sunt ⁊ntstantes.

⊙4 corpus potest rarefieri in ⁊ ⁊mentum — et condensari in punctum Ꝛ N. hoc autem quia corpora habent luminosa magnitudinis et pauitatis.

⊙5 rarefactio fit per ⁊trinsecum corpus ultimum Ꝛ N. plus paulet magis distans ⁊ et mobilius ⁊ ⁊ vacuum ⁊ an ⁊ instrumentum Ꝛ paulet magis distant singulis bmodi ultimis N. singulis orbis ℂ ⁊ N. ⁊nt

Inst. cum aqua bullit ⁊ ⁊ in ampullas planas quas Ꝛ non rarefacit quia aliquando fit rarefactio per ⁊trinsecum corporis sed rarefactio ⁊ tempus continuum ⁊ condensationem explicavi per motum ꝟbi.

QUERES ⁊ quae sint ⁊ rarefactionis Ꝛ calorem ⁊ in aqua calida rarefit.

2 ⁊ Impedimentum ⁊ quare non rarefiat rodit extendimus

QUERES ⁊ quae sint ⁊ condensationis Ꝛ ⁊ frigus ⁊ in aqua ut ⁊ hoc ⁊ ymi

SECTIO 6
Ꝛc alteratione.

CLVO ⁊ alteratio ⁊ motus ad qualitatem ⁊ aut ⁊ lumine ⁊ ⁊ ⁊ alterari quia mutatur per ⁊ qualitatis quam ⁊ ⁊ ⁊ desinit alterari ⁊ motus ⁊ ⁊ mutari ⁊ ⁊ habitudinem per ⁊ qualitatis.

CLVO 2 alteratio ⁊ motus continens ⁊ qualitas acquisita ⁊ remota ⁊ agens naturale ⁊ ⁊ agit, alquicatum ⁊ tale tempus agit, alquicando ⁊ ⁊ ⁊ alteratio ⁊ applicatus ⁊ aeri quem illuminat nisi tale ⁊ tempus contrarium ⁊ ⁊ interruptum ⁊ illuminat

Q cum forum candens frigefit si corpus ponatur frigus aliquam calorem eodem subiecti tñ efficit et alia mobilitas suos motibus alterationis contrarijs & transeat frigefacti et calefactivi eodem subiecti mō gradu remisso R aqua calefacti sub Q frigefacti eodem subiecti donec contrarium habeat calefactum ultō possit amplius calefacere et tunc aqua nō dicetur esse frigida.

QUARES 1 an aliquae qualitates introducantur tales subiecti alias successive R aqua aliquae solent contrarium aut frigus solet calorem et alia ō solent contrarie ut lux

QUARES 2 an lux quae ō solet contrarium introducatur successive R quia agens luminosum terminatum applicatum palle et sol horizonti supra quem semper in absolutum.

QUARES 3 an sortes sit causa successionis R ē eram similem videbem agentis q̄d sic enim dicit fuit q̄d semel causa ō pt. Primō ē quantitatem malis quam cum aliud corpus ō possit penetrare prius agit in partem recipientem et tandus in remotiorem.

SECTIO 7

De Intensione.

CLVO 1 ē additio gradus ad gradum eiusdem speciei qualitatis in eadem parte subiecti existentis.

2ō additio gradus ad gradum quia additio ō denuo sit in individuali qualitate, additus gradus possit in eadem parte subiecti ut distinguatur ab existentia quorumlibet gradus ante habet sed gradus R habet gradus ē homogeneos quia ita essent diversae habitudinis ad diversum subiectum

CLVO 2 remissio ē detractio unius gradus ab alio eiusdem rationis in eadem parte subiecti.

Q1 Utrum remissio consistat in individuali ad subiectum ō consistit in pluralitate gradum R Deo antea. In individuali physico R. metaphysico & Soc ē in quorum differentia cui nihil sub R aequivaleat, ō ē in individuali physico Soc in individuabilitate partium et essentia earundem.

Q2 In motu locali dicitur unum ubi in alterationem dicitur unus gradus ō calens ut aequivalens alteri in intensione gradus ō calens ut aequivalens alteri R. paritatem aquae duo ubi naturaliter sunt incompatibilia duo gradus calens ō consistentes incompatibiles ut duo ubi

Q3 individualis celitas aquae ē una natura ō unus gradus calens R N. qui

Q4 qualitas intenta ē successive intenta R ē successive intensitatem N. actuē ē quia unitas finita fortasse agit in finita.

Sed alqui istam ē successive intensitatem quia cendit a paucioribus entibus malibus quam qualitas extenta R N. suppositum vas ē quia q̄d cendit a paucioribus entibus ō ē nobilius nisi aliunde sumat nobilitatem, sed qui cendit a solo deo ō so ē nobilior soc qui cendit a deo et ab alio soc.

Q4 unus gradus pt aequivalere remissus R c. sed ō ē vas dicendi primum gradum expelli

Dicas quia brandus gradus aequales duobus gradib. Rx sic de probandum. Arist. tam t probandum o dequi priorem — Rx quia brandus o t contra nius primo, color o opponibus colon.

QUARES 1 an gradus Intentionis sint homogenei Rx t quia multat non reciperet ad multendi duas latem qualificam gradum.

O o t non duo brandus gradus ht primum et alter brandus. Rx dr t determinant quia determinat ad Individuum.

QUARES 2 an Saint remediabus Inianbus inhe h — tram subiecto Rx Quemq; de Inianbus subiecto et Informent illud et Inianbus inhe quia sant ena qualitas pno h d opp accident.

QUARES 3 an tolae qualitates sint capaces Intentionis et remissionis Rx solas qualitates t capaces quia substat o Intend undunt remittunt substat o Intend undunt remittunt non plures partes eiusdem speciei sub stat sunt in eadem parte subiecti ut plures partes eiusdem speciei qualitatis.

SECTIO 4

De actione in distans.

CLVO 1 inabitus o datum actio in distans pbr. dari actionem in distans t dari actionem agentis mediis o coefficiente vel nihil recipiente aliqui inabitu talis actio o datur. pbr min. clactis semotis pot o illuminat aer cum Illuminante si pot o Illuminare diffundit lucem per totum medium vel parietem — coopacum cum tali cum a magnete ferrum pollit coopacum cum talli nro opposito parietis pot pollit propagari lucem, et sic de alio.

SED 2 tanto studio non fugit

vacuum et fluvata rerum contra naturam pollit agentium actibus propagari vbi ad patiens distant.

Q quadam agentia aquam nihil producendo pro minimum Rx probat, fugiam patiens effugit vacuum distendi vbi apponit vbi ad patiens. magnetem ferrum trahit ferrum, diffundendo qualitatem tractivam vbi ad ferrum. ibi lucinum q trahit palum: q sic o requiritur ad pto t quia ad trahendum qualitatem — requirat eandem qualitatem tractivam tamen o t capax illius tractionis. Basilisci ad tactu enecat homines emittendo venenatos vapores vel fugae vel pacto cum demone vel venenatis vaporibus nocentibus animantes Aristo o concludit tactu pelles vel aqua dissolvi in eorum ad humanam vel humana in pelles nocentes. obstantes nocentes. obstantes obscurantem — impulsu pro vapore emittendi ad longe ab corpus vel humanum ad cadaver corpus longe ab quorum aquarium Antipatoris pro emittendi chorda tritona diffusa humanum ad notum alterius q similem aures percutiendo accipiat. pulsus hypothesis negandus t. secundum calidis frigidam maxime calidum aqua quia pars aqua frigidam Abundant, fulmen aliquid aurum Inducto martyrio quia exhalato tantum pro pono et adhaeret utilitati. Phantasia matris imprimit notas Infanti quem gestabat tactu quia phantasia cum medio agit ita tacto ped-medium consurgit cum capite ad producendam imaginationem sensationis. angeli loquuntur ad intellectum ab t sua conceptus illis manifestandum. in puncto illuminis o plus lucis vel caloris quam in nubi q corpus alterius concutiat cum lucis vel calor tactus.

CLVO 2 ō repugnat dari actiones ni dillans supra naalitas plus solutionē obstabrōnum.

Ō 1 D Paulus probabit pretenbam ex opuabus male ā probauit si possit opuari dō stet pretens Pr probat dī pretenbam ex opuabus diuina quadalis ē dabō politopuari quin stet pretens propter Immanitatem ē probabit dī pretenbam ex opuabus quamuis Pr. non sol opuabus in luxuit tamen ō ē pretens Pr 2 D Paulum ō dicunt dicum ā pretentem sd ō longe abesse dō tuo quasi notum qd tuum stet licet ō stet pretens Patime Pr 3 deus ē pretens quia opuabus Ego ē pretens mutabile ē Immutabile N. soc 2 stet pretens tuus effectus tuos

Ō 2 agent dum ō ē opt aqua ligo rasi dli ō ē Pr N. patit quia agent qdō ē ō salubre lō rasi quia ē alicubi cum salubat opt dari ce.

SECTIO 9

De approximatiōne.

CLVO approximō ō tendibile proximi sita sd tantum concomitans plv. cum aat maiorem ō dat prius ē ni loco quam sibi produat suam pratentiam.

Ō Effectus pendet ab approximante ō approximatō ē mōra, pendet ut a concomitate ē antecedente Pr.

Pro. pro priori vita approximatō Pr tal negatio approximantis Pr puritum ad diuinia tantum ita dat Immediate poll stat cā approximata

De spāra activitatis

CLVO 1 spāra activitatis agentium naliū ē totum illud spāium ad qd circumquaq; siam sui in portunt extendere

CLVO 2 spāra agentium ē limitata pti quia ignis ḡg habet extra hominum extra quem non salutat

Ō aliqua pars calōris produci in aliū ō ē productiua alterius calōris Pr intra spāram activitatis N. extra ē Pro. cum ō extra spāram. Pr quia agentia ō sunt infinito turbatis, dicunt si duum passus sint spāra activitatis ultra q ō possit ignis ca lefacere ō oportet quarum cum ō possit cum ō ndatum rāo cui ignis ḡtionis finitum sit finitum. Pr 2 quia calor dicunt sit in tam exiguam quadriculam ut ō sit sit gradus oportet ā ut aliqua sit attributo ad agendum

CLVO 3 agentia naalia agunt uniformiter dissimiliter ni ē tam spāram activitatis sua. Pro. quia candela plus illuminat quia candela plus illuminat vicinius partes et minus remotiores remotiores.

Ō ō agentia nunquam adimi ducunt sibi passum Pr patet ē Impossibile N. calidum ut octo ḡg ō producit octo gradus ni vicina parte sui spāram, in remotiori parte sex tum quinq; dela dicendo.

SECTIO ii

De actione similis In simile.

CLVO ō dabit actiō similis ni simile. plr. si duo tria alio similis ni simile. hæc quatuor reperientur.

I qualitas ⊽ringst ⊽rusdem rationis; calor hinc; calor illinc.

2 qualitat in pari gradu. duo ☉ calida ut quatuor.

3 qualitat Intenta. nec minde pauc⁹ subtrahi ☉ quatuor gradus caloris.

4 aqua di bent duo calida actiōne contraria Inuica hoc ē producunt aliud calidum: atqui mihil simile fit ex ō dabit alio similis ni simile plr. sint duo calida ut quatuor ō ē rōne unum agat ni aliud quia pares assimilabunt, si ⊽trumque agant ni aliud hi Intenderunt ni infinitum⁹ calidum ut quatuor producunt calidum ut quinqs et rursus calidum ut quinqs producunt calidum ut sex et ita deinceps.

☿ I Ignem remittit Ignem a Cardinis ni auem qui habet eandem Ignem alterius ☿ remittit actiōne Inuica N. actiōne aquiuoca C.

☿ 2 ni reflexione producitur lux Intentior ☿ actione Inuica N. actione aquiuoca C. quia lux remissa ō Intendit hi sola lucem aliam aqualiter Intenta hi corpus luminosum et reflexionem coopperantur.

OBS Luminosum ut quatuor Intendit aliud luminosum ut quatuor ☿ N. plus ⊽ unum aliud plus luminis producit ☿ agens actione communi C. distincta N.

☿ 4 fuscum calet minus caloris quam ignis at tamen plus calefacit ex agit ni simile ☿ fuscum ō producet plus caloris quam calefacit ni se ex hi ⊽trius Inuica ni fuscum agit quam dissimilis ignis et ad fuscum alius agit et Inuicem tempore producunt plures gradus caloris.

SECTIO 12

De actione eiusdem In seipsum.

CLVO I Idem potest agere ni seipsum actione aquiuoca ni plurima plr. Ignis restituit se calori et ☿ aqua frigori

☿ dem qualenus ē principio actiuum distinguitur a se

a hūpto qualenus ē principiū passiuum ℞ distinguibus realibus N. formalibus C.

CLVO 2 idem ō agit in le actionē tnuua pfectiua plr. qua quatior gradus caloris ō se intendant.

CLVO 3 nihil agit in le actionē distructiua plr. omne tns conhuat se.

O calor stomachi agit ni — tricias partes ℞ inam padem ō agere in hūd ni aliam q̄d totum hundum tanas partes hūdstruat soc sit niu acidens.

SECTIO 13

De antiperistasi

CLVO Antiperistasis ē tnius contrarii et alterius contrarii cū alterū obstantis Intentio ut cum hyems obscurus circumstans aqua est calidior, impedit enim frous obstruendo pores ne calidas exhalationes exeant hō remanent Intra aquam da actate aque ē frōidior quia calor aptitit exitum calidis tuta exhalati optimus d aqua hui n tuta hi- spiditas temperamento n stituit frigido. da calx tnicta aque ignitat quia aqua hyeni condentat partes calidiores calcis tnde maior calor appaut.

SECTIO 14

De Reflexione et Refractione.

CLVO 1 Reflexio ē cum radius tluuis ō productus redit ad suum principium, da cum sol iacit radios nitiotam tluuus ō possunt radii produci tnde nflectuntur totus solem et plus luminis produitur propter horam quia ni multa aquis ngiorē licet sit alongio tidinior soli: rāo ē quia corpus nflectens concurrit cum lumine et corpore luminoso ad produ- cendum plus lucis in punctō nflexionis quam procul a corpore nflectente.

CLVO 2 Refractio ē reflexio radii obliqui incidentis in mutā ratione ut sentus ad aliquod latum punctum talis medii ut si radius solis per aerem moueniat ad aquam et in illa aqua ndiat ad aerem.

SECTIO 15

De Actione et Reactione.

CLVSO 1 Actio ē actualitas agentis et factionis et passio factionis. Ex qua agens dicitur aliud q3 agit cum victoria et agens q3 vincitur ipsi si quitta cadat in formam quitte dicitur magnes et ignis aquæ qua comunicet quitte motionem.

CLVSO 2 Dabitur actio et passio secundum eandem partem et contrarietatem ptes forum candens frigefacit ab aqua et tolam calefacit aquam

Ø 1 Si agentia sint aqualia in actualitate ō agant li a sint inaqualia solum potentius agit Ax agentia ē inaqualia et potentius aquæ cum victoria dicitur ā magnes hō vincit landem.

Inst. si dicitur agat numquā potentius attingit sibi passā Ax ō semper magnes hō landem dia dicitur et nihil possit agere hō landem pati

Ø 62 dum calefit ignis dia mobilibus suo actu motibus contrarijs Ax N. pbat sit ignis et aqua, aqua agit in partem ignis vicinam et pars ipsius ignis dram agit; aqua producit frigus et ignis ō ipsius calorem in parte passa Ax N. qua ignis ō ipsius dicitur simile aut ē dissimile et dissimile ō dissimile dicitur eodem instanti pars ignis patitur accipiendo gradum coloris quem amisit

Ø 3 ignis ē magis activus quam aqua et aqua ē magis activa Ax C. antec. et N. consā qua agens dicitur magis activus

Inst. aqua ē magis activa quam ignis sit activus Ax N. hō aqua ē magis activa propter sentitatem quam ignis sit activus propter rarefactē hō aqua ē magis activa q3 ignis sit activus alioquin nihil sentiret pati virtutem agentis nunquam talem agentis nunquam pati virtutem actio.

Ø 4 calidum ut octo agit vel ō Ax calidum ut octo agit Ø 00 calidum ut octo in sensu compositio manens calidum ut octo N. qua pudit tantum gradum caloris ab. calidum ut octo agit in sensu dimitto C

SECTIO 16
De contrarietate.

CLVO 1 Contrarietas alia formalis et alia effectiua. contrarietas formalis est talis habitudo duarum formarum ad aliquod cor subiectum ut possint simul in eodem subiecto adequato non salvatis qualis contrarietas est inter calorem et frigus nisi per accidens subiecti. contrarietas uero effectiua est inter duas causas quae possunt producere effectus contrarios, qualis est inter aquam et ignem aqua producit frigus ignis calorem.

CLVO 2 qualitates formaliter contrariae possunt simul remitti gradu remissionis, ut aqua tepida est calor et frigus infra latitudinem octo graduum.

Ex una parte aquae est frigus in alia calor 8 gradu sed duci 8 2 nullam partem aquae esse sine qualitate saltem sufficienti ad retinendam formam aquae sicut hinc aliquo gradu frigoris.

CLVO 3 qualitates contrariae possunt se compati in gradu summo pter existentiam contrarium. contraria sunt quae sub eodem genere maxime distant et eodem genere subiecto se mutuo pellunt pter 2 experientia quia calidum ad octo expellit frigidum ad octo.

CLVO 4 supernaturaliter possunt se compati qualitates in gradu summo pter nullo ibi existente contrario quia calor ut octo et frigus ut octo cum sint duae qualitates positiuae.

CLVO 5 contrarietas inclinationis est illa per quam aliquid inclinat ad aliud et tendunt habitudinem trahendi ad se inuicem subiecto 30 quantitatis malissolet contrarietatem facere ut non ponerent.

SECTIO 17
De Resistentia

CLVO 1 Resistentia est impedimentum quo potentia activa vel impulsus omnino vel retardatur ne agendo ut cum aqua mixtionem patiendo impedit ne tantum faciendi tantum producat calorem in se quantum produceret.

CLVO 2 resistentia est ipsamet res resistens ut potentia activa est ipsa res agens.

CLVO 3 aliqua agentia utaquam sunt magis resistentia activa quam activa; alia magis activa quam resistentia sunt magis tenacia et contra magis subtilia

LIBER QVINTVS PHILOSOPHIÆ SIVE DE ANIMA

S

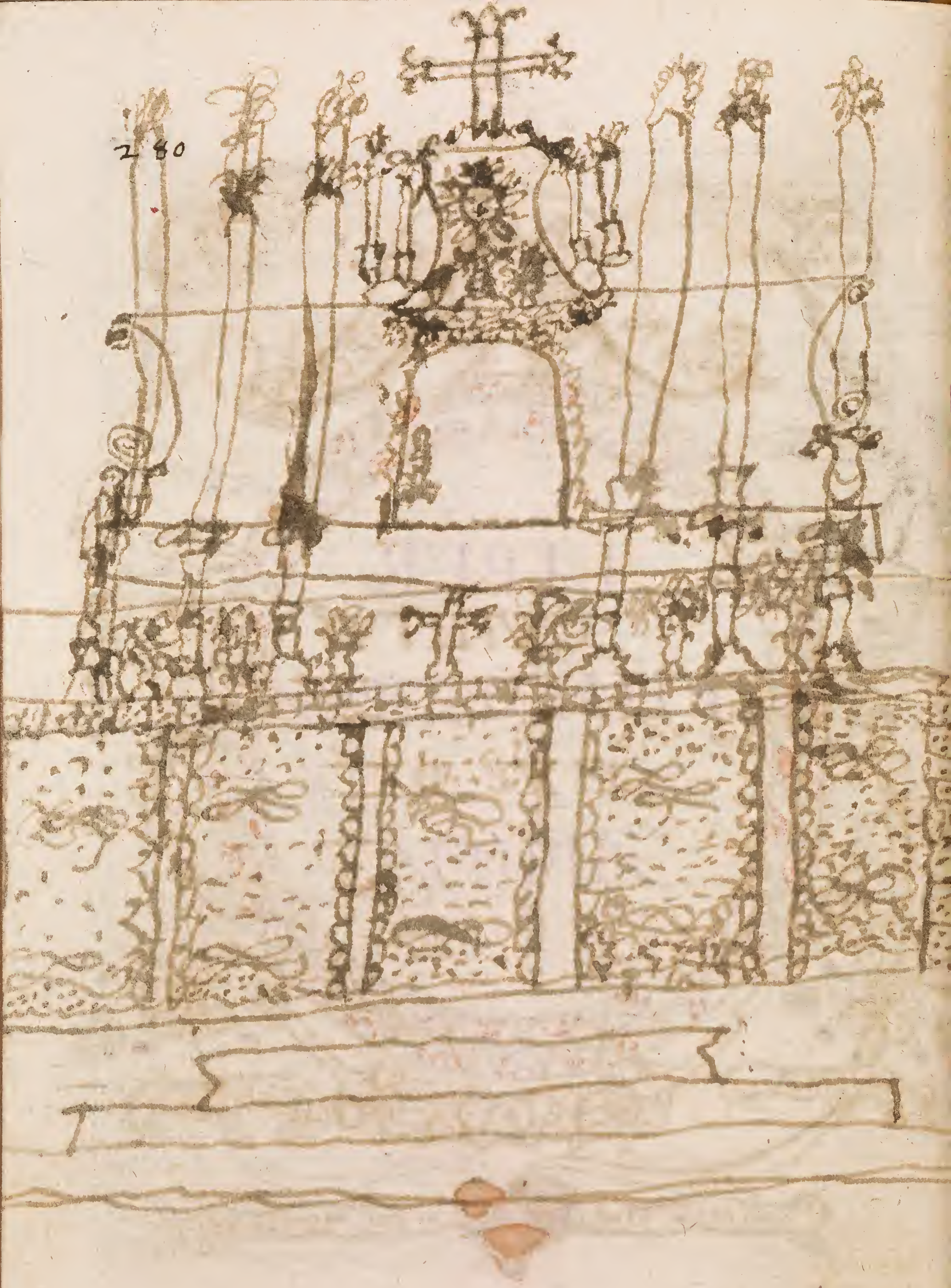

DISPVTAO Ia

De anima in communi

SECTIO I
Quid sit anima.

CLVO I anima ē actus primꝰ corporis organici potentia vitam habentis. Diffo. 8 x actus 8 est posterio. primus 8 ē radicalis posterio ꝛ qua posterio ō supponit aliam priorem scꝫ, corporis organici 8 ē posterio qua aduenit mac organicalis. Que dispositæ ad hanc habentis vitæ. additur potentia vitā habentis qđ āa sit posterio corporis 8 cuius cumꝫ sit dispositi ad recipiendam vitam.

CLVO 2 āa 8 ē accidens pbr pus anima sōe distinguitur substantialibꝰ ab eque tū non distinguitur ab eque pus aliud quām pus ām bo āa ē facultas

Ø sufficiente temporamento obtinet āa R C. & anima ē temporamentū N. constā quia ad temperamentum requiritur ut condiō sine qua ō Informat

CLVO 3 āa ē substātia Incomplita pbr ordinatur ad corpus ut cum illo faciat Unum totum substaale compōsitum.

SECTIO 2
Quotuplex sit āa.

CLVO datur tantum Unica āa ni quolibet viuente. pbr-nplantis ē una-āa ut patet nempe nutritiua. In brutis pbr ē Unica quia sufficit Una que equivalat āis 8 Appetitiua 8 sensitiua. pbr de hōe quia sufficit Una Unica āa que equivalat tribus simul sumptis in multiplicantur tria sine necessitate.

Neqꝫ Una ni hōe ē triplex āa sicut ponit quia si prius fuerit — animatum anima brutī oportet — baptizari brutum quia fuerit —

bacilibus ad primum tibie —
Indicium.

O soo primus venit tibia planta pr
primus venit tibia planta ni adue-
primo pr. ni alia simulo C soc
primus soo cruent opuabones tibie
plantar et tibie sugatatuic ostendo
pue tibus sumptionem. ibinde —
venit tibia bubi soc tensibina o
Intuentuali licet tabeat animam
Intuentualem.

SECTIO 3

De aa diuisibili

QUO aa Cubonum sunt divi
sibiles pr quia o sunt tam —
nobiles ac aa vaalis cui conditus
Indivisibilibus ob nobilitatem.
pr 2 quia aa Cubnum dependent
a maa ni existendo to sabuent
duplicem caam maalem quia sunt
ni plurib⁹ partibus maa et polu
Indivisibilis. 3° animia serpentu
branbus.

O aa equi si foret divisibilis
remaneret ni pedisito tibia pes
sitns venit pr. ni equi cum
quia aa bubi ut remaneat ergo
tania ergama quae cum non
quaat ni pedisito stinet informari.

QUOCUS anpartus ad divisibilis
sint sono genus pr te, quia
frustra inducebis divisibat spirifica.

O 2 diuisibat spirifica tempuam
antri ergo diuisam spuei aam
pr ni. quia aa vaalis t eadem et
tamen sabet taua tempuamenta
In- pudet ni capite.

O 2 hi pauc aic sit cruidem
xaonis cum aa lola, et tola aa
cnjgat dicuntat sonue dis poues
exptt trim et caus aae pr si pauc
sit cruidem xaonis cum toto e—
maalitas sumpto n. soalitas c quia
totum ut totum caput aliquid q
o cap et pauc ut pauc

O 3 o e xaonis cui aa pidis in
aque misoicut pudem potuit quam
caput pr spiritata xaone cubitat aa
e spiritata dluminaon pr ni.
quia but ocs pantes aa sint indiffe
rentes ad caput tot pudem tamen
pr dus dluminat ut sac sit sic et
alia alibi.

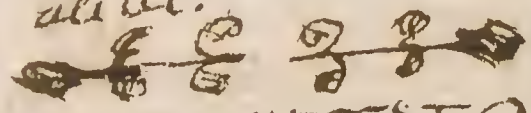

SECTIO 4

De tibia ni communi.

CLVO tibia ni alia primo e
bus q ni stabu commodi contributes
pr pubibit ad Intrinseco. Explicato
illud pr dicunt q sabet omnia
requisita ad stabum libi commodum
de tabum tg habent propriotates
locum sibi dicatum et tactionem
et cauipibus tri propria Intuma
addunt sibi aliquam pue sibi uem
tot naturae tot formalitas distincta
angelus tg dr dicunt quia habens
Intellectum et tolumtatem produnt
tolitionet et nolitiones quibus
pueribus, equus dicunt quia sabens
omnia noxiana ad rationem requi
sabit audit et planta dicit quia
sabent omnia ad rationem planta
ad quae pr pubibit entendo pue
Intus sumptionem et dus quia pr
dicunt pue tolitionem et Intellectionem
quia licet Intellectus et tolibis sit
dus tamen ibentalitas dicunt

Ventrio dr. Deus cū ē Ens a se dicit conceptus intelligendi et Volendi vita dr. hoc simul per Intentionalitē ē nalitas per Volitionē et Intellectionē

Ó Deus ē perfectissimus Ens ō positivus Pr Ego concipiens non positivus physice E metaphysice N. Soc ē per mentem concipio aduerim conceptui essentiali dr nouas perfectiones quæ licet sint Deo nalitas cum essentia ō tamen formalitas.

Ens st. conceptus essentialis dr ē Ens a se aliqui Ens a se dicit ocm perfectionem positivam Pr E. mai et D. min dicit ocm perfectionem radicalem E soalitas N. Soc ē cuius q d aliquid sit Independens. Infinitus ē omnipotens &c. hd soalitas aliud ē ē omni potentem aut aliud dependens ab alio.

Ó 2 Infans ō altior statura connatalem cum ō sit Deo et tamen Deus Pr Infantem altiori statura connatalem ni rāone Viventis cuius operationes natura nisi sint cum Deus tantū Vita planta et talis subsit ois inquisitio ad Illum statum Independens cum crescat audiat se. Pr Deus.

Ó 3 Genit constitutus ni statu nāli Deus sibi alium genit Pr Deum ni Essentiam pro nos ō Dei ni continuo distinctam a pluribus Homogeneis et Totalis Identitatis Independens genis Deus ō ni genit Deum Totalis Essentiam quæ Deitas hinc pretensio sibi venit e numero Deorum quæ constituentem ni statu nāli.

Ó 4 angelo Deus cognitio Eo angelus ō Deus per cognitionem Pr angelo Deus eo omnio tanq aliquid essentiale ad N. tanq communem potiā completa E.

Ó 5 a perfectionibus nalibus et physice distinctis in creaturis et a perfectionibus tantum soalibus distinctis nihil pt abstrahi ex communi Pr N.

Ens st. Vita ni Deo ni alter a ō distinguitur nalibus Ó Intellectus et ni soc Intellectio distinguitur nalibus Pr E sed soc ō Impedit quin non Intellectio abstrahatur a Deo et ab ō soc per q Intellectum conceptus Deum.

SECTIO 5

De Vita ni actu Secundo.

CLVO 1 Vita ni actu 2° ex ipsa operatione Totalis Vg ni plantis Vegetatio ni animalibus Sensatio ni angelis et Deo Intellectio et Volitio

CLVO 2 Vita ni actu primo connato ni Creaturis distinguitur realiter a Vita ni actu primo Vg Vitio ab Esse sed ni Deo distinguitur

Intellectio fuit vitam actus
secundo ab ipsa substantia derivantes
per mentem. p.x. quia vita in
actu secundo in creaturis sunt
accidentia physica sed in deo
sunt audentia tantum metaphy
metaphysica.

CLVO 3 actus vitalis ut
sit entitas absoluta p.x. vbi sit
ex potentiis conditionis q. sit calor
vbi aliqui calor ē audiens absolu
tum sic actus vitalis vbi
vitio ut qualitas absoluta.

Ø vitio ē actio OK actio
grammaticalis C. praedicamen
talis N. Soē vitio exprimitz
nominem ablimente in XO ut
actio sed penitus in praedica
mento qualitatis absolutae
non in praedicamento actionis
quia ē modus sui entitas
agendi.

SECTIO 6

De potentiis animae.

CLVO 1 potentiae animae
sunt facultates et instrumenta
per quae actu operatur vg
intellectus ē potia ad quia ea
per intellectionem intelligit.

CLVO 2 potentiae aliae sunt
organicae et aliae inorga
nicae / potia organica ē illa
quae dependit ab organo corpo
lanta a compage ex qui potia vitia

vitiata ex potia organica
quae includit ō tantum animam
ad actiam ovulum.

Potentia ā inorganica ē illa
quae ō dependit ab organo ut
compage ex intellectus licet in
ea quandiu ē in corpore ō intelligat
mihi sensus externus operibus
tamen sensus externus vt
tamen sensus internus ō ē compage potia
intellectiva sed aliquid quod
principium quia ea ō accipit
species mihi a sensu sed quando
ea est separata tunc intellectus
structus spiritus operatibus
omnino dependentia ab organo.

CLVO 3 potia organica ut
potia vitiata ō distinguitur
naturae ab ea et organo. p.x.
sensus multiplicatus potentia
naturae distincta si sola ea cum
organo sufficiat, aliqui sufficit,
ut videam vg sufficiat oculus
cum ea.

Ø occasus mudit potentiam vitiatam
ō eam sed ea ō ē potia vitiata
OK Conditio antecedens B. Conditio
sed ea ō ē potia vitiata adaequata
C. Inadaequata C. cum in potia
vitiata sciat suo ut eam ut maior
organicalam si quit sed vitio
quit ptam potia vitiata non
secundum eam ad secundo organum

CLVO 4 potentiae inorganicae
identificantur cum ipsa anima
p.x. sensus multiplicantur potiae
naturae distinctae si sola anima
sufficiat aliqui ea structa spiritus
ē sufficiens ut intelligat ut velit
ut memoretur sed sensus intellectus

voluntat et memoria n̄alitas distinguuntur.

Ø 1ª foa subſtaalis salient aiã dentia n̄alitas distincta ꝙ ionis salut calorem ut agat ēo et ãa salutat accidentia — n̄alitas distincta ut possit a ouã. n̄alitas R N. sequitur quia ionis salut calorem ꝛ ōnt producat calorem ni h-bd ni alio bd ãa producit Intellectionis uidet et volitiones nn sequitur producit ꝛ ōnanente. Intl. aqua habet gravitatem distinctam ut producat ni h-bit deorsum R ꝛ gravitatem ō distinguit a foa subſtaali et primus qualitatiꝰ.

Ø 2 ãa ē actus corporis alqui Intellectus ō ē actus corporis R C. mai et D. nnn Intellectus ō ē actus corporis n̄alitas N. foalitas ut ē Intellectus C. Intl. Intellectus et volitas ō collant dentificaciũ ãa R N. pbas Intellectus ē pdica nnn ãa et volitas ē pdica libera R Intellectus ut Intellectus ē pdica nnn ãa C. Intellectus qualemus ē ãa N. similitꝫ volitas ut compta Christiani ē libertas ut ãa n̄ ut volitas tantum.

Intl. si ãa ⁊ Act Intellectus semper Intelligunt R N. quia carnet spiritus Intelligibilibus a quibus determinari ꝛ ut Intellectus obiectum potuit ē aliud.

Ø 3 ō unquam potia distinguit n̄alitas et adequata ab anima R nunq̃ ita unquam Identificari ꝙ si ō frustra multiplicanda sunt entia nnn sine necessitate dbemus dicere dentificari.

Ø 4ª nulla subſtaa ē pdica ãa ad extra R sallem cn ē dent.

Ø 5 artes nn mutuat potias Intellectus qualitates R ãa nn dispouunt C. ãa nn ipsarum entitatiue qualitatum N.

CLVO 5 potia organica sunt 5. sensus exterioꝛ Visus, Auditus Gustus, Odoratus, et Tactus. sentat Intellectus nn acquirat sensibus quinq̃ exterioꝛ, sunt ita alia potia sensitiua ãa ut potia altiua, retentiua et expultiua, nn ãali ē actibus.

CLVO 6 potia Inorganica sunt tres nempe Intellectus, Voluntas et memoria

CLVO 7ª potia distinguuntur foalitas ab ãa - pdica illa distinguuntur foalitas quorum conceptus sunt diuersi, alqui conceptus ãa et potia sunt diuersi nam ãa ē actus corporis et potia ē Intellectus mentium animæ.

SECTIO 7

De subiecto receptivo actuum Vitalium.

CLVO sensationes nn recipiuntur in sola mãa pdica sensationes sunt accidentia corpora ꝰ non nn recipiuntur in subiecto spirituali

quale ē aā vitalis Ex vi substrato
corpore quale ē mā prima.
Q aā sentit Ex vi ripi sentiendi
Rx N. concludens hō totus homo
dē sentire.
Jn 5l. totum sentit Ex toto
vi ripit sensāo nec ō tantum mā
prima Rx C. concludente D consequens
Ex totum vi ripit sensāo nec hucusq;
h totum N. hucusq; aliquid
hui C. totus hō sentit aliquid
sois sufficit mā vi ripit cumq;
aā vitalitas maxe sufficit ut homo
mirāo sentiāo nisi totū compositū
attribuatur.

SECTIO 8

De mā actus vitalis
CLVO actus vitalis dicit ē
Immanens plx ē actum Imma
nentem ē vi ripi si subiecto a
quo sit aliqui ois actus vitalis Ex
Intellectio exigit vi ripi in subiecto
a quo fit sibi at si aā et sibi
exigit vi ripi mā a qua fit
vna cum aā
Jn Sibi poni pt a Do si cognos
si quo vi ripitur hō ō fiet ab
solo et tamen sibi ē actus vitalis
Ex ois actus vitalis ō exigit
vi ripi si subiecto a quo sit Rx N.
Consequentiam qui licet Deus aqui
taqualitas tamen sibi exigit
saltem a potiori sibi vi ripi illa.
Q2 Deus Intelligit per Intellec
tionem q ō produxit nec Deo sibi
ad mā actu Rx D q ō produxit
nec ipsi identificatur cum alia N.
quam ō produxit actum vitalem
Identificatur C.
CLVO2 actus vitalis sunt qui
actionem distinctam realiter per
actus vitales sant quales intellectiones
ō modales sicut Intellectio alterius
modalis ō produxerit sabitus suos
actus qui eosdem rōnes cum quibus
actus qui quem produxerit ē sabitus
cum actione nec distinguuntur realiter
Q actus vitalis Do Intellectio consti
tuit sabitus aam Intelligentem sibi
ō pt constituere aam sabitus intelli
gentem mihi qui actionem Ex
Intellectio ē actio Rx C. mai. D.
min. nihi qui actionem sibi N.
qui Intellectionem qui sit ab
qua anima C.
Q2 Intellectio ē ripsentiāo
essentialiter sibi sola actio sit
ripsentiāo Rx N. mai. quia In
tellectio ō produxerit ab aā
ō constituit aam cognoscentem
Rx 2 Intellectio ē ripsentiāo vitalis
radicaliter sola C. sola sabitus N.

DISPVTATIO 2

De anima vegetativa.

SECTIO 1

Quid sit āa vegetativa et Quotuplex.

CIRCA 1 āa vegetativa ē āa eminentior, āa nunc vegetativa ḡ pro quam viuens nutritur et augetur pro tempus et simul propagatur explicari vegetari ē entia ō quomodo cum ḡ ad pro tempus explicationem vegetativi et iam nutritivi conuertuntur alimentum in suam substantiam sic fiat āa planta cum trahit succum terre denique quia tempus duxerunt et debet spiritus convenire in nouo tempus disponendi quam āa salut tum disponendi partem alimenti in semen ad generationem et āa quae salutis illam potentiam nutritivam augmentativam et generativam vocatur āa vegetativa.

CIRCA 2 alia ē anima inter vegetativa et alia ē vegetativa et alia ē

Inplantis ē illa quae plantam vegetat et nihil aliud. āa ā eminentior vegetativa ē illa quae ō tantum vegetat sed quae inde produxit vel sentationis vel intellectionis et āa quae vtrius.

SECTIO 2

De potentiis animae vegetativae.

CIRCA 1 Potiae ax vegetativae sunt tres nutritiua augmentativa et generativa pter. quia planta quae tantum salut āam vegetativam exhat nutritiuam et generat nouam plantam quae sibi sucudit ei seminis quod relinquit

CIRCA 2 Potia nutritiua et augmentativa distinguuntur tantum formaliter Potia ē una nutritiua sed si

Comunicat plus alimento in
substaam alibi q deperdatur
& augmentatiua sin minus
& nutritiua.

Ꝯ Ē potia nutritiua n Spirit
substaam & augmentatiua —
quantitatem & quantitatem
solam N. quantitatem quidem
& in substaa maior C

CLVO 3 potia nutritiua &
generatiua & eadem natura
quia eiusdem potiae & gemmeae
totumit partem, nutritio &
gemeão partis viuentis et
gemeão complicatae & gemeão
totius.

Ꝯ 1 In quinis & potia nutritiua
& generatiua & N. dicō in
quinis simul potiam generatiua
licet ō complectam.

Ꝯ 2 potia nutritiua & diffusa
per totum corpus & generatiua
& tantum in partib⁹ generandi
addictis & C.

Instl. Eo potia nutritiua non
Identificatur cum generatiua
& N. sequitur quia ibi ut-
potia generatiua illi & potentia
nutritiua licet ō sit in oi loco
in quo & nutritiua.

SECTIO 3
De Nutritione.

CLVO 1 nutritio & totalis
conuersio alimenti in substaam
viuentis Explicatur nutritio &
conuersio quia cibus conuertit
in substaam viuentis. 2° &
totalis conuersio quia ō quicunq;
conuersio sb quacunq; sit a viuente
ut viuente & nutritio.

CLVO 2 nutritio sit p̄ unionem
materiae alimenti cum materia
viuentis & informationem a.c.

CLVO 3 conuenit ad nutritionē
anima ut eā principalis —
organum rōne temperamenti
& spiritus totalis rōne caloris.

CLVO 4 potia nutritiua nunq̄
exhibet per totalem formam
& potia nutritiua & totalis
applicata & subiecta cibi aq̄ sit
una pars in alia.

CLVO 5 fōa in maā & prior
rōne q̄ sit unio p̄r. quia
unibile praeexistit unioni &
maā alimenti. prius & sit eā
unita viuenti q̄ eā informet.

SECTIO 4
De alimento

CLVO 1 alimentum & substaa
corpora Genitiua facultatis nu
tritiuae in substaam viuentis
connutibilis. Expl. & substaa
quia substaa & nutritiuae accide
ntibus. & substaa corpora quia
substaa spiritibus & sunt cibi
corporum & connutibilis Genitiua
facultatis nutritiuae quia si
deus connutrit solus sorum in
substaam sois & propinquiorib⁹

forum alimentum hominis
& continuo cibis in sabbatum
viventis ut excludant venena.
CAPVT 2 q̄ debet corpus & ē
substāa cuiusq; viventis p̄r
experientia q̄ sani ē saluberr
alteri ē noxiorum.
CAPVT 3 puram elementum
p̄t ē alimentum mixti p̄r
cambio nutritur aut, salam
andra ignē vermis hora. et
pisces & aqua.
Q elementum ō ē puram
p̄r C. hō addo licet puram ō
nugonam ut sit alimentum
viventis.
Instl. Elementum puram salut
dual qualitatis q̄ carum tnam
summo & altum in excellenti p̄r
qualitatem in summo potē
superari a sōa substāali mixti
ō tantum a temperamento.
CAPVT 4 alimenti nutritas
ē prima ut reparentur amissa
partes substāe, secundo ut
crescat viuens & saluet organa
capacem sanguinum vitalium.

SECTIO 5
De fame & siti.

CAPVT 1 fames ē appetitus cibi ex
dolore & ebullitione ventriculi inanis.
& appetitus quia ex apprehensione q̄d
assut cauernis alimenti ori hiat
deliberium remedii q̄d ē in cibo
ad datum ex dolore & ebullitione
ventriculi quia sufficienta alimento
tres partes ventriculi sunt aliam
tertiam spiritus & calor, & expulsa cibi
ut distinguatur ea sibi quæ ē appetitus
potus.
CAPVT 2 sitis ē appetitus potus ex
dolore & siccitate & contractione
oesophagi & fauces. Empl. sitis
& appetitus quia ē deliberium &
potum hoc ē humidi & frigidi ad
refrigerandas partes calefactas &
siccatas. & dolor ex siccitate &
contractione oesophagi & fauces
quia in illis partibus sentimus
dolorem prædictum cum sitimus.

SECTIO 6
De humido Radicali

CAPVT 1 humidum radicale
sunt partes primigenia viuentis
cuius summus gradus instrumentum
functionis vitæ & est substantia aliquid
aliud fingetur.
CAPVT 2 humidum radicale sentiri
distribuit p̄r quia in sentibus
corpus ē siccius & minus aptum
ad operationes animalitatis &
sensibiles.
CAPVT 3 humidum radicale
reparatur per alimentum p̄r
quia alimento resicuntur spiritus
& restauratur temperamentum
partium.

SECTIO 7
an sanguis vitalis

CAPVT 1 sanguis ō viuens p̄r
nullum dat indicium vitæ quia

cubit pro tribus lymphionem ā
fluida cacant pros pro quo altra
bant alimentum et sanguis fit
ipsum alimentum quo reliqua partes
viuunt magistram sanguis vivit
vita sentitiua quia ō sentit multo
minus rationalem.

♂ ē sanguis ē pars viuentis &
vivit ℞ D ē pars Animalis Cis —
viuentis N. Integralis C. ōes ā partes
Integrales ō viuunt.

☿ 2 āa Constituit qi sanguinē
℞ ut ni sabirto qd āa nō formet
N. ut ni aliquo tranquillo ad
functiones vitæ C. ita aue ℞ vitalis.

♃ 3 simul assumendo sanguinem
assumplit aliquid ō animalium.
℞ C.

♄ ossa ō sentiunt tamen salent
āam vegetatiuam ita sanguis ♀
alibile et tamen ō satisfit āam
vegetatiuam ℞ N. pavit. quia
ex mixtione vnius cū ō optimi
mixtione ignobilioris civilis ō sit
sentiens sicut fortalle vegetatiuam
sed hi ō sit viuens vegetatiuam
ō potest ē sentitiuam qd sufficit
ō potest vegetatiuam et aliquā sanguis
ō ꝑt viuere vita rationali & saguea
ut nulla vita viuat.

Quæres an alii humores
viuant ℞ nullum viuere quia
si quid viuunt maxime sanguis

Quæres quot sint humores
℞ in quatuor principii nempe
sanguis pituita cholera et
melancolia.

Quæres 3 quinam sint
sanguinei vel cholerici &c.
℞ quib predominatur illi
sunt temperamento sanguineo
et hylarioni quib predominatur
pituita ſt pituitosi et lenti
quib predominatur cholera
ſt cholerici et fluidi quib
dcrigs predominatur —
melancolia ſt melancolici

SECTIO 8
Quæ partes viuant

CLVO partes quæ salent
aliquam duvitionem ut cavo
nervus cartilago et membrana
et similes āarum qui in
illis exceptis aliqua actio
vitalis qd exercant pro intus
susceptionem vel sentiant

CLVO 2 ossa dentes ungues
cornua plumæ pili cara —
viuunt ꝑt habent actus
hominos magnitudinis ut
huiusce.

♀ pili ſt tantum excrementa
℞ N. sed ornamenta

☿ 2 exercent in morbis ℞
apparuit longiori ob contractum
cutem

♃ 3 habent cutem hominum
magnitudinis ℞ N.

Quærit an spiritus sive
ānus sue vitalis exercent
viuant ℞ ō viuunt qui animalia
habent indicium vitæ vegeta
tiuæ vel sentitiuæ sed tantum
intromittunt ad functiones vitæ

et quidem spiritus vitales
ad vegetationem et animalis
ad sensationem.

SECTIO 9

De Terminis magnitudinis et parvitatis

CLVO Diuersa ōia habent certos terminos magnitudinis et parvitatis vg formica ō crescat in canem nec canis in bovem et formica ō deus fit in athomum vāo et quia ut ea desinat habere talem exilitatem nequit fit amad suum finem et vitae sua ō potest habere tantam amplitudinē mālē Insoandam ut ō supremus vis limitata insōandi, ea vo hois ō potest insormari corpus Instar montis
Ꝯ Dispositionis Introducunt rectitudate ergo cum in exigua parte incipit de dispositio ad vitam tunc erit vita Ꝯ D si ea ō exigat habere gemitalem partium C. sicut N. ea vo hois exigit cor, cerebrum &c.

CLVO 2 corpora maxima in nullos habent terminos magnitudinis et parvitatis pō expansiva; fluxius potest excrescere magis et magis nec est vāo dandi ordentes terminos quos diuentibus calidum ut octo ō pt ōes et novem dia extensum calidum calida extensione ō potuit mutari Ꝯ N. parvitatem quia hominis extensionis ē de vita capacitatis sabiola ō de fide potius actiua.

SECTIO 10

De foatione foetus

CLVO semen maris cum semine et sanguine femina conuenit ad formationem foetus. 1° formantur duo tunicae. 2 int ampullae pellucidae 7° diuidi sil apparent rudimenta partium foetus.
3 foetus per venam umbilicalem traxit sanguinē Intorum et cortex diuersa vita vegetativa ō attraxit aerem hl traspirat
4 tribus primis mensib exactis incipit ei motus femum nono mensi

392 Validior nobilius nempit
tunicam et quadrilaceam

DISPVTATIO 3

de āa Sensitiva

SECTIO 1

Quid et quotuplex sit Sensus.

CLVO Sensus ē facultas perceptiva obiecti dependenter ab organo explicatis Sensus d̄z facultas perceptiva obiecti hoc ē perceptiva obiecti ut percipiat ut communicat cum Intellectu qui perspicit iram obiectum additum dependenter ab organo ut difficat ab illustr qui ē potius Inorganica Jo oculus ē Sensus quia percipit colorē dependenter ab organo

CLVO 2 Duplex genus ē Sensus, alii sunt exteriori alii sunt Interiori; Sensus Exteriori sunt illi qui habent Sensum exteriorum et illi sunt quinq̄, scilicet auditus gustus odoratus et tactus quorum singuli habent obiectum proprium ut mox videbitur/9r

CLVO 3 āa Sensitiva quia ius Utilius Sensibus sine oculis sine aliquibus, nam talpa habet tam Sensitivam licet caecat tota.

SECTIO 2

CLVO obiectum Sensus exteriori ē accidens corporum; per Inductionem obtinemus colorē ē color, auris obtinemus ē Sonus &c.

Q oculus dubit semper p̄x ad Imaginem.

CLVO 2 obiectum Spirituale d ē obiectum Sensus exteriori

SECTIO 3

De Sensibili Coi

CLVO I sensibile cōe ē obi plr aliud ē sensibile cōe qd precipitur a pluribus sensibus sic obi precipitur a pluribus sensibus quia oculus videt locum obi ē obiectum, tactus sentit locum in quo ē qualitas omnis audit sonum et precipit undi procedat CLVO 2 quinqs sensibilia cōia assignantur motus quiet, magnitudo figura et numerus ad solum obi nra cantur, motus precipit3 cum precipitur sub talib obi caonib sucessive, quies cum precipitur obi permanens figura cum precipitur obi partium extra naturum, numerus cum precipitur obi bipartitum.

ad uerth3 Imaginaōnem intuenir quia oculus o videt numerum, ut num cum, nra motamur motu ad Imaginaōnem sanctū occasionem ex bilorū

plr quia spiritale ē extra polram corporam ut ostendit experientia quidquid enim cadit sub sensus extraneos ē corporum

Ø Sit lux o spiritalis sic corpora sapernatalis tme oculus potuit illam videre A C. quia lux obit corpora nos a diximus obiectum corporum cē obiectum sensus extranei

Ø 2 maior ē proportio inter obiectum spiritale et corporeum oculum, quam intur dirimet intellectum humanum qui subtus intur drum A X N. quia obtum intellectus ē oc ens intul ligibile qualis est dres sic o cē obiectivum oculi o ē oc sibile.

Ø 3 si potra spiritalis sortis ni obiectum corporum cui potra corporata subtus ni obiectum spirtale A X quia potra spiritalis ē nobilior et faut qd o faut potra ignobilior.

affirmandi aliquid vel
quietari vel se movere
vel ea magnum rotundum
multiplex

SECTIO 4
an obi videatur

CLVO obi videtur p̄x
ō videtur obi ō possit
intueri videtur insoveā cum tam
distant obiectum cum
moveatur &c.

ℳ si videtur vel permanent
vel succedunt p̄x E. mutatō
pt diei p̄x N. p̄cas ō succe
dunt quia debent oculus
npr sentant ut existentem
sub variis obiectionibus
mālibus E. fabulis N.
Insit etiam fabulis p̄x N.
p̄cas si oculus npr sentet
tantum ō potuit intueri
in fovea mihi rem presentem
p̄x si intueretur videret
immutate sub alio obi N.
Insit. deus contineat totum
bg sub oib obiectionibus
quas solet per totum diem
huius mens ō potuit rispi
deum mouere totum p̄x
implicaret deum contineat
simul obi succedunt quia
tum obi succedunt sort

permanens p̄x 2 ō sufficeret
ut oculus npr sentaret
varia obi sed debet ut oculus
sentaret obi succedentia
ut unum existat detinente
alio

SECTIO 5
an videatur q̄d ō ē

CLVO q̄d ō ē ā principium
a tenebroso exiturus p̄ br. ex
arte qui ait sentum
extremum ō verum; verum
ā si principiuet q̄d ō ē, pri
sensus debet moveri ab obiecto
q̄d sit presens vel aliquid
q̄d supplet defectum obiecti
absentis atqui si sensus posset
fieri ni id q̄d ō ē esset opus
spretis Impetra supplente
absentiam obiecti
ℳ oculus ni irid videt colores
qui ō sant p̄x videre tantū
lucem quae eminentia ē color
ℳ 2 In speculo oculus videt
obiectum et tamen obiectum
ō ē in speculo p̄x oculus
videt obiectum in speculo
et tamen obiectum ō ē in
speculo p̄x oculus videt obiectum
per speciem speculi reflexum
E. videt obiectum ē in
speculo N

Inst. Vbi videt obiectum
℞ videt obiectum in loco in
quo ō ē obiectum ꝛ̄pn̄tat
in speculo cubiculum dim
cubiculo pictum & intuentem
◊ obiectum sæpe apparet
multiplex ut in vitris antiq
colis ego obiectum apparet
in loco in quo ō ē ℞ N.
propinqua obiectum apparet
in loco in quo ō ē sed multi
plicari species quæ ꝛ̄pn̄tan
tant rem vbi ē.
◊ 6, procul dubio ꝛ̄pn̄tat
rem magnam dubii probatur
℞ N. sed intellectus deceptus
natus a specie iudicat ea
parvam qd ē magnum
◊ vel apparent rubra fi
brans vitrum rubrum bibo
nbus ego oculus ꝛ̄pn̄tat
rem aliter quam sit ℞
oculum ō ꝛ̄pn̄tant aquam
lo rubram sed ex ratione ē
imaginationis quæ consuevit
vicinius medium cum
remotius semper vitrum
rubrum cum aqua
◊ luna ē gibbosa et apparet
plana ego oculus ꝛ̄pn̄tat
qd ō ē ℞ vicinorem semper
ē ut gibbosa sed propter
remissionem spiritus ē
occasionem imaginationi
ut aret
◊ Silvici vident aquam fluvia
℞ Silvicos videri fluvia
bilem quæ ē et confundun
tur cum aliis obiectis ex
quib oib exemplis p̄z
imaginationem aranei ō
oculum et videri ad ē ō a
qd ō ē.

SECTIO 6.

Specics Impressæ.

CLVO Speciei impressa ē ima
go vicaria obiecti explē.
℞ Imago ō fatalis quia speciei
impressa ē tota ō ꝛ̄pn̄tat
ur videtur sed cautalis
ne qd cautet ꝛ̄pn̄tationem
totalem scilicet sensationem
additur vicaria obiecti qd
supplet vicem obiecti —
distantis paries vq dextra ab
oculo et coniungitur cum
illo pro specie sui quam
imprimit oculo disfalsam
pro totum medium.
CLXO ℞ sonus spirat in
oculo et ni amne p̄z. I et
arte qui ait colorem et
sonum manare medium
p̄z̄ obiectum ō agit in
distans ego coniungi debet

cum oculo vel auri ō
pt coniungi cum oculo vl
auro nihi obiectum tactui
bile et audibile Immittant
species vicarias sui et tact
obiectum distans coniungi
possit cum potia medio coniu
gente et nihil recipiente
tamen reflectionem et refractionem
cogunt admittere species &g
cumquis Intuetur se nisi p
speculo speciei influentis im
mitta ni speculum e speculo
redit ad oculum &c. cum
echo quatuor quinquies reflectat
eundem sonum species reflexa
quatuor quinqs sonos.
Q ō Danture species Immissa
Rx N. p6s obiecta e stent similes
et infinites Tubutis figuris
et supaore nisi alia infinita
pretia sum et infinita
Tubutis quia quo purfectior
oculus eo potest Tubui ad
maiorem et maiorem distan
tiam ad Infinitum Rx
obiecta forte finita Tubutis
Infl. stent Infinita Tubuti
RN. p6s quo oculus perfectior
ri infinitum Tubunt ad
maiorem distatiam eo ille
obiectum Immittunt species

tui hoc ad infinitam distan
Rx ad Infinitam speciem hyore
matice e cathryoematice N.
hoc potuit oculus perfectior
tubus ad maiorem et maiorem
distantiam sit numquam ad infinitā
simplicius distat speciei quo
ō Immittibus qb obiecto ad
Infinitam distantiam simplicius
CLVO obiectum Immediate
concurrit ad Immittendam
speciem Impressam p6r. si
Intraponatur Impedimentum
Inter oculum et obiectum ō
tubetur obiectum eqo obiectum
ō concurrit
Q granum &g. mitti ō pt produ
cere speciem sui ad diver
sas Inde tubetur Rx N. cum
ea ō possit
CLVO 4 obiecta conservant
species Immissas p6r tubato
obiecto &g colorē pervenit
species. 000 species conservā
bantur a 000 colore
CLVO 5 species concurrunt
effective ad sensationem p6r
quas species Immissa et coco
obiecti atqui obiectum concur
reret si admitteret. p6r species
Immissa ō et decipiendis
bus effectrix sui fundamento
quale hic nullum apparet

SECTIO 7
an spēcies Impressa videantur

CLVO spēcies Impressæ non videntur plr spēciē ō sunt figuratæ cum ri tno quati pareto et tamen obiecta sunt figurata: deinde ri tna et eadem parte ālis st spēciei diuersorum obiectorum quia et ita ri eo loco videtur obiecta alia diuersa cum tamen videamus singula ri huis locis Ø videtur aliquid ri spiritu ō obiectum qd ō ē ri spiritu eoo spēciei obiecti Ø videri obiectum

Inst. ergo videtur in loco ri quo ō ē Ø N. mpō cū vitro obiectum ē ri spiritu ad beneficio spēciei quæ ē ri spiritu vitro obiectum Ø ē cum claris sensibus pro foramen pupillæ videtur spēciei qd intus videtur spēciei Impressa Ø ad obiectum ita ut claris sensibus pacis albus et pellucidus spiritu influentis spēciei pro quas videntur obiecta Ø 3 cum lux branchi pro vitreum rubrum mappæ appareat nigra Ø C

Inst. qd videtur ri mappis ō ē color qui ō ē nigr in mappis candidis Ø ē color vitri qui color videtur in mappis candidis

Inst. color nigr ō ē ri mappis Ø ē lucem colorat vitri qui brati ri mappis candidis et producit spēciem coloris nigri

SECTIO 8
an spēcies sint obiectiue diuisibiles

CLVO sunt plr spēciei ethe obiectiue diuisibiles ē tam partem obiecti producunt spēciem sui integ endentem ab alia parte obiecti; alqui tm pars obiecti producit spēciem sui integrandentem ab alia parte obiecti plr quia si ita pars obiecti concurrent cum alia parte obti ad producendam eādem spēciem spēciei ō effect diuersa tmis obiecti numero Ø oct partes Ignis concurrant pro modum tmis ad producendum eādem colorem cum ō oct partes obiecti concurrent

ad producendam coram specie
sui & quia omis continet
oem calorem sed parū obscuri
o continet in se sui radium
aliqui o effet sic cauca obscuri
& 2 granum milii solū
o radium a diem lucis
sed sanctum alis ergo solū
o emittit spiritum sui aliqui
solum radium & granū
milii solum o radium a
diem lucis pumplicabiliter
& impumplicabiliter N. licet o
unum granum mittat spiritum
& officiat sic non sic sic
lum radius & o provocat
aphyxiationem.

& 3 granum milii sicut
potest emittere spiritum ad
coelum lucis et ad infinitas
ad infinitas hyperbolicas
& catharcormalis N.

SECTIO 9

an sic fiat per extra
missionem.

CIVO sic o sit pro extra
missionem spiritum quia
sensibile & oculum potest
emittere spiritus usq; ad
stellas fixas mamenti quas
videt nec pro emissionem
spiritum quia oculus non
potest tanta copia emittere
spiritus ad colorem longe
distans.

CIVO sic & audem intra
oculum producta per sic
& actus vitalis socie immanis
qua recipitur in subiecto a
quo fit

SECTIO 10

In qua parte oculi
fiat sic

CIVO sic fit in humore
christallino per calis alias
annis. o & excitz sic
calo humore christallino
excitum sic ergo sic
fit in humore christallino
primo humor christallinus
& sic fit sic.

& humor christallinus non
animatus & N. pty fluida
o animantur ut sanguis
& O fluida quo nullam
habent consistentiam & quo
habent clare consistentiam
ut humor christallinus N.

& 2 humor christallinus
apparet nigra ergo oia
apparent nigra & humorem
christallinum o & nigrum
sed propter tunicam suam
apparet nigrum.

Q3 Spiritus confluunt in nervos ergo ubi fit Tactio Qx e nervis confluunt spiritus humorij.

Q4 nervi cocunt ut o fit germinata Tactio ergo in Cerebro nervorum fit Tactio Qx cocta antecedente N. Consequentia qua licet nervi Tunicantur ut oculi et pyramidis dno alius in tunicarum partem, hoc o probat Tactionē propterea fieri in nervis quia tactiles o pollent pervenire ad nervos tactus Calentis.

Quarts cum Tactio fiat potius in humore christallino quā in vitreo ut aqueo Qx quia christallinus ē cutis — accentionis

SECTIO ii

De Lumine.

CLVO lux ē qualitas pmi primo Tactilis inhaerens subiecto explicatus dr quality quia o ē substā cum — penetret corpus. dr pmi primo Tactilis Soe ē dependens a lumine sine cr lumine o Tactemus Colorē sed lumen Tactum ē solo. additus inhaerens subiecto qd lux at Instar alterum accidentium dependens a cā mali: Idem exprimit artus cum dicit lucem ē actum pulsicis qua pulsicum Soe ē lux ē actus sine pulsu pulsicis hoc ē dicuntur ut auris et aqua qua pulsicuum ē, hoc ē qd reddit actu pulsicuum mi actu 2 cum antea ftht tantum pulsicuum in actu primo

Quarts quoniam at dissona Tactus lumen, radium luxen splendorem, fulgorem, Tactus Qx lux ē idem fluit a subiecto ut propriētas Tactus in sole dr lux

Lumen ā dr cum ē in subiecto extremo Tactus accidas dr cum lux ē corpori luminoso Instar — lineo procedit

Splendor dr cum lumen circumquaq; diffundibile fulgor ē lumen in longius micans

CLVO 2 nquinhus nisi flamio lumen ex parte obiecti ut color videatur p̄r noctu ō videntur colores sicuti luminis

Ø stelæ noctu videnť Ø ostendi tantum vel ad unum distare videnť pro cui shonem spi ritum ꝙ monem

CLVO 3 Ø ē opus ut medium illuminetur sufficit ut obiectū solum hꝫ illuminatum Ø cum procul noctu videtur ex medium ō illuminatus

Ø 1ꝙo color ō ē motivus mulii illuminati Ø color ō ē motivus mulii ni adu primo N. ni adu circundo C Ø color ō ē motivus mulii qua lux quæ procul apparet videt visibilis colores mulii illuminati ad aliquam distantiam licet ō ad eam ad quam videtur

CLVO 4 lucis Ø eiusdem rationis p̄r. ꝫ intendunt p̄r ni di uersos producunt effectus Soc oritur ex foa substantiali cui lux fungitur.

Ø lucis sunt diuersa genera Ø N. p̄r lux ē species intentionalis hꝫ speciei ō sunt eiusdem rationis ꝙ Ø magis lucis Ø N. maiorem quia species ō videntur lumen lux videtur.

Ø proprietates ō sunt eiusdem rationis alqui lux ē proprietas solis ꝙ oris. Ø proprietates ō sunt eiusdem rationis C ꝫ lux ē proprietas ignis et solis ni gradu pave N. ni diuerso C

Ø lux solis adimit lucem stellis ꝙ ō ē eiusdē rationis Ø adimit Soc ē tollit ꝙ lumen stellæ N. adimit Soc ē impedit lucem stellarum ō videri C. ꝙ obiectum potentius moueat potiam Ø ꝫ adimit notiis C stellis N.

SECTIO 12

De Colore

CLVO, color ē qualitas visibilis, explicatur d' qualitas ut distinguatur a substantia d' secundario visibilis ut distinguatur a lumine qd ē qualitas primario visibilis

CLVO 2 color ē qualitas materiæ distincta, a lumine temperamento foa substantiali et dispositionibus subiecti ac situ oculi. p̄r. alioqui visi colores ō distinguerentur a ō visis p̄r 2° lumen ō habet contrarium et color habet contrarium, albedo nigredinem

ergo lux et color ō sunt una
et idem. plr. q mutato tem
peramento ō mutatur semper
color, quia hae et sanguinem
habent diuersum temperamen
tum, et ō habent diuersū
colorem.

Φ ō tantum sui coloris Ax
N. pls coloris sunt tantum
lumen Ax N. plat mutantū
sui mutant coloris mutant
coloris ni actu 2° C. mutat
N. soc ē coloris ō mouent
sensorium ad producendam
sensationem donec adsit lux
Ax secundum complementum
C. secundum substantiam N.

Φ 2 mutatis primis qualitatib
debent mutari color quia
color ē affectus qualuor prima
rum qualitatum Ax qualuor
primis qualitatib mutatis
mutaretur color C. quia
charta humida ō ē eiusdem
rationis cum ficca Ax mutatis
qualuor primis qualitatib
tantum N. primis qualitatib
et sua substantiali C.

Φ 3 nocte producuntur coloris
Ax producuntur soc ē ō sudore
de ferro sunt C. producuntur soc
ē ō st coloris N.

CLVO 3 ni sint et colo
coloris auium ō st sui coloris
plr. quia sui coloris sunt
illi qui ex ōi situ apparent
eodem modo coloris ā aeraſ
coelestis nubium et colli
columbae ō apparent eodem
modo ex ōi situ plr 2° hi
coloris sunt tantum lumen
sui n spectrum cum
diuerso situ oculi

CLVCROS ni sint quos
coloris sudor Ax sui
sunt lumen qd producit
speciem sui eminentis colo
ris, nec sudat actu coloris
potentialis sed soc numero
lumen qd eminentia ē hoc
numero calor

SECTIO 13 de
auditu

CLVO organum auditus
ē membrana interior in qua
desinit meatus auditorius
plr. quia ō apparet commo
dius sensibilium: ō officula
quia ossa ō sentiunt ō aër
quia ō aëreus, ō tympanū
quia subtra attenuat
malleus et incudes alia
iuuandae speciei: ō etiam
meatus auditorius quia etiā
a pari situ debent fieri

ra nervo tibiorio, nisi at membrana illa ni quam desinit nervus auditorius et quae magna copia spiritum abundat qui ex cerebro per nervum idum in illam membranam diffunduntur.

SECTIO 14

De Sono.

CLXOI Est qualitas audibilis

Et qualitas ut sit loco auris gris, et audibilis ut distinguatur ab obiectis alionē sentium. Eg. a colore etc.

CLXO 2 Cae efficientes soni sunt duae, corpora solida elastica corpus percutiens ut cum manus manui applicata percutit aurem aliquando enim corpus a cidens et allisi efficit sonum et cum terra pro tibus aer, aliquando corpus fluidum solido alterum reddit sonum ut cum aqua allidit saxis.

CLXO 3 corpora soluba et sonantia producunt sonum per impulsum. plr. quo maior est impetus corporum sonantium eo vehementior est sonus. Tubicinum soni est aqua aliaq; quae sonora pro cultio sibi ciperunt plr. expirata.

CLXO 5 Echo est sonus per spirituum reflexionem auditu plr. quia corpora dura lita polita et concava soc est reflexiva spirituum soni efficiunt echo.

Q ex arte echo fit cum aer ab obstat pro motum locale N. pro motum intentionalem propagando spiritus C. Caetes quid sit homini in anni Rx ie agitationem spirituum.

SECTIO 15

De olfactu et gustu.

CLXOI olfactus est sensus exterus perceptus odoris aplicatus sensui exterus soc est loco gris adhibito perceptius odoris ut distinguat ab aliis sensibus qui o percipiunt odores.

CLXO 2 organum olfactus sunt procerus mamillares plr. o pt adgnari pars commodior quia carunculae medullares et minus sanguinis quam reliquae carunculae papillae mamillares

producunt.
Ø corpora odorifera attrahun
tur ad procreat mandant
Ø E
Sntl. vbi ō ft sensāo Ø
N. plas sentibile supra —
sensorium politum ō fait
sensationem Ø in libr E in
aliis sentib. N.
CLVO 3 ē qualitas brunda
motiua olfactus explr. Ø
qualitas brunda ut distuat
a primis qualitatib adductiu
motiua olfactus ut distuat
ab aliis qualitatib brundis
quæ mouent alios sentus.
CLVO 4 gustus ē sentus
exteriorus percipiens odoris
explr sentus ē loco gemuis
vbiqua loco differentiæ.
CLVO 5. organum gustus ē
tota lingua, palatum et
aliqua pacht oris.
CLVO 6. Sapor ē qualitas
brunda motiua gustus
explr, Ø qualitas brunda
ut sit loco gemuis Ø motiua
gustus ut sit loco differentiæ.

SECTIO 16
De Tactu.

CLVO 1 tactus ē sentus
exteriorus percipiens primarias qualitates
primarum qualitatum et
Impulsus. explr sentus —
exteriorus ē loco gemuis ad Ø
percipiens qualuor primas
qualitatum et Impulsus ut
sit loco differt nam oculus
auris, gustus et odoratus
ō percipiunt qualuor —
primas qualitatis et Impulsu.
Ø tactus percipit tam gravi
tatem et brutatem Ø gravita
tem et brutatem ē Pantum
qualuor primas qualitatis et
Impulsum in nostra sententia
Ø 2 tactus percipit durities
et molitiem. Ø Durities
in actu 2 ē vbi primarum
et molities in actu 2 ē
vbi secundarium, tactus
percipit vbi qd ē sentibile
coc ad sic agitatum de sensi
bili proprio tactus
Ø 3 tactus percipit voluptate
Ø in voluptate percipit a
tactu tantum primas qualitates
in auto gradu bene afficiente
sentu
Ø 4 tactus percipit dolorem
Ø dolorem ē sentatio nem
primarum qualitatum in
gradu distantiæ.

CLVO a tactus pueipit ītra qualitatē quæ ſt ri ſubiecto ſibi applicato bg manus mea ō tantum pueipit calorem qui ē ri manu hd ītiam calorem qui ē ri igne quia calor ignis cum calore qui ē ri manu una pt aqui- actione cōi ad producendam ſenſationem eadem.

SECTIO 17
quid ſit ſenſus et — quotuplex.

CLVO 1 ſenſus Intimus ſit potia corpora Intima pueipia obiecti explē dr potia corpora ut conueniat cum ſenſib exterioris corporis. dr Intima ut diſtent a ſenſib exterioris.

CLVO 2 dnm ſenſus Intimi ri ſint brutis quia ſenſationem Intimam dicimus ut cum recordantur ri producles canes ſomniant et venatib. CLVO 3 dnm ſenſus Intimus ri ſāt quia dſa tēgatur cum eorum ſtudio ſomniamus. &c.

CLVO 4 ſenſus Intimus ē vnicus realitas p̄r. frustra multiplicantur extra vire

neceſſitate cum vnicus ſufficiat

CLVO 5 ſenſus Intimus ē multiplex formaliter quia xp̄i vnicus effectus pt diſtingui per mentem et de facto omnib vanitis nominibus pro vanitis operationibus qual caret nam qualenus pueipit obia ſenſuum exteriorum et eorum ſenſationes dr ſenſus cois. qualenus pueipit obia ſenſuum exteriorum dr phantaſia hui imaginatio qualenus pueipit omnium criam et diſcomunicantiam obiectorum dr eſtimatiua qualenus pueipit obiecta ut prius cognita dicitur memorid

O ſenſus cois ō ē vnicus ſi memoria reſidens ri vno loco bo ri occipite quo loco dicitur memoria et loco contra laudib phantaſia quæ reſidet ri media parte cerebri dr ſenſus cois ō ē vnicus N. memoria reſidet ri occipite tantum N. ſed dr reſidet ri occipite qd ſatis pat ſit neceſſaria ad —

memoram et mutā pagis
cuncti sit nullam ad
pfandam.

SECTIO 18

De organo sensus Interni

CLVO organum sensus Interni ē cuiusm plr quia
ni ro organo exercentur;
sensatōnes ꝑ Internā; cuiusm
sensatōnes ꝑ Internis.

O quadam ālia cavent
cuiusm ō sensu cōi Ar ni
illis aliquid cuiusm ꝛpondē
ut ni hupenbis dorsi spina

SECTIO 19

De obto sensꝰ Interni

CLVO sensus Internus non
nflurit le supra suas sensā
ōnes Internas quia Socdatz
tantum Intellectui

O Brula nrondantur prae
riti ergo concipiunt nſ ut
antea a hō cognitas Af pu
sensum excludnum C pu
sensum Internum N.

O 2 sensus Internus opuatz
ut Intellectus hō Intellectus
nflurit ē supra sensum ergo
ē sensus Internus & sensus
Internus opuatur ut —
Intellectus D ut Intellectus
Soc ē ut praecipit hoc modo
obicta C sensus Internus
opuatur ut Intellectus —
nfluendo ō supra dicta N.

CLVO 2 sensus Internus
praecipit ōia obicta sensuum
exteriorum plr. Petro vocatz
sensus cois qd praecipiat —
solus ea ōia quae sunt
particularia cuiusliz sensꝰ
exterioris. plr. 2 quia Internum
Imaginatum colorē, sonos
saporē, odorē et primas
qualitatē.

CLVO 3 sensus Internus
praecipit sensātōnes sensuum
exteriorum plr. Petrum
cognoscit ad aspectū alqui
apetit sensātonē exteriorē
ꝓ gustationē, auditionē
cum canis arripiat aures
ut audiat Intuitū oculos
ut videat

CLVO 4 sensus Internus
praecipit ymaginationē
plr. mus apresentit —
foramen

O nisi ē in sensu Interno

q̄d prius ō sumit mi sensu exuno ad mgāe nēs ō prius atinquntur a sensu exuno Ax pnō sp̄ēs propriās ad alienas C pnō sp̄ēs propras tempus N. explēt Soc ipso q̄d mus videt pavictem et ō videt mi tali loco pavimtē sufficientes illuminatus imaginēō muris ad apprehendendum foramen Inde foramen ē in oculo muris ō pnō sp̄ēs propias ad alienas.

CLVO Sensus tribunus pulsant nēs Intentales p̄r. pnō sp̄ēs comunicantem et dis comunicantem obtūō Jo quid apprehendit cupum et Soslem

O nēs Intentales ō principiatus a sensu exuno ergo ō principiantur a sensu Inuno qui mḡl ē in sensu inuno q̄d prius ō sumit in sensu exuno pnō sp̄ēs propriās ad alienas C propriās tempus N.

SECTIO 20

De Instinctu

CLVO ē mirabilis animalium Impulsus qui sensuum cognitionem tutelam sapiō adi. Bg q̄d avarus bibacua sua nrat ut reliquus muscas capiat q̄d mus caudam — Immittat ni os p̄rio Cc ut olivum fugat.

CLVO 2 Instinctus ē ipla āa cuiusq; ālis pns ut opuans infallibilem quosdā effectus qui tendunt discursum postulant.

SECTIO 21

De speciebus Impressis sensus Interni

CLVO 1 Species Impressa Intona sunt qualitatis Instar sabilis ni sensu Inuno plō ~~duo sensibilibus~~ Inuenus ~~comunicantem~~ nosq; & subsistentes ad ~~aud~~ aliquid ~~agendum~~ determinatas ~~quasi~~ ~~ad~~ ~~quem~~ ~~exprimendum~~ ~~ō~~ ~~dicta~~ ~~expressibilem~~ ~~expressibilem~~ ~~ō~~ ~~ref~~ ~~sensibus~~ ~~comunicantem~~ ~~retinendū~~ ~~memoriabilem~~ ~~consequendū~~ ~~objectum~~ relictō quō supplent vicem obiecti illumq; sensum

sensum Intuenum dñuminant ad obiectu precipiendu.
CLVO 2 dantur spiritus Imprimis ni sensu Intuenu p̄r. aliquid sensus Intuenus cognito obiecto ō magis dñominantur ad illud obiectum cognoscendum quam si numquam cognouisset et consequent ē contra experiamur. experimur cū nos saluos cognoscam et meminisse conueniat quae alias nouimus
CLVO 3 spiritus Intuenū sunt necessarii ad primam operationem sensus Intuenu p̄r. sensāo exterioz. Visio sufficienter illuminat sensum Intuenum ad precipiendum obiectum.
O sensāo exterioz prius ā pt dñominari padua (San tabiam qua ē ni capite ✠ totum medium conuenit cum sensante prius ad producendam sensationem Intuenam ni capite.
CLVO 4 spiritus Intuenū corrumpuntur Vanis modis I° ad destructionem sensus

tempuramenti ℞ in sensib dñminutur spectes rerum praedictarum q̄ melius tempuramentum et qualitates siccitas et frois.
2 dñminuto subiecto cum ōi continuo partes effluant etiā spiritus ni illis multo
CLVO 5 spiritus exiliantur 1° pro Intuenam sensationem obiecti alias bibi, et nubes occurentis. 2 pro occursu obiecti similis. 3 ex consuetudine spiritum 4 pro alterationem cerebri et commotionem humorum ad spiritum actum.

SECTIO 22

De appetitu.

CLVO appetitus ē potentia prosequitiua boni et auersatiua mali
CLVO duplex ē appetitus alter ē appetitus superior siue rationalis. alter inferior siue sensitiuus et corporeus appetitus rationalis ē bolla sibua sois. 2 appetitus superior nl spiritu animalis. appetitus uero sensitiuus ē appetitus corporeus cois — brutis 2 sai

CLVO 3 datur ni brutis appetibus sensitivus p̄r datur in brutis imaginatio boni vel mali ergo dabit ē ni illis potia principium boni & illius p̄ntatiui et amabilium mali p̄r 2 expuicia quia brutia prosequuntur aliqua obiecta et amantur alia.

CLVO 4 datur ni homini appetitus sensitivus p̄r 1 ex simplura caro concupiscit adversus spiritum p̄r 2 ni quæ sunt appetitionis cum simili organorum mutatione

CLVO 5 organum appetitus sensitivi ē cor p̄r ex simplura cor ē principium mutationis quæ sequuntur ex appetitibus nis nam ab ira cor palpitat.

O vbi fit imaginatio ibi fit appetitio & N. p̄as eadem potia quæ ē cognoscitiua ē appetitiua & N. sufficit ut potia denominetur cum aia sentiendum quod quia potia appetitiua dicit duo et aam et organū O quædam aalia vita finitis extracto corde h mouen-

ergo talis motus erat ab appetitu qui ō ē ni corde & talem motum fuit a spiritibus nitidis ō ab appetitu.

O 3 mutationis ni passionib ō fiunt tantum ni corde & ditum ni cutis alijs ap partibus corporis ergo ō ē rō dicendi passionis ni ni corde & N. passionis fiunt ni cutis radicaliter N. consequenter a mutatione cordis

CLVO 6. appetitus sensitivus ē naturæ suæ et facultas duplex p̄r ē duplicem facultatem quia alius est concupiscibilis cum corruptio potentiam quæ sentire in bonum animal aut ad quæ appetibilis concupiscibilis ut sic sentire ni bonum fuit & irascibilis ut sic ni bonum ardum ergo distinguuntur formaliter.

CLVO 7 obiectum appetitus sensitivi ē bonum sensibile vel utile q̄d prosequitur et obiectum molestum q̄d fugit p̄r. experientia nam bruta prosequuntur & sensibilia fugiunt turpia et volunt utilia ad finem vel ignorando

palat admiti constructionem

SECTIO 23
de somno vigilia et somnio

CLVO 1 somnus ē vigilia ōium sensuum exteriorum ad aalis salutem exp. 2 vigilia ōium sensuum quia dormit vigilia ē cett brutis tantum similis somnus. a dñs ad salutem aālis et excludatur lethargia qui ē ad intellectum aalis

CLVO 2 cadē somni sunt vapor quia a sthomacho ad cerebrum desursum et frigor natali concreti — et frigor naali concreti — brum obstruent spiritibus aalis.

CLVO 3 vigilia ē solutio sensuum exteriorum

CLVO 4 cadē vigiliae sit vel consumptio vaporum vel sensibilis exhalationis ut cumque talis principium

CLVO 5 somnium ē visum dormienti somno apparet

CLVO 6 hoc loco ē somnium divinum demoniacum et aāle. Divinum ē illud qd a deo mittitur. Daemoniacum damnum et aāle a lesione mentis corporis.

SECTIO 24
actus appetitus sensitivi.

CLVO actus appetitus concupiscibilis sunt sex. amor, desiderium, delectatio, odium, fuga, tristitia.

amor ē tendentia circa bonum ut sic

Desiderium ē tendentia appetens circa bonum ut futurum

Delectatio ē tendentia in bonum ut praesens

odium ē auersio a malo ut sic

fuga ē auersio a malo ut futuro

tristitia ē auersio a malo ut praesenti.

CLVO 2 actus appetitus irascibilis sunt quinq; spes, desperatio, timor audacia, ira

spes ē tendentia circa bonum arduum ut futurum

Desperatio ē auersio a bono arduo impossibili

Timor ē auersio a malo futuro difficili amabili

Zudada ē motus appetitus difficultatis arduas.
Ira ē motus animalium arduum ut patent.

SECTIO 25

De potentia loco motiua

CLVO potia loco motiua ē potia progressiua seu potia de mouendi de loco in alium.
CLVO 2 organum potia loco motiua sunt nerui et musculi ptr. ex bona dispositione membrorum et musculorum sanatiue potia loco motiua.
CLVO 3 potia loco motiua ē subordinata appetitui ptr. quia mouetur aūl pro voluntatis imperio
CLVO 4 subordinatio potentiæ loco motiue appetitus sit per radicationem potentiarum cum aī — ptr. cum oī omni potentiæ identificantur — Irascibile quale cum anima ō pt anima tollemotum quin hquatur motus cum ipsa quæ tollit motum exquatur. . .

DISPVTATIO 4
de aā vaali

SECTIO 1
an aā vaalis sit propria foa corporis

CLVO ē plr. ꝺ arlequi ꝺoct
aam ie actum corporis · 2ᵒ
si aa sats dbt principium
intrinsecum ꝑ dbt pro-
pinquum sicut coctis qui
mouentur ab intrinseco
plr · 3 soo ō ; dbt finem ens
per se sed per accidens ·
O si aa sit foa corporis ō sit
immaalis ℞ N · hqueam
plis post mortem corporis aa
ō ē foa corporis ℞ ō ē foa
corporis ni actu ℞ N · ni actu
2ᵒ C · quia aa quantum ē
ex pte informans corpus
dbt · post mortem corporis aa
ō exigit informans corpus
ergo ō exigit conseruari ℞
C · arguens ut N · consq ·
quia aliquis aa ē spiritalis
et exigit conseruari sui mea
CLVO 2 aa etiam qualem
ualis et spiritalis ē foa
corporis plr quia anima
dependet a corpore ni ordine
ad functiones interiores

SECTIO 2
an aā vaalis sit mortalis

CLVO ē plr · nō dependet
aa aā in se plr · 2 quia
principium qd producit
operationes superiores corpus
et nō sustinens ē supra a salem
Dominium ni huius actus &c ·
dbt ie immortale et indepen-
dens a corpore aliquis talis ē aa
ualis et nō sustinet ē supra hu-
iusmodi ni · 3ᵒ conclusum
post mortem corporis

SECTIO 3
an aā vaalis sit
indivisibilis

CLVO ē plr · ē tota in tota
corpore et tota in singulis
partibus corporis alioqui im-
pars ad dbt ni breuio
alia ni capite · quando

abortatibus bracium ut
sit mercibus hoc pars ad
malis et sit corruptibilis
vel continuatus et sic
continuat alias partes corpus
sum informalas alia parte
ad et frustra multiplicans
duo ad in uno subiecto
vel continuatus extra corpus
sum quare quo sit sic
pars ad in coelum vel ad
Infra

SECTIO 4

an sit rationalis sit spiritalis

CLVO ẽ ꝑbr. 600 sumat conflat
ex spiritu et corpore mulieris
Infra. angelum et anima ꝑbr.
ex conubio Salvatoris —
spiritalis ẽ aliud q̃d non
exigit Impenetrationem cum
alio eiusdem rationis sicum
alio — adequate distincto
alqui ad rationalis ō exigit
Impenetrationem cum alio
ad hic quaesta

SECTIO 5

an ad rationalis sit Immortalis

CLVO ẽ ꝑbr. sum Iudex

puniens mala et remunerans
bona sic ō punit ad mala
ri sic mundo ne remu
neratus ad bona ergo in
alia vita ergo ad sapiens
ut recipiat opus suorum
meritorum. ꝑbr. 2 ex condemnat
omnium populorum quia
cudunt ad Immortalitatem
ꝑbr 3. ex conciliis sanctorum
patrum conciliorum et —
Bonum qui admittunt
ad ẽ Immortalem. ꝑbr
4 ex Dominicus qui sanctos
pueri cuvant punitionem ad
vestra q̃d ō sanctum si ad
punirent cum corpore.
O ad nostra exigit cum corpore
fatum totum sonum ergo ō
pt manum alienum sine
corpore cum nullum violenter
sit alienum R̃ d antecedens
ad exigit fatum sonum solida
Unionem N. ante solidam —
Unionem R̃ C. si ad exigunt
post mortem corporis Unionem
naturalis sit naturaliter possibile
Q2 Ecclesiastici cap. 3 —
Unus e Intuitus Dei et
Sumentonem R̃ secundum
apparentiam exteriorem
secundum malum N. R̃2

SECTIO 6
De Intellectu cuius obiecto

CIVO Intellectus ē potia inorganica ad rationis representandi ea obiecti capax. Et potia ad rationis quia ad rationis non est potentia, memoria Intellectus et voluntas Et Inorganica ut distinguatur a sensitiva Intuno qui ē potia organica Et representativa obiecti ut distinguatur a voluntate quæ ō representat sed representatum prosequitur obiectum.

CIVO 2 oc ens ē obiectum Intellectus per experientia cogitamus or de ōi ente sine Deo sine fide

O Intellectus sabat pro obiecto Ens Dei non RR. sed rationis.

O6 Intellectus humanus habet aht aqui pugnatus ac angelicus RR. quia angelus cognoscat perfectiori modo.

O Intellectus ē ens ago ō ē mutat a ratione entis quam precipit RR C. ant. N. conf. et addo intellectum pote

Sei sapientem loqui mi pue loram stulti nigantis ad Immortalitatem

Ø 3 aa rationis pendet a corpori ni operando Ergo quamdiu ē ni corpori C. extra corpus N

O 4 ex arte oportet Intellectu pendem speculari phantasmata alqui aa pt corpus ō salvet Hæc phantasmata ergo ō pt aa operari extra corpus RR oportet Intellectu pendem speculari phantasmata quamdiu est ni corpori C. extra corpus N.

Stilt etiam extra corpus RR N. pbs aa separata ō salvat mationes suas ut operetur sine phantasmata RR Quum hypothesi phantasmatici sion Intendendo species ut dicimus Et angelus qui ō accipiunt species ab obiecti sed a Deo

QUOD an aa rationis sint Inæqualis Intus Et positionem substantialem RR ō ē quia dignitatis operationum pt ntendi ni organum cui Intus aa

pbetur hiplam q̄d ō facit oculus qui dicit ē nudat a colore quem percipit CLVO 3 ō ē opus ut intellectus prius percipiat talia scīa particularia p̄r. quia Intellectus prius percipit id cuius salus speciem alquis prius salus speciem singularis q̄d hic effect.

O ex arte prius cognoscimus talia Ar ordine doctrinae ē alii docentes scientias ē ordine executionis cum aliquis percipit aliqd obiectum primum N. hoc totum docuit aliud sit cā efficiens huius explicat cām quid sit cā sic primum ergo prius cognosco hanc numero florem quam florem in cōi

CLVO 4 Intellectus agens et patiens ē binis naturis. p̄r. quia Intellectus ē actus bilatis et requirit in subiecto aque sit ergo dum Intellectus agit et patitur.

SECTIO 7

de operatione Intellectus

CLVO 1 Intellectus numquā operatur sine phantasia p̄r quia tota psantalmata cadit sub operatio Intellectus. p̄r ex arte qui ait Intellectum sine speculari speculari psantasmata

O Intellectus cognoscit spiritalia quae ō cognoscit sensus Intellectus Ar ēm analogia proportione pus sensus alterat ō cognoscit sensus Intellectus N. pus species propias ē ēm Intellectus bo percipit angelus percipit pudendum alterum.

CLVO 2 dantur species Intelligibiles in intellectu p̄r quia simul cognito toto determinatur mens ad illud totum cognoscendū ergo aliquid natum ē exprimi cognitionem talem species

CLVO 3 species Intelligibiles ō requirentur ad primum actum Intellectus p̄r quia Intellectus sufficienter determinatur a primo actu psantasiae ad cognoscendū obiectum.

SECTIO 8

De diuisione actuum Intellectus

Diuisio 1ª In apprehensionem Iudicium et discursum

apprehensio ē nuda ni apprehensio pus Intellectum ut cum dico, pulsus

Judicium ē actus Intellectus affirmans vl negans Inum de alio ut cum Scio petrus ē doctus.
Dubium ē actus Intellectus Influens Inum de alio quia petrus ē doctus dicero ect consul endus.

Dubio 2

In Scientiam fidem et opinionem.
Scīa ē actus credens partus per demonstrationem qualis ē eius Scibilis demonstrationis vlt ē credens.
fides ē actus obscurus nixus testimonio alterius qualis ē iste actus credo ē deum cælos qui a plū dicunt.
Opinio ē actus obscurus nixus medio probabili qualis ē iste actus eius malus dicit filium

Dubio 3a

In actum Intuitivum et abstractivum
Actus Intuitivus ē ille qui solus Immediate In objectum existens absque alterius influentia propria propriis qualis ē visio in oculis

actus abstractivus ē ille qui solus mediate in objectum prætens et per species alienas qualis ē actus per quem cognosco deum Increatum.

Dubio 4a

In actum comprehensivum et incomprehensivum
Comprehensivus attingit quidquid ē in obiecto et eo modo quo pt attingi qualis ē actus quo deus ē cognoscit ō comprehensivus ē ille qui cognoscit tantum aliquid ex obiecto quales Angelus nostri qui cognoscimus Deo Goem ut actū ō ut creatum.

SECTIO 9

an assensus et dissensus amor et odium sint in eodem et de eodem simul et semel

CLVO. ō pt ē assensus et dissensus eam numeralitur in eodem et in eodem illustre plr. Intellectus credat deo contradictoria ē simul bene si assentiret idem de eodem Deo qd verum et malus bene posset et ō et malus.
O Voluntas eadem pt velle

duo contradictoria dicta eadem
attendere et attendi duob
contradictoriis Pr N. amb. sciat
voluntatem potentiae dicatur
duo contradictoria npm tendata
ut contradictoria C. amb. N. conf.
quia si duo contradictoria
npm tendantur ut possibilia
voluntas illa ambit bd
Intellectus ō pt credere tm ē
et ō ē bonum

CLVO 2 amor et odium eo
rodem ō pottant fe compati
quia dicunt Intellectus npm
tendam bonitatem qua amo
retur et simul eadem boni
tatem ē malitiam ut
supponitur.

O diuerso tempore idem
amatur et odio habetur Pr
quia idem pro diuerso tempore
sabet obiectum odii et amoris
Intell. eodem tempore amat
et odio habetur Pr humana
diuersas facultates C. eode, Ma

SECTIO 10

de bonitate causae obiecto.

CLVO voluntas ē potentia
Inorganica ad prohibitum
bonū et amissibilium mali capl.
Pr Inorganica ut distinguatur
ab appetitiua quae potentia organica

Pr probatur bonū et distin
guatur ab Intellectu

CLVO 2 bonum qua bonum
ē obiectum actus prohibiti
voluntatis p br. experientia, quia
ō amamus obiecta nisi npm
tendentur ut bona.

CLVO 3 malum qua malum
ē obiectum appetitus amissi
tiui voluntatis p br experientia
quia amissamus mala qua
npm tendantur ut mala.

CLVO 4 malum qua malum
ō pt amari p br. quia dis amor
ē inclinatio, inclinatio ā ē ad
bonum tantum. p br 2 ut
Intellectus fertur in suum
tantum ō in falsum ut tale,
sic voluntas in bonum ut
bonum ō npm tentatum ut
malum

O multi optant alii mortem
Pr ut finem malorum in
quo ē bonum.

O optamus inimico malum
ut malum Pr hic ut bonum
nobis.

O 3 amamus poenas ut satis
faciamus Iustitiae diuinae
Pr poenas ā malum bonum
ad placandum deum

O 4 Damones amantur
bonum alterum et amant
malum alterum Pr amari

malum alterum a damnis
sed a pena ℞ prosequi bonum
qd indicant ē impossibile.

SECTIO ii
an voluntas feratur in bonum aquale vel minus.

CLVO voluntas pt eligere
bonum ex duobus aqualib
p̄z. ex infinitis mundis sui
similibus eligit sine ratione
ratione mundum
CLVO 2 voluntas pt eligere
minus bonum p̄ maiori
p̄z quia deus ex infinitis
mundis possibilibus eligit
hunc imperfectiorem p̄z 2°
vel sua proponit libi voluit
minus bonum vlut minus
bi et malis ℞ pt qui eligat
quia pro ad eius salutē voluntas
℞ pt eligere minus bonum
bi ergo solum repugnantiam
ut minus bonum ℞ pt fugiat
bi ut malis ℞ pt quam fugere
O1 voluntas solum ni malum
qua malum ℞ N. p̄z. minus
bonum ut minus ē malum
alqui voluntas fugere in
minus bonum ℞ C. malorem
N. minorem sed fugere latū
ni minus bonum vel ℞ sub
alia formalitate minoris boni
Prot ergo ergo frustra repugnantia

hac rō minoris boni ℞ N.
quia ℞ frustra bi voluntas
potest odisse minus bonum
ut minus bonum.
Prot. voluntas solum in id qd
repugnantiam vel repugnantia
minus bonum ℞ solum in
id qd repugnantiam sub ea
formalitate n. sub aliqua ē.
O2 id ro voluntas amat tm
pro alio quia magis habilem
℞ N. cum ergo; quia placet
bi vilati.
O3 ois pugnans ℞ ignorans
ergo existimans bonum ℞
C. ant. N. C. sed dr ignorans
specie cognitionis quam bi
salutat ℞ precavet.

SECTIO 12
an voluntas feratur
In malorum.

CLVO naturā ℞ solum iuxta
axioma nihil volitum quin
prognitum p̄z. bonum
In h- ℞ ē bicitum volitis
quia sapiē amamus mala
ergo bonum cognitum ut
bonum huc malum modo
repugnantiam ut bonum
CLVO 2 nisi ita tam hanc
naturam voluntas solum in
pugnantiam p̄z. licet deus

sufficiunt ad eum obiecti ut cognitionis et talis amorem producunt ni voluntatem, voluntas ꝺ dicebam amari debet cū sponte precinari
O voluntas ut amari nullū erit tunc ni locum obiecti

SECTIO 13

Quomodo voluntas comparat ad volitionem.

CLVO cognitio praevia requiritur obiectum illud qꝺ constituit intentionaliter presens ptr. ad nihil aliud requiritur cognitio praevia nam si cognitio concurrunt ad finem et ꝺ illuminant voluntatem voluntas ꝺ potest operari, an cognitio concurrat ad finem dicimus ꝺ et opus.

Inferes amorem ꝺ posse a cognitione vili tanquam a conditione obiectum proponi

SECTIO 14

De libertate.

CLVO libertas ē potentia qua potest ꝺb̄ promptitudinem agendum ut agat et ꝺ agat ptr. libertas consistit in pleno dominio potēdi in suos actus nullum ā ē pleno dominiū quam sanus potest vel ꝺ potest vel contrarium indifferens libertatem constituit ni indifferentia ad agendum vel ꝺ agendum.

CLVO 2 libertas ꝺ consistit ni ex ratione coactionis ptr. bruta sunt libera quia carent lo sponte et ꝺ coacta propriis sed ptr 2 scripturā sacram ponit libertatem in indifferentia Eccles. 31 beatus vir qui potuit transgredi et ē transgressus fuit malū et ꝺ fecit ptr 3 ex S.S. pp ex conciliis ponentibus meritum et demeritum in eo qd voluntas potuit facere contrarium. S. augustinus de libero arbitrio cap. 14 nemo precat ni eo qd carere ꝺ pt
O deus nobis bene fac libere et ꝺ pt qui nobis bene faciat Ex deum potuisse abstinere a nobis bene faciendo et abstinuit pro tam exiguitatem prodire mundum in tempore
O a damnis abire prosunt et ꝺ possunt qui prosunt Ex damnis potuisse abstinere a pronto
O 3 christus libere obedivit patri accipiendo mortem et tamen ꝺ potuit qui accipiant

Ax Christum potuit pertur-
dispentaõnem a præcepto
moriendi et tamen pitiit et
da mouit õ pitendo dispe
ntaõnem Ax 2 Christum
fuit tbuum õ circa mortem
sd circa mortis cũ cumstantiis
O 4 artes ad cauendum quint
ut actio sit spontanea bonã
Ax tantum N. spontanea et
procedens ex Deliberatia q̃
artes vocat Actionem C.
O 5 voluntas magis propendet
ad voluptates quam ad molestias
vno õ salut Deliberatam
Ax C. ant. N. cont. quia maior
Deliberatio ad Deum õ tollit
Deliberatõ ad Deum õ tollit
Indifferam ad Omne bonũ
Deus
I omne voluntarium õ ẽ
bonum licit õ ẽ bonum
et voluntarium.
2 õ coactum requi-
quidem ad libertatem sed õ
sufficiẽ
Quaeres quomodo sit
libertas Ax ẽ Deliberatia
et libertas contradictionis alia
contrarietatis, et alia exercitii
Libertas contrarietatis ẽ
illa quæ ẽ sita ni duo opposita
contraria vel ad amorẽ et odium.

Libertas contradictionis 3/2 ẽ
illa quæ consistit in positio
ne actus vel negatione
Libertas exercitii ẽ illa
quæ consistit tantum in
positione actus sd talem
libertatem nos õ admittimus

SECTIO Alt.

De memoria

CLVO memoria ẽ potentia
probatili nr mentalina hui ipsa
animæ ut conscuans spiri
tuum practicarum explr.
pus nos potia õ distinguitur
naturi ab ea Inde modo
ea Salent spiritus Intelligibiles
sufficientes Intelligibus ẽ
memoria.

Actenus de anima.

LIBER SEXTVS
Philosophiæ
sive
METAPHYSICA

SECTIO 1ª
Quid sit metaphysica et cuius obiectum.

CLVO ē scientia speculativa cuius obiectum ē ens immediate capbr. Et scientia qd habeat cognitionē entis et quidditatis pactas per rationem qd deum deus qd sit immortalis Et speculativa qd mi sola obiecti contemplatione conquiescat. obiectum immediatum ē spirituale et abstractum ē

CLVO 2 ens ut sic ē qdō nego nat existere replicatis ens ō oponitur chimeræ ego ens chimeræ ē illud qd nego nat existere tonk quando ens sit illud qd ō ponatis ō importatur duo contradictoria Vg Deus Et ens qua ō ponatis Deus ō hæc duo ie duum et ō duum ens alias chimæra

produceret ut sit ens qua ponendo mi nuam nāa et ō ut sit duum ens qua nego nat

SECTIO 2ª
De entia et existentia

CLVO ut entia ē ipsa entitas mi complans actionem possibilem per quam actionem illa entitas transit de mera possibilitate ad actualitatem. Existentia duo ē ipsa entitas mi complans actionem per quam entitas ē potita extra causas putas Et qualenus concipitur in mera possibilitate dicta Et. extra putet qualenus duo ille idem putans concipitur actu existens dr entia putri

CLVO 2 ut sit existentia

ꝛ dr Impossibilis realitas p(er). essentia ē nō possibilis et existentia nō existens hō nō possibilis et actu existens eadem realitas p(er) Minor existentia vel salut essentia vel ō salut hō ō salut et chimera hō salut essentia ergo essentia et existentia sunt unum et idem.

O ut annihilatō advenit realitas sor essentia Ax N. patit. quia sōr existit ante et Independenter a dr hō nē hō ō existit ante existēa

O 2 essentia ē ab æterno dr essentia in tempore Ax essentia ē ab æterno sor ē existit N. ō impugnat ab æterno poni contra quas C. sententiam tamen ē essentia sortis ē ab æterno, sōr potuerat poni

O 3 essentia ē necessaria et existentia ē contingens sed contingens et necessarium ō possunt Identificari Ax essentia sortis ē necessaria sor ē finita possibilis a hō et necessario N. essentia sortis ē necessaria sor praedicatum constituens definitionem sortis ē necessarium C.

derivata Instans alicui passim existentia sortis ē contingens sor ē pt existimari et ō existimari C. si sōr existat ō illi convenit ē actu N. atqui necessarium et contingens ō possunt Identificari Ergo contingens hominis ē actuale et necessarium ē possibile ō possunt Identificari N. necessarium hominem ē actuale et contingens ita ē actuale C.

Instā. Ista propositio ē annihilabilis sōr existet, et alia propositio ē essentialis. sōr ē. aal male atqui hi existentia Identificabitur cum sortis essentia et existentia et essentialis quia essentia ē cum qua Identificatur existentia Ax ista propō ē aliqua essentialis sōr existit dō ē existentiam actualem C. possibilem N. quando ō dicimus essentiam et existentiam Identificari intelligimus tantum eandem entitatem quæ ē possibilis et dr essentiam ē essentiam eandem entitatem quæ existit actu et dr existere ō qd illa entitas quæ ē possibilis possit remanere in

minu possibilitate Ind. Deus transeat a minu possibilitate ad actualitatem ō illi contingens. Sic propō Sōr existit & semper uerus atqui cum dico Sōr existit Sōr semper existit de facto existit ō pt quari illa propō sit semper uera q. existat tali tempori & propō semper uerus alicuius & semper uera ma quæ & semper uera N. Ld illa cuius predicatum comuniter subiecto suo Inuperdentur a cāa alba, alia uo propō de contingens dicat sit semper uera quæ Sakit predicatum comuniens subiecto dependentur a cāa alba Sō cum dico Sōō & tal rāale & ō dependet a dico q. tal rāale comuniat Sōi cum ā dico Sōō adu existit dependet a dico ut Sōō existat uel ō existat Ind. & adu existat ō de alis exista comuniter Sōi Inuperdentur a cāa alba dante illi &.

O 3 nō Indifferens ut fit Sōc uel illic dicet determinatiui Ax C. Ld. Thra Sors & Indifferens Ut sit uel ō sit R & Indifferens ut existat C. ut sit ō nō uerum N. aqu dicit Ventra determinatiui ut existat R C. a quo determinatiui R. a cāa alba ponente Ventram extra cāas

O 4 Aliud distinguitur uel ab Sōe q. illi adueniat Ax q. illi actu existenti aduenit C. possibili N.

CIVO 2 Ventra et existentia distinguuntur realiter sine realiter p. alius & Conceptus Ventra et alius existentia cum ēn conuiuio Ventram cais Sō conuiuio Sōer possibile quando a conuiuio Sais existā conuiuio actu existentem

QUARTO an actio pu quam nō producitur sit existentia ni Ax ō quia terminus aduis Sō Sōō Sakit existam absqu Det rmum possibilis.

O 2 Aliud pu q. conficitur nō extra cāas & existentia Ax Sō Aliud pu q. conficitur nō Intrinsece C Extrinsece N. quia quidquid & pu & collis negationem sui et pu aonera transit de statu mere possibilitatis ad actualitatem.

SECTIO 3

an deb rao Primoca sit.

CLVO a Sor et Petrus —

abstractum cns Trinace pbr
cns dr. d-do et cnalumi q̄a
nomen et rāo nem Importāt
pm Tale nomen nam t̄ dry
t̄ cns cnalma t̄ cns drind-
rus t̄ q̄d ō npugnat existen
et cnalma t̄ q̄d ō npugnat
existen

O r rāo cntis comunt primacio
dro R hoc nihil obstte quia
ō conhdcamus an cns dicit
nc actiaciam nobilius prima
rium hd tantum ab sit cns
ut comeniat Trinace cum
aliis cntib bene dependentib.
minus nobilius dependentib
quimadmodum aal dictum
Trino de Deo et aequo dicit
aal Sois et nobilius et
pote rationale.

SECTIO 4

an dcts mutua praescitio.

CLVO ō dabm praecitio mutua
cntis a dissentiis pbr. cns —
dicit praecitio dalma a dissentiis
tamen dissentiō ō possunt praes
cindi ab ente rāo t̄ qua dicit
quando concipit ens absolutum
quae t̄ dissentia dri ad
dependentiam ab alio quae
dissentia cnalma concipit
aliquid de proinde cns.

O praecitio ō mutua ō a praecitio
R N. pbr praescindun t̄ tamen
Trium ō sumpto alio cumque
Indentificatum R C. alqui ō
tamis Trium ab acto alio N.
pbr sumpt dissima ō reliquis
gonus scilicet cns R hd sumpto
ente a reliquo dissimam et hoc
facit ad praecisionem non
mutuam.

O2 si dissima cntis Importet
cns fōaltm ō cui dissima hd
spectus R si Importet cns claud
C obscurum N.

O3 subsima dissunt ab accidente
pm id pm qd t̄ subsima hd
subsima t̄ subsima pm cns R
Deo maiorem subsima dissunt
ab accidente quid totum pqd
t̄ subsima N. pm aliquid C. alqui
subsima t̄ subsima pm cns tantū
N. pm cns et pmta pm hrlatm
C. namens t̄ pm te.

O4 possum dubitare an
subsima sit cns N. cum enim
subsima sit cns pm te si cons
pbr subsima concipis cns
ac proinde male dubitas an
cns sit cns.

SECTIO 5

an definitio cntis sit bona.

CLVO definitio cntis, quae ō
npugnat existen t̄ bona pbr.

cnſtat ⁊ ſtat extendam in lis — clauſ et breuiter.

O [illegible]

O 3 [illegible]

è ſubſtãa ꝑ ſe ⁊ ſeparatã. ⁊ ſubſtãa ſiſtẽs ad aliud ⁊ ſubſtãa ꝑ ſe ⁊ ſubſtãa ꝑ accns ⁊ ſubſtãa ꝑ accns ⁊ ſubſtãa ꝑ accns

habeat hrum dentificatas
et ſoo dr Inus qd habeat
Inionem Inlw caput et aam
06 Inum ē qd ō ē mella ex
n. quia ſimica ō ē mella
entia n talia et lamen ō ē Inū
ent n tale.
CLVO 3 Inum nihil addit
tl n tale tl magnitudinem ſupra
ent plr. quia tlud n tale ē
ens ō a ſimara ō dicit ā
mgaōrem quia Inum conſtit
m dentitate tl Inionem
pnſtionem.

SECTIO 7

de Initate numerica

CLVO Initas numerica ē
Indiuiſio ni inter Incoicabilis
plures n alitur dſtinctis 06
petrus ē Inus quia ē Incoicabilis
aliis ſocius
CLVO 2 dcm a pcedēti ni
Initas numerica plr. quia inde
pendenter a nostro modo concipi
endi petrus ē sci ſoo.
CLVO 3 q libet ſingulare ens
ſue hrpsum hue vel tlet quan
titatem hic circumſtantias loci
et temporis, quodquod ē, ē incoi
cabilitur alteri pter huam idem
titatem.
O 1 Indiuiduū ſaut non diuiſa
a qualibet alia, tam mtra

candem ſpriem q. C. alqui 3 ſ.
ſoa vo leoni ō ē diuiſa ab
alia ſoo ligni mihi pequa
titatem N. minorem.
Inll. ſoa ō ſalet pter l indē
pendentiw a mā q. N.
O 2 qd ē principium Initatis
ſpecifica ō ē principium —
diuiſionis q. ſoo ō ē principiū
diuiſionis numerica N. —
diuiſionis ſpecifica C.
O 3 ſoa capitis corcalw albo
.voo ō ē Incoicabilis q. ſoo
ō ē Incoicabilis alteri ſanquā
talitato C. pter identitatem N.
qd ēr ō coicalw alteri ut
idem ſorum ō coicabilis
illi ut talitato inquo ni ſtibus.
O 4 Indiuiduū pticulare a mā
q. ſoo a mā phyſica N. a
metaphyſica C. ano. luſ Vaſq.
dc Indiuiduus licet ora. nat
mā phyſica, mā metaphyſica
ē aptacitas ni ſicut in ma
phyſicis mā prima ē ultima
ſubſtantia Utraq ō ſalw alia
da Initas numerica ē ultima
Initas altraquam ō ſalw alia
ſalw Intra Initatem numericam.
Initas ſpecifica et Intra Initatē
ſpecificam Initas numerica
ſed Intra Initatem numericam
ō ſalw alia Initas.

SECTIO 8
De Unitate specifica.

CLVO Unitas specifica ē indiuiduo ni mi ē coincabilis multis naliter distinctis sd ō differentibus notabiliter. sally unitas ō datur a parte ni sd per actum confundentem multa indiuidua per modum unius sg cum dicō ōō actus confundens multos ōēs per modum unius ōēs ē unitas ipsa specifica per quem actum ō actu to illum practicabile ni uno qd ō sit in alio nempe actual reale.

QUÆRES quid sit unitas generica R ē indiuiduo ni mi coincabilis multis differentib specifice sg cum dicō aal, d-illa unitas sit tantum per mentem conf undens multas species per modum unius.

SECTIO 9
De VERO

CLVO verum transcendentale ē illud qd nrpha ē qd apparet et e contrario falsum ē illud qd ō id qd apparet aliquam sg ē verum aliquem sic nrpha ē aliquem et aliquem actu falsum aliquem quia ō ē aliqñ sd salut tantum aliqui apparen tem

O verum ē qd ē cognoscibile sicuti ē et falsum qd ē cognoscibile aliter quam ut R ōōc ō potē dici quia verum ē cognoscibile aliter quam ut d-ci mera ē cognoscibilis sicuti ē.

QZ verum ē aliud qd ō ē apparent R capis ē apparentōō et tamen ō ē ōō.

INFERES aliud ē verum qd d- ē cognitione quando ē conformis obiecto suo et aliud ē verum qd ē propria passio entis sed ē verum transcendentale qd ōō ō sit proprium cognitionis sd oi enti.

Veritas itaq; intentionalis ē conformitas actus cum obiecto et unitas transcendentalis est existentia ni pro ut apparet et unitas transcendentalis est existentia ni aliter quam apparet. falsitas ā intentionalis ē difformitas actus cum obto

SECTIO 10
De BONO.

CLVO bonum transcendentale ē illud cui nihil deest ad plenitudinem constitutionem arboris sg ē una arbor cui sabit dia nquisita ad constitutionē arboris.

COLLIGES ōōc ens politicum ē bonum qd ali nihil deest ad illam

2° ē bonum alterī quia q̄d
tui ē bonum alterī ē malum.
dq̄d ē bonum malum tui alterī
ē malum.
3 ē arbitrīi amor qui in
illo conquiescat.

SECTIO ii

de Arte Negativo

CLVO dabitur triplex ars —
positivum negativum et priva-
tivum positivum ē illud q̄d
ꝓponat existere, ars privan
ē illud q̄d ꝓponat existere
ars huic negativum — ars
contrā tui bo lenitra sant
artes tuis.
CLVO 2 dabitur ars negativa
p̄br. dantur artes
caudatæ nox &c. p̄br 2 dantur
tria principia generationis māa
foa, privatio,
O 2 dari artem tuis 3
Judicium tuum artes tuas
R̄ ad fundamentum tuitatis
Judicii ē a parte ri subiect
artes
O 2 petrum ō ē paulum et
tamen ē petrum do ō ē tuū
vult aliquid positivum R̄N.
pant. quia petrus pot ō ē
paulus at nihil ē q̄d ꝓponat
tuis prohibeat ꝓpanat artem
nem

O 3 cum petrus ō ē, ē ne petrus
R̄ ē petrum potest ō impug
nantia
CLVO 3 potest ars ri nam
nāa tollitur tuis artes ix
ōi loco p̄br. quia aliquis
remanent artes 3 angeli
ri nam nāa indicatur
angelus existere sufficat ut
sit alicubi ita ut tuis artes
requiritur ut sit alicubi p̄br
2 sufficiente intellectui Jus
angelus ō ē roma 3 ac
ipso q̄d angelus ō 3 absit obli
cationem romanam.

O 2 ibi ē artes petri ubi
ō existit petrus R̄N. quia si
petrus sit alicubi ō ē artes
ubi tibi si sit petrus ō sit in
omni loco.
O 2 artes sat ri ōi loco. non
cum petrus existit alibi tollit
artes nem tamen alibi R̄
arti. N. contg. quia sufficit
ut petrus sit ri uno loco ut
artes ubi tollatur ōi loco
CLVO ō dabitur artes artes
ōris p̄br. qui si artes tollit
artes nem non ꝓbi solum foa
ponitur ō tollit hi artes
3 lux ō tollit tenebras.
Infertur igitur cum artes
artes ris ē quid positivum

ꝺo nr̄ão cōmunem ē cux
nr̄ão cōmunis ē scientia.

SECTIO 12
Quid sit substā

CLVO substā ē ens proprie
exp̄r. substā ē qd̄ o intendit
proprie aliud a b adequate
distinctum āa ꝺo ē substā -
quia intendit proprie compo
situm cuius ⟨sentiam⟩ ingre
dit ut pars intendit proprie
aliud a b adequate
distinctum.

CLVO2 alia substaa ē substā
prima alia secunda substā
prima sunt individua ꝺo
substā prima quia individua
sunt fundamenta substaa nr̄ae
quae ē Socs. substaa nr̄a ē
vere ꝺo petrus ē substaa nr̄a
Soo substaa secunda.

CLVO3 substā alia ē pre
dicamentalis alia transcenꝺn
talis substā praꝺicamen
talis ē ens pro h complexe
subsistens ꝺo Soo substā
transcendentalis ē ens pro
prie h ꝺo mea prima.

SECTIO 13
de accidente.

CLVO accidens ē ens
proprie aliud inp̄r calor &c
accidens quia ē proprie
quoꝺ a quo adequate et
realiter distinguitur.

CLVO2 accidens aliud ē
physicum et aliud metaphy
sicum. accidens physicum
ē illud qd̄ realiter distinguit
a subiecto cui inharet ꝺo.
calor. accidens metaphysicum
ē illud qd̄ pro mente tantum
distinguitur ꝺo subiecto in
Soe &c accidens metaphysicum
quia identificatur cum reali
re ab illo distinguitur solum
formaliter.

CLVO3 accidens coitur
definitur qd̄ pt abire et adue
nire subiecto corruptione -
Eligo pro mente pt abire
vel advenire ꝺo calor ē potest
a subiecto ab igne mihi aqueus
distincto ig̃nis. distinctio
ex temperamento distinctus
sua vel sensus et accidens ē
fundamentum corruptum qui
primo ⟨sentiali⟩ corruptui
adveniat pt ex corruptus
naturaliter formam ignis
licet ō corrupti ignem et
Soem licet ō corrupti al -
ntabile

SECTIO 14

Quid ht corp⁹ quid spirit⁹

CLVO I corpus ẽ illud qd exigit Impenetrãonem cum alio a hr̃ oĩo distincto et eadem rãonis hrum ẽ g capis ꝺ corpus quia ō penetrat alia capidem naturaliter.

CLVO 2 spiritus ẽ contrario ẽ illud qd ō exigit Impenetrãonem cum alio eadem rãonis hrum ẽ g angelus ẽ spiritus quia penetrat naturaliter alium scammum.

O spiritus ẽ qd caret partib⁹ et corpus qd habet partes

R N. quia ad hoc non sequitur Thomistas ht indivisibiles et tamen sunt compositi gradu/ gradus sunt divisibiles et tamen sunt spirituales.

SECTIO 15

De ente modali

CLVO modus ẽ entitas qua dato hoc subito aliquid ut modificatum potest ẽ hoc modo ō tamen modus hoc modificato.

CLVO 2 subsistentia ẽ aliquid ut aptum per se existendi ꝺ non habet existentiam actu per se ꝺ non habet hoc proprium ꝺ non est aliquid per se

CLVO 2 absolutum ẽ illud qd pt naturaliter separari et conservari divinitus sine subiecto ẽ g calor et anima in Eucharistia quae conservantur sine materia primo et sine

SECTIO 16.

De subsistentia

CLVO I subsistere ẽ ultimum complementum substantiale mãe cuius vi fit ẽ g natura humana faciat corpus et aa cum omni hoc complementum ultimo localiter subsistentia et ex nãa et subsistentia exurgit hypostasis hi nãa sit naturaliter localiter persona hi innaliter localiter tantum hypostasis ꝺ caret subsistentia hypostatizat et subsistentia

nāe valis psonalitas.
CLVO 2 hūbīs contra cnalē aliquid nalitas distinctum a nāa ꝑ̄ christus assumpsit nāam humanam ō hoēm hui psonam humanam
ergo psona nāa humana dicit aliquid praeter nāam humanam — nempe hūbīs entiam — quae ē modus hūbīalis nalitas distinctus a nāa quam complet ꝑ̄ x̄ misterio Trinitatis ubi ē una nāa divina et una psona.

O humanitas christi stet in statu violento quia ō salvet psonalitatem cnatam ℞ N. quia psonalitas divina hīplat notitiori modo.

O 2 verbum assumpsit ois proprietates nāe humanae et psonalitatem huc usq; entiam cnatam ℞ hūbīs tiam ō ē proprietatem quia proprietas manat a nāa altimo completa nāa ā ō complet altimo mō pr̄ hūbīs entiam.

O 3 verbum ō assumpsit hoēm hō nāam ō q̄ subsistit aliquid positivum hō tantū negativum ℞ N. ꝑ̄ 500 dr nāa humana quia ō verbum alterius nāe et nāa humana una in una ℞ alterius ℞ si hoc stet contra concilia et documenta christianorum assumptibile hoem quia tunc stet assumptibilis nāam humanam tibi q̄d ō negabat Victorius.

CLVO 3 subsistentia ē modus ꝑ̄. quia sufficit entitas modalis ad effectum propter quem assumitur ut ultimo complens nāam in ratione subsistentiae.

CLVO 4 sufficit una subsistentia in nāa unita ꝑ̄. quam admodum sufficit una vinio ad copulandas duas partes ita una subsistentia ut faciat n̄ duas subsistere — divinā in christo erat una subsistentia divina

O filia subsistentialis sufficit ℞ subsistere hoc ipso q̄d producit subsistentiam in nāa cui ipsa filia unitur.

CLVO 5 verbum ō assumpti stet unionem informativam immediate ꝑ̄. in morte destructa una ℞ informativa dimittit verbum q̄d assumpsit.

DISPVTATIO
de angelis
SECTIO I
Quid sit angelus & quotuplex.

CLVO I angelus ē substā completa spiritualis creata explicatur. & substā completa spiritalis ut distinguatur ab substā rōali que ē substā spiritalis Incomplete. additur creata ut distinguatur a deo qui est substā increata.

CLVO 2 angeli dividentur in nouem chores. Primus chorus et Infimus & omnium dato nomine generis ultimo spirituū

Q archangeli ē
3 principatuum
4 potestatum
5 virtutum
6 dominationum
7 thronorum
& cherubim
9 seraphin.

hi nouem chori dividuntur In tres hierarchias

hierarchia 3 { angeli / archangeli / principatus }

{ potestates }

hierarchia 3 { throni / cherubin / seraphin }

CLVO 2 ō dativ cuius numerus angelorum Dan. 7 aut ~~xii~~ milia milium ministrabant & decies milies centena milia assistebant ei

SECTIO 2
an oēs angeli distent spiritu

CLVO 3 ō distent spiritu oēs angeli ptr. quia rō adjuncta nomen nullatē qd Individuū ī se pōtatur a mā ptyria una mā cum caeteris angelis et potest Immediate cadere distinctiō Individuatiōis ac proinde ō distinctio specifice rō hūana alia nulla ē quia Individuatio potētur ab entitate cuiuslibet

Intellectus rapsail per se et qi angelus
numero quam dri alios angelos
distuit spiritus, alios numero
tantum. ordinis Intus se tantu
distinguitur spicie sit angeli
qui sunt sub uno ordine cu
distinguuntur spicies
O Individuatio pticulis amatis
A Bo. Cognita huc mtapsorica
soc z ab ultima Indole e a
mata physica N.
O Soo Cribus o z Individuus
quia e abstractus a mata ita
angelus Pr Soo Cribus o e Indi
viduus quia e abstractus a mata
a pasle ni N. quia multa sunt
Individua confuse cognita o
e Individuus pro mentem C.
et N. sunt se angelis quia
angeli o sunt quid per mentem
abstractum ab Individuatione
O 3 Dalus multiplicatio Indi
vidualis quando spicies e
completa talis A N. maiorem
quali dalus multiplicato
Individualis ob illam rationem
tantum quia spicies e corrup
tibilis sid ob secundo labem
nata ut plura faciant quod
Inum o facit

SECTIO 3
De Spicie ob Imprfecti
Intellectu angelico.

CLVO 1 Intellectus angelicus
o cgit spicies Imprfecti ad
cognoscendum hoptum a suis
obiecta quia subit mira h plr.
quia spicies Imprfecta x loco —
obiecti abstractis cgit ipsius
tantum ad cognoscenda obiecta
distincta.
CLVO 2 angeli Inferiores natu
rionis acquirunt spicies nouas
tunc existentium plr quia
angeli o saltem spicies concre
tas cognoscunt cr n spicies
oit a distantes quia obiecta
mata o pt acqui mobilem
spiritale ut producat spicies sui.
CLVO 3 angeli acquirunt
spicies nouas quas simile produc
ta sunt Superiora pro tunc tunc
illarum productione plr. quia si
angeli Inferiores acquirunt a suo
spicies nouas eiam superiores
colligunt diem Iudicii dimin
dicunt sabemus spicies sol
annonam sed sol producti sunt
anni 1900 sol restant
Intl. 1900 angeli o pt produci
ri plenitudine scientia Dei 00
Implenitudine scientia quod
tam A N. superiorem C
O D Thomas homilia 55 a Deus
Inferiores omnes nouas spicies infusi
las angelis Pr e sed contrarium
probabilius.

SECTIO 4
Quid cognoscat intellectus angelicus.

CLVO naaltus angeli cognoscunt dum abstractive plr. ō sunt angeli Influentis conditionis quam nos sed nos cognoscimus dum abstractive ergo et angeli.

CLVO 2 entia naalia cognoscuntur naaltus ab angelo plr. eorum species sic est Infusa a deo in Intellectu angelorum.

CLVO 3 angeli ō cognoscunt secreta cordis sua et cogitationes Influunt et volitiones quas volumus illis ō ignotas. alioqui ō saluemus proximum dominium in actus nostros et retraheremus a committendis afferibus si scirent cor cogitum in alijs plr. 2 secretum cordis exigit ut dum sic est species eorum quia volumus angelus ignota.

CLVO 4 angeli cognoscunt silua quae pendent a casu mirabilis plr. angeli cognoscunt ōes effectus naales.

CLVO 5 angeli Unico actu alterquunt obiecta plr quia compatibile actuum arguit Impressionem: cognoscunt ergo Unico actu plurima et naalia et naale nihilo &.

CLVO 6 angeli discurrunt ex uno intuendo aliud plr. quia damon mutat media tendens modo uno modo alio sem ut inducat in tentationem qd augent experimentis cognitis Intuitu aliud.

CLVO 7 angeli ō possunt actum ab ōi cognitione plr. cognitio angelorum et Ira ergo ut aal ō possunt actum ab ōi actione tibi dum tenuit da angelus a cognitione.

SECTIO 5
De Loquutione angelorum

CLVO angeli loquuntur ut inter se Socijs qd volunt a deo suos conceptus manifestari sui ō illi qui tunc dat ad exercitium angeli loqui volentis producit in Intellectu audientis species conceptus quem vult exprimere loquens.

Ex dicti loqui ō et loqui &
apud sanctos c. apud angelos N.

O 2 angeli quant multi &
N. plr sonus dans loquitur
& N. qui li dat producit

spiritum mi intellectu audientis
soc facit ad exequendam loqui
volentis
O 3 producit physicalpri
vum ō supinat bm angeli
loquentis ad N. qui dicit
angelus aqueum ē distans
ad producendum aliquid in medio
et da locum ō effit secreta
sufficit ut angelus salutat bm
moralem exultandi spiritum
mi audiente.
CLVO 2 angeli pollunt
simul hō mentiri pl̄r pt unus
angelus vult dicere unum
simul ad exequendam illius
dus ad exequendam illius
angeli mendacis producentis
intellectu audientis spiritum
consplex simul qui ō ē hō
quem vult loquens et alter
audiat hō salutē.
O angelus loquendum dirigendo huic conceptus et placo
mentium ad dirigendo huic
conceptus semper directos N.
infinitos ē explicatum dirigit
loquendi conceptum quem salut
pro libito et quem conceptum
ō salut dirigit hō ē summus
altissimus conceptus ad salut bene
simul conceptum dirigit ō
ivi romam et tamen vult
et audiat mē ō pulla roman
altissimus conceptus ē simul roman
qui ē summus voluntatis
manifestatum audienti et
da scripturam.

SECTIO 6
de volta angelorum.

CLVO angelus ō ē malitiose
immolatis ri. virtutem libero
simul potita per. angeli mutant
virtutem ad bo. dominum seruando
non minus ō modo nunc alio
sed duo ē contra D Thomam
qui dicit ḡ. art. 2 ē distinctū
inter virtutem ō pt.
O potest angelus ē nitrabatur
poenitum ad poenitentia angeli
ō amplectum ad ō tam. ut ō
amplectum ni damnatis sed
CLVO 2 angeli equali fuerint in
statu gratiae ad aliquo spatio
meriendi equalitudinem deus
illis proposuit certum finem
viandi soem ad finem cum
nubo ex hypothesi q ad eam perc
venit, stat et velit ut sunt
soem deum adorant, nolunt
licito cum suis scelestis aversari
sunt soem deum.

SECTIO 7
de poena angelorum.

CLVO angeli mali patiuntur
poenam damni p̄r ē carent
visione dē. 2° ōi cognitione
supernali et ōi salutis inclinante
ad cognitionem supernalem
3° ōi, cognitum mali sonoto
4 multis aeroib abundant.

5° cruciantur conclusionem
poenarum, bonorum amissionem
turpitudinis propter, et memoria
malefactorum prædamnatur et so
lantum a parte subiecti
ex parte voluntatis primo -
obstinato in peccato 2° primo
ois assistat sonitu itrum -
nalis 4° primo sabbatum
sanctitatis, et tumultum refuta
rem,
CLVO angelicinali patiuntz
poenam sensus contristati cor
ruaom purpura summa sue
miticie per alligationem hu.
bbstat ad gonem corporum re
quo ultimi cavam tudenti
stimui nolunt deo concurrere
ad motum angelicum ni alio
loco quemadmodum tui nobilis

pato alligatus sicut o patratus
niti in corpor tamen tudens
t infamavi tanta materia
afficitur ut velut morte
infamiam ridimus.
O damons vagantur extra
infernos Ax soc non o civi
qui cognoscere hominis
encuentur 1° aliquando ad
suum cavum aut nequi

hac de angelis

DISPUTATIO 3
de deo.

SECTIO 1
quid sit deus.

CLVO deus ē ens a se per.
qui deus ē ens subsistens
et alia ēa sunt dependentia
a suo esse deus distinguitur
ab oī qd ō ē deus pr ideam
subsistendam et a se ipsa
O deus ō pt definiri Ax N.
definitio constat genere et differa

Ax N. pt deus ō ē compositus
ex pncis Ax deus ē actus purus
physicus et metaphysicus N. soc
ē deus ō constat mā prima
et forma metaphysica soc ē ex
duobus compleb.
Prb. genus ē pncm differen
tia mal ē pncm differentia di

Ad 1um ℸ primus ratione cap̃ris N. qua genus et differentia pris ℸ una entitas quibus uno completur ℸ genus subalio et differentia.

Ad 2um ℸ extra oē ens accipitur extra genus ℸ a patre nīc. a pāre matrem N.

Ad 2um quidam genus accipitur pro natura ℸ pro natura physica N. mutuap physica ℸ c.

Ad 3um constant ex genere constant ex Imperfecto ℸ Imperfecto mixto naturae c. potissimum N. sed dicunt quidam ℸ ens ō dicunt claudum actum perfectionem possibilem licet a patre nō dicunt quia ens identificatur cum essentiate

Ad 4um dicunt ℸ extra genus aliquid differentia dr ō ℸ extra ens quia ℸ ens ℸ N. naturam. quia ens ō praedicabile mutue

Quaestio an deus debuerit definiri ens a se actu intelligens ℸ intelligentium ℸ definiendum ℸ ens ab intellectum.

Ad intellectio actualis ℸ essentia et natā dr ℸ N. sub abstractō intellectum nobis procedit ni simul ℸ actualitatem nata dicunt ℸ filius quia procedit per intellectionem ℸ N. eadem illam sed ℸ filius quia verbum accipit naturam secundam spirando

Verbum personam et spiritus sanctus ō ℸ filius quia est similis ne quaedam proles producit.

SECTIO 2
an deus debuerit

CLXO Dabit deus plr. oēs creaturas ℸ contingentes posse ℸ actō ō sint; quae cāe dabit illis ℸ, si ō deus aliqd ens mutuaticum et a q ℸ ens deus. plr. 2 ex contrahiorum populorum qui admittant aliq dissimilitudem plr 3 ex spiritib malis quorum dabit aliquis supremus qui eos torquebit plr 4 quia tirannis debent comparari et subici puniri qd ō sint ℸ ō deus innocentes qui ea sciunt ℸ compensant. plr 5 quia debuit ℸ primus motor agentib ℸ secundis ō dabit ℸ prudentis ni infinitum alioqui numquam deus ageret actio plr 6. auctoritate arcis scripturā ℸ patrum qui probant deum deum plr 7 ex pulchritudine ℸ sapientia ejus mundi nihil ℸ debet abquis supremus rector finis ō posset ut cae ℸ sublent productā ℸ secundis contineantur.

Ad 1um dantur alii qui negant dissimilitudem ℸ paucissimos quos ō debemus cum reliquis

sorb comprehendam Rō 108
attend ē moribus ō fid- Rō 3
In morte ad dnm confugiunt
sanctis probant qd volūt negāt
Ō 2 argumenta supponunt adata
ō probant d ad dnm quia petit
dicun aliquis tolam salutem
soum sīb̄ ēabire sanctam
ē ab alio, ad colligendum sancta
ē ab alio et soc vocant dnm
Rō totam collectionem bg soc
ē oēs sanctos sed illi soc
ō possent simul salvum Rō
licet hic ht ab alio et alius
ab illo ō aquilus ergo oēs
oēs a hō non sic dux ad ē
ab alia luce et illa ab alia
ergo oēs gentes lucis sancta
Rn. quia sunt a salvanda sic
soo ab alio sed oēs a dno

SECTIO 3

Quotuplex sit Deus

CLVO Dātur tantum tres
dii pbr. quia si plures essent
dii aliquis esset potentissimus
si oēs equales pugnarent inter
se quia voluntates contenderent.
CLVO 2 Ad tres personas in
dno pbr. sunt tres relationes in
dno tres suppositalitates tres
subsistentiae scilicet paternitas
filiatio et spiratio et licet sit una
divinitas tantum quia tres

personalitates sunt tres Rō
ē personae.
Ō quanti quia sunt eadem tres
sunt eadem trinitas Ō
deus pater verbum et spiritus
sanctus sunt idem cum natura
divina ergo sunt id ipsum
se Rō axioma ō tabun in
divinis sed in humanis
Adam et cum spiritus sanctus
ō dr filius Rō quia ō produxit
in similitudinem nātē secundo
cum sit similis ut producat
quandam personam verbum
a cum spiritu tertiam personā
dr ē in similitudinem nātē

SECTIO 4

De attributis in genere

CLVO attributum in dno
ē praedicatio simpliciter simplex
entitative et accidentaliter emanans
ab extendi in hoc ē constituta
expr. pdqua creatura conceptibilis est
ab intellectum alii conceptus
fundamenti dicuntur attributa
bg ouptra pdicabilis ex hoc con-
ceptibilis est ab intellectum
conceptus sanctis sapientis, bonitas
misericordia
CLVO 2 Dātur distincta —
formalis inter attributa pbr. licet
sit una et eadem entitas pt
tamen concipiuntur in ordine

338

ad dnm/os Artes hi bo corli
ius dnm mi ordini ad
pmia comipiat ut mihyico
rdem h duo mi ordina ad poena
concipiat ut Tullum
CLVO 3 attributa alia sunt
mpalma qua exprimunlur pu
mpaom ut Immutabilitas
&c. & alia attributa qua
exprimuntur pu minus potentia
bo sapientia ommipotentia

SECTIO Alt-

de attributis mi particularibus
alior mitas Imensitas, Immu
tabilitas, Aeternitas, misericordia
Infinitudo, ommipotentia, sapi
entia, simplicitas, bonitas, aliaq
tributa quae sunt simplicitas
simplicis Soc & quae ō mpuonant
maiori prfectioni bonitas bo
& tributa sue perfectiō simpli
he simplex quia melior ipsa
quam ō ipsa hi dus ō ens
bonus esset malus hi a bonus
nihil h ens provenit Imputa
bonus do ad, at hi dus ens
sempuant mi ens et potius
augmentat corpus mi do et
neutralem ens bonum et potius
qd ō pt corrumpi bonum compositum
ex corpō & aa aipraindi
dus ō ens simplex ac actus
purus.

MO

MA

MARIANNE

Jonne ex nu

Jnfe

LIBER VLTIMVS
Philosophiæ
siue
MORALIS

PROLVSIO
Quid sit moralis et circa quid obiectum

MORALIS siue Ethica est scientia de moribus p̄t. docet quomodo homines sint viuendum et scientia quia docet has actiones ex principiis certis et rudentibus Tg qd vltimata sit fugienda quia ōc maluē fugiendum.

moralis ē tota practica quia tota ordinatur ad praxim — nempe ad rectum hominum moriū

Obiectum Moralis ē duplex moāle et foale

Obiectum moāle circa quod versatur moralis sunt actus humani

Obiectum formale propinqd ordinatus directiuus et directiuus sic

omnium vnum intendit scē. scientia. et nidat.

Dividitur in monasticā oconomiam, Politicam Monastica dcat quomodo quis priuata hominum debeat

Oconomica quomodo familiam regant

Politica vt publica et regna

DISPVTATIO I
de Beatitudine.

SECTIO I
Quid sit Beatitudo

CLVO I Beatitudo ē status bonorum omnū aggregatione perfectus.

CLVO 2 ad talem Habitum perfectum exoēb bonis requiruntur quinq; perfectiones I^a bonum q̄ ē obiectum beatitudinis dicit explicationē appetibilem.

2^a bonum aliud dicit appetibile propter hoc, ut appetibile propter aliud. Denique finis ultimus quemadmodum hꝫ dicit totam appetibilem aggregationē ꝓpter ē continentia omnia simpliciter et necessaria boni.

3^a bonum dicit excludens omne malum quia bonum a pfecta caret si beatus sit aliquo modo miserabilis.

4^a bonum dicit ē diuturnum nam si amittibile timore faceret operationem.

5^a bonum dicit cui perfectione faciens operationem cum ē

perfectum sit humana natura si socialis sequunt suos malos faciunt meliores.

SECTIO 2
Quotuplex sit Beatitudo.

CLVO beatitudo ē duplex aliqua obiectiua et aliqua formalis beatitudo obiectiua ē ipsum summum bonum. beatitudo formalis ē ipsa summi boni possessio qui pro possessionem boni nobilissimus formalibus habet.

CLVO 2 beatitudo ꝑfecta duplex ē aliqua naturalis quæ ꝑ solas uires naturales acquiritur qualis est beatitudo philosophorum qui contemplando corpora celestia cognoscebant ē beatos aliqua beatitudo ē supernaturalis quæ ē supra uires naturales potentias humani cordis.

SECTIO 3
an creaturæ sint beatitudo.

nobis

CLVO nulla creatura participari possit nisi per beatitudinem nostram. Deliciae quia carnis et alias sequuntur dolores. Divitiae. Civitas. Athletae. Honores quia gaudent his. Delitiae suaviis, potentiis, abundantiis non. Divitiae quia stabilis sobrie vivet crastinum quia immutabilis improbitatis quia experientur propter malos propter amicitiam. Non honores quia sunt causa boni et mali quia odiosi quia vani et cum alius obtinent laudantur obtinent. Non. Sanitas corporis quia subiacent morbis. Aquae quia non habent corporibus. Non. Non. Non

cum duplici gaudio beati gaudio de bono dei et gaudio de bono nostro explr. Et cognoscimd deum, deinde amamus deum quia bonus tibi ipsum condonamus quia bonus nobis potius gaudemus de bono dei et de bono nostro et nostrum.

O sola cognitio dei sufficit ad beatitudinem R. quia cognoscens bonum et o amando illud et fruendo beabimur.

Intl. amor et gaudium sunt proprietates quæ fluunt ex visione dei et fruitione beatitudinis conando quidem ex cognitione et amore dei sequi amorem et gaudium et tamen beatitudo finalis beatitudinis quam sit ipsamet cognitio.

SECTIO 6a de Principiis beatitudinis finalis.

CLVO principia beatitudinis finalis sunt tria primum Intellectus, secundum lumen gloriæ et Tertium Deus ipse loco quorum Augustinus plr. quia si Intellectus beatificans non produceret visionem finis o esset finalis consecutio cum summo bono: nequit lumen gloriæ ut sunt Intellectum Entium ad claram finis et ultimo Deus ipse cum sit objectum Intimè proximè adsque spiritui Impressa conatu sit pro modum objecti ad visionem beatificam

QUÆRES 1 quid sit illud lumen gloriæ R. Donum creatum beatificum infusum roborans et elevans Intellectum ad visionem claram finis visionem.

QUÆRES 2 an oes appetant beatitudinem R. oes appetunt quia nullus vult sibi mihi.

QUÆRES 3 an ni omnibus a bonis appetamus semper beatitudinem R. Tacitam Implicite quia semper operamur ad melius ulterius.

S.

DISPVTATIO 2
de actibus humanis
SECTIO 1
Quid sit actus humanus et quotuplex.

CLVO 1 actus humanus ē actus procedens a ꝯ ꝑ ae operante qualenus ꝯ ē ꝯ ē operans ex prauia cognitione.

QUARES an actus moralis humanus et libe sit Inumit idem. Ar ō quia licet ois actus moralis sit libe ō tamen ōis actus libe ē moralis et ōis actus humanus ō ē vel libe vel morales. expbr. actus moralis ē actus bonus vel malus ordinē ad laudem vel poenam et talis bonitas vel malitia ō ē sine libertate. Indicimus omnem actum moralem ē aliquem sed tamen quia sunt quidam actus Indeliberati ut boni vel mali ut spuales et tamen sunt libere Ind sit ut ais actus libe ō sit bonus vel malus.

CLVO 2 actus humanus dicitur dupliciter vi actus elicitus Imperatus et mixtus. actus elicitus sunt illi qui procedunt Immediate a potentia Imperati sunt illi qui Imperantur ab alio ad ut actus Intellectus qui Imperantur a voluntate. Mixti sunt illi qui sunt a voluntate Immediate sed tamen Imperantur per actum actum ut amor proximi pt Imperati ab amore dei.

SECTIO 2
de Voluntario.

CLVO voluntarium ē qd sit a principio Intrinseco cognoscente singula vi quod ē actio exptr qd finis a principio Intrinseco ut distinguitur a violento qd sit a principio extrinseco nr cognoscente quia voluntarium

debet fieri ex practica cognitione
circa singula quæ quælant
actionem voluntariam aliqui
ō dicuntur voluntaria.
Quæres an violentia cadat
in voluntariam & causam
quia violentia ē tot intrinseca
& voluntariū & tot procedit
a principio intrinseco
ut intrinseca
Quæres an metus cadat
in voluntariam & causam
in voluntariam ⁊ quia non
absolute quia cum mucalor meta
templatis proiicit manus huc
in mare fuit ex principio
extrinseco & valens voluntarie
tamen quia tenet ipsi pugnantiam
& partim involuntarium.
Quæres an concupiscentia
cadat in voluntariam & ō
causam quia q̄ fit ab inclina
one naturali & bonum delecta
bile fit a principio intrinseco.
Quæres an ignorantia cadat
in voluntariam & ignorantem
antecedentem causam ⁊ facto
voluntarium & cum quis putans
se occidere suam occidit
amicum talis occisio amici
ē involuntaria.
Quæres an ignorantia concomi
tans cadat in voluntariam

& cadat in voluntariam & cum
quis putans se occidere
suam occidit hostem talis
occisio hostis ō ē involuntaria
quia si sciuisset fuisset ei cum
ea & ō voluntaria.
Quæres an ignorantia conse
quens cadat involuntariam
& ō id potius voluntariam
⁊ cogat aliquis scientur ō cult
scientiam quot annis ht notus an
aliquot & annum hunc talis
omisio scientiæ ē voluntaria
quia voluntarie ō cult scien
tiam habere.
Quæres an ignorantia in
cumstantiæ faciat in voluntā
rium & si circumstantia
pulsat ad substantiam actionis
dico ignorantiam talis circum
stantiæ ad hanc actionem
involuntariam ⁊ cum quis
contrahit cum puero si dicit diem
numeros annos dat adulteri
nos, contrahit ē nubet nisi
det annos quia contrahens
subaudit modo habet numeros
probabiles.

SECTIO 3
de necessario.

CLVO necessarium ē illud q̄
& procedit a principio intrin
seco ⁊ quod a principio intrin
seco ⁊ procedens ab

igne & nō accendis quia ignis principium ex li-luminatione et nullo modo indisserens ad ō producendū calorem.
CLVO 2 nīcūlas antecedens tollit libertatem p̄r. quia libertatem procedit a principio indisserente sed nīcūlas antecedens non indisserent. Erit principium non indisserens.
CLVO 3 nīcūlas consequens et ex suppōne q̄d ex̄a libertatem illuminat ō tollit libertatem p̄r. supponit libertatem esse indisserentiam actus primi.

SECTIO 4
de Libero.

CLVO liberum ē illud quod procedit a principio indisserente
CLVO 2 ad vāōnem liberi nquirit̄ ē ut agens q̄d sit agens liberū ō sit eadem 2ª ut sit indisserens ad agere dum vel ō agendum 3 ut cognitionem habeat indifferentem socē nprehendentem bonum finitum et malum 4 ut habeat concursū dī paralem. Vlī

ADVERTŌ. non communicem sententiis q̄d dicamus nīgātionem coactionis nquirī ad libertatem sed dicendum si aliquid aliud nquiramus licet indisserentiam ex parte principii
QUERŌ an voluntas sit libera quando actu operatur & ē, quia licet quando agit ex hypothesi q̄d agat ō pollit quin agat tamen talis hypō ē consequens et supponens indifferentiam in actu primo ad agere
QUERŌ an libertas terminetur ad actum & ē pars intrinseca et partium extrinsecam, intrinsecam quidem quatenus dicit entitatem actus voluntatis et extrinsecam quatenus dicit cognitionem indifferentem actus voluntatis et obligationem connexionis quæ simultatem manet quidem eadem libertas actualiter ō de libera sit transit in liberum nī necessitatē
QUERŌ an detur omissio pura libera & dari aliquid ō dantur libertas contradictionis quæ consistit in ponendo actū vel nīgatione actus.
Et omissio actus præcedit

exercitium liberalitatis A. 6ta N.
aliquando C
O 2 terminus libe ℞ opualitq
A positivus C negativus C
O 3 voluntas ō pt omnem
liberalem mouendi ab
obiecto A N
O 4 omittio pura ⁊ sic voluntas
dicta N. indicta C.
O 5 propter qd motivum mit
cordem A si praeceptum sit
propter mioludicrum.
O 6 finem seu d. ō peruenire
ois immutatis A
ois immutatis intrinsece C
extrinsece N.
O 7 liberum dicitur voluntate
manet voluntarium A N. ad
quam voluntas retrahit

Quaeres 4 an omittio pura
possit ē bona A ō quia ad
actum bonum requiritur dicta
tendentia voluntatis cum ergo
voluntas ō possit dicere furi in
malum sublata indicta tendentia.
Quaeres 5 an dicta praecepta sint
impossibilia A ō ē pbr. quia
ex dictantino ⁊ actione 6 liquis
dixerit praecepta dr impossibilia
anathema sit pbr2 cum solumus
cum deus fecit aliqua praecepta
dr fuerint irrationabilia.
O impossibile sit amare deum
super omia A cum gra dr N.
vivib nad C.
Quaeres an sola voluntas sit liber
A ē quia intellectus ē potentia
propria agentis sensitivus vel
in cruris
Quaeres 7. an liberalis comitetur
virtus A ō quia misericordiam
ab obiectis.

DISPVTATIO. 3
De bonitate et malitia actuum humanorum.

SECTIO 1
Quid sit bonitas moralis

CLVO bonitas moralis ē ipsa
entitas actus qua ℞ habilitatur
ad obiectum ē conueniens rationali
constituta in statu pulcritudinis
liberalitatis Obi

aduerte qd obiectum boni loquendo
pro dicit ē bonum honestum
attendendo ad actum
O mors malefactoris ē obiectum
honestum N. quia filendum
propter formidinem alterius

O2 hadrio Gonialicui ē hadrio
crons R hadrio alumadmaalis
C foalis dmifrifoata fine
nadendi cuiusl huum. N.
aduerte ō lustinus ut obiectum
sit Gonstum hd sit proponit
Gonstum quia dicimus aquam
propter multum Gonstum
aliqui stulti aquam Gonsumpte
cum aquam Gonsumpta.
aduerte 2 dictum obiectum ē
puum ab oi circumstantia mala
quia bonum ex integra causa
circumstantiae ē quecunque
aut minimum sunt
Quisquis, ubi quib auxiliis
cur, quomodo, quando
aduerte finem constituere bonitatem actionis indifferentis 2g
si quis sabat ad recreandum
agrotum sabat aut Gonsta.
aduerte actum aliquem nullam sabat Gonstatem
hd eam quam sabet ab actu finito.
adiuerte omittentem actus
mali ex motivo Gonsto ipse
Gonstum quia talis omissio
Gonstatur ab actu bono qui
cum directe intendit.

SECTIO 2
de malitia morali

CLVO malitia moralis omissionis
sive positivi ē ipsa entitas actus
ex habitudine ad obiectum ut
cuius circumstantias discommen
sura naturali constituta in
statu pfecta habitualis 2g sanctimoniae
malitia ē ipse actus fugiendi &c.
adiuerte prius dum concurrunt
ad entitatem positivam ut physicā
actus ō ad faciendum pmalitia Goc ē
qualemus sit a voluntate cui
proponitur ut Gonstus.
adiuerte primariam malitiā
pdi a fine 2o si quis fugiendo
dū inducit ē magis. triste quā
sua.
adiuerte malitiam formalem
consistere actui intuno ō extuno
nisi dependere ab intuno.
adiuerte unum ō pluri ē
simul bonum et malum pq.
quia potest simul imperari et
vetari.

SECTIO 3
de actib9 indifferentib9

CLVO actus indifferens ē actus
humanus qui nec ē bonus nec ē
malus 2o si caret barbam vel
manus dicis actus nec ē bonus
nec malus moraliter sed mere ē
pueriles. vide nullos mortuos
nec damnetur qd si caret barbam
vel ō si caret.
CLVO dantur actus indifferentes
in specie pter dantur obiecta
quae sunt mere pueriliter dicio

Indifferenter ergo fiscant manus
vro actus qui scribum mi salu-
tiferum Indifferens erit hui
fferens qd ē dicitur actus indif
ferens p̄ propter officia Indifferē
p̄ter auctoritate D. hyeronimi
qui probat Iacobi exemplis Iaci
officium Indifferens Inter bonum
et malum. Ego ambulauj, nanq̄
purgamenta p̄ticaui, sputis
vrumata iacui facien, sputi
si fruct ō salutis sulphuream
mr dereminat sulphurea

CLVO Danius actus Indifferenty
ri Individuo (Iacobus ē coniu-
thomistat) et p̄ter. Danius actus
meus puniti qui mr tant
boni mr mali moraliter Ego
fricaui manus mr tenitui vos
actus nstros ad finem sapuna
alem et Gomyam quia nullibi
exlat talis obligatio.

O ois actus bonus vl malus
moraliter ri Individuo RN.
p̄f nstr Danius ois ad bonum
vl malum finem RN. p̄f ē
obligatio naalis et diuinante
cedi ois actus nostros ad dem
et ad curabilitudinem hipunabile
R nulli exlat talem obligatione
Inde si ō nstr Danius ad dem
sunt obnoxii ac proinde mali
R N. quia obnoxium ē illud qd
caret stabilitate nrelucinis
vel rationis sulphuria Iac autem
stabilitas ō dicitur ē ri ordinē
ad salutem actionum quis
dixerit obnoxium aliud sublimem
qd Danium sta nrenandū amicū
O2 ō Danius ri Intellectu-
habitus Indifferenter quia dici
Deus adaequate ri suos vel
subditos vno modo ri voluntate
N. ant quia apprehensionem et
habitus ambitionum mr
habent similitudinem mr falsitatem.
Inst arbit magat habitus Indiff
wenter R ri Intellectu mr talem N.
O3 Iac ipso qd actus ē Indifferens
habit privationem nrelucinis
RN. quia actui indifferenti ō
debetur nrelucinis R2 licet
habuerit ō propterea habuerit
malitiam moralem quia malitia
ō consistit ri privatione nrelucinis
debitis sed ri positiua Indifferen
tia actus et obiecti cum
stali

O4 ō amamus deum mboto
cordi nri nstr amamus ōia ad deū
R N. sufficit ōia si tuleremus
offensionem eius ri obiecti ō
pro quorum semper cum bono
salutem.

Quocirca quaenam sunt obiecta
R illa quae nrabilitatis causa mqs
stabilitatis causa dicantur. Affirmant.
Und pt aliqui homines et Deum salvare
ut si nonnulli qui si semper salvari velit
si dicendum erit.

DISPVTAO 4
de Passionibus.
SECTIO I
Quid et quotuplex sit Passio.

CLVO passio ē motus appetitus cum aliqua commotione corporis bg ira & passio quia ira turbatus sanguis.

CLVO 2 passionū appetitus concupiscibilis sunt sex.

1 amor
2 odium
3 desiderium
4 fuga
5 gaudium
6 dolor.

CLVO 3 passionū appetitus irascibilis sunt quinque.

1 spes
2 desperatio
3 timor
4 audacia
5 ira.

CLVO 4 subiectum passionū ē duplex appetitus sensitivus. appetitus naturalis et voluntas sensitivus ēm corporeis cois cum brutis

Quaeres an plantae habeant passionē ō habent ḋ tantum sympathias et contrarietates qualitatis et cum practica sustentem quinque obiam.

Quaeres an brutа habeant passiones & habent ut supra ex ratione passionis quae occultionis charitas habuit primas passiones tantum quia habuit naturales rationi

Quaeres cur passiones sint rationis ni sic quam ni brutо ni ratio ō habitantis R quia ratio passionis acuit excogitando modos exequendi passionis et aqua momenta auget diuersa augentur.

Quaeres brutorum diuersitas passionum R ex temperamento corporis 2° ex cibis quibus 3° ex solo natali 4 ex institutione puerili

SECTIO 2
de amore

CLVO amor ē pulio appetitus concupiscibilis qui fertur in bonum ut sic absentendo sine ht presens sine ht absens.

CAUSE amoris st.

I pulchitudo et bonitas obiecti formosa facies et multa commendatio.
2 similitudo, similis simile gaudet
3 conuersatio colloquiũs soueitz amor
4 sympathia temperantia
5 beneficium quo capiuntur ipsi homines ad amandu.
6 rarilas, filius vnicus vnior parenti.
7 labor in reparanda vnitate tollit amantibus premia.
8 amor reciprocus. manent amicis ama.

Effectus amoris

1 Satiatia vnit primus amor pingitur.
2 reddit omnia facilia. vnit totalm dulcis tyrannus.
3 Insaluat vnit impiũ amantem et vnita amor pingitur
4 dilandit vnit minus — filii patrem quam patiu filios
5 exprimit suspiria et lachrimas. vnde cantilene amantium. qui conquerunt de morig lachrimis sanguis ~~amantis~~ sui multas

SECTIO 3
de desiderio

CLVO dilectionem pulsus appetitus concupiscibilis qui fertur in bonum futurum et absens.
CLVO dilectionem nomen generale plus dilectionem alli endi fruendi gaudendi premias amabilia vincendi pugnandi coronandi tactantia, boncum dilectionem inquit Nicaes, vincendi.

CAUSE desiderii st

I cognitio cognitis prosunt vnit pusillis sunt pleni desiderii
2 inclinatio ad bonum et ad felicitatem. quisq; vult esse felix. hic dicitur velle voluptuosus

ad desiderata pronisunt

1 Iuuenes qui rerum ignari omnia mirantur.
2 mulieres quę plurimum desiderant sanguis mundissimus est ventris transmittitur consumptus peruenit.
3 Imaginati.

Effectus desiderii

1° torquet animum quia lenius
2 profixi spe quam hasti.
2 macerat corpus vnit macerant.

qui ō pollunt compotus fiui
bo tonum.

Remedia sunt.

1 ille contentum huius mundi cogi
tare aliena.
2 exercitium bani laborum
nouum quo irritamur pollunt
appetitum ō explere.

SECTIO 4
De delectatione

CLVO ē complacentia appetibus
concupiscibilis circa bonum
praesens.

Quæ delectationis

1 cognitio boni conuenientis
pollessionis.
2 amor in rem pollessam
3 boni amissi remotio, dulcior
pax post bellum dulcior
pobes post fidem.
4 rapidas et nauseas facit delec
tantibus qui bene tam sunt
multos abundant sanguine

Effectus delectationis

1 quicquid boni agimus, male
ñ agimus rem quā ō delectamur
2 spontē mala quamuis patimur
si delectationem inuenimus

Remedia sunt

1 considerare instabilitatem
voluptatum quæ dolore
excipiunt tuo do constat voluptatibus misentium ut nota ignis
2 fastidium ex bis considerare
si tollas vicissitudinem voluptas
fit dolor.
3 considerare occ voluptatis
ut aptē nihil quam amandum
aliundo. Deniq illa non emo
landi polimus.

SECTIO 5
De odio

CLVO ē pallio appetibus concupiscibilis per quam amota
mus malum ut sic abstra
hendo absq ht praesens vel
absens.

Causæ sunt

1 malum et turpitudo laudis fit ut odiamus ꝙ, vitios et
monstruosas.
2 dissimilitudo, dissimulatio
nem, hypocrisim, dissimulationem
3 odium ni aliud cumque
habet similitudinem quod
odimus paradus odit sois
imaginem.
4 Antipathia ut aliud potes
non amo ti Salutis nec
potum dicunt quam
Hoc bonum potum dicunt
non amo te
5 Inimici accusa,
Irrisores Dæmonis quib
tempus amentum mutatur

dñs maior nāq ut alter alterius
commodum actuus ꝺ possit

Facile advenit iocundi et
mitissimi qui libenter
parentes amici, aliqui nos
olim beneficiis allegarunt
cum credant hr amari-
cupiuntur contrarium
quod nauseant maiori
odio. quintilianus articulo 70
habent parentem modio non
bum supui et hui amantes
cum ostendunt ꝺ vita cuncto
midanz rapi quidam ex nāa
hra olent ꝺ soūm ut hr pentes
nullum āal amant et illi
nullum soēm.

Effectus

1 Contemptus. 3 maledicentia
2 hub sannāo 4 excandescentia

Remedia.

Considerari bona ꝺ mala
In proximo aliqui cum
nullus caveat alterius, oculus
Inquit socrates Guil. 54 odit
qui malos odit et ꝺ aliquis
ꝺligit bonus malum nidus
sunt mali id est vel simul sit
malus vel ambo bonus.

SECTIO 6

De fuga.

CLVO fuga ē passio appetitus
concupiscibilis per quam
animal malum ut
abens

causa fuge.

1 aprehēsio mali imminentis
ita ut omis fugit aliquem
2 diffidentia sui.
3 debilitas animi ꝺ expavit
cāas fuge unde terrent pauci
4 prudēs cadendo in partes
fugiendo vincunt

Effectus fuge.

1 salus ita ꝺponit salutem in
pueris quaerunt.
2 pudor qd fuga augeat ignominiam. Ivo hi ꝺ timidus fugit
hi sentiat hr timori manus
Immodus imbu pusilla.

fugaces sunt

1 miticuloi ut cervi ꝺponit.
2 prudentes ut vitent cum
sors provocavit
3 soūs placuit quib sanor ꝺ ē
cordi.

SECTIO 7

De dolore

CLVO dolor ē passio appetitus
concupiscibilis per quam anime
summum malum ut patiens.

Species Tristitie.

1 misericordia qua ē dolor
de malo alieno
2 Invidia qua ē dolor de
bono alieno.
3 emulatio qua ē dolor de
bono quo nos ipsi carentes.

4 Indignatio q̄d ē dolor de bono q̄d indignus pollicit.

Cause Tristitiæ sunt.

1 malum coniunctum
2 cognitio mali apprehensi.

Tristes sunt.

1 segni
2 melancholici
3 pauperes
4 ridiculosi.

Gratus et salutiferus nullus inde fructus agricultur

Effectus doloris

1 exercitatio animam
2 fugit lucem clamat &c. & astron: cōtra malo possibilem comitem cor dicit dum dolorem non dolor. Niobe ē lapis laxa d. Ariosto in carcere.

CLVO remedia contra tristitiam sunt

1 excogitare dolorem ē humile amicisti patrem, dolor ō illum ab Insula revocabit.
2 Salutare amicos nolis condolentes qui partem doloris inhibiunt.
3 cogitare neminem expulit dolorem
4 expectare tempus medicinam dolorum.

SECTIO 8

CLVO spes ē passio appetitus irascibilis qua solum in bonum arduum futurum est pollicitatio.

Causæ spei

1 persona promittentis vel si deus promittit firmamus quia ō fallit.
2 Confidentia et spiritus experientiæ de futuris ōa sperant quia nihil credunt impossibile
3 q̄d facit rem possibilem et diuitiæ fortitudo doctrina experientia, stultitia ā et insperientia prouidentia removendo scientiam quia credentes nil impossibile.

Facile sperant.

1 Iuuenes ob rem experientiæ parum habent de praeterito multum de futuro divinantes

Effectus spei

1 elevat animum ad contemplationem boni spiritualis
2 parit gaudium.
3 facit in spiritu promittere. /
it. et principio facilitatis nostræ.

SECTIO 9

de desperatione

CLVO desperatio ē passio appetitus irascibilis per quam renuimus ad conjunctam

proprie impossibilitatem
desperationis

Causæ desperationis

1 Impossibilitas apprehensionis
2 excellus salus boni desperatur
desperatur negatio desperationis.
3 Ignavia et desidia fortitudinis.

Effectus sit

1 Timor
2 Fa actus,
3 contemptus salutis
4 sapè ex desperatione oribus
sequi.
Vna salus vitæ nullam
spem salutem.

Qui desperant.

1 Ignavi
2 expulsi ut hostes qui audent
difficultates.

SECTIO 10

De Timore

CLVO Timor è pallio appetitus
irascibilis per quam declinamus
animum propter malum
arduum fortitudinibus subiunctum.

Causæ Timoris

1 desperatio inimici
2 difficultas arduæ
3 Ignavia
tamen vitæ.

Effectus sunt

1 detractus cordis animi
ad resistendum
2 Impedimentum operationem.
3 Tollunt vocem
4 astus pallorem.
5 causant vitium, sobrietatem
ventris urinæ remissionem
propter contractionem ventris
et vitæ.
CLVO 2 Timor è duplex filialis
qui paret reverentiam et
proficit ex amore, timor servilis
oppositus patrem id è alius timor
è humilis qui oritur ex apprehensione pœnarum

Timidi sunt

1 quibus cor è magnum
2 pavi et malitiosi
3 sunt qui multa malæ audiunt
et eadem timeant.

SECTIO 11

De audacia

CLVO audacia è pallio appetitus
irascibilis impetum animum
adhibet periculo.

Causæ audaciæ

1 spes victoriæ
2 quæ faciunt spes victoriæ
3 quæ calefaciunt et augent
spiritus

4 quæ causant spem d exitu
sunt timorem
5 ira mutante spm

Effectus sunt

1 timor q̄ audacia calorem
movet ad bilimoria et
Alexandri vemitat tribio
purga
2 contempus de omnem
periculorum et mortis.

aud actus sunt

1 lusi sancti
2 triulta salli
3 saltandi cor pavorem
4 expavi
5 galendi pulmonis sanguinis.
6 amadon et lini ob calidi valem
mihi liquoris quam mutius
semi chii sunt proficui ad
pericula belli
7 fugere ob spiritum abs
mi animam

SECTIO 12 de Ira.

CLXO Ira est ultima passio
appetitus irascibilis appetens
vindictam vel contemptum
immunitum vel locatus
ab aliquibus appetens vindicta
ac emendationis particula dii
CLXO species irae sunt octo

ab exc clamosa ab exc saria
loquacitas, ab exc maledica
ab exc machinandi dolum
tenera in media

Ira quæ irgitur movet.

Causa ira sunt.

1 despicientia et injuria illata
2 indignat offendentis

Effectus ira

1 morbus, infamia, mors.
4 mutat sermonem vultus et
in furorem agit, spumat frendet
ut apri, demonia mitigatior

Iracundi sunt

1 delicati
2 infirmi
3 mutum salsi
4 calidi
5 liquidi et nigri.

Ultimam exactionem
in quotidiana vitæ
ligatos mihuant repentino
sanguinis vomitu extinguisse.

DISPVTATIO VLTIMA
de Virtutibus et Vitiis
SECTIO 1
Quid et quoplex sit Virtus.

CLVO 1 Virtus ☞ arte Ethic. cap. 6 ☜ Salutus qui bonū facit habentem et opus eius bonum explet. Et Salutus id ☜ facultas qua dicimur Virtutibus constare ex bono actu bono viri per contrat actus ad quos tendimus facultatem. Et qui bonum facit habentem sor ☜ dignum laude.

CLVO 2 Laborum Virtutis ☜ Voluntas agendi rationabiliter cuius Virtutis ☜ frequentia actuum Virtutis ☜ habitus Salutis cui dicimur Virtutibus ☜ Virtus

CLVO 3 Virtutes omnes vocantur ad septem tres Theologicas et quatuor cardinales. Theologica sunt, fides spes et charitas; cardinales prudentia Iustitia fortitudo et temperantia.

SECTIO 2
Quid et quoplex sit Vitium.

CLVO Vitium ☜ Salutus a mihi abeuram pa. Vitia vel nocent vel nocent Virtus mi malis

Est malus mi nocens sunt enim homines sine Quod vera utraque requirit constantiam rectum.

Inqui Horatius De prodigalitate totum prosecutus, avaritia totum retinet sola Virtus partem Dat partem retinet prout prudentia dictat.

CLVO 2 Infinita sunt Vitia quia infinitis modis possumus aberrare a medio tamen pro ea ratione ad septem opposita principalia Vitia reducuntur, nempe Infidelitas, desperatio, odium, duritia Virtutibus Theologicis Vitia opponuntur, quatuor

oppositus cardinalibus
Imprudentia Insipientia
Insipientia Imprudentia
Inde scientia habitualium

Virtutes Theologicae
cum suis oppositis

Fides — Infidelitas
Spes — desperatio
Caritas — odium

Virtutes cardinales
cum suis oppositis.

Prudentia — Imprudentia
Justitia — Injustitia
Fortitudo — Timiditas
Temperantia — Intemperantia.

SECTIO 3
De fide et Infidelitate.

CLXO fides divina et salutis
supernatalis proximus infantis
ad actus supernaturales obscuros
divina authoritate Lubricos.

CLXO2 actus fidei et actus
supernaturalis obscuros divina
authoritate Lubricus.

CLXO3 actus fidei et prudens
quia citabus praemodo motivo
credibilitatis et miraculo et
supernaturalis ni contrate quia
fit ex gratiali et concau et
et liber. quia impeditur
a voluntate. et Theologicus quia
salutis pro obiecto formali —
ultimo innitendi. et obscurus
quia a liquet ex aliis sed neuta
mirit. et Neutquam, neutiqua
te medii adultis et baptizatis
ab Infantia. et Pecus quia
Judicio supernaturali et falsum
falsum. et Certus excludunt
obiecti et habitudi. et ex modo
tendendi obscuro. et simplex
quia et et obscurus totalis tu-
dis actus Cultualis.

CLXO4 hoc et spiritus —
actum concurrentium ad
fidem
et tunt motiva credibilitatis
et miracula &c.
2 aptitudo naturalis illorum
motivorum.
3 Judicium naturale attributi
credibilitatis vita mutationem
et mentalitatis credendi
4 assensus prius actus capitis
Intellectum ni obsequium
fidei qui assensus salutis pro
motivo formalem et adhuc
credo neutiqua divina —
sufficientes propositae.
5 lumen supernaturale quo
ima cum salutis circulus

Infidelitas ad ĩdiciendum
actum fidei hupernaalem
pro quem dno ipso credo sal
quã deus dnat. Tul-
Inferes motivum obiectum
formale fidei ẽ testimonium
diuinum, obiectum autem
materiale ẽ ens revelatum
CLVO5 Vltimum oppositum
fidei ẽ Infidelitas positiva
huic dicuntur patrinax cuius
sunt tres species. paganismꝰ
Judaismus, et hæresis.
Duo species primus ex contem
ptu auctoritatis diuinæ—
apostasia ãfidẽ potest ad—
Infidelitatem.

SECTIO 4

De spe et desperatione.

CLVO spes ẽ virtus Theo
logica qua deo confidimus
ut nobis ẽ principium
beatitudinis per debita opus
cum diuino auxilio pmitti
mur ad beatitudinem ob
tinendam.
CLVO spei ẽ mi voluntati
ri propria bno subiecto.
CLVO 3 spes ẽ mi actus
mei fidei quia spes et fidei—
bendum mi futurum et beati
tudinem habent obiectum proprium
mi damnatis nullo ẽ spes
cum tales sint h-numquam
poenas evadent.
CLVO4 spei ẽ mi voluntati
cuius actitudini ampla a
fide
CLVO5 desperatio vitium oppo
situm spei ẽ motus voluntatis
orti ex actu intellectus quo quis
credit actitudinem impossibilitatis.
CLVO 6. oritur desperatio ex
animi abiectione et pigritia
qd significatur beatitudo mihi
difficilis acquisibilis 2o ex
luxuria hominis ẽ carnali
divina vilipendit.
CLVO7 præsumptio h-e vitium
mihi de bonitate spei opposi
tum excessum qd præsumptio de
spei excessus qd præsumens
existimat se beatitudinem nãlib
acquirere beatitudinem qd
ō ẽ vel quo solam dei misericor
diam qd etiam ō ẽ.
CLVO8 præsumptuosus ẽ est
I Jnanis gloria cum quis propriis
viribus spernat h-potius acquirere
gloriam
2 hypocrisia cum quis bonitatis
suæ ostentationem quærens
ō punitat se a
gloria excludat.

SECTIO 5
De charitate et odio

CLVO 1 charitas ē duplex
Theologica qua Inclinatur
voluntas ad Deum amandum
propter ipsum et proximum.
CLVO 2 omnium duplicium
forma ē charitas quia principalem
talem omnium duplicium
actus ad ultimum finem re-
feruntur. Principium in totā
Ecclesia a spiritu sancto in ānā
angelum usq; ad vltimū finem
de ut nullus terminus prefigi
charitati in actu sue vite possit.
CLVO 3 possumus ad sanc
ctorum charitatis pueri
nire ut angeli ō possint ex
parte motus tribus modis
I q̄ totum cor totaliter in
Deum et sue ē proprium bo-
norum
2 ut ōia ammittat necessarios
ad hanc vitam tantum cogi
tat de deo q̄ ō ē cōe oibus
3 ut nichil cogitet de deo contra
rium et sue ē cōe omnibus
habentibus charitatem.
CLVO 4 charitas habet pro
obiecto deum et proximi
dilectionem quia precepta

ē capax diuturnitatis. Deus
ē ō pt tum amari quin
magis et diligibilis quia
infinite bonus
CLVO 5 odium ē duplex
charitati oppositum. Hoc
habent malum voluntatis
quo tendit inclinatus ad
malum vlciscendum de deo vel
proximo.
CLVO 6 pt deus odio habiri
qualiter ē aliter peccatum.
CLVO 7 effectus odii sunt.
I Invidia
2 discordia
3 contentio
4 schisma
5 bellum
6 rixa
7 seditionis
& scandala.

SECTIO 6
De prudentia et imprudentia.

CLVO Prudentia ē duplex
Intellectualis directiva
morum. imperativa
Intellectualis q̄ prudentia
et duplex Intellectus altiores
altioris ō bonum boni vnius
addirecte morum directiva
quia duplex sunt regulari
prudentia vide D Thomas 22
quest. 47 arti. 5 Infinit—

prudentiam vrtam rationem agibilium

CLVO 2 partes Iustitiæ sunt prudentia sunt octo, memoria, Intelligentia, docilitas, solertia, ratio, providentia, circumspectio, cautio.

CLVO 3 cathetica Iustitiæ prudentiam vtpote faultas quas applicat media ad finem adquendum hunc communem bonum in conplura prudentia carum.

CLVO 4 Imprudentia et Iustitiæ oppositum prudentia cum quis In consideratè agit quia sunt
I praecipitatio
2 Inconsideratio
3 Inconstantia sive cathetica a bono consilio
4 negligentia.

SECTIO 7

De Iustitia et Iniustitia.

CLVO 1 Iustitia definitur a Iustiniano constans et perpetua voluntas Ius suum cuique tribuendi. exp Cr. Iustitia voluntas constans qua dat et Iustus et facultas per modum aequalitatis respectus vt quod actus Ius o faciat facilitate qualis et Iustus. addatur indebiti cui ipse Iuum et soc et loco differentia, nulla et cui alia Iustus qua sibi at pro obiecto Iam aequalitatem.

CLVO 2 obiectum materiale Iustitiæ et virtuosi vi obiectum; obiectum Iuris formale et aequalitas ponenda cum Iure debeno Inde aequalitas dicitur Iustitia mater.

CLVO 3 Iustitia dividitur In Iustitiam commutativam distributivam Iudicialem.

Commutativa et ad Ius - aveltum et particulare utrum emptor dat pretium et venalem merces accipit.

Distributiva et ad Ius cōe ut cum Iudex distribuit premia militibus magistratus civibus

Iudicialis et cum Iudex punit malefactorem.

CLVO 4 Dominium plenum et Ius pueste disponendi in qd duplex et alud Iuris dictionis et alud proprietatis.

Dominium proprietatis et Ius disponendi de re ut suo.

Dominium Iuris dictionis et Ius disponendi de re in locum communitatis publici seu politi

proïcant puruma[s] tuas in
fluuium ꝺ̃ uelit ꝺ̃ magis
tratus ꝺ̃ pt ꝺ̃ ſponua ꝺ̃
puenias ciuitatis ad ꝺ̃ Cal
ꝺ̃ ad bonum Tricuriale.
Dſtructus ꝺ̃ ius pue
piendi quid quid emolumenti
e n̄ pueipi pt.
Emphiteusis ꝺ̃ ius fruendi
n̄ fructifera immobili sub
pensione n̄ pendendo pro ſtuno.
feudum. differt ab emphi
teusi q̃ ꝺ̃ ad obſequia perſonalia
Libellus ꝺ̃ ſcriptum ſub allo
nem uel sub Emphiteusis.
Ius Superficiarii ꝺ̃ ius
ſolum hꝰ ſuperficium ꝺ̃ ui
ꝺ̃ omnem uel arbores ꝺ̃ alte
ra ꝺ̃ omne habet ius recidi
endi uel cedi arbores
Nouum arbores plantandi.
CLVO 5 Tributa ꝺ̃ oppoſita
Tributis q̃s ꝺ̃ alius rationes
ꝺ̃ inclinant ad ſolendum ius
alienum.
CLVO 6 precant contra Tributa
commutationem qui fruandum
nummos alienos. Dicat contra
Tributum distributionem qui
confert subditis dignitates ſiue
ſcholaſticas ſiue ſacerdotes.

precat contra Tributum 362
Vindicationem qui ꝺ̃ punit
ſatua et compenſat uulnera.

SECTIO 8

De fortitudine et timiditate

CLVO fortitudo ꝺ̃ animus
cardinalis hom̄ intra rationis
limites continens expellendo
ea qua tollunt eum rationi
impedire.
CLVOR fortitudo ꝺ̃ animi
ſpecialis firmans animum
in magnis periculis.
CLVO 3 effectus fortitudinis
ꝺ̃ cõſilium timoris et moderatio
audacie.
CLVO 4 laudabilius immo
bilitas animi in periculis
principaliter ꝺ̃ actus fortitudinis
quam aggredi pericula actum
aſſumit iram rationem moderatã.
CLVO 5 martyrium ꝺ̃ actus
fortitudinis
CLVO 6 vitium fortitudinis
oppoſitum, ꝺ̃ timiditas et
audacia timiditas quidem ꝺ̃ infirmitas
animi et audacia huic innititur
per excellentiam.
CLVO 7 partes fortitudinis ſt.
magnanimitas
magnificentia
patientia
perſeuerantia

SECTIO 9
De Temperantia et Intemperantia.

CLVO I Temperantia et suis cardinalis quæ moderatur sois appetitum.

CLVO 2 Temperantia versatur circa concupiscentiam et bonorum sensibilium delectationis et circa instinctus orbat. ex illorum bonorum abstentia ac praesertim temperantia maxime, etiam, potum, sallatum, ut venustas, aliasq; aliasq; quæ sonum allicientia mentem pervertant.

CLVO 3 Intemperantia et vitium opositum temperantiæ — cuius intemperantiæ species sunt Gula, Ebrietas luxuria, aliaq; incontinentia peccata.

Quæres quomodo alia virtutes reducendum ad hanc supra enumerata? Respondeo quatenus participant earum rationes boni Filioio ad habitum, quia ndit cultum Dei; pacientia invocatio Iram ad habitum quia satisfaut Deo, castitas invocatur ad Temperantiam quia dant modum in voluptatibus.

SECTIO 10
De monastica.

CLVO 1 Monasticam sive Salutarem sibi Dei sacerdotis hominis

I his contentus bonis præsentibus etiam pacis et vitæ sibi et salutem.

2 Domitat sibi cupiditates præsertim ambitionem alioqui monachum faciunt hi actus.

3 exercet in laboribus continuo et corporali et mentali, si ritualis et Iram ab obtrectationibus contemplationi se contrahunt ad quas maiorem sentit inclinationem et aptitudinem. et cum vitæ soli. et ritibus et mentis in contemplationem.

SECTIO 11
De OECONOMIA

CLVO 1 familiam salutis regendam sacerdotis hominis

I compara similes sollemnitates hominis familiam.

2 augit solvit rem familiarem quam minuat, quam minuendas, minquentes opinas ne amat laudat mentes sociorum

Omni ñ paupiem tuā tūi
habeñ familiam.
3 hs bono exemplo domuticiq
filii ñ parentum vitia in
mām alterā volunt tū
vitiū nīqnant, patu labor
bonū habit filios, gulosus
gulosos tū patu vitiabit compos
varo filium similem.
4 filios summa cura domuticiq
& vtilib⁹ mundis et moribus
vrbanis imprimat cauē ñ
hoīum mores imbuant et
ad sanum cultū cū amarūt
maiora spirant et honori
sint tibi ō pdecori et cor
sanguinei ī pperuā acrit⁹
corrigē.

SECTIO 12 et vltima.
de Politica.

CLVO ti tot ciuitatū prouinciā
ī nouum ī rempū incipiat
gubernandam hoc libro.
2 Consilia tibi ad miratione
& tuis magnis hic ī qualitate
ī nouam gallicanam gloriā
ñ ostendat quantum possit
tū tu potē maiora quam potuit.
2 numquam incipiat quod
tibi forticius crimini ō pt
quia sol modo omnem
authoritatem et estimationem
Iudicii prudentiā et potentiā
annihilat.
3 populorum et tubicinū
amorem et reuerentiam
tuum quam eis tribuant
oportet
4 tibicinis et omnibus
tuis ne opprimat populos
§ hoc ita parem me ac tua
temere incipias.
6 hoc ita imprimis religionē
mīi ī dominus custodi
mit ciuitatem frustra
vigilat qui custodit eam.

Calanum. cū a Monal
li cam excommunicam et
politicam expuli contra
nulla dubitit quin sci-
ens explicauī ō liquet
hoc tamen tibi dictum opus
a Monitore qui nos
Docet, monet et
Dirigat hoc monitori
fidelī ipse et monachus
et pater familias et proter
mi nexqui auticorum
et prauitorum adulatorum
et sceleri consilii praditus
florentissima regna.

V

In ultimum exilium
adducat.
Hactenus de tola pfia
hoc li plura volet de civila
ilcup de rebus consula-

D Thomam de Dominum
du Bail qui D Thomæ
summam gallica lingua
donavit o lini laudē.
Salvs Gallicis Almalle

IAMQ9 OPVS EXEGI QVOD NEC IOVIS
IRA NEC IGNIS
NEC POTERIT FERRVM NEQVE
EDAX ABOLERE VETVSTAS

FINIS

p. 1 - Compendium Philosophiae
De Summulis
p. 52 - Liber Secundus - Physica
p. 134 - Liber III - De Mundo et Coelo
p. 230 - Liber Quartus - De Generatione Meteoris - Anatomia - De Generatione et corruptione
p. 279 - Liber Quintus - De Anima
p. 330 - Liber Sextus - Metaphysica
p. 359 - Liber Ultimus - Moralis